

**Volume I
No. 2**

**Wednesday
20th May, 1964**

PARLIAMENTARY DEBATES

**DEWAN RA'AYAT
(HOUSE OF REPRESENTATIVES)**

OFFICIAL REPORT

**FIRST SESSION OF THE SECOND PARLIAMENT
OF MALAYSIA**

CONTENTS

ANNOUNCEMENT BY MR SPEAKER:

**Speech of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong
[Cols. 29 and 42]**

MOTIONS:

Access to Parliament [Col. 49]

**Committee of Selection (Appointment of Members)
[Col. 49]**

**Public Accounts Committee (Appointment of Chairman)
[Col. 52]**

Death of Enche' Zulkiflee bin Muhammad [Col. 54]

**Death of Enche' Charles Anthony Fredericks, A.M.N.
[Col. 66]**

**Yang di-Pertuan Agong's Speech (Address of thanks)
[Col. 73]**

APPENDIX [Col. 153]

MALAYSIA

DEWAN RA'AYAT
(HOUSE OF REPRESENTATIVES)

Official Report

First Session of the Second Dewan Ra'ayat

Wednesday, 20th May, 1964

The House met at Ten o'clock a.m.

PRESENT:

- The Honourable Mr Speaker TUAN SYED ESA BIN ALWEE, J.M.N., S.M.J., P.I.S.
- ” the Prime Minister, Minister of External Affairs and Minister of Youth, Culture and Sports, Y.T.M. TUNKU ABDUL RAHMAN PUTRA AL-HAJ, K.O.M. (Kuala Kedah).
- ” the Deputy Prime Minister, Minister of Defence, Minister of National and Rural Development and Minister of Lands and Mines, TUN HAJI ABDUL RAZAK BIN DATO' HUSSAIN, S.M.N. (Pekan).
- ” the Minister of Home Affairs and Minister of Justice, DATO' DR ISMAIL BIN DATO' HAJI ABDUL RAHMAN, P.M.N. (Johor Timor).
- ” the Minister of Finance, ENCHE' TAN SIEW SIN, J.P. (Melaka Tengah).
- ” the Minister of Works, Posts and Telecommunications, DATO' V. T. SAMBANTHAN, P.M.N. (Sungei Siput).
- ” the Minister of Transport, DATO' HAJI SARDON BIN HAJI JUBIR, P.M.N. (Pontian Utara).
- ” the Minister of Health, ENCHE' BAHAMAN BIN SAMSUDIN (Kuala Pilah).
- ” the Minister of Education, ENCHE' ABDUL RAHMAN BIN HAJI TALIB (Kuantan).
- ” the Minister of Commerce and Industry, DR LIM SWEE AUN, J.P. (Larut Selatan).
- ” the Minister for Welfare Services, TUAN HAJI ABDUL HAMID KHAN BIN HAJI SAKHAWAT ALI KHAN, J.M.N., J.P. (Batang Padang).
- ” the Minister for Local Government and Housing, ENCHE' KHAW KAI-BOH, P.J.K. (Ulu Selangor).
- ” the Minister for Sarawak Affairs, DATO' TEMENGGONG JUGAH ANAK BARIENG, P.D.K. (Sarawak).
- ” the Minister of Labour, ENCHE' V. MANICKAVASAGAM, J.M.N., P.J.K. (Klang).
- ” the Minister of Information and Broadcasting, ENCHE' SENU BIN ABDUL RAHMAN (Kubang Pasu Barat).
- ” the Assistant Minister of Lands and Mines, ENCHE' MOHD. GHAZALI BIN HAJI JAWI (Ulu Perak).

- The Honourable the Assistant Minister of National and Rural Development and Assistant Minister of Justice,
ENCHE' ABDUL-RAHMAN BIN YA'KUB (Sarawak).
- „ the Assistant Minister of Agriculture and Co-operatives,
ENCHE' SULAIMAN BIN BULON (Bagan Datoh).
- „ the Assistant Minister of Youth, Culture and Sports,
ENGKU MUHSEIN BIN ABDUL KADIR, J.M.N., P.J.K.
(Trengganu Tengah).
- „ the Assistant Minister of Education, ENCHE' LEE SIOK YEW,
A.M.N., P.J.K. (Sepang).
- „ ENCHE' ABDUL GHANI BIN ISHAK, A.M.N. (Melaka Utara).
- „ ENCHE' ABDUL KARIM BIN ABU, A.M.N. (Melaka Selatan).
- „ WAN ABDUL KADIR BIN ISMAIL (Kuala Trengganu Utara).
- „ ENCHE' ABDUL RAHIM ISHAK (Singapore).
- „ WAN ABDUL RAHMAN BIN DATU TUANKU BUJANG (Sarawak).
- „ TUAN HAJI ABDUL RASHID BIN HAJI JAIS (Sabah).
- „ ENCHE' ABDUL RAUF BIN A. RAHMAN, K.M.N., P.J.K.
(Krian Laut).
- „ ENCHE' ABDUL RAZAK BIN HAJI HUSSIN (Lipis).
- „ ENCHE' ABDUL SAMAD BIN GUL AHMAD MIANJI
(Pasar Mas Hulu).
- „ DATO' ABDULLAH BIN ABDULRAHMAN, Dato' Bijaya di-Raja
(Kuala Trengganu Selatan).
- „ Y.A.M. TUNKU ABDULLAH IBNI AL-MARHUM TUANKU ABDUL
RAHMAN, P.P.T. (Rawang).
- „ TUAN HAJI ABDULLAH BIN HAJI MOHD. SALLEH, A.M.N.,
S.M.J., P.I.S. (Segamat Utara).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN ABDULLAH (Kelantan Hilir).
- „ ENCHE' AHMAD BIN ARSHAD, A.M.N. (Muar Utara).
- „ TUAN HAJI AHMAD BIN SAAID (Seberang Utara).
- „ CHE' AJIBAH BINTI ABOL (Sarawak).
- „ ENCHE' ALI BIN HAJI AHMAD (Pontian Selatan).
- „ O. K. K. DATU ALIUDDIN BIN DATU HARUN, P.D.K. (Sabah).
- „ DR AWANG BIN HASSAN, S.M.J. (Muar Selatan).
- „ ENCHE' AZIZ BIN ISHAK (Muar Dalam).
- „ ENCHE' JONATHAN BANGAU ANAK RENANG (Sarawak).
- „ PENGARAH BANYANG ANAK JANTING (Sarawak).
- „ ENCHE' CHAN CHONG WEN, A.M.N. (Kluang Selatan).
- „ ENCHE' CHAN SEONG YOON (Setapak).
- „ ENCHE' CHEN WING SUM (Damansara).
- „ ENCHE' CHIA CHIN SHIN (Sarawak).
- „ ENCHE' FRANCIS CHIA NYUK TONG (Sabah).
- „ ENCHE' CHIA THYE POH (Singapore).
- „ ENCHE' CHIN FOON (Ulu Kinta).
- „ ENCHE' EDWIN ANAK TANGKUN (Sarawak).
- „ DATIN FATIMAH BINTI HAJI ABDUL MAJID
(Johor Bahru Timor).

The Honourable DATIN FATIMAH BINTI HAJI HASHIM, P.M.N.
(Jitra-Padang Terap).

- „ ENCHE' S. FAZUL RAHMAN, A.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' GANING BIN JANGKAT (Sabah).
- „ ENCHE' GEH CHONG KEAT, K.M.N. (Penang Utara).
- „ ENCHE' HAMZAH BIN ALANG, A.M.N. (Kapar).
- „ ENCHE' HANAFI BIN MOHD. YUNUS, A.M.N. (Kulim Utara).
- „ ENCHE' HANAFIAH BIN HUSSAIN (Jerai).
- „ ENCHE' HARUN BIN ABDULLAH, A.M.N. (Baling).
- „ WAN HASSAN BIN WAN DAUD (Tumpat).
- „ ENCHE' HO SEE BENG (Singapore).
- „ ENCHE' STANLEY HO NGUN KHIU, A.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' HUSSEIN BIN TO' MUDA HASSAN (Raub).
- „ ENCHE' HUSSEIN BIN MOHD. NOORDIN, A.M.N., P.J.K. (Parit).
- „ ENCHE' HUSSEIN BIN SULAIMAN (Ulu Kelantan).
- „ TUAN HAJI HUSSAIN RAHIMI BIN HAJI SAMAN
(Kota Bharu Hulu).
- „ ENCHE' IKHWAN ZAINI (Sarawak).
- „ ENCHE' IBRAHIM BIN ABDUL RAHMAN (Seberang Tengah).
- „ ENCHE' ISMAIL BIN IDRIS (Penang Selatan).
- „ TUAN SYED JA'AFAR BIN HASAN ALBAR, J.M.N.
(Johor Tenggara).
- „ ENCHE' JEK YEUN THONG (Singapore).
- „ PENGHULU JINGGUT ANAK ATTAN (Sarawak).
- „ ENCHE' KADAM ANAK KIAI (Sarawak).
- „ ENCHE' KAM WOON WAH, J.P. (Sitiawan).
- „ ENCHE' KHOO PENG LOONG (Sarawak).
- „ DATO' KHOO SIAK CHIEW, P.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' EDMUND LANGGU ANAK SAGA (Sarawak).
- „ ENCHE' LEE KUAN YEW (Singapore).
- „ ENCHE' LEE SECK FUN (Tanjong Malim).
- „ ENCHE' AMADEUS MATHEW LEONG, A.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' LING BENG SIEW (Sarawak).
- „ DR LIM CHONG EU (Tanjong).
- „ ENCHE' LIM HUAN BOON (Singapore).
- „ ENCHE' LIM KEAN SIEW (Dato Kramat).
- „ DATO' LIM KIM SAN, D.U.T. (Singapore).
- „ ENCHE' LIM PEE HUNG (Alor Star).
- „ ENCHE' PETER LO SU YIN (Sabah).
- „ DR MAHATHIR BIN MOHAMAD (Kota Star Selatan).
- „ ENCHE' T. MAHIMA SINGH, J.P. (Port Dickson).
- „ ENCHE' JOE MANJAJI (Sabah).
- „ DR HAJI MEGAT KHAS, J.P., P.J.K. (Kuala Kangsar).
- „ ENCHE' MOHD. ARIF SALLEH, A.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' MOHAMED ASRI BIN HAJI MUDA (Pasir Puteh).

The Honourable ORANG TUA MOHAMMAD DARA BIN LANGPAD (Sabah).

- „ ENCHE' MOHD. DAUD BIN ABDUL SAMAD (Besut).
- „ ENCHE' MOHAMED IDRIS BIN MATSIL (Jelevu-Jempol).
- „ ENCHE' MOHAMED NOORDIN BIN MASTAN (Seberang Selatan).
- „ ENCHE' MOHD. TAHIR BIN ABDUL MAJID (Kuala Langat).
- „ ENCHE' MOHAMED YUSOF BIN MAHMUD, A.M.N. (Temerloh).
- „ ENCHE' MOHD. ZAHIR BIN HAJI ISMAIL (Sungei Patani).
- „ WAN MOKHTAR BIN AHMAD (Kemaman).
- „ TUAN HAJI MOKHTAR BIN HAJI ISMAIL (Perlis Selatan).
- „ ENCHE' MUHAMMAD FAKHRUDDIN BIN HAJI ABDULLAH (Pasir Mas Hilir).
- „ TUAN HAJI MUHAMMAD SU'AUT BIN HAJI MUHD. TAHIR (Sarawak).
- „ DATO' HAJI MUSTAPHA BIN HAJI ABDUL JABAR, D.P.M.S., A.M.N., J.P. (Sabak Bernam).
- „ ENCHE' MUSTAPHA BIN AHMAD (Tanah Merah).
- „ DATO' NIK AHMAD KAMIL, D.K., S.P.M.K., S.M.J.K., P.M.N., P.Y.G.P., Dato' Sri Setia Raja (Kota Bharu Hilir).
- „ ENCHE' NG FAH YAM (Batu Gajah).
- „ DR NG KAM POH, J.P. (Telok Anson).
- „ ENCHE' ONG KEE HUI (Sarawak).
- „ ENCHE' ONG PANG BOON (Singapore).
- „ TUAN HAJI OTHMAN BIN ABDULLAH (Hilir Perak).
- „ ENCHE' OTHMAN BIN ABDULLAH, A.M.N. (Perlis Utara).
- „ ABANG OTHMAN BIN HAJI MOASILI (Sarawak).
- „ ENCHE' OTHMAN BIN WOK (Singapore).
- „ ENCHE' QUEK KAI DONG, J.P. (Seremban Timor).
- „ ENCHE' S. RAJARATNAM (Singapore).
- „ TUAN HAJI RAHMAT BIN HAJI DAUD (Johor Bahru Barat).
- „ ENCHE' RAMLI BIN OMAR (Krian Darat).
- „ TUAN HAJI REDZA BIN HAJI MOHD. SAID, J.P. (Rembau-Tampin).
- „ RAJA ROME BIN RAJA MA'AMOR (Kuala Selangor).
- „ ENCHE' SANDOM ANAK NYUAK (Sarawak).
- „ ENCHE' SEAH TENG NGIAB, P.I.S. (Muar Pantai).
- „ ENCHE' D. R. SEENIVASAGAM (Ipoh).
- „ ENCHE' S. P. SEENIVASAGAM (Menglembu).
- „ ENCHE SIM BOON LIANG (Sarawak).
- „ ENCHE' SIOW LOONG HIN (Seremban Barat).
- „ ENCHE' SNG CHIN JOO (Sarawak).
- „ ENCHE' SOH AH TECK (Batu Pahat).
- „ DATO' DONALD ALOYSIUS STEPHENS, P.D.K. (Sabah).
- „ ENCHE' SULEIMAN BIN ALI (Dungun).
- „ PENGIRAN TAHIR PETRA (Sabah).
- „ ENCHE' TAJUDIN BIN ALI, P.J.K. (Larut Utara).
- „ ENCHE' TAI KUAN YANG (Kulim-Bandar Bharu).

The Honourable DR TAN CHEE KHOON (Batu).

- „ ENCHE' TAN CHENG BEE, J.P. (Bagan).
- „ ENCHE' TAN TOH HONG (Bukit Bintang).
- „ ENCHE' TAN TSAK YU (Sarawak).
- „ ENCHE' TIAH ENG BEE (Kluang Utara).
- „ DR TOH CHIN CHYE (Singapore).
- „ ENCHE' TOH THEAM HOCK (Kampar).
- „ PENGHULU FRANCIS UMPAU ANAK EMPAM (Sarawak).
- „ ENCHE' YEH PAO TZE (Sabah).
- „ ENCHE' YEOH TAT BENG (Bruas).
- „ ENCHE' STEPHEN YONG KUET TZE (Sarawak).
- „ ENCHE' YONG NYUK LIN (Singapore).
- „ TUAN HAJI ZAKARIA BIN HAJI MOHD. TAIB (Langat).

ABSENT:

The Honourable the Minister of Agriculture and Co-operatives,
ENCHE' MOHAMED KHIR BIN JOHARI (Kedah Tengah).

- „ the Assistant Minister of Commerce and Industry,
TUAN HAJI ABDUL KHALID BIN AWANG OSMAN
(Kota Star Utara).
- „ ENCHE' CHAN SIANG SUN (Bentong).
- „ ENCHE' C. V. DEVAN NAIR (Bungsar).
- „ DATO' GANIE GILONG, P.D.K., J.P. (Sabah).
- „ DR GOH KENG SWEE (Singapore).
- „ ENCHE' KOW KEE SENG (Singapore).
- „ ENCHE' LEE SAN CHOON, K.M.N. (Segamat Selatan).
- „ ENCHE' TAN KEE GAK (Bandar Melaka).
- „ ENCHE' WEE TOON BOON (Singapore).

IN ATTENDANCE:

The Honourable the Minister without Portfolio, DATO' ONG YOKE LIN, P.M.N.

PRAYERS

(Mr Speaker in the Chair)

ANNOUNCEMENTS BY MR SPEAKER

**TITAH UCHAPAN DULI YANG
MAHA MULIA SERI PADUKA
BAGINDA YANG DI-PERTUAN
AGONG (HIS MAJESTY THE
YANG DI-PERTUAN AGONG'S
SPEECH)**

Mr Speaker: Ahli² Yang Berhormat, saya hendak mema'alumkan kepada Majlis ini ia-itu pada hari sa-malam Duli Yang Maha Mulia dengan limpah kurnia-nya telah memberi Uchapan

di-Raja dalam Parlimen. Saya telah mendapat salinan Uchapan Duli Yang Maha Mulia itu, dan saya sekarang arahkan supaya salinan Uchapan itu di-bentangkan di-atas meja Majlis. Demikian juga saya arahkan supaya Uchapan itu di-chapkan dalam Perbahathan Parlimen.

**Tuan Yang di-Pertua Dewan Negara,
Tuan Yang di-Pertua Dewan Ra'ayat
dan Yang Berhormat Ahli² Dewan
Negara dan Dewan Ra'ayat:**

Dalam tahun yang ka-empat Beta memerintah di-atas takhta Kerajaan ini, Beta berasa amat sukachita mengalu'kan ka-Dewan ini Ahli² baharu bagi Dewan Ra'ayat dan Dewan Negara dan menyampaikan

uchapan Beta kepada sakalian Ahli² Parlimen kerana meresmikan pembukaan Penggal Yang Pertama bagi Parlimen Malaysia yang Kedua.

Beta sangat bershukor ka-hadzrat Tuhan yang Maha Kuasa kerana telah melimpahkan rahmat perpaduan dan kebahagiaan, keamanan dan kema'amoran kepada negara dan ra'ayat kita dalam tahun lalu, tahun yang amat bersejarah itu.

Tuhan telah memelihara dan memberi kita berbagai² ni'mat yang tiada terhingga banyak-nya. Jangan-lah kita lupakan ia-itu sa-suatu perbuatan kita hendak-lah mulia pada pandangan Tuhan dan di-akuï baik oleh kita sesama manusia. Oleh hal yang demikian Beta berdo'a dan berharap mudah-mudahan barang apa yang kita lakukan hendak-lah berjasa supaya tidak mensesiakan ni'mat yang di-kurniakan oleh Tuhan kepada kita. Moga² iman dan keperchayaan kita kepada Tuhan yang maha bijaksana dan maha mengasehani akan menjadi ilham dan pertunjuk kepada kita pada masa² yang akan datang.

Sa-bagai Ahli² Parlimen yang dipilih oleh ra'ayat di-dalam pemerentahan demokrasi yang maju, tuan² dan puan² ada-lah memegang jawatan yang besar tanggung-jawab dan amanah-nya. Sa-bagai wakil ra'ayat ada-lah menjadi kewajipan tuan² dan puan² mengeluarkan buah fikiran tuan dalam Parlimen bagi pehak ra'ayat dengan tidak takut atau berat sa-belah. Kita berada dalam masa yang genting, ia-itu masa yang amat berperistiwa yang belum pernah di-rasai sa-panjang sejarah kita. Oleh sebab itu ra'ayat Malaysia, dan juga seluruh dunia ini, akan mengambil perhatian yang dalam kepada kerja² Parlimen ini. Beta yakin pada masa tuan² berbahath dan membuat keputusan², tuan² akan sentiasa ingatkan kepentingan Negara ini.

Beta bergembira mema'alumkan kepada tuan² dan puan² akan dasar² dan ranchangan² yang telah di-sediakan oleh Kerajaan Beta bagi tahun Parlimen yang akan datang. Akan tetapi sa-belum daripada itu Beta suka hendak menyebut tentang Pilehan Raya

yang di-adakan di-Tanah Melayu baharu² ini pada peringkat Persekutuan dan Negeri. Dalam pilehan² raya ini Kerajaan Perikatan telah beroleh kemenangan yang besar, dan sa-kali lagi di-pilih untuk memegang kuasa di-bawah pimpinan Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, Perdana Menteri kita yang di-kasehi lagi di-hormati.

Tiada shak lagi bahawa pilehan² raya ini telah menunjukkan perpaduan ra'ayat negara ini. Oleh kerana mereka chukup sedar bahawa maudzu' yang besar dalam pilehan² raya itu ia-lah "confrontation" yang di-jalankan oleh Indonesia, ra'ayat Malaya telah menyatakan hasrat mereka dengan tegas dengan memberi sa-besar-besar mandat kepada Kerajaan Perikatan untuk meneruskan lagi dasar-nya mengenai kepentingan ini.

Sa-lepas pilehan² raya itu Perdana Menteri Beta telah menyusun sa-mula Juma'ah Menteri dan menambah ahli²-nya. Sekarang ini Kerajaan telah menu-buhkan tiga Kementerian yang baharu ia-itu Kementerian Kerajaan Tempatan dan Perumahan, Kementerian Hal Ehwal Tanah dan Galian dan Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan. Kementerian Dalam Negeri dan Kementerian Keselamatan Dalam Negeri telah di-satukan menjadi Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, dan Kementerian Buroh dan Kebajikan Musharakat telah di-pechah dua menjadi Kementerian Buroh dan Kementerian Kebajikan 'Am. Sa-lain daripada itu, sa-bagai tanda tugas² Malaysia telah bertambah luas, Kementerian Pembangunan Luar Bandar sekarang ini di-gelar Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar. Perkara ini di-lakukan kerana menguatkan lagi usaha memajukan kawasan bandar. Dengan perubahan² ini nyata-lah betapa mustahak-nya sa-tengah² usaha di-beri perhatian khas supaya sa-imbang dengan kemajuan negara yang telah di-chapai pada serba hal dengan chepat-nya.

Oleh kerana kerja menyusun Juma'ah Menteri itu, ia-itu dengan mengadakan Kementerian² baharu, menyatukan Kementerian² dan memechah Kementerian², belum lagi

chukup siap maka suatu Hujongan Khas, yang lazim di-terbitkan bersama² Uchapan Beta, kali ini telah di-terbitkan menurut susunan Juma'ah Menteri yang lama. Beta yakin Ahli² akan faham sebab-nya Hujongan itu di-terbitkan demikian.

Sa-bentar tadi Beta katakan kita di-Malaysia ini berada dalam masa yang genting. Beta suka hendak membandingkan isti'adat yang di-jalankan pada hari ini dengan isti'adat yang di-jalankan pada masa Beta meresmikan pembukaan Penggal Parlimen dalam Bulan Mei tahun dahulu. Tatkala itu ma'ana perkataan "confrontation" sa-bagaimana yang di-artikan sekarang boleh-lah di-katakan baharu sahaja terbit, sungguh pun sa-makin hari sa-makin bertambah biasa kita dengar. Pada masa itu keadaan antara bangsa di-sabelah sini tidak berapa burok untuk memerlukan Beta menyebut fasal "confrontation" dalam Uchapan Beta, tetapi sebak-nya pada awal ucapan itu Beta banyak menyebut fasal Rancangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua. Oleh kerana kejadian² yang sedang berlaku pada masa ini Beta fikir ada-lah kewajipan utama Beta menegaskan hal ehwal antara bangsa dalam Uchapan Beta ini.

Berkenaan dengan perhubungan luar negeri Kerajaan Beta akan terus berpegang kepada dasar² Piagam Bangsa² Bersatu serta meneruskan lagi dasar luar negeri yang chergas lagi bebas.

Pada 16 haribulan September tahun yang lepas suatu peristiwa yang besar sa-kali dalam sejarah negara kita telah berlaku ia-itu penubohan negara Malaysia. Sungguh pun perkara menubuhkan Malaysia ia-lah suatu perbuatan menamatkan penjajahan di-negeri² di-kawasan kita di-sini, akan tetapi kita telah menempoh beberapa kesusahan yang bukan-nya di-sebabkan perbuatan kita sendiri.

Lazim-nya sa-suatu usaha menamatkan penjajahan mendapat sambutan baik dari segala pihak tetapi dua buah negara jiran kita telah menentang-nya. Penentangan ini telah menyebabkan putus-nya perhubungan diplomatik kita dengan kedua² buah negara itu. Kita sa-bagai sa-buah negara yang

merdeka dan mempunyai maruah telah menjalankan segala ikhtiar untuk mengekalkan keamanan hingga sampai kita menangguhkan penubohan Malaysia.

Semenjak masa itu Indonesia telah menambah lagi usaha²-nya menjalankan dasar "confrontation" menentang negara ini dengan melakukan penchabulan berterang-terang. Dalam rundingan di-Bangkok soal gencatan senjata dan menarek balek angkatan bersenjata Indonesia, baik askar biasa atau pun sukarelawan, dari wilayah Malaysia telah di-binchangkan. Kerajaan Indonesia tiada mahu bersetuju dengan tuntutan kita supaya menarek balek askar²-nya dari wilayah negara kita yang berdaulat. Oleh hal yang demikian urusan gencatan senjata itu tidak memberi bekas.

Ada pula chadangan hendak mengadakan satu Persidangan Kemunchak lagi dan sa-benar-nya pada masa ini ada 'alamat² yang menunjukkan bahawa President Macapagal sedang berusaha hendak mengadakan persidangan seperti itu. Perdana Menteri Beta sanggup menghadziri apa² meshuarat tetapi dengan syarat kita di-beri jaminan yang maksud mereka itu ikhlas ia-itu askar² Indonesia hendak-lah terlebih dahulu di-tarek balek dari wilayah Malaysia dan semua serangan hendak-lah di-berhentikan.

Walau bagaimana pun kita bergembira mengetahui bahawa banyak negara² yang bersahabat dengan kita, terutama yang di-dalam Commonwealth dan lain² lagi telah memberi kita bukti yang chukup bahawa mereka ada-lah menyokong kita dengan sa-penoh-nya. Kerajaan Beta suka hendak menguchapkan terima kasih khususnya kepada negara² Commonwealth kerana telah memberi segala bantuan dengan berbagai² chara. Sokongan mereka yang kuat bagi Malaysia, yang telah terang² di-nyatakan, ada-lah menjadi suatu galakan moral yang kuat bagi seluroh ra'ayat Malaysia.

Dalam masa yang genting ini, dan sungguh pun tenaga kita terhad, Kerajaan Beta berchadang hendak mendampingkan Malaysia dengan negara²

kumpulan Afro-Asia dan juga menjalankan dasar persahabatan dengan semua negara² yang bersahabat dengan kita.

Semenjak putus-nya perhubungan diplomatik dengan Filipina kerja² ASA hampir terhenti. Walau bagaimana pun usaha berhubung dengan kebudayaan telah di-jalankan dengan tidak terganggu, terutama sa-kali antara Thailand dengan Malaysia. Kita harap tiada lama lagi kerja² ASA itu akan di-jalankan semula dan persatuan tiga buah negara itu dapat hidup semula bagi faedah ketiga-tiga buah negara itu.

Dalam tahun ini kita di-Malaysia telah menunjukkan bukti yang nyata bahawa kita ingin hendak mengeratkan lagi tali persahabatan dengan negara² jiran kita. Dalam bulan Februari, atas jemputan Duli Yang Maha Mulia Raja dan Permaisuri Thailand, Beta dan Raja Permaisuri Agong telah membuat satu Lawatan Negara ka-Negeri Thailand. Sambutan meriah yang di-berikan kapada Beta berdua oleh Duli Yang Maha Mulia Raja dan Permaisuri Thailand dan oleh Kerajaan dan Ra'-ayat Negeri itu akan tersemat dalam hati Beta berdua dan menjadi kenang-kenangan sa-lama-lama-nya.

Tiada berapa lama lagi Beta dan Raja Permaisuri Agong akan membuat satu Lawatan Negara ka-Negeri Jepun sa-lama sa-puloh hari mulai daripada 16 haribulan Jun. Beta harap lawatan ini akan membuka jalan bagi mengeratkan lagi rasa persefahaman antara ra'ayat Malaysia dengan ra'ayat Negeri Jepun.

Kerajaan Beta telah juga mengukuhkan lagi perhubungan-nya dengan negeri² dalam Asia dengan menubuhkan dua Perwakilan baharu tahun ini, satu di-Negeri Burma dan satu lagi di-Korea Selatan, dan juga meninggikan lagi taraf Pejabat Konsul kita di-Juddah di-mana Malaysia sekarang mempunyai sa-orang Duta ka-Negeri Arab Saudi.

Berkenaan dengan hal² pertahanan dan keselamatan, Kerajaan Beta terus menjalankan tindakan² keselamatan terhadap saki-baki Komunis di-Utara Tanah Melayu dan bermaksud hendak

membuat satu perjanjian dengan Kerajaan Thai mengenai atoran² dan kerjasama menentang Komunis di-sempadan negeri kita.

Dasar Kerajaan Beta berthabit dengan gerakan Komunis dan sabversif tetap tiada berubah kerana kita berazam kuat hendak menghapuskan kedua-dua-nya di-seluruh Malaysia, terutama sa-kali kerana kedua-dua pengaruh jahat ini ada-lah menjadi anasir² yang chergas bagi Indonesia. Gerakan² mereka telah di-patahkan oleh langkah² penchegeh yang berkesan.

Dalam pada Kerajaan Beta tiada berhenti-henti berusaha mengukuhkan pertahanan dan keselamatan Malaysia, kita jangan-lah membiarkan usaha bersiap sedia itu melupakan kita kapada pembangunan ekonomi dan musharakat negara. Kita berpegang tegoh kapada pendapat bahawa tujuan utama mana² Kerajaan ia-lah menchari keamanan dan kemajuan dan menggunakan dengan sa-penoh²-nya semua tenaga 'alam dan ra'ayat yang sedia ada dalam negeri. Oleh hal yang demikian dalam pada kita bersiap sedia menentang anasir² jahat yang mengancham kita, kita akan terus menjayakan semua ranchangan pembangunan kita.

Kerajaan Beta telah memberi dan akan terus memberi keutamaan kapada ranchangan pembangunan ekonomi dan musharakat supaya semua ra'ayat di-segenap lapisan akan mendapat faedah-nya dan dengan yang demikian satu musharakat yang lebeh bersatu-padu dan ma'amor dapat di-adakan.

Kita telah mencapai banyak kejayaan dalam menjalankan Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua bagi Negeri² Tanah Melayu yang sedang berjalan sekarang ini dan sa-telah Ranchangan itu di-kaji pada 'am-nya dalam suku tahun yang penghabisan dalam tahun 1963, anggaran penanaman modal oleh pehak Kerajaan telah di-tambah menjadi hampir \$3,000 juta. Kemajuan² yang telah di-chapai dalam usaha pembangunan saperti pembedaan² jalan-raya, pembekalan kuasa letrik, pembukaan tanah dan kemudahan² kesihatan dan pelajaran telah di-kira dan di-dapati sangat memuaskan.

Kejayaan yang gemilang ini hanya dapat di-chapai dengan kerjasama orang ramai, kesatuan² sakerja dan pertubohan² majikan dan dengan ketekunan pegawai² Kerajaan kita menjalankan kewajipan mereka yang berbagai² itu. Di-sini Beta suka hendak menguchapkan terima kaseh bagi pehak negara dan ra'ayat Malaysia kapada semua pehak yang berkenaan.

Pada masa ini Singapura, Sabah dan Sarawak mempunyai ranchangan pembangunan mereka yang berasingan yang di-jalankan dalam tempoh² yang tidak sama. Singapura sekarang ini ia-lah sedang menjalankan Ranchangan Pembangunan Empat Tahun-nya (1961-64) tetapi tempoh ini akan dilanjutkan supaya Ranchangan sa-lepas daripada Ranchangan ini akan berjalan sa-lama enam tahun dan kemudian daripada itu akan di-satukan di-dalam Ranchangan Malaysia yang Pertama. Sarawak pula baharu sahaja tamat menjalankan Ranchangan Pembangunan Empat Tahun-nya, dalam mana penanaman modal oleh pehak Kerajaan telah di-taksirkan berjumlah \$160 juta. Satu Ranchangan Pembangunan baharu bagi Sarawak telah di-mulakan tahun ini dengan belanja penanaman modal yang berjumlah \$343 juta, lebeh daripada sa-kali ganda jumlah modal yang telah di-belanjakan dalam Ranchangan yang lalu. Ranchangan Pembangunan bagi Sabah yang sedang berjalan sekarang ini akan tamat dalam tahun 1964 dan persediaan² sedang di-buat bagi memulakan satu Ranchangan Pembangunan baharu dalam tahun 1965 dan akan berjalan hingga tahun 1970.

Kerajaan Beta pada masa ini sedang menyiapkan Ranchangan Pembangunan Malaysia Yang Pertama (1966-70) yang antara lain-nya akan menyatukan berbagai² Ranchangan Negeri². Ranchangan ini akan dapat menghasilkan kehendak dan chita² ra'ayat yang sesuai dengan tertuboh-nya suatu bangsa yang merdeka.

Oleh kerana kejatohan harga getah, barang export kita yang utama, dan oleh kerana tanggungan kita mengenai pertahanan dan perkhidmatan musharakat telah bertambah, maka perkara mengadakan wang bagi perbelanjaan

Ranchangan Malaysia yang Pertama akan menjadi satu kerja yang berat dan berkehendakkan usaha yang bersungguh² untuk membanyakkan lagi hasil negeri daripada semua puncha. Kita terpaksa juga menambah pendapatan kita ini dengan meminjam wang dari dalam dan dari luar negeri dan menchuba mendapatkan bantuan daripada negeri² yang bersahabat dengan kita untuk membantu supaya Ranchangan Pembangunan kita dapat di-jalankan terus.

Untuk mengurangkan ekonomi kita daripada bergantung kapada hasil yang di-dapati daripada satu atau dua jenis barang² export sahaja, maka Kerajaan Beta ada-lah berusaha untuk membanyakkan lagi jenis pertanian dan perusahaan. Di-dalam pertanian langkah² telah di-jalankan untuk melaksanakan shor² yang terkandung di-dalam Penyata Kumpulan Penyiasat Tanaman Berbagai² Jenis. Satu daripada shor yang penting ia-lah keadaan tanah hendak-lah di-siasat supaya dapat di-ketahui sa-takat mana-kah kemajuan² pembangunan boleh di-jalankan di-dalam Negeri ini. Untuk membantu kita di-dalam kerja² yang mustahak ini Kerajaan Beta telah meminta bantuan dengan sechara besar daripada Kerajaan Canada di-bawah Ranchangan Colombo untuk menjalankan berbagai² jenis penyiasatan dan pentaksiran di-dalam kawasan kemajuan saperti Kawasan Jengka dan kawasan disapanjang Jalan Raya dari Perak ka-Trengganu yang di-chadangkan itu. Untuk meluaskan pelajaran teknik dan pertanian usaha menambah lagi penyiasatan² dan kemudahan pertanian sedang di-uruskan. Tujuan-nya ia-lah supaya pada tahun² yang akan datang kita akan dapat mengadakan kakitangan² pertanian yang chukup terlateh supaya Ranchangan kita hendak membanyakkan jenis hasil pertanian dapat di-jalankan dengan jaya-nya.

Dalam lapangan kemajuan perusahaan Kerajaan Beta sentiasa menjalankan dasar² menggalakkan perniagaan² berseendirian yang bebas dengan sekatan² dan kawalan² yang tersedikit. Bukti dasar ini telah chukup nyata kerana ahli² perusahaan telah menanam modal sa-banyak \$2,900 juta sa-bagaimana

yang di-jangka di-dalam Rancangan itu dan boleh jadi akan lebih banyak lagi daripada itu.

Satu lagi masa'alah yang di-ambil berat oleh Kerajaan Beta ia-lah memberi peluang bekerja kepada orang yang tiada pekerjaan; bilangan orang² ini makin bertambah ramai dari satu tahun ka-satahun. Ramai daripada mereka ini tidak mempunyai kepandaian yang di-kehendaki oleh majikan. Dengan hal yang demikian mustahak-lah di-adakan rancangan yang sesuai bagi ra'ayat supaya rancangan² pelajaran dan latehan boleh di-sesuaikan dengan kehendak² kemajuan ekonomi negeri ini pada masa hadapan. Sa-buah Jawatan-kuasa Perancang Pelajaran Tinggi sudah pun mengkaji rancangan ini. Ada-lah di-jangka tiada lama lagi satu Bahagian Tenaga Ra'ayat akan di-tubuhkan dalam Jabatan Perdana Menteri untuk bekerja rapat dengan Kementerian² dan Jabatan yang berkenaan.

Dalam ucapan Beta ini tiada-lah dapat Beta hendak menyebut satu persatu segala kejayaan yang telah di-chapai oleh Kerajaan Beta dan negara ini dalam tahun yang lalu dan semua rancangan yang hendak di-buat pada tahun ini dan pada masa hadapan tetapi perkara² ini ada di-sebut sapa-penoh-nya dalam Hujongan Khas. Bagaimana pun Beta sukachita hendak menyebutkan beberapa kejayaan yang boleh menjadi bukti bahawa Kerajaan Beta ada-lah menjalankan pembangun-an negara dalam semua lapangan.

Beta sukachita menyatakan bahawa Kerajaan Beta ada-lah Kerajaan yang mula² yang telah berjaya menyatupadukan berbagai² keturunan bangsa melalui dasar pelajaran kebangsaan kita dan dengan mengurangkan bilangan ra'ayat yang tidak tahu menulis dan membaca. Masa-nya sudah-lah sampai bagi Kerajaan mengambil satu langkah yang besar lagi dalam lapangan pelajaran. Perkara ini ia-lah memulakan satu sistem baharu yang bernama Sistem Sekolah Yang Lengkap; mengikut sistem ini semua kanak² akan dapat pelajaran permulaan sa-kurang²-nya sembilan tahun lama-nya. Kerajaan sedar bahawa kanak² hendak-lah di-beri pelajaran yang betul kerana

pelajaran ada-lah sa-baik² jaminan bagi negara ini pada masa hadapan. Oleh itu Kerajaan Beta dengan bersungguh²-nya berazam hendak memberi sa-tinggi keutamaan dan sa-berapa boleh-nya untuk mengadakan pelajaran yang ter-baik sa-kali bagi semua peringkat.

Beta sukachita juga melihat bahawa usaha membesarkan lagi Perkhidmatan Perubatan dan Kesihatan ada-lah berjalan dengan jaya-nya. Kesihatan ra'ayat pada 'am-nya bertambah baik. Semenjak tahun 1957 peratus kematian (death-rate) telah kurang sa-banyak 25 peratus dan peratus kanak² mati kechil telah kurang sa-banyak 20 peratus. Kerajaan sekarang sedang meluaskan lagi perkhidmatan perubatan dalam kawasan² luar bandar dan membena rumah² sakit dan klinik².

Kemajuan kerja raya yang berbagai² jenis itu nampak jelas di-mana-mana jua pun di-seluruh negeri ini. Sa-benar-nya muka bumi Malaysia sedang mengalami kemajuan dan perubahan yang tidak putus². Perkara yang tiada kelihatan, tetapi tiada kurang pula penting-nya terutama sa-kali kerana berfaedah di-segala segi kehidupan ra'ayat, ia-lah kemajuan yang telah terchapai dalam lapangan talikom.

Berkenaan dengan perkara per-hubungan pula, Beta suka menyatakan ia-itu dengan ada-nya perkhidmatan kapalterbang komet maka perjalanan di-antara Negeri Sabah dan Sarawak dengan Ibu Negara di-Kuala Lumpur telah bertambah chepat. Beberapa rancangan² lagi telah di-sediakan untuk mengadakan perkhidmatan kapalterbang yang lebih laju dan kerap lagi antara negeri² ini.

Perpaduan ra'ayat di-Malaysia ada-lah satu chabaran kepada tiap² orang Malaysia. Jangan-lah hendak-nya masa'alah² dan kesusahan² menjadi halangan kepada kita. Mari-lah kita menghadapi masa hadapan dengan yakin dan tabah hati. Mari-lah kita ta'at setia kepada sahabat² kita, yakin bahawa perjuangan kita itu benar, dan lebih² lagi ta'at setia dan berkorban kepada negara yang kita kasehi ini. Beta berdo'a ka-hadzrat Allah subhanahu wa Ta'ala moga² di-makbulkan-nya segala harapan dan chita² kita

untuk menchapai kema'amoran dan kejayaan.

The English Translation is as follows:

Mr President, Mr Speaker, Honourable Members of both Houses of Parliament:

In this fourth year of My reign it gives me very great pleasure indeed to welcome to this House the new Members of the House of Representatives and the Senate and to address all Members of both Houses jointly in the Dewan Ra'ayat and open formally the First Session of the Second Parliament of Malaysia.

As I speak to you, the chosen representatives of Malaysia, I am most humbly and dutifully aware that My heart is overflowing with gratitude to Almighty God for the unity and happiness, the peace and prosperity He has granted to our nation and people during this past momentous year.

All of us owe to God's protection and beneficence a debt of thanks so vast that it is beyond all human measure for which we are grateful. Let us never fail to remember that what we are and what we do must earn merit in the eyes of God and recognition in the eyes of man. It is, therefore, My earnest prayer and warm hope that we will always so conduct ourselves as to be truly worthy of the countless blessings of God. Let faith and confidence in His wisdom and mercy inspire and guide us through future years.

As Members of both Houses of Parliament elected by the people of our flourishing democracy, you hold positions of great responsibility and trust. As the representatives of the people it is your duty to express your considered opinion without fear or favour on their behalf in Parliament. We are living in critical times, unquestionably the most eventful in our history, so the people of Malaysia, and indeed the world, will follow with close attention the activities of this Parliament. I am sure that in your debates and in the decisions you make, you will bear in mind always the paramount importance of the Nation.

It is My proud duty to present to you the policies and plans My Government has prepared for the forthcoming Parliamentary year. Before doing so, however, I wish to refer to the recent General Elections at both Federal and State levels in Malaya. These elections resulted in an overwhelming victory for the Alliance Government, once again returned to power under the able leadership of our beloved and respected Prime Minister, Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj.

The elections were undoubtedly a remarkable demonstration of national unity. The people of Malaya, fully conscious of the dominant issue in the elections—the question of confrontation by Indonesia—expressed themselves in no uncertain terms by giving a resounding mandate to the Alliance Government to continue its policy in relation to this crisis.

Following the elections My Prime Minister has expanded and reorganised the Cabinet. Today the Government has created three new Ministries—Local Government and Housing, Lands and Mines, and Culture, Youth and Sports. The Ministries of Interior and of Internal Security have been combined into one, the Ministry of Home Affairs, and the Ministry of Labour and Social Welfare has been divided into separate Ministries—Labour and Welfare Services. In addition, reflecting the wider tasks of Malaysia, the Ministry of Rural Development is now styled the Ministry of National and Rural Development. This is done to give added impetus to urban development. These changes stressed the growth and importance in the public mind of the need for special attention to certain activities to bring these into line with the general and rapid all-round progress of the nation.

As the reorganisation involved in the creation, combination or division of portfolios is not yet complete, the Special Appendix usually published on the occasion of My Royal Address is produced according to the establishment of the previous Cabinet. I am sure Members will appreciate the reason for this.

I stated earlier on that we in Malaysia are living in critical times. I wish to illustrate this remark by comparing this ceremony today with the last occasion in May last year on which I had the pleasure of opening the Parliamentary Session. At that time the term "confrontation" in its present context was fairly recent in origin, although becoming daily more familiar to us. The international situation then in our region was of such a nature that there was no need for me to refer to confrontation in My Royal Address, which began instead with extensive reference to the Second Five-Year Plan. Today, such is the trend of events that I consider it My first duty in this Address to lay emphasis on international affairs.

In the field of foreign relations My Government will continue to uphold the principles of the United Nations Charter and maintain an active independent foreign policy.

Last year, on September 16, the most outstanding event in our history occurred—the formal establishment of Malaysia. Although the creation of Malaysia was an act to end colonialism in this region, our efforts to accomplish its establishment were beset with difficulties, not of our own choosing.

Normally decolonisation should be welcomed by all but two of our neighbours are opposed to it. As a result it caused a severance of diplomatic relations between us and these two countries. We on our part as a self-respecting independent nation have done all we can to preserve peace even to the extent of deferring the establishment of Malaysia.

Indonesia has since intensified her policy of confrontation against this country by open aggression. At the Bangkok talks the questions of cease fire and the withdrawal of both regular and irregular Indonesian armed forces from Malaysian territory were discussed. The Indonesian Government refused to agree to our demand to withdraw their forces from our sovereign territory, thus making any cease fire arrangements inoperative and ineffective.

Suggestions have been made that there should be another Summit Meeting, and in fact at present there are signs that President Macapagal is trying to arrange such a conference. My Prime Minister is willing to attend any such meeting provided that we can be assured of their sincerity of purpose in that Indonesian forces must first be withdrawn from Malaysian territory and all forms of aggression must cease.

It is, however, heartening to note that a very large proportion of friendly countries, especially in the Commonwealth and others have given us ample proof of their full sympathy and support. My Government wishes especially to thank the Commonwealth countries for all the assistance they have given us in so many ways. Their strong support for Malaysia, openly stated and expressed, is a strong source of moral encouragement to all Malaysians.

During this crucial period, and despite our limited resources, My Government intends to associate Malaysia with the Afro-Asian group of countries, and at the same time pursue a policy of friendship with all friendly countries.

Since diplomatic relations with the Philippines were severed the activities of the Association of South-east Asia (ASA) have almost ceased. Nevertheless, cultural exchanges have gone on uninterruptedly, particularly between Thailand and Malaysia. It is our hope that it will not be long now before the activities of ASA will be resumed, and thus revive the association between the three partners for the good of our three countries.

In the course of this year we in Malaysia have again shown practical evidence of our desire to maintain closer relations with our neighbours. In February, at the invitation of Their Majesties the King and Queen of Thailand, Her Majesty the Raja Permaisuri Agong and I paid a State Visit to their country. The extremely warm and sincere welcome accorded to us by Their Majesties the King and Queen of Thailand and by the Government and the Thai people will linger in our

memories and warmly in our hearts for a long long time to come.

My Consort and I will shortly be making a State Visit to Japan for ten days from June 16th. It is My hope that this visit will pave the way for better and closer understanding between the peoples of Malaysia and Japan.

My Government has also strengthened relations with countries in Asia by establishing two new Missions this year, one in Burma and the other in South Korea, as well as raising the status of our Consulate in Jeddah where Malaysia now has an Ambassador to Saudi Arabia.

In matters of defence and security, My Government is continuing security operations against Communist remnants in North Malaya, and intends to negotiate an agreement with the Thai Government on border arrangements and co-operation.

My Government's policy in relation to Communism and to subversion remains unchanged, as we are as determined as ever to stamp out both throughout Malaysia, particularly as both these evil influences are an active element of Indonesia's confrontation. Their activities were thwarted by effective counter-measures.

While My Government will never relax in its endeavours to ensure the defence and security of Malaysia, we must not allow our vigilance to detract from the general economic and social progress of the Nation. We firmly believe that peace and progress and the full development of all the natural and human resources of the country should be the prime aim of any Government anywhere. Therefore, while being ready to counter evil and destructive forces that threaten us, we will go right ahead with all our plans for development.

My Government has given and will continue to give high priority to economic and social development programmes to benefit all spheres of our national life and thereby create a more cohesive and prosperous society.

We have made very substantial progress in implementing the current

Second Five-Year Plan of the States of Malaya with the result that, following a general review of the Plan undertaken in the last quarter of 1963, the investment target for the public sector was increased to almost \$3,000 million. The statistics on physical progress achieved in such aspects of development as road construction, electric power, opening up of land, and in health and education facilities are most noteworthy indeed.

This remarkable record could only have been possible with the active co-operation of the public, trade unions and employers organisations and the devotion of our Government officers to their manifold duties. I would like to express at this juncture My sincere thanks to all concerned on behalf of the nation and the people of Malaysia.

At present Singapore, Sabah and Sarawak have their own separate development plans which cover different periods of time. Singapore is in the final year of its Four-Year Development Plan (1961-64), but this will be extended so that the next Plan will run for six years and then be integrated in the First Malaysia Plan. Sarawak, on the other hand, recently completed its Four-Year Development Plan in which public investment during the period was estimated to have amounted to \$160 million. A new Development Plan for Sarawak was launched this year with a total investment figure of \$343 million, or more than double the actual investment in the previous Plan. The current Development Plan for Sabah will end in 1964, and preparations are now being made to launch a new Development Plan beginning in 1965 and continuing to 1970.

My Government is currently preparing the First Malaysia Development Plan (1966-70) which, among others, will integrate the various State Plans. This will give form and content to the varying needs and aspirations of our people in keeping with the achievement of nationhood.

As a result of the decline in the price of rubber, our main export commodity and our increasing commitments on defence and social services, the financing of our First Malaysia Plan will be

a task of some magnitude and will call for a great deal of effort to increase revenue from all sources. We will also have to supplement our resources by local and foreign borrowings, and seek any assistance that may be forthcoming from various friendly countries to help sustain our development programme.

To reduce the dependance of our economy on the export of one or two major products My Government attaches considerable attention to diversifying and expanding production in agriculture and industry. In agriculture, action has been taken to implement the main recommendations of the Report of the Diversification Team. This is particularly so in respect of land capability surveys to determine the potential development resources of the country. To assist us in this urgent and important task My Government has asked for substantial aid from the Canadian Government under the Colombo Plan to undertake various surveys and appraisals of development areas, such as the Jengka Triangle and the area along the proposed East-West Highway. Expansion of agricultural research and facilities for technical and agricultural education are also being dealt with. The aim here is to ensure that in the years to come we will have sufficient trained agricultural personnel to undertake and achieve success in our programme to diversify agriculture.

In the field of industrial development My Government is consistently maintaining its policy of free private enterprise with a minimum of restrictions and controls. The wisdom of such a policy has already been amply demonstrated, as the target of \$2,900 million for investment in the private sector, as already envisaged in the present Plan, with most likely be achieved, if not exceeded.

Another problem that is receiving attention from My Government concerns the need to provide adequate employment opportunities for the growing number of people added each year to the labour force. A large number of those who seek employment do not have the type of skills needed. Such a situation imposes the necessity of pro-

per long term planning of the manpower resources of this country, so that education and training programmes can be fitted in with future requirements of the economy. A Higher Education Planning Committee is already looking into this project. It is also expected that very shortly a Manpower Division will be set up in the Prime Minister's Department to work closely with the various Ministries and Developments concerned.

In My Address to you it is not possible to review in full all the notable achievements of My Government and the nation in the past year and all the many plans we have in mind for this year and the future, but full details are given in the Special Appendix. However, I would like to mention some achievements which together will indicate that My Government approaches the problem of national development in every possible field.

It gives me great pleasure to say that My Government has met with unprecedented success in its efforts to unify the various races of our plural society through our national education policy and through raising the national level of literacy. Time is now ripe for yet another major step to be taken in the field of education. This will be the introduction of a new system commonly known as the Comprehensive School System, under which all children will receive at least nine years of elementary education. Believing that the right kind of education for the younger generation is the best form of insurance for the future well-being of the Nation, it is My Government's avowed intention to give the highest possible priority to providing the best in education at all levels within the resources available.

I am glad also to note a steady progress is being maintained in expanding the Medical and Health services. The general health of the nation continues to improve. The death rate and the infant mortality rate have declined by 25 per cent and 20 per cent respectively since 1957. High priority is being given to the expansion of medical services in rural areas and to building of hospitals and clinics.

The progress made in public works of all kinds is visible everywhere throughout the nation. In fact, the face of Malaysia is undergoing a constant process of progress and change. Not visible, but no less remarkable, especially in its benefit to every aspect of national life, is the astonishing development that has occurred in all fields of telecommunications.

In the matter of communications, I am happy to say that with the inauguration of a comet service, the Malaysian States of Sabah and Sarawak are brought closer in time to our National Capital Kuala Lumpur and more plans are in hand to bring about even faster and more frequent air services between these States.

Our nationhood in Malaysia is a challenge to each and every Malaysian. Let us not be deterred by problems and difficulties. Let us face the future with faith and courage. Let us be true to our friends, confident that our cause is right, and above all loyal and devoted to the nation we love. I pray fervently to Almighty God that He will endow our nation and our people with rich fulfilment of all our hopes and aspirations of prosperity and success.

MOTIONS

ACCESS TO PARLIAMENT

The Minister of Home Affairs and Minister of Justice (Dato' Dr Ismail):

Mr Speaker, Sir, I beg to move the motion standing in my name in the Order Paper, viz:

That this House orders the Commissioner of Police to take care that during the present session of this House the passages through the streets leading to this House be kept free and open and that no obstruction be permitted to hinder the passage of Members to and from this House, and that no disorder be allowed in the passages leading to this House, and that there be no annoyance therein and thereabouts; and that the Clerk to the House do communicate this Order to the said Commissioner aforesaid.

Sir, this motion is one which is customarily adopted at the commencement of every session of the House. Its purpose is to ensure that Members of Parliament have free and uninterrupted access to and from Parliament

during meetings and that they are protected from interference in the carrying out of their duties here as the elected representatives of the people; and that being so, I have no doubt that the House will approve it.

The Deputy Prime Minister (Tun Haji Abdul Razak): Sir, I beg to second the motion.

Tuan Haji Ahmad bin Abdullah (Kelantan Hilir): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun chuma hendak memperingatkan Kerajaan bahawa ada-lah usul yang di-kemukakan oleh Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri dan Menteri Ke'adilan supaya satu usul hendak menjamin lalu-lintas bagi Ahli Dewan Ra'ayat ini dengan mudah dan tidak terhalang, maka suka-lah saya hendak memperingatkan bahawa jangan-lah di-jadikan usul ini sa-bagai satu undang² untuk hendak menyekat atau pun hendak menindas kebebasan ra'ayat untuk menunjukkan perasaan mereka itu dengan sa-chara Perlembagaan. Tuan Yang di-Pertua, kita maseh ingat lagi bahawa ada-lah usul yang saperti ini mula²-nya telah di-kemukakan dalam Dewan yang mulia ini apabila mogok telah di-buat oleh pekerja² bagi *Utusan Melayu* dahulu.

Maka di-sini, Tuan Yang di-Pertua, usul yang telah di-kemukakan dahulu itu tujuan-nya ia-lah hendak menjamin lalu-lintas yang sempurna kepada Ahli² Dewan Ra'ayat, tetapi nampak-nya usul itu telah juga di-pakai oleh Kerajaan untuk mencheгах menunjok perasaan yang diluluskan oleh Perlembagaan dan undang² negeri. Saya harap usul ini tidak-lah akan di-jadikan oleh pihak Kerajaan sa-bagai satu undang² hendak menyekat kebebasan ra'ayat.

Dato' Dr Ismail: Tuan Yang di-Pertua, saya fikir ta' payah-lah wakil dari Kelantan Hilir ini hendak mengingatkan saya, kerana tegoran dia itu tidak ada kena-mengena dengan usul yang telah di-bentangkan dalam Majlis ini. Jikalau dia hendak membacha lebeh kepada ma'ana yang terkandung dalam usul ini, itu dia ada bebas memberi fikiran-nya dalam Majlis ini.

Atas tuduhan dia yang Kerajaan telah menggunakan usul ini bagi hendak menahan orang² yang akan menjalankan sa-suatu pekerjaan, atau pun sa-suatu tegoran, atau pun sa-suatu pertunjukan tidak puas hati yang Kerajaan, kata dia, telah menghalang dengan menggunakan usul ini, itu tidak sa-kali² saya terima, kerana tegoran-nya itu telah kita bahatkan dalam Parlimen yang telah lalu dan kita mengatakan ia-itu Houses of Parlimen ini ia-lah tempat kita ber-bahath dengan tenang fikiran, dan jikalau ada, rayuan² dengan jalan saloran dia yang betul mengikut undang², mengikut Perlembagaan. Jadi, tuduhan itu tidak sa-kali² saya terima, dan ingatan-nya itu, saya pun tidak hendak pakai itu, kerana tidak ada kena-mengena dengan usul yang di-chadangkan.

Question put, and agreed to.

Resolved,

That this House orders the Commissioner of Police to take care that during the present session of this House the passages through the streets leading to this House be kept free and open and that no obstruction be permitted to hinder the passage of Members to and from this House, and that no disorder be allowed in the passages leading to this House, and that there be no annoyance therein and thereabouts; and that the Clerk to the House do communicate this Order to the said Commissioner aforesaid.

COMMITTEE OF SELECTION

(Appointment of Members)

Tun Haji Abdul Razak: Tuan Yang di-Pertua, saya menchadangkan:

Bahawa menurut perenggan (2) dalam Peratoran Meshuarat 76, sa-buah Jawatan-kuasa mengandongi Yang di-Pertua sa-bagai Pengerusi-nya dan enam orang ahli Dewan Ra'ayat yang tersebut di-bawah ini, di-lantek jadi Jawatan-kuasa Pemilih:

Timbalan Perdana Menteri
Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri
Menteri Kewangan
Menteri Buroh
Enche' S. Rajaratnam
Enche' Mohamed Asri bin Haji Muda.

Tuan Yang di-Pertua, Peratoran Majlis Meshuarat 76 Dewan ini menyatakan bahawa satu Jawatan-kuasa Pemilih hendak-lah di-lantek pada awal tiap² penggal Parlimen. Oleh itu,

saya suka menchadangkan supaya Ahli² Jawatan-kuasa itu di-pileh pada hari ini. Pada tahun yang telah lalu dan telah sudah juga dua orang daripada Ahli Jawatan-kuasa itu di-pileh daripada pehak Pembangkang, dan tugas² Jawatan-kuasa itu ada-lah terkandung dalam Peratoran Meshuarat Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya dengan sukachita-nya menchadangkan.

Dato' Dr Ismail: Saya menyokong.

Question put, and agreed to.

Resolved,

Bahawa menurut perenggan (2) dalam Peratoran Meshuarat 76, sa-buah Jawatan-kuasa mengandongi Yang di-Pertua sa-bagai Pengerusi-nya dan enam orang ahli Dewan Ra'ayat yang tersebut di-bawah ini, di-lantek jadi Jawatan-kuasa Pemilih:

Timbalan Perdana Menteri
Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri
Menteri Kewangan
Menteri Buroh
Enche' S. Rajaratnam
Enche' Mohamed Asri bin Haji Muda.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE

(Appointment of Chairman)

The Minister of Finance (Enche' Tan Siew Sin): Mr Speaker, Sir, I beg to move the motion standing in my name, viz:

"That the Honourable Enche' Hanafiah bin Hussain be appointed Chairman of the Public Accounts Committee."

It is an interesting part of our parliamentary practice that with the closure of one session of Parliament and the opening of another, the Public Accounts Committee of this House is dissolved and is reconstituted. It is, therefore, necessary for this House to appoint a Chairman of the new Committee, and the remaining Members of the Committee will in due course be nominated in the usual way by the Committee of Selection.

As Honourable Members will appreciate, the Public Accounts Committee has a vital role to play in ensuring that the Legislature exercises adequate control over the public finances of the country. It is, in fact, its watch-dog in this respect.

The powers of the Committee are rather wide and it can report on any matters within its jurisdiction and which it considers should be brought to the attention of this House. Thus the duties and responsibilities of the Chairman of this Committee are onerous, and in proposing the appointment of my Honourable friend, Enche' Hanafiah bin Hussain as Chairman of the Public Accounts Committee, I am confident that he will perform his duties to the satisfaction of this House, particularly in view of his professional qualification, background and experience. He is a Chartered Accountant and was also the General-Manager of the Federal Land Development Authority for a number of years. I am sure that both sides of this House will join me in thanking the Honourable Member for his willing acceptance of this additional task.

I would also, on behalf of this House, like to thank my Honourable friend, Enche' Ahmad bin Mohamed Shah, for his competent and patient chairmanship of this Committee in the last Parliament.

Sir, I beg to move.

Tun Haji Abdul Razak: Sir, I beg to second the motion.

Enche' Lim Kean Siew (Dato Kramat): Mr Speaker, Sir, according to the mover of the motion, it is parliamentary practice that we should elect a new Public Accounts Committee at the beginning of a new session of the Parliament. He has also said that this Committee is to be the watch-dog of public expenditure and that its powers are wide and that it is the duty of this Committee to report to the House anything which it considers fit to be reported to the House.

Sir, in view of the fact that we have so many representatives from other territories of Malaysia, like the representatives from Singapore and Sabah, who have to assure the people in those territories that public money is being properly spent, does not the mover think it fit that we should follow some parliamentary practice whereby the Chairman of the Public Accounts Committee should be a

Member from the Opposition, especially if the task of the Public Accounts Committee is to ensure that the public funds are being properly spent?

Enche' Tan Siew Sin: Mr Speaker, Sir, there is nothing to prevent this House from appointing any Member, whether he be a Member of the Government Party; or a Member of the Opposition, as Chairman of the Public Accounts Committee. In fact, this question of appointing a Member of the Opposition as Chairman of this Committee has been raised, I think, in previous years. The sole reason why we have suggested, or put forward, the name of Enche' Hanafiah is because we on this side of the House—I think with good reason—regard our Honourable friend as the most suitable person to perform this task in view of his professional qualification, and we rest on that basis which, I think, is as good as any.

Question put, and agreed to.

Resolved,

That the Honourable Enche' Hanafiah bin Hussain be appointed Chairman of the Public Accounts Committee.

DEATH OF ENCHE' ZULKIFLEE BIN MUHAMMAD

The Prime Minister: Tuan Yang di-Pertua, saya menhadangkan:

Bahawa Majlis ini berhajat merakamkan perasaan kehilangan besar dan dukachita yang amat sangat atas kematian Enche' Zulkiflee bin Muhammad.

Pada 6 haribulan May yang lepas satu kemalangan yang besar dan menyedihkan telah berlaku yang menyebabkan sa-orang Ahli Dewan ini yang terkenal telah kehilangan jiwa-nya bersama² dengan isteri-nya dan juga menyebabkan luka parah ka-atas anak²-nya dan sa-orang teman-nya. Kematian itu telah mengejutkan penduduk² di-seluruh Malaysia ini, kerana yang mendapat kemalangan itu ia-lah Enche' Zulkiflee bin Muhammad yang juga menjadi Timbalan Yang di-Pertua Persatuan Islam sa-Tanah Melayu. Dengan kehilangan Allahyarham itu Dewan ini telah hilang sa-orang anggota yang telah memberi sumbangan yang besar kapada kemajuan

Demokrasi Berparlimen di-Malaysia ini. Allahyarham itu telah memberi tenaga yang bersungguh² untuk meninggikan taraf dan darjah Dewan ini, dan menurut peringatan saya Allahyarham itu sentiasa berada dalam Dewan ini pada tiap² kali persidangan, sama ada persidangan itu di-adakan sa-lama sa-minggu atau dua minggu atau sabulan atau dua bulan dan sama ada persidangan ini berakhir pada pukul 6.30 atau pun pukul 10.00 malam atau pun pada pukul 1.00 pagi. Saya dapati Allahyarham itu menisfatkan perbahathan dalam Dewan ini sa-bagai satu perkara yang amat penting, kerana segala perkara yang di-bahathkan dan di-binchangkan dalam Dewan ini ia-lah untuk kepentingan negara.

Allahyarham itu telah mula² menjadi Ahli dalam Dewan ini dari semenjak lepas Pilehan Raya tahun 1959 dan dalam masa hampir² 5 tahun dia telah memberi perkhidmatan yang chemerlang kepada Dewan ini. Allahyarham itu telah menunjukkan kechenderongan yang luar biasa pada segala bahathan² yang timbul dalam Dewan ini sama ada di-dalam bahasa Melayu atau pun dalam bahasa Inggeris, dan tiap² satu kalimah yang di-keluarkan di-dalam Dewan ini sentiasa-lah mendapat perhatian-nya.

Tidak-lah dapat di-nafikan bahawa dia sa-benar²-nya sa-orang Ahli Mesuarat yang mempunyai kebolehan yang luar biasa. Dia telah dapat memberi kesan yang besar, baik kepada kawan atau pun kepada lawan. Sa-bagai kawan ahli² parti-nya sendiri-lah yang tahu di-atas budi pekerti dan kejujoran-nya, sa-bagai lawan yang kita semua tahu Allahyarham itu telah memainkan peranan-nya dengan sapenoh sa-bagai sa-orang lawan dan kita menghormati sikap-nya sa-bagai lawan dan sa-bagai Ahli Majlis ini. Sa-masa hayat-nya dia sentiasa mengeluarkan fikiran² yang constructive atau pun membena di-dalam Parlimen ini. Apa yang dia telah lafazkan di-luar Dewan ini untuk muslihat parti-nya bukan-lah menjadi tanggungan saya untuk menyebutkan di-sini atau pun menjadi satu perkara yang patut saya simpan di-dalam hati, kerana

saya sedar bahawa kebanyakan orang² yang hendak mencari kemenangan dalam pilehan raya kadang²-nya mengeluarkan perkataan yang terkeluar daripada batasan. Tetapi sa-bagai Ahli Yang Berhormat bahagian yang dia telah ambil dalam Dewan ini menjadi satu tauladan yang baik yang harus di-ingati sa-lama²-nya.

Saya suka mengambil juga peluang dalam Majlis ini menyebutkan yang mendukachitakan saya berkaitan dengan kematian Allahyarham Enche' Zulkiflee itu; perkara-nya ia-lah berita² yang telah sampai kepada saya tentang ada-nya tuduhan² yang di-keluarkan oleh sa-tengah² orang yang tidak bertanggung-jawab yang menu-doh bahawa kemalangan yang telah berlaku itu yang menjadi kehilangan jiwa Allahyarham itu ia-lah perbuatan daripada Perikatan. Perkara perkataan dan tuduhan sa-umpama itu ia-lah yang tidak berasas sama sa-kali dan harus di-kutok oleh sakalian orang² yang bertanggung-jawab di-dalam negeri ini. Lagi satu perkataan dan tuduhan yang juga tidak bertanggung-jawab ia-itu apabila Tun Abdul Razak mendengar di-atas kematian Allahyarham itu dengan serta-merta di-hantar kapal terbang untuk mengambil mayat-nya supaya di-kebumikan di-tempat lahir-nya di-Kuala Kangsar itu, sudah pun di-keluarkan juga tuduhan bahawa pehak Kerajaan ini telah pun menuntut harga bayar sewa kapal terbang itu. Jadi saya ambil peluang sebutkan di-sini tuduhan² dan perkataan² sa-umpama itu sama sa-kali tidak berasas.

Bagi pehak kita Kerajaan ini berasa kehilangan-nya itu ia-lah kehilangan bagi sa-orang warga-negara negeri ini yang telah mengambil kepentingan yang berat di-atas segala gerak-geri negeri-nya sendiri dan kita hormati dan apa juga yang di-kehendaki oleh keluarga²-nya atau pun pehak² sa-perjuangan dengan-nya pertolongan daripada Kerajaan, maka apa yang boleh buat, kita mengaku akan buat, bukan sahaja dengan wang-ringgit bahkan dengan apa jalan sa-kali pun. Jadi kerana bagaimana saya telah katakan dia itu sa-orang ahli yang kita hormati sa-bagai lawan dan

hormati sa-bagai Ahli Yang Berhormat dalam Majlis ini. Sa-sunggoih-nya saya dan rakan² saya yang ada didalam Kerajaan atau di-luar berpendapat banyak lagi patut di-buat untuk memberi pertolongan kepada kaum keluarga-nya yang telah hilang sa-orang yang kita ingat dengan ingatan yang baik.

Jadi sikap Allahyarham Enche' Zulkiflee itu dalam Parlimen ini ialah di-sifatkan sa-bagai satu senjata untuk perkembangan demokerasi yang sihat, ia-itu satu faham yang kita memang sentiasa berpegang tegoh untuk kepentingan dan keselamatan tanah ayer kita ini, dan kita berdo'a moga² chara Demokerasi Berparlimen ini akan kekal sa-lama²-nya di-negara yang kita kasehi ini.

Kita berasa mashghul dan dukachita di-atas kehilangan sa-orang Ahli Parlimen saperti Allahyarham Enche' Zulkiflee yang telah berpegang tegoh kepada faham demokerasi itu, kerana kita sayang dan menghormati siapa juga yang menghormati demokerasi sama ada kawan atau pun lawan. Kematian Allahyarham Enche' Zulkiflee itu telah menyebabkan kehilangan sa-orang tokoh politik yang perchaya kepada demokrasi dan yang telah mengambil bahagian yang besar bagi memajukan demokerasi di-dalam negeri kita ini.

Perchaya-lah Ahli² Yang Berhormat sakalian bahawa apa yang saya telah lafazkan sa-kejap tadi ia-lah keluar daripada hati sanubari saya yang berseh dan bagi diri saya sendiri dan rakan² saya berasa amat-lah dukachita di-atas kemilangan yang telah berlaku yang membawa kematian Enche' Zulkiflee itu dan isteri-nya dan menyebabkan luka parah kepada anak²-nya dan juga rakan-nya itu dan tentu-lah Ahli² Yang Berhormat juga berdo'a ka-hadrat Allah subhanahu wataalla moga² di-chuchori rahmat ka-atas roh Allahyarham dan isteri-nya.

Bagi pehak Kerajaan Persekutuan kita akan menimbangkan bagaimana dapat kita mengurangkan penderitaan yang sedang di-hadapi oleh anak²-nya sama ada dengan menghadihkan wang-ringgit atau barang.

Akhir-nya sa-kali, saya mengambil peluang ini untuk menguchapkan tahziah kepada kedua² ibu bapa dan kaum keluarga serta rakan² sa-perjuangan Allahyarham itu yang ada dalam Dewan ini atau pun di-luar Dewan ini. Dan itu-lah ucapan saya yang memberi tahziah kepada kaum keluarga-nya, dan itu-lah chadangan saya.

Enche' Tan Siew Sin: Mr Speaker, Sir, I rise to second the motion. One of the most agreeable features of parliamentary democracy as practised in the Commonwealth is that whatever our political differences in this House might be, we always strive to maintain normal personal relationships outside it. For example, my own reaction to the news of his death while I was holidaying in Kuala Trengganu is probably typical of that of many Members in this House. When I first heard the news of his tragic accident, I was horrified and my immediate reaction was one of complete disbelief that he should have met his end in such a violent manner. It is because of this, Sir, that we see today the spectacle of a Resolution moved and seconded by the Prime Minister and a member of his own Government respectively expressing the deep sympathy of this House for the untimely demise of one who in his life time was one of the Government's bitterest critics.

The late Honourable Member, who is the subject of this Motion, was, as the Prime Minister said, a distinguished Member of this House. He did his homework—if I may use a colloquial expression—and we saw the results of this work in the speeches which he delivered, speeches which showed that he had taken the trouble to study and study carefully the subject matter of the debate. Though we on this side of the House often disagreed with him, his observations equally often expressed the other point of view forcefully and ably. One particularly memorable speech which I remember—and which incidentally was the longest ever made in the history of this House—was on the second reading of the Malaysia Bill. It was

memorable not because it was the longest on record, but because it showed that the late Enche' Zulkiflee had digested that rather complex piece of legislation pretty thoroughly and that speech, though long, did not contain anything significantly superfluous. When he spoke on the financial provisions of the Bill, it called for a detailed and careful reply from me. That does not often happen to speeches coming from, if I may say so, the P.M.I.P. side of this House, and that is also the measure of his skill as a parliamentarian and as a debater. That is also, Sir, the measure of our loss and our regret at his passing.

Unfortunately, he is no more with us. Even more unfortunate is the fact that his wife also lost her life in that tragic accident. To their children, and to those nearest and dearest to them, that was a tragedy indeed and the hearts of all of us, whatever party we may belong to, must go to them in their hour of bereavement.

Dr Tan Chee Khoon (Batu): Tuan Yang di-Pertua, dengan ada-nya chadangan dari Yang Teramat Mulia Perdana Menteri untuk merakamkan ucapan ta'ziah di-atas kematian Tuan Zulkiflee, maka saya sa-bagai Ketua daripada Socialist Front dalam Dewan Ra'ayat ini, dan atas nama parti kami, ingin mengambil peluang pada mengucapkan dengan sa-penoh²-nya atas usul tersebut.

Sa-memang sudah patut di-chatitkan dan di-rakamkan segala jasa² baik yang mana telah di-beri dan di-buktikan, oleh mendiang Tuan Zulkiflee bin Muhammad itu. Saya suka juga mengucapkan tahniah kepada Perdana Menteri kita, oleh kerana beliau membawa chadangan ini. Saya bersetuju juga dengan sa-penoh²-nya ucapan Perdana Menteri ka-atas chadangan ini. Sunggoh pun parti kami tidak sa-faham dengan ideology mahu pun dasar² siasah parti PAS namun di-atas kejujuran, kebijaksanaan beliau pada menjalankan peranan sa-bagai sa-orang Ahli Pembangkang yang chergas, kami memberi pujian yang ikhlas kepada beliau, dan beliau ada-lah

sa-orang tokoh politik yang terke-muka di-dalam negara kita ini.

Sekian-lah sahaja. Terima kaseh, Tuan Yang di-Pertua.

Enche' D. R. Seenivasagam (Ipoh): Mr Speaker, Sir, I rise to associate myself with the sentiments expressed by the Honourable Prime Minister, the seconder of the motion, and the Honourable Member for Batu. I would only like to add that although the People's Progressive Party disagreed very often with Enche' Zulkiflee's policies and the policies of his Party, we as parliamentarians respected Enche' Zulkiflee for his courage and his determination to fight for what he believed to be right for the people of this country. Such a person not only wins the respect of the supporters of his policies and of his Party but also wins the respect of all people, who believe in democratic principles in this nation.

Enche' Mohamed Asri bin Haji Muda (Pasir Puteh): Tuan Yang di-Pertua, saya berdiri bagi pihak Parti PAS bagi menyampaikan sa-tinggi² terima kaseh kepada Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri yang telah membawa suatu chadangan bagi menchatitkan kenangan² yang dukachita atas berpulang-nya Enche' Zulkiflee bin Muhammad ia-itu bekas Timbalan Yang di-Pertua Agong PAS dan sa-orang daripada Ahli Parlimen bagi kawasan Bachok. Yang sa-benarnya, Tuan Yang di-Pertua, kehilangan Enche' Zulkiflee bin Muhammad ia-lah suatu kehilangan yang amat berat dan mendukachitakan yang kami rasa, bukan sahaja bagi Parti PAS, tetapi bagi kita bersama sa-bagai Ahli² Parlimen atau Ahli Dewan Ra'ayat ini.

Saya suka menyatakan bahawa soal yang di-dukachitakan oleh Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri tentang soal fitnah² yang timbul akibat dari kematian Enche' Zulkiflee itu adalah suatu fitnah yang sangat-lah tidak baik dan satu fitnah yang di-dukachitakan oleh kita bersama. Saya sendiri telah hadir di-tempat berlaku kemalangan itu dan telah menyaksikan kedudukan kedua² buah motokar atau

motokar dan Land Rover yang berlaga di-situ dan telah melihat keadaan jalan itu sendiri, maka saya yakin bahawa kemalangan itu ia-lah sa-benar² kemalangan, bukan-lah sa-bagaimana yang di-fitnahkan mengikut bagaimana terdengar pada telinga Tunku Perdana Menteri kita tadi. Dan demikian juga soal fitnah² yang sa-lanjutkan-nya itu saya rasa ini pun satu fitnah yang jahat yang boleh merosakkan nama baik demokrasi yang berjalan dalam negeri ini.

Saya bagi pehak parti PAS menyampaikan terima kaseh juga kepada pehak Tunku Perdana Menteri dan pehak Kerajaan yang telah memberi jaminan dan kesanggupan untuk memberi sa-barang layanan yang baik kepada keluarga atau khusus-nya kepada anak² Allahyarham yang tinggal itu, dan saya perchaya barangkali akan datang-lah pada masa hadapan nanti pehak Tunku Perdana Menteri akan membuat satu pertimbangan yang wajar untuk memikirkan nasib kedua² anak itu pada masa akan datang, terutama-nya soal pelajaran mereka sa-lanjut-nya. Dan ini patut-lah saya nyatakan bahawa Parti PAS dengan sa-tinggi² perasaan yang tulus ikhlas menyampaikan ucapan terima kaseh kepada pehak Tunku Perdana Menteri dan kepada pehak Perikatan-nya sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, sa-lain daripada itu, saya mengambil peluang juga menyampaikan ucapan terima kaseh saya bagi pehak Parti PAS kepada Ahli Yang Berhormat dari Batu dan Ahli Yang Berhormat dari Ipoh yang sama² mengambil bahagian menyampaikan ucapan ta'ziah kepada Allahyarham yang tersebut.

Enche' Zulkiflee bin Muhammad, sa-bagaimana yang di-nyatakan oleh Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri sa-bagai sa-orang yang mempunyai penoh rasa tanggung-jawab terhadap Dewan yang mulia ini dan telah melakukan tugas-nya sa-bagai sa-orang yang benar² perchaya kepada demokrasi yang berjalan dalam negeri ini. Dengan ini berhak-lah beliau itu mendapat penghormatan yang sa-tinggi²-nya.

Saya suka menyatakan, Tuan Yang di-Pertua, bahawa walau pun Enche' Zulkiflee telah pergi, tetapi kami daripada ahli² PAS, baik yang ada dalam Dewan yang mulia ini atau yang tidak ada dalam Dewan yang mulia ini ber'azam dengan sa-sungguh²-nya akan berpegang tegoh kepada konsep demokrasi yang berjalan dalam negeri ini bagi memajukan semangat demokrasi dan meninggikan kedudukan taraf negara kita ini pada masa yang akan datang.

Sa-kian-lah sa-bagai ucapan daripada pehak saya yang bersama² dengan sakalian Ahli² Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini menguchapkan ta'ziah dan memohon do'a restu daripada Allah subhanahu wataalla moga² di-chuchori rahmat ka-atas aruah beliau dan isteri-nya.

The Minister of Works, Posts and Telecommunications (Dato' V. T. Sambanthan): Mr Speaker, Sir, I associate myself with the sentiments expressed just now. Sir, we are all aware of the fact that Enche' Zulkiflee was certainly a very fine debater in this House and, I think, possibly the best speaker in the national language in our House. His death, therefore, at this particular juncture is a matter to be grieved.

While we all recognise that when the Caller calls everyone has got to go and that our stay here is brief and our passing is expected, it is yet a moot point whether this particular tragedy need have occurred if, for instance, Enche' Zulkiflee's car had the simple expedient of safety belts. I throw this suggestion to this House, because I made an enquiry on my own through my engineers and I was told that if he had taken the precaution of having safety belts, he and his wife might not have died. However, as I said, when the Caller calls, nobody can stop. So, let me also associate myself with the sentiments expressed in this House to offer our condolences to his family.

Enche' Lee Kuan Yew (Singapore): Mr Speaker, Sir, may I formally associate myself with the sentiments expressed by the Prime Minister and

join with him in extending our condolences to the family of the late Member.

I did not have the advantage of knowing the former Member as intimately as the others who have spoken. I only hope that the sentiments that were expressed by the Minister of Finance that the differences that divide the various Parties in this Chamber, are of the nature and of the proportions he has indicated. If that were so, Mr Speaker, Sir, no one would rejoice more than us. Then we will always be able to maintain in this Chamber a harmony of approach to representative Government and to competing political ideologies in this House.

Dr Haji Megat Khas (Kuala Kangsar): Tuan Yang di-Pertua, saya sa-bagai sa-orang yang datang sama sa-kampung dengan Allahyarham Enche' Zulkiflee bin Muhammad itu suka bersama² dengan Ahli² Yang Berhormat yang telah berchakap terlebih dahulu menyantumkan perasaan dukachita dan juga kaseh sayang kapada Allahyarham itu.

Saya sendiri ada-lah sa-orang yang bersaudara dengan-nya, kerana kalau sa-kira-nya di-ambil daripada sa-belah peringkat emak-nya ia-lah saya pangkat bapa saudara kapada-nya. Maka pada masa jinazah-nya telah di-kebumikan pada 7 haribulan dan tatkala jinazah-nya sampai ka-Ipoh saya dengan keluarga-nya bersama² telah menghadiri di-situ memberi hormat dan menyambut kedatangan jinazah-nya dengan kapal terbang dari Kuantan, dan besok hari-nya tatkala jinazah-nya di-kebumikan, saya bagi pehak diri saya tidak-lah ada menengok sa-orang yang biasa walau pun ahli di-dalam bangunan ini atau pun di-luar-nya bagitu ramai manusia kawan² dia bersama² menjalankan tugas dalam partai-nya dan juga kawan²-nya di-luar daripada partai-nya dan keluarga-nya telah datang meraikan dan menghormati Allahyarham itu.

Maka dengan itu saya berasa terpaksa saya bangun juga sa-bagai sa-orang yang sa-kampung dengan-nya bersama² menguchapkan perasaan

dukachita saya kapada Allahyarham itu yang meninggal dengan terkejut dan kejam sa-macham itu. Terima kaseh.

Dr Lim Chong Eu (Tanjong): Mr Speaker, Sir, I rise to associate myself with the sentiments that have been expressed by the Honourable Prime Minister in moving this motion and the sentiments expressed by other speakers, who have followed him in expressing "That this House desires to record its sense of great loss and its deep regret at the death of Enche' Zulkiflee bin Muhammad." However, Sir, this is a motion which should not be used for any other purpose than to record the sentiments of this House. Nevertheless, I did notice that in moving this motion the Honourable Prime Minister and the Honourable the Minister of Finance inevitably have to refer to the association of the name of the late Enche' Zulkiflee with the development of parliamentary democracy in this House. I noticed too that the Honourable Prime Minister in moving the sense of great loss however disassociated his sentiments with the activities of the late Honourable Member outside this House.

Sir, I wish only to make this point, that parliamentary democracy cannot, in its fullest sense, be divisible into his work only within this House and not be associated with all the activities that the late Honourable Member also participated outside this House. It is necessary for us to accept that the goodwill and the response from both sides of the House in Parliament itself should further be extended outside the House, and to this extent it is with mixed feelings that I support this motion, in view of the fact that the Prime Minister had referred to the activities of the late Member outside the House as something which were without his responsibility.

Wan Abdul Kadir bin Ismail (Kuala Trengganu Utara): Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyertai rasa kesedehan yang telah di-nyatakan oleh Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri dan Ahli² Yang Berhormat atas kematian dan kehilangan Allahyarham Enche' Zulkiflee. Saya rasa

lebeh² sedeh lagi, kerana Allahyarham itu ia-lah sa-orang rakan yang telah bersama² dalam perantauan menuntut pelajaran di-Cairo.

Saya maseh ingat bahawa Allahyarham itu ia-lah daripada gulongan yang mula² sa-kali sampai ka-Masir sa-lepas perang ia-itu dalam tahun 1946. Sa-lepas perang, gerakan penuntut² Melayu di-Masir boleh di-katakan hampir terhenti, kerana kebanyakan-nya telah pulang ka-tanah ayer dan mana yang tinggal kebanyakan-nya sudah tidak bergerak lagi. Sa-sampai beliau di-sana, maka saya rasa patut saya chatetkan, ia-itu beliau ia-lah salah sa-orang dari orang² yang telah menggerakkan sa-mula gerakan penuntut² Melayu di-Masir, dan dia-lah salah sa-orang dari orang² yang menggerakkan sa-mula chadangan bagi menjayakan pendirian sa-buah asrama penuntut² Melayu di-Masir yang pada hari ini dengan usaha Kerajaan Perikatan telah siap di-bina di-Cairo.

Dalam masa beliau sedang lagi belajar, tiba² satu keuzuran yang berat telah menimpa diri beliau, dan dia telah meminta supaya di-hantar pulang balek ka-tanah ayer untuk menjalankan pembelajaran. Saya maseh ingat pada masa itu, kira² dalam tahun 1952, bahawa sa-lepas dia menjalankan pembelajaran, rakan²-nya menunggu ia kembali ka-Masir untuk menyelesaikan pelajaran-nya, tetapi rupa²-nya sa-telah menghirup udara tanah ayer, maka dia terus tidak lagi mahu bergerak dari tanah ayer dan terus mencheborkan diri-nya dalam politik.

Ketika saya sendiri kembali ka-tanah ayer pada akhir tahun 1958 maka rupa²-nya jalan kami masing² sudah tidak bertemu lagi dalam lapangan politik. Sa-telah selesai pilihan raya pada tahun ini, saya ada-lah berharap akan dapat bersama² memberi sumbangan kepada negara dalam Dewan yang mulia ini, tetapi takdir telah tidak membenarkan soal itu berlaku. Kesedehan yang besar telah kita rasai bersama dengan hilang-nya Allahyarham itu. Maka saya sa-bagai salah sa-orang bekas rakan-nya dan sa-bagai salah sa-orang sahabat-nya bersama² menyertai perasaan yang telah di-

nyatakan dalam Dewan ini atas kehilangan yang besar yang kita rasai dengan hilang-nya Allahyarham Enche' Zulkiflee.

Enche' Lim Huan Boon (Singapore):

Tuan Yang di-Pertua, kami dari Parti Barisan Sosialis dari Singapura suka bersama² dengan Ahli² Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini mengucapkan ta'ziah kepada keluarga Allahyarham Tuan Zulkiflee bin Muhammad yang telah berpulang karahmatullah dalam kemalangan lalu lintas-nya.

Question put, and agreed to.

Resolved,

Bahawa Majlis ini berhajat merakamkan perasaan kehilangan besar dan dukachita yang amat sangat atas kematian Enche' Zulkiflee bin Muhammad.

Mr Speaker: Ahli² Yang Berhormat, saya minta bangun menghormati satu minit kerana menghormati Allahyarham itu.

(The House stood in silent tribute for one minute.)

DEATH OF ENCHE' CHARLES ANTHONY FREDERICKS, A.M.N.

The Prime Minister: Mr Speaker, Sir, I have yet another sad duty to perform this morning in that I have to move another motion in respect of another death of a very well-known friend of every Member of this House. I refer to Mr Charles Anthony Fredericks, A.M.N., who was the former Clerk to this House. I beg to move,

That this House desires to record its sense of great loss and its deep regret at the death of Enche' Charles Anthony Fredericks, A.M.N., who was the former Clerk to this House.

As I said just now, he had been associated with this House—not only with this House but with the Legislative Council in the days of old. The grievous and sad loss to this House, through the death of Mr Fredericks, was caused by another motor accident. Without warning, a man, who had given loyal and selfless service to the nation throughout his life, passed away three days ago in hospital following a tragic accident.

Mr Fredericks had a long, distinguished and honourable career in the service of the Government and, in particular, in the service of this House, the House of Legislature, be it in the old House of the Legislative Council, or this new House of Parliament. He had been a Clerk of Council for a number of years. He started work as a clerk in the Federal Secretariat in 1929 and was first appointed Clerk of the Federal Legislative Council in 1954. With the emergence of Malaya as a nation at the time of Merdeka, Mr Fredericks became and continued to be the Clerk of the Federal Parliament. With the creation of Malaysia, he became Clerk of the National Parliament and had been organising all preparations, preliminary preparations, for the opening of this Session of the House, when his untimely death occurred.

Sir, no more familiar figure than Mr Fredericks could be found at any time, either in the precincts of the House of Parliament or in the old Legislative Council Chambers. When I first became a Member of the former Legislative Council, Mr Fredericks was there as the Clerk, and when the old House became the House of Parliament he was there as the Clerk but with much greater prestige. At every session whether in the old Legislative Council or Malayan Parliament, and here in the Malaysian Parliament, his voice would ring throughout the precincts of the House as he read the morning prayers in English, or as he called out the names of various speakers, or announced the Orders of the Day.

He was the authority to whom all of us in this House went to for advice. We sought his views when we were in doubt on any ruling, and he was always willing and ever-ready to give us help, and all of us accepted his advice born of knowledge and experience of parliamentary procedure and method. It is true to say that he was a pillar of strength in Parliament, not only to the Members of this House alone but even more so to the various Speakers under whom he served. A nicer man to deal with on affairs of this House, and for that mat-

ter on any other matter, could not be found anywhere. Both inside and outside this House, whether discharging his duties as Clerk of Parliament or on social occasions, or in the quiet surroundings of either his office or his home, Mr Fredericks was a man always pleasant to everyone, always amenable in manner, and if ever he felt ruffled by circumstances, he certainly never showed his concern. An exemplary Government servant, he died in harness. His death is a national loss sincerely felt by all who knew him. His name will always be remembered as one associated with our parliamentary history as being the first Malaysian to be given custody, supervision and the administration of the affairs and procedure of the House of Parliament.

Sir, I am sure that all Honourable Members will join with me in expressing our sincere condolences to his bereaved wife and sorrowing family: they have lost a husband and a father, and we have lost a fine man and a good friend.

I recall in the entrance to the Legislature of the Australian House of Parliament the maxim which is inscribed on the floor, "In a multitude of counsellors there is wisdom." Let me say on behalf of Honourable Members of this House that the late Mr Fredericks was one counsellor who had a multitude of wisdom. Therefore, I felt that the service that he had rendered to the country should find permanent tribute in the records of our House of Parliament, and that a copy of the record should be sent to his widow and children. I am sure that in saying this, I reflect the views of Honourable Members of this House. Every day in this House he used to pray to God in these words, "Let Thy blessing descend upon us". This prayer of his rings clear in my mind, and so too I humbly invoke that the blessings of God will descend upon him, and may peace be unto his soul.

Sir, I beg to move.

Enche' Tan Siew Sin: Mr Speaker, Sir, I beg to second the motion.

I rise with a heavy heart to speak of one who has been associated with this

Legislature ever since the day in February, 1948, when the then High Commissioner of the Federation of Malaya, the late Sir Edward Gent, presided over the first Federal Legislative Council of the Federation of Malaya. As I am the only survivor of that 75-Member Assembly, I can perhaps claim to have rather more knowledge than most of the charming and competent personality whose loss we mourn today.

At that time Charles Fredericks was Assistant to the then Clerk of Council. Even though he was a comparatively junior member of the Council Staff then, he stood out as an efficient and obliging employee who had a long way more to go. Sixteen years later I have had no reason to change the view I held of him then. His was no ordinary job, as the Prime Minister has said. He had to please many people and yet not deviate from the course he had perforce to follow. As far as I know, he had pleased them all. Yet he had been firm when the occasion warranted firmness. He was guide and counsellor to Ministers and backbencher alike and if Ministers valued his advice, one can well imagine what a tower of strength he would be to the new Members of the Club. He has been so much a part of the Legislature that at this moment one finds it difficult to think of Parliament without the guiding presence of Charles Fredericks.

As the Secretary of the Malaysian Branch of the Commonwealth Parliamentary Association, he was also a tower of strength to those of us who had been or are still associated with it. As in the case of Parliament, he knew the rules, he knew what could be done and what could not be done and his loss there will be felt equally acutely.

I am sure, therefore, that all sections of this House will echo the sentiments expressed in the Motion before us and mourn the loss not only of a loyal servant of Parliament, all Members of all Parties will also feel that we have lost a friend and counsellor as well. To his widow and family must go out from all of us here a deep sense of personal tragedy and our most heartfelt sympathies in their hour of anguish.

Mr Speaker: The motion is open to debate.

Enche' Mohamed Asri bin Haji Muda: Tuan Yang di-Pertua, saya bagi pehak parti PAS menyokong chadangan yang di-kemukakan oleh Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri di-atas usul-nya kerana menguchapkan ta'ziah di-atas kematian mendiang Tuan Fredericks yang memang Ahli² Dewan ini semua telah kenal, terutamanya Ahli² yang lama. Saya biasa dengan mendiang Tuan Fredericks ini semenjak Rumah yang mulia ini dibuka pada tahun 1959 sa-lesai pilehan raya dahulu yang mana saya telah menjadi sa-orang Ahli bagi Dewan Ra'ayat ini.

Saya kenal mendiang Tuan Fredericks ini sa-bagai sa-orang yang baik, peramah dan orang yang sentiasa mengambil berat di-atas sa-tiap Ahli Rumah yang mulia ini, dan sentiasa memberi sa-barang pertolongan sakira-nya di-minta pada beliau itu, sebab itu sa-hingga sekarang ini maseh lagi ternampak pada pandangan saya bagaimana khidmat²-nya yang telah di-beri kepada Rumah yang mulia ini sa-lama lima tahun yang saya tahu. Jadi, mudah²an dengan kehilangan dan kepergian Tuan Fredericks itu akan dapat-lah kita pengganti-nya pula yang lain yang moga² dapat menjalankan kerja² Parlimen ini dengan sempurna-nya sama saperti masa ada-nya mendiang Tuan Fredericks dahulu.

Dr Tan Chee Khoon: Mr Speaker, Sir, I rise to associate myself with the views of the Honourable Prime Minister and of the other speakers as well.

Mr Speaker, Sir, my association with Mr Charles Fredericks probably dates far longer than that of any other Member of this House. I well remember the day in 1939 when I was a young lad going on my first day to the College in Singapore. I was travelling in a train, the driver of which was another Fredericks, and that train met with a tragic accident and another Fredericks lost his life in the service of this country. I have known the Fredericks family ever since, because another brother of his Dr H. F. Fredericks, was a colleague of mine and he joined the

College with me in 1939 and we graduated together. So, all these years I have been in constant contact with the numerous members of the Fredericks family.

Sir, I must say that I have found Mr Fredericks charming, intelligent and a very helpful Government servant. I claim no knowledge of his services in this House. But I am very glad to see here that he was regarded by both sides of this House almost as the oracle of Delphi, and I have no doubt that in that sense his loss is a grievous one to this House. Sir, when I first visited him—I think it was two days after the accident in the Hospital—and when I looked at him in the oxygen tent, I had hoped from the medical standpoint that he would survive that accident. But as the Honourable Minister of Works has said, when the Caller calls, all of us have to meet that call. In that sense, Mr Speaker, Sir, I wish that this House should convey its condolences to the family of the late Mr Charles Fredericks.

Dr Toh Chin Chye (Singapore): Mr Speaker, Sir, a Clerk of the Legislative Assembly, like Mr Speaker, has a difficult task to perform. The Clerk not only has to be devoted to his duties but also—in spite of the fact that he is an employee of the Government—he has to be correct in his attitude towards both sides of the House. From what the Prime Minister has said, we have concluded that Mr Fredericks has enjoyed the confidence of the Ministers and back-benchers in this House. We are also aware, Mr Speaker, Sir, that the Government can only be effective if there are able and competent digits in the establishment. The death of Mr Fredericks must, therefore, be a loss not only to the administration of this House but also to the Civil Service as a whole. We would like to associate ourselves with the sentiments expressed by the Prime Minister.

Enche' D. R. Seenivasagam: Mr Speaker, Sir, I rise to associate myself fully with everything that has been said of the late Mr Fredericks.

Mr Speaker, Sir, when I first came into the Legislative Council in 1957 as

a freshman, I—quite wisely I think—looked around for somebody to whom I could go to for guidance, and the person I picked was Mr Fredericks, who was then with us. I picked him not so much because he was the Clerk of Council, but because when once a person sees a person like Mr Fredericks, and speaks to him once, he forms the impression, "Here, you have a person, a man, who is prepared to go out of his way to assist you, advise you, on matters within his competency." And in Mr Fredericks, I am sure every Member of Parliament found not only a true public servant but also a friend; and I have no doubt that his loss is a loss to the whole nation. I fully associate myself with everything that has been said.

Dr Lim Chong Eu: Mr Speaker, Sir, I rise to support the motion by the Honourable Prime Minister and, in this instance, I am able to fully associate myself with the sentiments that were expressed by the Honourable Prime Minister and other Members of this House.

Enche' Othman bin Abdullah (Perlis Utara): Tuan Yang di-Pertua, saya juga bangun bersama² beserta dengan chadangan Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri bagi menyampaikan ucapan ta'ziah di-atas kehilangan Mr Fredericks, Setia-usaha Dewan di-sini. Uchapan ta'ziah ini timbul dari perasaan diri saya sendiri, kerana memandangkan yang Mr Fredericks ini bukan sahaja bijak dalam urusan pekerjaan-nya sa-bagai Setia-usaha Dewan, tetapi ada-lah sasuai sangat di-dalam pergaulan hari² di-mana² tempat, dan di-mana² masa juga pun, dan saya juga ada-lah sa-orang rakan yang sentiasa bergaul dan berhubung rapat pada sa-tiap masa di-adakan persidangan Dewan ini.

Satu perkara yang maseh menjadi ingatan saya sa-belum ketiadaan Mr Fredericks ini ia-itu pada tahun yang lalu, saya bersama² dengan beliau ia-itu satu rombongan daripada Dato' Speaker sendiri telah melawat ka-Korea Selatan. Di-dalam rombongan itu, beliau bukan sahaja telah menjadi sa-bagai Setia-usaha yang chekap dan bijaksana, tetapi juga beliau telah

dapat memperlihatkan satu contoh yang elok ia-itu dengan mengenalkan pakaian kebangsaan, ia-itu pakaian Melayu pada sa-tiap masa rombongan itu berjalan ka-sana sini. Jadi, hal ini sa-bagai satu contoh yang elok yang rasa saya suka hendak mengeshorkan supaya apabila rombongan kita pergi ka-luar negeri pada masa hadapan, chuba menunjukkan contoh, ikut contoh ia-itu dengan menunjukkan pakaian kebangsaan di-luar negeri. Hal ini-lah menjadi kenangan saya.

Question put, and agreed to.

Resolved,

That this House desires to record its sense of great loss and its deep regret at the death of Enche' Charles Anthony Fredericks, A.M.N., who was the former Clerk to this House.

Mr Speaker: I wish Honourable Members to stand up for one minute.

(The House stood in silent tribute for one minute.)

THE YANG DI-PERTUAN AGONG'S SPEECH

Address of Thanks

Enche' T. Mahima Singh (Port Dickson): Mr Speaker, Sir, I beg to move,

That an humble Address be presented to His Majesty the Yang di-Pertuan Agong as follows:

"Your Majesty,

We, the Speaker and Members of the Dewan Ra'ayat of Malaysia in Parliament assembled, beg leave to offer Your Majesty our humble thanks for the Gracious Speech with which the First Session of the Second Parliament has been opened."

I feel honoured today to have the privilege of moving the Motion, especially so as it is the first Motion of this House at the Second Parliament of Malaysia.

Mr Speaker, Sir, I am sure that Honourable Members of this House will be with me in giving our thanks and humble appreciation to His Majesty for graciously delivering the Address to Parliament yesterday

morning. In thanking His Majesty the Yang di-Pertuan Agong for his most Gracious Speech of yesterday I, as a citizen of Malaysia and Member of this august House, would be failing in my duty, if I do not add that all Malaysians bow their heads in respect to His Majesty for the well-deserved tribute he has paid to the Government and the leaders of this country.

Referring to his last year's Royal Address, His Majesty rightly says:

" . . . there was no need for me to refer to confrontation in my Royal Address.

Today, such is the trend of events that I consider it my first duty in this Address to lay emphasis on international affairs."

In the Royal Address, His Majesty lays special emphasis on the fact that we are at a critical stage in the history of our country, because of the hostile attitude adopted by our neighbour, Indonesia. We would have expected that Indonesia should have befriended us, but instead it repeatedly stated that it would crush Malaysia.

Indonesia has been and is violating the territory of our country, and its forces have killed our innocent citizens. The Alliance Government has been patient in the hope that a peaceful solution would be found. We should appreciate the strain under which the Government has been and is placed during this difficult period. We are most grateful to our loyal troops, who are on a defensive role along the borders in the Borneo territories—they are on the alert there to defend our nation.

The Alliance Government did its best to seek a peaceful solution. It was prepared to meet the leaders of Indonesia, and it is still prepared to do so. However, it must be assured that its national dignity and honour must be respected before another meeting with the Indonesians can be accepted. The threat to our independence continues to get more and more dangerous as the days pass by. Indonesian intrusions into our territory have become more frequent and there does not appear to be any solution in sight. As His Majesty says, Indonesia has intensified her policy of confrontation against our country.

The Alliance Government was also aware that some Members of the Opposition parties were opposed to the policy which the Government was adopting towards Indonesian confrontation. At this juncture the Government decided to ask for a fresh mandate from the *ra'ayat*. Fresh elections were held. Indonesian confrontation was the dominant feature in the elections. The people returned the Alliance Government to Parliament with a larger majority than before. The result is as His Majesty says in his Gracious Speech—I quote:

“The elections were undoubtedly a remarkable demonstration of national unity. The people of Malaya, fully conscious of the dominant issue in the elections—the question of confrontation by Indonesia—expressed themselves in no uncertain terms by giving a resounding mandate to the Alliance Government to continue its policy in relation to this crisis.”

Mr Speaker, Sir, the elections are now over and we, the elected Members of this august House, are here to serve the public and the nation, and it is my earnest hope that Honourable Members whatever their party affiliations may be will forget their differences and do their best to serve this country and bring it to greater prosperity as time goes on.

Sir, we have friends who have supported us against this confrontation. It is our hope that we shall prove ourselves worthy of the support by being united in face of the common danger. We should be prepared to do our duty when the nation needs us.

We see no reason why Indonesia should have adopted such a hostile attitude towards us. The people of Sabah, Sarawak and Singapore joined us of their own free-will.

We are indeed fortunate to be living in this beautiful country and enjoying a high standard of living. We have been able to do this, because our Government has carefully planned its economic development for the benefit of the *ra'ayat*. The credit for this great achievement must go to the Alliance Government and its dynamic leaders like Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj, our Prime Minister, and Tun

Haji Abdul Razak, our Deputy Prime Minister, and the leaders of U.M.N.O., M.C.A., and M.I.C.

When the Indonesian confrontation started, the leaders of our country were quick to realise its danger and they warned the country that hesitation would be taken as a sign of weakness, and they also warned the people to be prepared to meet the danger with determination. We pray to God Almighty that He in His wisdom grant our leaders health and long life, so that they may continue to lead the country and its people to peace and greater prosperity. It is clear that Indonesia has other ideas. When we look at that country, we are surprised that Indonesia, which was once known as the richest spice-island-country, from the natural resources point of view, is today undergoing great difficulties. Her gold reserves are practically nil, and her people face starvation, disease and poverty. Inflation is alarmingly high. Rebellion after rebellion has taken place. Instead of trying to remedy the decaying economy of the country, Indonesian leaders think of causing trouble to her neighbour, so that the progress that we enjoy here may not be continued further.

The people in Malaysia have realised all these matters and are also aware of the difficult time ahead, and the recent national registration figures provide ample evidence of the willingness and the determination of the people to support the Government in facing up to the common danger.

Sir, with the introduction of three more Ministries to the Cabinet of this Government, it is clear that the Government is determined to carry out to the letter the promise made to the people. The Alliance Government is now preparing its first Malaysian Development Plan and when this Plan comes into force, the new territories will benefit from it—that is the new Plan.

His Majesty has pointed out that the Government is giving high priority to the diversification of agriculture and industry. Looking through the Appendix one sees that a lot of

research is being done in various lines, so that the country will be able to produce new products like cocoa, sugar cane, tobacco and oil palm. When this is achieved it will solve the problem of unemployment. The results cannot be seen in a short period—they will take time; but the long-term policy is already laid out.

The Government's industrial development plan is the envy of some of our neighbouring countries. The far-sightedness of the Government in granting pioneer status to industries has trebled the industries and more enquiries are pouring in every day. In this regard, I am glad to say that more and more foreign companies are training local men in large numbers for top executive jobs and jobs that require specialised training, but I feel that more could be done on these lines. The training of local personnel, I can assure the employers, will pay high dividends, for it has been proved that local men, given the proper training, are as good as any. In this regard, I would suggest that the National Productivity Centre be required to draw up a long-range programme so that the needs of our expanding economy and the needs of the expanding new industries could be met.

His Majesty mentioned in his Gracious Speech the introduction of the new comprehensive education system under which all children will receive free education for the first nine years. This is a great step forward and I am sure it will be appreciated by all the people of this country.

I would like here to pay a tribute to the Medical Services, which, in spite of many handicaps, have continued to make great advance. The recruitment of doctors into the Medical Services has been one of the stumbling blocks in improving the service to a greater extent. In this regard, may I humbly suggest that instead of trying to recruit all our doctors from one country, attempts be made to recruit doctors from friendly countries in smaller numbers, say 10 or 12 doctors from each friendly country, such as, England, America,

India, and so on. In the event of doctors not being available in sufficient numbers, it has been suggested by the Minister that Hospital Assistants with the necessary experience be given some responsibility in the rural areas. Sir, we see in this country that in most of estate hospitals and dispensaries, Hospital Assistants are given the responsibility of attending to patients, diagnosing their diseases, giving injections and so on, with periodical visits by doctors. I feel certain that these Hospital Assistants could be given the same responsibility outside the hospitals, especially in the rural areas, particularly as long as the country feels the shortage of doctors.

Next to confrontation, the major task of the Government has been that of looking after the rural population, and under the able leadership of the Deputy Prime Minister, Tun Abdul Razak, the Ministry's success has been much greater than was expected. The unrelenting pursuance of rural development in the country brought out two unique distinctions for the Government. Firstly, the Government was able to provide for the "have-nots" such things as communications, community halls, roads and so on, which had been neglected by previous governments up to Merdeka time. Secondly, rural development had brought the people closer to the Government. There was the chance for the people to meet the leaders of the Government during their meetings and to place their requirements before the leaders. There was constant contact between the Government and the people. In this way the Government has kept close to the rural population.

It is common knowledge that rural development has been criticised by the Opposition Parties on several occasions, but rural development has proceeded without any hindrance. I am sure this will go a long way in bringing economic stability not only to the rural population but also to the country as a whole.

At this juncture I would like to say that I feel particularly honoured that I have been asked to move the motion

on the Address of Thanks to His Majesty's Gracious Speech, and here I would also like to add that to the people of Port Dickson this is a singular honour in that I, their elected representative in this House, have been selected to move this Address of Thanks on this particular occasion.

Mr Speaker, Sir, I beg to move
(Applause).

Dr Awang bin Hassan (Muar Selatan): Tuan Yang di-Pertua, saya sa-bagai wakil ra'ayat dari Muar Selatan bangun menyokong dengan sa-penohnya chadangan yang di-bawa oleh Ahli Yang Berhormat dari Port Dickson bagi menguchapkan sa-tinggi² tahniah dan terima kasih atas ucapan di-raja yang di-lafadzkan dalam Dewan yang mulia ini sa-malam. Oleh sebab banyak Ahli² Yang Berhormat hendak membahathkan chadangan ini, dan juga perkara² yang terkandung dalam ucapan di-raja itu, Tuan Yang di-Pertua, saya tidak berhajat hendak mengambil masa yang lanjut bagi mengulas perkara² yang terkandung di-dalam ucapan di-raja itu, tetapi saya hendak mengambil satu perhatian atas kemenangan yang chemerlang yang telah di-chapai oleh Parti Perikatan dalam pilihan raya yang telah di-adakan pada 25 haribulan April yang lepas itu.

Negara kita ini yang berdasarkan democracy, dan juga mengamalkan democracy itu sudah tentu-lah ada berbagai² faham dan perselisihan faham dalam hal ehwal dalam negeri ini, tetapi apabila negeri kita di-tentangi oleh anchaman dari luar oleh confrontation yang di-lakukan oleh Indonesia, ra'ayat² jelata semua-nya bangun menyokong pendirian Yang Teramat Mulia Perdana Menteri kita itu bagi mempertahankan kedaulatan negeri kita yang di-kasehi ini.

Tuan Yang di-Pertua, ini-lah satu tanda yang baik dan juga harapan yang baik ia-itu negeri Malaysia ini akan berjaya kahadapan kelak. Sudah terang-lah ia-itu confrontation yang di-lakukan oleh President Sukarno itu ia-lah satu gerakan *Communist* yang hendak mena'aloki Tenggara Asia di-sini, tetapi nasib negeri kita ada sahabat² yang

akan menolong dan sedia menolong kita mempertahankan negeri kita ini. Kalau hendak di-fikirkan, pertolongan² ini ia-lah satu tanggungan atas negeri² yang bebas pada memerlukan democracy yang ada dalam negeri kita ini yang sedang subur dan maju.

Lagi satu perhatian yang saya hendak ambil, Tuan Yang di-Pertua, ia-lah atas perpaduan dan perhubungan yang baik antara penduduk² yang berbagai² bangsa di-negeri kita ini yang berfaham berbagai² ugama. Ini ia-lah satu asas yang boleh kita bangunkan negara kita Malaysia ini, dan juga boleh menjalankan ranchangan² yang mendatangkan kema'moran dan juga kemajuan negeri dan juga ra'ayat. Jadi, ini satu tanggungan yang berat atas semua wakil² ra'ayat di-Dewan ini yang akan menjalankan tugas yang chergas bagi memelihara perhubungan yang baik antara berbagai² bangsa dan sentiasa menjaga saperti juga menjaga satu pokok yang maseh kechil ia-itu hendak-lah kita sentiasa membajakan-nya dan menyiram ayer supaya subur dan menjaga supaya jangan ada apa² ulat yang menghinggap dan memakan pokok itu.

Saya tidak hendak memanjangkan masa lagi, Tuan Yang di-Pertua, tetapi bagi chadangan² dan juga dasar² yang ada terkandung dalam Uchapan di-Raja itu saya yakin semua-nya akan mengekalkan keadilan dan juga keamanan serta menambahkan lagi kema'amoran negeri kita ini. Lagi sekali saya ulangkan saya menyokong chadangan yang di-buat oleh Ahli Yang Berhormat dari Port Dickson.

Enche' Mohamed Asri bin Haji Muda: Tuan Yang di-Pertua, bila kita perhatikan sa-panjang Uchapan Titah dari Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ini maka dapat-lah di-bahagi kapada dua bahagian. Pertama masa-alah dasar negara kita ini keluar dan yang kedua dasar ka-dalam. Banyak perkara² yang patut di-fikirkan bersama tentang soal kedua² dasar yang tersebut. Kekuatan dan ketegohan bagi negara muda kita ini pada masa yang akan datang untuk tegap sa-bagai sa-buah negara merdeka dan berdaulat, maka

kedua² pokok dasar ini mesti-lah ditegaskan benar² dan mesti-lah mendapat pandangan yang sa-chukup-nya daripada Dewan yang mulia ini.

Soal konferantasi telah menjadi maudzu' yang terbesar dalam Titah Seri Paduka ini. Kita memang semua tahu bahawa telah begitu lama semenjak Malaysia ini di-tubuhkan soal konferantasi ini telah menjadi soal kudis gatal di-dalam pertubohan atau pun kekuatan pendirian Kerajaan kita ini. Sa-bagai sa-buah parti politik, maka Persatuan Islam sa-Tanah Melayu ada-lah bersedia pada bila² masa pun bersama² dengan warga-negara yang lain dalam negeri ini untuk mempertahankan kehormatan maruah negara dan untuk mempertahankan kedaulatan tanah ayer kita ini daripada serangan dari mana² sahaja pun. Jadi chuma masalah pokok yang harus kita kaji sekarang ini ia-lah masalah chara bagaimana supaya dapat kita mengelakkan daripada mencheborkan negara kita ini ka-dalam satu keadaan yang sangat² di-benchi oleh seluruh dunia ia-itu-lah dalam keadaan perang. Kita tahu bahawa negara kita sedang di-konferantasikan oleh negara jiran kita, dan kita tahu bahawa keadaan² demikian itu jika sa-kira-nya berlanjutan akan menyebabkan negeri kita ini terjerumus dalam satu keadaan yang merbahaya.

Kita tahu bahawa seluruh dunia di-mana sahaja pun memang benchi keadaan² yang boleh mengganggu keamanan dalam dunia ini. Sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, sejak dahulu lagi pehak Parti PAS dalam Dewan yang mulia ini pernah mengeluarkan pengshoran dan pandangan² supaya soal² yang sulit saperti itu kita hadapi dengan tenang dan hadapi dengan chara² yang boleh mengubah keadaan yang merbahaya itu kepada keadaan yang baik dengan chara menchari penyelesaian sa-chara damai dan sa-bagai-nya.

Sa-belum daripada di-adakan Sidang Kemunchak pada satu masa yang telah lalu pehak kami di-sini telah memberi suatu pengshoran supaya hal keadaan konferantasi itu dapat di-selesaikan sa-chara damai dan manakala timbul chadangan Sidang Kemunchak yang lalu itu, maka pehak kami di-sini telah

memberi sa-tinggi² sokongan kepada pehak Kerajaan supaya dapat di-gunakan kesempatan itu bagi menchari penyelesaian yang sa-baik²-nya. Kita tahu, Tuan Yang di-Pertua, bahawa kalau terjadi sa-barang kejadian yang tidak baik atau, katakan-lah, terjadi peperangan bahawa banyak negara² sahabat kita akan berdiri di-pehak kita sendiri, terutama-nya negara² Commonwealth dan itu pun di-sebutkan di-dalam Titah Seri Paduka ini oleh Seri Paduka Baginda tentang bagaimana bahawa negara² Commonwealth akan berdiri dan memberi bantuan yang sa-chukup²-nya kepada kita. Akan tetapi, jangan-lah kita lupa bahawa dalam menghadapi masalah saperti ini walau berapa banyak sa-kali pun negara, baik negara Commonwealth atau negara mana sahaja yang sanggup berdiri di-pehak kita, tetapi yang paling menderita akibat daripada kejadian yang tidak di-ingini itu ia-lah kita sendiri. Pernah orang tua² berchakap kalau kita berperang atau berkelahi saperti itu "yang menang jadi arang dan yang kalah jadi abu". Ma'ana-nya, kedua²-nya sendiri di-makan api, kedua²-nya itu binasa.

Peperangan yang mungkin berlaku di-sabelah sini akan memberi kesempatan kepada dua gergasi besar dalam dunia ini mempertarangkan kekuatan-nya masing² dan perjuangan ideology yang berlaku di-sabelah barat sana akan beraleh dan berpindah kepada medan di-sabelah timor ini dan ini menyebabkan negara kita yang maseh muda dan kechil ini akan menjadi medan pertarongan dan medan perjuangan yang sa-mata² keuntongan yang sa-benar²-nya akan di-dapati daripada pertarongan itu ia-lah salah satu daripada dua negara besar atau dua gulongan pehak besar dalam dunia ini yang sedang berjuang di-dalam perjuangan ideology dunia pada masa sekarang. Sebab itu harapan untuk mengadakan Sidang Kemunchak pada kali ini dengan datang-nya Tuan Lopez sa-bagai utusan khas daripada President Macapagal dan dengan ada-nya berbagai ikhtiar dan dengan ada-nya pula kata sambutan daripada pehak Perdana Menteri Malaysia ini sendiri, maka kita mengharapkan bahawa Sidang Kemunchak itu akan dapat di-adakan dengan

sa-berapa chepat yang boleh dan kita mengharapakan bahawa hasil daripada Sidang Kemunchak itu akan memberi sa-baik² perubahan kapada keadaan yang membimbangkan yang berlaku pada masa sekarang ini.

Tuan Yang di-Pertua, sa-lain daripada soal² itu, maka suka-lah saya menegaskan lagi dalam Dewan ini bahawa jangan-lah ada sa-barang perasaan shak wasangka dan sa-barang perasaan yang tidak manis terhadap pendirian pehak parti kami sa-belah sini, sa-bagaimana yang di-ketahui dengan sa-chara umumnya bahawa Parti PAS dalam menghadapi soal kebangsaan saperti ini, di-dalam menghadapi soal kedaulatan negara saperti ini, Parti PAS telah menyatakan lebih awal daripada hari ini lagi bahawa Parti PAS ini berdiri di-pehak negeri ini untuk bersama² dengan warga-negara yang lain bagi mempertahankan kedaulatan dan kemerdekaan tanah ayer kita ini. Chuma apa yang kita binchangkan sekarang ini ia-lah sa-belum daripada wujud-nya kejadian² yang menghendaki seluroh ra'ayat dan seluroh warga-negara ini memikul senjata dan sa-bagai-nya bagi menghadapi suatu serangan daripada luar, maka sa-patut-nya-lah ikhtiar yang bersungguh² itu di-tambah daripada masa ka-masa bagi menjauhkan penyakit² perang yang mungkin timbul dalam negeri ini.

Mengikut kaedah ilmu jiwa bahawa meniupkan semangat kaseh sayang kapada negeri ini dan meniupkan semangat *patriot* terhadap warga-negara ini untuk mempertahankan tanah ayer itu ada-lah mustahak dan patut, tetapi meniupkan semangat perang dan meniupkan semangat ingin berperang sa-mata² dengan tidak mengetahui akibat² yang mungkin timbul kemudian daripada itu ada-lah satu perkara yang patut di-hindarkan daripada ra'ayat negeri ini. Sebab kita sudah tahu, Tuan Yang di-Pertua, bagaimana pahit dan maong-nya hidup sa-lama pemerentahan Jepun dalam negeri ini yang di-tiupkan dengan semangat perang dan dengan semangat yang saperti itu-lah yang menyebabkan keadaan dalam negeri ini tidak tenteram dan suasana dalam negeri ini sentiasa bernyala dan hangat. Kita mengharapakan bahawa dalam

perjuangan kita untuk membangunkan negeri ini dengan jiwa dan semangat demokrasi, maka nyala semangat berperang itu mustahak-lah di-buang dan di-padamkan daripada jiwa ra'ayat negeri ini dan di-tukar dengan semangat dan nyala semangat kebangsaan serta nyala semangat berani untuk menjaga maruah tanah ayer. Kedua² jenis semangat ini ada-lah berlainan, Tuan Yang di-Pertua. Semangat ingin perang dengan semangat sayang dan untuk menjaga tanah ayer ada-lah berlainan. Jadi kalau silap gaya kita memasukkan semangat dan jiwa kapada ra'ayat negeri ini, maka boleh menyebabkan akan merubah keadaan watak dan jiwa ra'ayat negeri ini yang sentiasa di-kenal sa-bagai jiwa ra'ayat yang peramah dan ra'ayat yang baik yang tahu menghormati di-antara satu sama lain akan berubah menjadi jiwa ra'ayat yang keras, tegang dan kaku dalam sa-genap tindakan, dan mungkin kalau-lah semangat perang ini di-nyalakan berlama²an negara kita ini akan menjadi negara "Cowboy", akan menjadi negara yang tidak terator dan akan menjadi negara yang tidak aman dan tenteram dalam pergaulan dan kehidupan masyarakat sa-hari².

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, saya suka menyentuh sedikit sa-banyak soal yang di-sebutkan di-dalam Titah Seri Paduka Baginda ini ia-itu-lah soal ranchangan bagi kemajuan dalam negeri ini sendiri. Telah di-sebutkan juga oleh Titah Seri Paduka ini tentang soal kemungkinan negara kita ini menghadapi kesulitan² ekonomi akibat daripada kejatohan harga getah dan kejatohan harga bijeh, yang kita tahu ini-lah dua sumber yang besar yang menguatkan kedudukan kewangan negara kita pada masa² yang telah lalu. Sungguh pun dalam Titah ini telah menyebutkan bahawa ikhtiar² telah pun hendak di-mula² dari sekarang ini untuk menambah lagi puncha² ekonomi negeri ini dengan menambah jenis² tanaman yang lain sa-bagai hasil dalam negeri ini, akan tetapi, Tuan Yang di-Pertua, perkara ini patut-nya tidak-lah sekarang baharu di-sebutkan, patut-lah perkara saperti itu di-ikhtiarkan sejak daripada awal mula-nya lagi. Sebab kita tahu banyak negeri² lain sa-belah timor ini

tidak bergantung kepada getah dan tidak juga bergantung kepada bijeh, tetapi mereka dapat tegap sa-bagai sa-buah Kerajaan yang sederhana dalam perjalanan-nya yang bergantung kepada soal² hasil-mahsul negeri sa-lain daripada dua jenis hasil yang di-sebutkan tadi. Kita tahu bahawa penyakit² getah tiruan yang hebat yang berlaku dalam dunia pada masa sekarang ini akan menyentoh bukan sadikit, tetapi akan menyentoh sa-banyak²-nya kedudukan getah asli yang ada dalam negeri kita ini. Tetapi kita hairan walau pun pemimpin² kita tahu tentang hal yang seperti ini, tetapi pembukaan² tanah baharu dan sa-bagai-nya hampir lebeh daripada $\frac{3}{4}$ atau lebeh daripada 80% di-tujukan kepada penanaman pokok² getah. Tidak-kah dapat di-fikirkan bahawa satu ikhtiar yang lebeh menasabah menchari jenis² pokok² yang lain yang dapat menjamin kepada kedudukan kewangan negara pada masa akan datang dan kedudukan ekonomi ra'ayat dalam negeri ini pada masa yang akan datang? Jangan-lah, Tuan Yang di-Pertua, kita menjadikan diri kita ini bergantung kepada kedudukan getah dan bijeh sa-mata², walau pun ada Ahli Yang Berhormat tadi menyebutkan tentang soal usaha yang telah di-jalankan terutama dalam negeri Kelantan tentang penanaman tembakau jenis Virginia yang di-lakukan oleh Malayan Tobacco, tetapi patut-lah kita sedar bahawa penanaman tembakau jenis Virginia yang di-lakukan oleh satu sharikat itu tidak-lah bererti bahawa itu sa-bagai anjoran yang sahara tepat, atau direct daripada pehak Kerajaan ini sendiri. Itu ia-lah initiative yang di-timbulkan oleh pehak sharikat yang ada dalam negeri ini sa-mata². Jikalau sa-kira-nya pehak Kerajaan mengambil berat kepada keadaan² seperti itu, seperti penanaman tembakau jenis Virginia dalam negeri ini, maka saya percaya hal ini akan dapat menolong membetulkan sadikit sa-banyak dan menambahkan lagi hasil-mahsul dalam negeri ini.

Tembakau jenis Virginia yang ditanam dalam negeri Kelantan itu, Tuan Yang di-Pertua, hanya di-arahkan dan di-anjorkan oleh satu sharikat sahaja, dan ini pun patut juga di-fikirkan oleh

pehak Kerajaan negeri ini supaya keadaan harga² tembakau yang di-bayar oleh sharikat yang satu itu tidak lagi menekan ra'ayat itu sendiri. Kalau ada dua sharikat yang menganjorkan dan membeli tembakau² itu, dan kalau pehak Kerajaan sendiri pula yang menjalankan ranchangan itu, saya percaya harga² tembakau jenis Virginia itu akan lebeh baik pada masa akan datang. Itu pun satu daripada perkara yang patut di-fikirkan oleh Kerajaan negeri ini.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, soal penanaman kelapa bali. Ini satu daripada ranchangan yang terbesar yang patut di-fikirkan oleh Kerajaan negeri ini supaya dengan Ranchangan Menanam Kelapa Bali di-dalam tanah² baharu yang akan di-buka pada masa akan datang nanti akan mendapat tempat bagi menggantikan penanaman getah dari satu masa ka-satu masa, dan dengan yang demikian akan dapat menolong kehidupan ra'ayat negeri ini dan menolong membetulkan ekonomi negara kita ini.

Kita tahu walau pun banyak ranchangan² kemajuan yang berjalan dalam negeri ini, tetapi jangan-lah kita lupa bahawa sa-bahagian besar daripada ranchangan kemajuan itu ada-lah bergantung kepada hutang negara kita ini pada negara² luar, atau pun hutang dalam negeri. Saya telah perhatikan sejak dari tahun ka-tahun bahawa negara kita ini tidak berhenti² berhutang daripada negara asing untuk ranchangan kemajuan, dan di-dalam Titah Seri Paduka Baginda ini pun dan demikian juga di-dalam titah yang telah lalu di-sebutkan bahawa di-dalam soal hutang negara ini dan kalau-lah salama²-nya kita mengharapkan kepada hutang negara seperti ini, hutang negara kita daripada negara² sahabat dan sa-bagai-nya, ini erti-nya menambahkan dekat negara kita ini terjerumus kadalam satu keadaan yang serba salah pada masa akan datang. Sa-patut-nya, Tuan Yang di-Pertua, soal yang seperti ini dapat di-atasi dengan mengadakan ranchangan² yang lebeh berkesan kepada ekonomi dalam negeri kita ini.

Satu masa dahulu pernah saya bangkitkan dalam Rumah yang mulia

ini sa-waktu Yang Berhormat Menteri Kewangan mengemukakan satu motion untuk mendapatkan kelulusan daripada Parlimen ini untuk berhutang wang sa-banyak \$300 juta untuk ranchangan² kemajuan. Saya telah membangkitkan bahawa wang yang di-dapati daripada hutang dari mana² sa-kali pun patutlah wang itu di-gunakan kepada ranchangan² kemajuan, atau pun pembangunan yang boleh menghasilkan keuntungan seperti ranchangan² mendirikan kilang² perusahaan dan sa-bagai-nya. Pihak kami di-sini tidaklah mengatakan bahawa soal berhutang ini sa-bagai satu perkara yang tidak dapat langsung, dan kami pun perchaya bahawa negara² yang baharu muncul yang baharu merdeka tidak dapat berdiri dengan tegap dan kukuh, kalau sa-kira-nya tidak mendapat pinjaman daripada luar negeri bagi membangunkan negara itu sendiri. Akan tetapi yang kita kehendaki ialah wang yang di-dapati daripada pinjaman luar negeri itu hendaklah sa-banyak² peratus yang boleh digunakan kepada pembangunan negara dari sudut pembangunan, perkilangan, perusahaan dan sa-bagai-nya.

Saya maseh ingat bahawa Ranchangan Pembangunan Negara yang berlaku di-negeri India beberapa tahun yang lalu dengan meminjam wang daripada Bank Dunia dan Amerika, mereka dapat membangunkan satu Kilang Susu yang terbesar sa-kali dalam negeri India di-atas asas sharikat kerjasama dalam mana beratus² juta ringgit telah di-churahkan daripada wang pinjaman itu bagi membangunkan Kilang Susu yang terbesar itu. Dari kilang itu keluarlah kiju, mentega dan sa-bagai-nya, dari bahan² atau barang² yang di-dapati daripada bahan² susu, dalam mana semua penternak² lembu dan sa-bagai-nya yang menghasilkan susu itu di-sifatkan sa-bagai ahli daripada sharikat kerjasama itu sendiri. Jadi, dalam tempoh beberapa tahun kemudian sa-sudah sharikat itu berjalan dengan baik yang dapat di-lakukan perjalanan itu daripada hasil pinjaman wang daripada luar negeri itu, maka keuntungan daripada sharikat itu sendiri yang kemudian menyelesaikan

hutang² yang di-pinjam oleh negara-nya daripada negara² luar, atau pun badan² pinjaman, atau pun Bank Dunia, atau pun daripada mana² puncha kewangan yang di-pinjam oleh negara itu sendiri. Jadi, dengan yang demikian, Tuan Yang di-Pertua, keuntungan akan di-dapati dua. Yang pertama, negara itu sendiri tidaklah melibatkan diri-nya kepada tanggungan jumlah wang yang banyak, dan yang kedua, ekonomi ra'ayat dapat di-bangunkan daripada pinjaman wang negara itu sendiri.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, kalau chara ini dapat di-lakukan dalam negara kita ini dalam Ranchangan Lima Tahun yang akan datang atau sa-bagai-nya, saya perchaya bentok dan wajah kehidupan masyarakat dalam negeri ini akan berubah, bentok ekonomi negeri ini akan berubah dari satu masa ka-satu masa. Tidaklah boleh kepinchangan ekonomi yang ada dalam negeri kita ini di-ubat dengan di-masokkan modal² asing yang banyak ka-dalam negeri kita ini, dan memberi peluang mendirikan kilang² yang banyak. Dari sudut negara, atau dari sudut kewangan negara sendiri, barangkali tidak banyak berubah daripada keadaan² yang saya sebutkan tadi dengan keadaan² yang ada sekarang dalam negeri kita ini. Akan tetapi, dari sudut ra'ayat, lain, sebab memasukkan modal luar dengan banyak ka-dalam negeri ini yang mendapat keuntungan ia-lah pemodal² itu sendiri. Ra'ayat dalam negeri ini paling banyak dapat menumpang tuah menchari makan sa-bagai pekerja² kasar dalam sharikat² itu sahaja, dan paling banyak beberapa gelintir manusia yang ada duit yang dapat membeli share² daripada sharikat² besar yang terdiri dalam negeri kita sahaja. Jadi, chara yang seperti ini, Tuan Yang di-Pertua, tidaklah satu chara yang mujarab bagi mengubah kedudukan system ekonomi yang ada dalam negeri kita ini.

Pada masa sekarang ini, boleh jadi dengan kalimah² yang saya sebutkan ini, orang boleh menudoh bahawa saya hendak mengubah kedudukan bentok ekonomi yang ada sekarang ini sa-chara mengejut kepada keadaan bentok

ekonomi yang lebih progressive dan lebih radical, tetapi, Tuan Yang di-Pertua, tidak-lah saya bermaksud bahawa bentuk ekonomi yang ada sekarang ini dapat di-ubah, dan mesti di-ubah dengan chara mengejut, dengan chara revolution, tetapi apa yang saya maksudkan ia-lah target, atau matlamat daripada pemerintah negeri ini hendak-lah ada dalam menuju kepada perubahan bentuk—structure ekonomi dalam negeri kita ini. Dengan ada-nya matlamat yang jelas dan tegas dalam perubahan ekonomi negara kita ini, dan dengan ada-nya ranchangan satu demi satu yang di-kemukakan dari setahun ka-satahunan bagi menuju kepada ranchangan, atau matlamat itu, maka saya perchaya negara kita ini dengan chara beransor² akan dapat mengubah chorak² ekonomi yang boleh memberi faedah dan menafa'at kepada ra'ayat seluruh-nya.

Tuan Yang di-Pertua, kedudukan system ekonomi yang ada sekarang ini yang paling terok sa-kali menerima akibat-nya ia-lah orang² yang tidak berada dan sa-bahagian besar daripada orang² yang tidak berada itu ia-lah daripada kalangan bangsa kita, bangsa Melayu sendiri, daripada kalangan orang² Melayu yang ada dalam negeri ini-lah yang paling banyak menerima akibat daripada system ekonomi yang ada sekarang ini. Untuk memberi semangat supaya orang² Melayu kita ini maju dalam lapangan ekonomi supaya mereka itu berlumba, supaya mereka itu berikhtiar masuk membeli mana² share yang ada dalam negeri ini; saya rasa tidak cukup, sebab jarang sangat daripada kalangan orang² kita Melayu dalam negeri ini yang dapat menyimpan wang bagi membeli share mana² sharikat besar yang ada dalam negeri ini. Sebab itu-lah, Tuan Yang di-Pertua, walau bagaimana pun di-seru semangat supaya orang² Melayu dalam negeri ini memasoki dan menerjunkan diri ka-dalam lapangan perniagaan, atau lapangan ekonomi, maka seruan itu akan tenggelam di-telan oleh suasana dan keadaan sahaja. Tidak akan dapat menghasilkan apa² sa-lain daripada ranchangan² seruan seperti itu hanya

dapat menambah sedikit sa-banyak semangat. Satu masa pernah saya mendengar Yang Teramat Mulia Tunku Perdana Menteri sendiri telah memberi satu seruan semangat yang hebat kepada ra'ayat, terutama kepada orang² Melayu. Kata dia: "Kita sudah menjadi bangsa yang merdeka dan berdaulat, sudah-lah sampai masa-nya bagi orang² Melayu dalam negeri ini menukar sikap daripada sikap merayu² meminta pertolongan kepada sikap perchaya kepada diri sendiri dan berkejar merebut kemajuan. Kalau gulungan² lain daripada warga-negara negeri ini dapat maju dalam lapangan ekonomi, maka kenapa daripada gulungan orang² Melayu sendiri tidak dapat maju dalam lapangan ekonomi. Kita menjadi bangsa yang merdeka, jangan-lah kita menjadi bangsa meminta sedekah lagi." Ini ada-lah satu semangat yang baik yang di-churahkan oleh Perdana Menteri negara kita ini kepada ra'ayat di-kalangan bangsa Melayu, akan tetapi, Tuan Yang di-Pertua, chara bagaimana supaya orang² Melayu itu dapat mencapai kemajuan di-lapangan ekonomi? Dengan mengubah sikap meminta², merayu², meminta pertolongan daripada Kementerian itu, Kementerian ini yang kadang² hampa. Chara bagaimana supaya mereka itu dapat menjadi bangsa yang dapat berdiri di-atas kaki-nya sendiri. Kita bangsa Melayu di-suruh maju dalam bahagian ekonomi, di-suruh kita kejar, di-suruh kita berlumba dan di-suruh kita melawan gerakan ekonomi yang ada pada orang lain daripada orang bukan Melayu supaya dapat kita sata dan sa-taraf dengan mereka itu sa-bagai warga-negara dalam negeri ini di-lapangan ekonomi dan perniagaan, tetapi, Tuan Yang di-Pertua, bangsa lain atau pun kalangan warga-negara yang bukan daripada kalangan orang Melayu sa-bahagian besar telah maju jauh ka-hadapan, mereka telah terbang dengan kapal terbang jet dan telah beratus dan beribu² batu ka-hadapan dalam lapangan ekonomi, kita orang Melayu di-suruh mengejar kemajuan yang telah di-dapati oleh orang² yang bukan Melayu yang telah maju di-hadapan begitu jauh. Dengan kapal apa yang patut kita kejar? Dengan

kereta lembu? Atau dengan apa? Inilah satu masalah pokok yang harus di-fikirkan bersama.

Menyuroh orang maju memang mudah. Tetapi memberi peluang dan mengadakan satu ikhtiar yang merupakan ikhtiar dari sudut undang², ikhtiar dari sudut modal, ikhtiar dari sudut tenaga ahli dan sa-bagai-nya yang boleh memajukan orang Melayu ini supaya sa-taraf dengan gulongan warga-negara yang lain daripada orang Melayu negeri ini dalam lapangan perusahaan ada-lah mustahak dan patut di-fikirkan oleh Kerajaan sekarang ini. Ini, Tuan Yang di-Pertua, bukan-lah berasaskan kapada perasaan sentimen perkauman. Jangan-lah pula ada daripada Ahli² Yang Berhormat berfikir bahawa saya menyuarakan perasaan perkauman dalam Dewan yang mulia ini. Ini ia-lah suara daripada sa-bahagian besar ra'ayat negeri ini yang ingin maju dan ingin duduk sa-taraf dengan ra'ayat lain dan dengan gulongan lain yang menjadi ra'ayat dalam negeri ini juga. Jadi ini satu daripada seruan dan semangat yang ada dalam kalangan sa-bahagian besar ra'ayat negeri ini yang hendak melihat bahawa semangat dan kehidupan demokrasi berlaku dalam negeri ini dengan wajar dan dengan baik. Apa-lah erti-nya demokrasi yang hidup dalam negeri ini, Tuan Yang di-Pertua, kalau sa-bahagian kecil atau sa-bahagian daripada ra'ayat negeri ini hidup mewah dan ma'amor di-lapangan ekonomi, tetapi sa-bahagian besar daripada ra'ayat negeri ini hidup tertindas, miskin dan menderita dalam negara kita ini sendiri.

Ini satu perkara yang besar yang tidak boleh di-perkecilkan di-samping rancangan kemajuan Kerajaan negeri ini membena jalan raya, membena balai raya, membena telaga, membena parit, membena talivishen dan membena dawai letrik untuk menyambungkan api itu ka-rumah orang kampong serta memberi ayer berpuleh, ayer pili (paip) dan sa-bagai-nya. Maka satu perkara ia-lah merubah bentuk ekonomi yang boleh memberi kehidupan ekonomi yang baik kapada ra'ayat negeri ini patut-lah di-fikirkan. Jadi itu-lah, Tuan Yang di-Pertua, di-

antara perkara² yang saya hendak sentoh sedikit sa-banyak di-dalam Titah di-Raja pada hari ini.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, ada perkara yang sangat menarek hati saya dalam Titah Seri Paduka ini ia-lah perkara yang menyentoh soal demokrasi dan soal pilihan raya. Demokrasi dengan pilihan raya ada-lah dua kalimah yang berlainan bunyi-nya tetapi satu dalam erti kata, sebab pilihan raya merupakan satu alat yang terpenting bagi melaksanakan hasrat dan semangat demokrasi dalam negeri ini, dan dalam mana negeri yang mengamalkan dasar demokrasi sa-bagai asas² kehidupan bernegara bagi negeri. Kita telah menempoh pilihan raya yang besar baharu² ini. Kita telah menempoh suatu pilihan raya yang tidak ada tara-nya sa-lama ini—pilihan raya yang berbentuk seperti itu ia-itu pilihan raya sa-rentak antara Dewan Negeri dan Dewan Ra'ayat. Kita telah melalui satu zaman pilihan raya yang belum pernah kita lihat zaman² pilihan raya yang telah lalu daripada itu. Apa kita dapati, Tuan Yang di-Pertua, sedikit sa-banyak semangat demokrasi yang kita junjong dan kita amalkan dalam negeri ini terpaksa melalui lupak² dan terpaksa melalui jurang² yang dalam yang kadang² meniti di-atas titi sabatang dan kalau tidak kena gaya jatuh ka-bawah. Boleh-lah saya katakan barangkali sa-bagai dugaan atau ujian kapada demokrasi negeri ini, tetapi boleh juga kita katakan sa-bagai satu chara yang tidak langsung merupakan batu penarong kapada perkembangan demokrasi dalam negeri ini.

Kita dapati sedikit sa-banyak di-dalam pilihan raya yang berlangsung baharu² ini kebebasan² bagi ra'ayat untuk mengundi dan sa-bagai-nya sedikit sa-banyak pada sa-tengah² tempat yang saya tahu, terancham—kakitangan² kerajaan dan pegawai² kerajaan ada di-antara-nya, tidak semua, mengambil pehak di-dalam kerja² pilihan raya yang berlangsung baharu² ini. Ini bukan-lah satu tuduhan yang melulu, tetapi satu kenyataan yang saya saksikan sendiri. Sa-waktu berlaku pilihan raya pada beberapa

buah negeri sa-lama berjalan-nya pilihan raya baharu² ini, saya perhatikan sa-bahagian, bukan semua, diantara anggota pasokan keselamatan mengambil bahagian yang chergas didalam kerja² pilihan raya, bukan kerja sa-bagai jawatan-nya, tetapi merupakan kerja² politik. Ada Pegawai Polis yang memaksa orang supaya mengundi atau supaya bekerja bagi pehak parti yang di-anuti-nya, ada di-antara anggota polis biasa yang mengugut, menekan ra'ayat dan sa-bagai-nya. Pendek-nya, kalau di-kaji, banyak benar-lah lopak² dan titi² kecil yang di-tempoh oleh ra'ayat dalam negeri ini dalam mengejar demokrasi dalam negeri ini. Ini sangat-lah di-kesalkan, Tuan Yang di-Pertua. Boleh jadi pehak Kerajaan akan menafikan ini semua dan boleh jadi pehak Menteri akan meminta supaya pehak kami disini mengemukakan perkara ini kepada pehak ke'adilan atau sa-bagai-nya, tetapi ini soal bukan-lah soal menafikan dan bukan-lah soal mengemukakan perkara ini kepada ke'adilan. Tetapi apa yang saya kemukakan ini ia-lah pandangan dan perasaan yang tersemat dalam hati saya sendiri atas pandangan² kehidupan demokrasi yang berjalan dalam negeri ini.

Penangkapan² terhadap orang² politik giat di-lakukan pada sa'at² menjelang pilihan raya bagitu dekat, dan ini semua-nya sedikit sa-banyak menjadi arang hitam yang terchonteng pada muka demokrasi dalam negara Malaysia ini. Dan boleh-lah saya pada hari ini merayu kepada pehak Kerajaan supaya perkara saperti ini tidak akan berlaku lagi pada pilihan² raya yang akan datang, lebeh² lagi pilihan raya yang akan berlaku di-Bachok untuk menchari, melantek atau memilih sa-orang ahli Dewan Ra'ayat mengganti tempat Allahyarham Enche' Zulkiflee bin Muhammad akan berlangsung tidak berapa hari dan minggu lagi dan banyak lagi pilihan raya akan datang boleh-lah saya merayu supaya jangan berlaku kejadian saperti itu. Tetapi apa-lah erti rayuan kalau benda itu berjalan terus-menerus, kalau benda itu dengan sa-chara halus dan chara bijak di-

lakukan, sama ada oleh arahan dari atas atau arahan diri mereka itu sendiri, itu tidak menjadi pokok dan tidak menjadi masalah? Saya tidak hendak meletakkan tuduhan bahawa Kerajaan Perikatan ini telah melakukan satu kerja politik yang kotor dengan mengarahkan pegawai²-nya daripada pegawai keamanan sampai kepada pegawai penerangan dan sa-bagai-nya untuk mengganggu kerja² pilihan raya atau mengganggu semangat demokrasi bagi memaksa, mengugut, memujuk atau pun merayu orang ramai supaya mengundi pada pehak parti-nya. Saya tidak hendak menuduh demikian, dan tuduhan saperti itu sia² sahaja. Tetapi apa yang saya hendak cheritakan ini ia-lah supaya perkara ini ada dalam ma'aluman walau pun memang boleh jadi telah ada dalam ma'aluman pehak Menteri² Yang Berhormat dan pehak pemimpin² Kerajaan ini. Ketahuilah bahawa sa-benar-nya, Tuan Yang di-Pertua, kalau hal ini tidak di-jaga dengan baik negara kita akan malu dan demokrasi dalam negeri ini akan kotor dan chemar. Wajah demokrasi yang saya sebutkan tadi tidak akan menunjukkan muka-nya dengan wajah yang senyum simpul di-hadapan dunia demokrasi seluruh-nya, terpaksa-lah wajah demokrasi dalam negeri ini akan menunjukkan muka yang muram, masam, sedeh dan sa-bagai-nya, dan ini akan menurunkan nilai demokrasi dalam negara kita yang bertuah ini.

Saya perchaya, barangkali pehak Menteri² sendiri pun ta' mahu hal saperti ini berlaku, tetapi mungkin kerana hasrat hendak menang dalam pilihan raya dengan banyak-nya, maka terpaksa-lah untuk sa-ketika waktu menoda'i dan menchabol demokrasi itu buat sementara, kemudian-nya akan di-perbetulkan dari tahun² yang berikut-nya. Hal saperti ini, Tuan Yang di-Pertua, sangat tidak baik, dan sa-bagai sa-orang warga-negara yang chintakan demokrasi dan chintakan supaya hidup demokrasi itu subur, senyum simpul, manis dan sa-bagai-nya, saya mengharapkan supaya keadaan pilihan raya pada masa akan datang itu mesti di-jalankan dengan chara yang baik, dengan chara yang betul dan kesilapan² yang berlaku

patut-lah pehak Kerajaan menyiasat dengan baik dan menyiasat serta mengkaji sa-barang perkara yang boleh merosakkan nama baik demokrasi dalam negeri ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi daripada ranchangan yang di-sebutkan dalam titah ucapan Seri Paduka Baginda ini ia-lah tentang soal dasar luar untuk mendekatkan diri Malaysia ini dengan negara² Afro-Asia. Saya tidak tahu sama ada kesedaran ini timbul sekarang, atau pun memang kesedaran ini terpendam begitu lama. Satu masa dahulu Kerajaan, atau Perdana Menteri telah mengirim satu misi (mission) muhibbah ka-negeri² Afro-Asia yang di-ketua² oleh Enche' Lee Kuan Yew dari Singapura bagi mendekatkan dan memperkenalkan negara Malaysia ini kepada negara² di-Afro-Asia itu. Sa-jauh mana kejayaan yang di-dapati oleh Enche' Lee Kuan Yew dalam memperkenalkan wajah dan bentuk negara Malaysia ini kepada negara² Afro-Asia itu sampai sekarang ini ta' dapat kita menduga dengan begitu jauh, akan tetapi boleh jadi dengan chara perlantekan, atau kenaikan darjah Consul kepada darjah Duta di-negeri Saudi Arabia itu ada-lah hasil daripada misi muhibbah, tidak-lah saya tahu. Akan tetapi, Tuan Yang di-Pertua, kalau baharu sekarang ini kepentingan mendekatkan diri Malaysia kepada Afro-Asia itu baharu di-sedari, maka saya rasa sangat-lah tidak patut dan sudah-lah begitu terlambat.

Baharu² ini saya telah terbacha satu berita, pengakuan daripada negara Republic Indonesia menyatakan bahawa sa-bahagian besar negara² Arab, menyebelahi di-sabelah pehak Indonesia, dengan kerana sikap Indonesia itu membenci dan menentang negara Israel daripada masuk di-dalam peraduan sukan yang telah di-adakan di-Jakarta pada satu masa yang lalu, dan demikian juga sikap pehak Indonesia menentang Israel daripada masuk mana² sukan dunia. Ini, walau pun, kalau benar-lah hal saperti ini, Tuan Yang di-Pertua, ada-lah satu pukulan berat kepada negara Malaysia. Mula² negara kita ini merdeka dengan nama Persekutuan

Tanah Melayu dahulu pernah timbul perkara ini, kenapa Persekutuan Tanah Melayu ini dengan begitu chepat, dengan diam² mengiktirafkan negara Israel, pada hal kita tahu negara Israel ia-lah sa-buah negara yang kechil, yang timbul daripada hasil², kejadian² lichin dan kotor yang berlaku di-Timor Tengah dengan bantuan daripada negara² penjajah, maka Israel itu muncul dan timbul dan Israel menjadi kudis gatal, menjadi kudis buta di-tengah² kanchah kedudukan politik negara² Arab di-Timor Tengah sana. Kalau kita tahu bahawa sikap kita hendak melibatkan diri dan merapatkan persahabatan yang lebih kukuh dan irat antara negara kita dengan negara² Afro-Asia, terutama dengan negara² Arab, maka kenapa tidak di-kaji sa-mula sikap kita mengiktiraf negara Israel itu. Kalau dengan adanya alasan bahawa negara Israel itu menjadi anggota Bangsa² Bersatu, maka mesti kita mengiktiraf, maka banyak lagi negeri² yang sampai sekarang ini sudah pun menjadi anggota Bangsa² Bersatu yang kita tidak iktiraf. Hal ini patut-lah di-kaji sa-mula oleh Kerajaan negeri ini supaya sikap kita mengakui Israel itu dapat di-perbetulkan pada masa akan datang, dan saya perchaya dengan yang demikian akan dapat menghubungkan tali muhibbah dan mengiratkan lagi kedudukan perhubungan diplomatic antara negara kita ini dengan negara² Afro-Asia, terutama dengan negara² Arab di-Timor Tengah, dan hal ini walau pun beberapa misi sa-kali pun kita hantar, walau berapa banyak Lee Kuan Yew kita kirim ka-sabelah Afrika dan sa-bagai-nya, ta' akan dapat menghasilkan maksud kita yang baik itu sa-lagi kita sendiri tidak dapat menunjukkan sikap jujur dan ikhlas kita terhadap negara² sahabat Afro Asia yang ada pada hari ini, dan pada akhir-nya, Tuan Yang di-Pertua, saya hendak sentoh sedikit tentang soal perubahan Kementerian² yang ada pada hari ini. Satu daripada Kementerian dahulu yang bersangkutan ia-itu Kementerian Buroh dan Kebajikan Masharakat telah di-pechahkan menjadi dua. Kementerian Buroh satu, dan Kementerian Masharakat satu. Pada

zahir-nya bagus, sebab erti-nya pehak Kerajaan dapat menumpukan dengan sa-luas²-nya dan dengan lebeh dekat lagi kapada soal² kebajikan masharakat dalam negeri ini, kalau di-lantek sa-orang Menteri yang bertanggung-jawab dalam soal kebajikan masharakat. Tetapi, pada pandangan saya, Tuan Yang di-Pertua, tidak-lah menjadi halangan sa-orang yang menjadi Menteri Buroh dan Kebajikan Masharakat menjalankan kedua² kerja ini dengan lichin, dengan halus, dengan chermat dan dengan berkesan kapada masharakat kita itu untuk kebajikan masharakat dan demikian juga untuk buroh, bahkan kita tahu pada masa yang telah lalu, Kementerian Buroh dan Kebajikan Masharakat ini ada dua Menteri. Satu nama-nya Menteri tua dan satu lagi nama-nya Menteri Muda—Assistant Minister. Jadi, kalau-lah kerja² ini banyak sangat, soal sana mogok, sini mogok, maka sampai Menteri itu ta' ada tangan hendak menjalankan kerja-nya, ada Menteri Muda-nya yang dapat membicharakan soal² kebajikan masharakat.

Apa hikmat-nya dan apa maksud-nya memecahkan kedua² Kementerian ini ta' dapat saya meneka-nya, boleh jadi—tetapi ini harap minta ma'af, Tuan Yang di-Pertua—boleh jadi, kerana hendak memenohi beberapa orang² yang tertentu bagi Kementerian² ini tidak-lah saya tahu. Pada hal banyak lagi Kementerian² yang lebeh berat daripada ini yang boleh di-pechahkan, ta' di-pechahkan. Kementerian Keselamatan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Dalam Negeri sekarang di-satukan menjadi satu Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri, di-champor lagi dengan Kementerian Kehakiman; satu sahaja Menteri-nya. Itu bukan main berat, tetapi di-satukan, kalau itu di-pechahkan juga, bagus juga. Yang ringan di-pechahkan, yang berat di-satukan. Entah barangkali tokoh dan calibre Menteri Keselamatan Dalam Negeri kita ini bagitu besar sa-hingga dapat memikul tiga empat Kementerian, saperti calibre yang ada pada Timbalan Perdana Menteri, atau Perdana Menteri itu sendiri. Jadi, ini patut-lah, saya hendak

kata ta' patut, Tuan Yang di-Pertua, ta' tahu-lah, tetapi ini satu perkara yang saya nampak ganjil dalam susunan Cabinet baharu kita ini. Pehak Perdana Menteri tentu-lah ada mempunyai alasan menjawab, terserah-lah kapada dia.

Satu lagi Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar. Ada-kah erti Pembangunan Negara itu tidak termasuk Luar Bandar? Dan apa-kah erti Luar Bandar itu terkeluar daripada kalimah Negara? Ini pun saya tidak tahu, atau pun boleh jadi supaya jangan hilang kalimah Luar Bandar sa-bagai satu yang berchahaya untuk chepat di-pandang oleh orang dari jauh, maka terpaksa perkataan Luar Bandar itu di-letakkan di-samping Negara. Pada hal kalau di-pakai kalimah Pembangunan Negara, rasa saya sudah chukup, ini di-tambah lagi dengan kalimah Luar Bandar.

Saya bimbang kok keluar istilah baharu. Ini barangkali Tuan Syed Nasir daripada Dewan Bahasa dan Pustaka akan dapat-lah nanti memberikan kata istilah baharu, sama ada kalimah Negara itu tidak termasuk Luar Bandar, atau memang termasuk Luar Bandar. Sekian-lah.

Enche' Mohamed Yusof bin Mahmud (Temerloh): Tuan Yang di-Pertua, saya bersama² dengan wakil yang membawa usul ini menguchapkan satinggi² ribuan terima kaseh atas Titah Uchapan Duli Yang Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong yang ada di-hadapan kita ini, kerana di-dalam Titah ini, Tuan Yang di-Pertua, terbentang dengan jelas-nya di-mana keterangan² yang penoh dan jelas berkenaan dengan hal negara kita, terutama sa-kali menitekatkan dalam keadaan negara kita yang di-ancham oleh negara luar di-mana berma'ana hidup atau mati-nya negara kita dengan anchaman ini. Dalam Titah ini telah jelas ia-itu dalam perkara anchaman ini yang memberitahu kapada kita bagaimana keadaan² yang betul dan jelas terhadap keadaan² ini. Saya berfikir keadaan ini kita bahagikan dua. Yang pertama, anchaman² senjata yang sedang kita hadapi ia-itu pencherobohan² yang di-jalankan dan yang di-majukan oleh

negara tetangga kita ia-itu Indonesia. Dalam anchaman ini saya perchaya kita telah bersedia menghadapi anchaman itu dan dalam menghadapi itu saya mengambil berat terhadap dari dalam negeri. Ini-lah perkara yang saya rasa patut mendapat perhatian yang berat daripada penjelasan dan keterangan yang kita dapati ia-itu kita berasa churiga terhadap beberapa perkara yang ada dalam negeri kita. Yang pertama, Tuan Yang di-Pertua, dalam pilihan raya yang telah kita adakan baharu² ini kita telah mendapat pengetahuan bagaimana mereka yang kita pandang tidak jujur kepada negara ini telah berterang² memberi fikiran²-nya, umpama-nya parti² lawan Parti Perikatan yang mengatakan terang² ia-itu kalau Perikatan menang, maka kita akan berperang dengan negara Indonesia. Di-sini saya rasa dalam ucapan² itu boleh kita mengertikan betapa-kah perhubungan rapat dan betapa-kah pengertian mereka terhadap negara kita, kerana dengan ucapan itu memberi satu galakan yang kuat yang membolehkan musuh² kita di-luar negeri mendapat semangat baharu dan semangat yang kuat. Jadi, saya berharap dalam perkara ini jangan-lah kita terjadi bagaimana pada masa tahun 1939 satu gerakan daripada negara ini menyebabkan ada peperangan dengan senang-nya musuh² masuk ka-dalam negara kita. Sunggoh pun dalam ucapan yang kita baharu dengar daripada Yang Teramat Mulia Perdana Menteri ia-itu ucapan² yang di-adakan dalam pilihan raya itu oleh sebab tiap² parti itu berkehendakkan kemenangan gunakan chara²-nya, tetapi saya memandang berat atas perkara yang di-ucapkan dalam pilihan raya itu.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, dalam surat-khabar kita telah mendapat keterangan ia-itu parti² siasah telah menerangkan kedudukan atau pandangan mereka terhadap Malaysia ia-itu mereka maseh lagi berpegang ia-itu wujud-nya Malaysia belum lagi mendapat pengesahan daripada mereka itu. Ini pun satu perkara lagi yang patut sangat di-ambil perhatian yang berat oleh Kerajaan kita. Dan lagi, Tuan Yang di-Pertua, saya

anggap juga negara² luar yang ada berhubung rapat yang ada diplomatic atau pun ada wakil negara ini bagaimana-kah telah terjadi pada masa negara Afro-Asia untuk mengadakan satu meshuarat yang baharu ia-itu perundingan² bagaimana hendak menjemput negara Malaysia masuk bersama² dalam conference itu. Dalam masa membincangkan bagaimana keterangan yang kita dapati dalam surat-khabar, Tuan Yang di-Pertua, chuma dua negara sahaja yang bersunggoh² memberi pandangan yang baik terhadap negara kita kepada persidangan permulaan untuk mengadakan conference itu ia-itu negara India dan Ceylon, tetapi negara² lain yang pada zahir-nya mengakui negara Malaysia dan ada kedutaan² mereka di-sini mendiamkan diri terhadap tuduhan² yang di-buat oleh negara Indonesia. Jadi saya rasa, Tuan Yang di-Pertua, kita berasa churiga terhadap negara² yang kita tahu pada zahir-nya sahaja tetapi pada hati-nya kita belum tahu lagi bagaimana-kah pendirian mereka terhadap negara kita. Perkara ini saya pandang berat sa-belum kita dapat mengaku kejujuran negara² yang sa-macam ini.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, dalam Titah Uchapan Duli Yang Maha Mulia ini memberatkan terhadap pembangunan negara tentang bagaimana kenikmatan negara ini dapat di-lebihkan atau pun dengan lebih kuat lagi. Maka dalam hal ini, Tuan Yang di-Pertua, saya rasa tiap² ra'ayat dalam negeri ini di-beberapa peringkat patut-lah menikmati segala kenikmatan yang ada dalam negara kita. Di-sini saya menitekberatkan, Tuan Yang di-Pertua, terhadap ra'ayat yang tidak mampu dan yang tidak ada upaya serta tidak ada peluang, terutama ra'ayat yang telah tua umor-nya untuk berusaha mendapat nikmat ini mendapat perhatian yang berat, ia-itu mengadakan chara² bagaimana-kah hendak merengankan bebanan kehidupan mereka. Kita patut mengadakan satu pertolongan kepada orang² tua ini, sa-bagaimana saya perhatikan negara² yang maju memandang berat terhadap ra'ayat-nya yang tidak mampu dan yang tidak ada peluang mengejar nikmat² yang ada dalam negara itu.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan hal ra'ayat yang tidak ada peluang mendapat kerja atau yang menganggor patut mendapat perhatian dan pertolongan, sa-bagai-mana yang di-buat oleh negeri² yang lain. Kita tahu keadaan penganggoran dalam negara kita pada masa ini boleh di-katakan banyak. Saya rasa sungguh pun Kerajaan akan mengatakan kedu-dokan kewangan kita tidak begitu tegap untuk memberi bantuan, tetapi saya harap dapat pertimbangan dan pertolongan perkara unemployment ini. Bagitu juga, Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan pertolongan pada anak² pun saya harap dapat pertimbangan pada masa hadapan.

Tuan Yang di-Pertua, lagi satu perkara yang sangat menarek hati saya ia-lah berkenaan dengan hal dasar pelajaran kita yang akan kita adakan pada tahun hadapan, ia-itu dasar pelajaran yang rasa saya sangat² sesuai dan sangat menarek hati, dan sangat memberi harapan yang besar pada ra'ayat kita, terutama sa-kali ra'ayat² yang tinggal di-luar bandar di-mana keadaan hidup-nya, ekonomi-nya tersangat rendah. Ini satu dasar yang baharu ia-itu dengan memberi pelajaran yang perchuma sampai sembilan tahun dan sa-telah sembilan tahun, dia akan di-salorkan kapada saloran² yang murid² itu boleh meninggikan bagaimana kechenderongan masing² itu. Rasa saya ini-lah satu dasar yang mana telah, di-persetujukan oleh Kerajaan semenjak beberapa ucapan saya pada masa yang lampau. Dalam pada ini, saya berharap akan mendapat satu pertimbangan, terutama berkenaan dengan chara memberi biasiswa.

Pada masa yang lampau, saya memandang, Tuan Yang di-Pertua, chara memberi biasiswa ini tidak-lah tetap, kerana saya memandang bahawa biasiswa ini patut-lah di-beri dengan dua chara. ia-itu satu chara yang biasiswa ini di-beri di-atas kecherdekan, atau kelayakan, atau kechergasan murid² itu. Dengan ini usaha bagi murid² itu boleh-lah berlumba² dan meninggikan lagi pelajaran mereka untuk mendapatkan biasiswa ini.

Yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, pada penjaga kanak² yang ta' mampu mengadakan wang perbelanjaan untuk kanak² ini, tetapi keadaan-nya dia ada kebolehan untuk meninggikan pelajaran-nya itu. Maka dengan chadangan ini, saya rasa, Tuan Yang di-Pertua, dapat kita atasi perkara² berkenaan dengan pelajaran anak² kita pada masa hadapan.

Sa-lain daripada itu, Tuan Yang di-Pertua, saya masok kapada perkara kesihatan. Dalam Hujongan Khas ini, Ranchangan Kesihatan kita, rasa saya sangat-lah memuaskan hati, sungguh pun bagitu maseh lagi kita berkehendakkan kebaikan, maka ada dua tiga perkara yang saya hendak bentangkan dalam Dewan ini terhadap Perkhidmatan Kesihatan.

Tuan Yang di-Pertua, dalam Perkhidmatan Kesihatan ini, satu perkara yang sangat merunsingkan orang ramai ia-itu terhadap layanan² di-Outpatient Department. Banyak rungutan daripada orang ramai, terutama sa-kali orang² kampung ia-itu terhadap bayaran² yang di-kenakan kapada mereka untuk mendapat rawatan di-outpatient ini, sungguh pun dalam peratoran yang ada dalam pejabat ini membolehkan pegawai² itu menggunakan pandangan-nya sendiri, boleh memberi perkhidmatan perchuma, tetapi saya perchaya, kerana pegawai² itu terlampau banyak kerja, maka tentu-lah tidak terlintas hati-nya dalam masa dia bekerja itu bagi membedzakan bagaimana-kah orang yang boleh membayar dan tidak boleh membayar.

Kejadian² yang baharu ini terjadi di-mana kebanyakan daripada orang² kampung telah bersungut ia-itu mereka terpaksa membayar, pada hal mereka sendiri, ia-itu dengan sebab keadaan kemiskinan-nya. mereka ta' ada upaya, atau mampu hendak membayar-nya. Jadi, rasa saya, sa-patut-nya-lah dalam perkara ini, kita perchumakan sahaja segala perkhidmatan² di-outpatient ini supaya tidak ada rungutan dan kesusahan bagi mereka yang tidak mampu, dan juga tidak menjadi satu bebanan yang berat kapada pegawai² yang akan menentukan, bagaimana siapa yang

patut bayar, dan siapa yang tidak patut bayar.

Lagi satu perkara, Tuan Yang di-Pertua, saya mendapat rayuan daripada orang ramai juga terhadap bayaran² bagi ubat², ia-itu layanan daripada doctor² yang membuat kerja sendiri, ia-itu private. Jadi, dalam hal ini, tidak ada satu undang², atau satu peratoran khas yang di-mestikan boleh menetapkan bayaran tiap² layanan perkhidmatan yang di-beri oleh private doctor itu terhadap orang² sakit-nya. Jadi, rasa saya, patut-lah Kerajaan dapat menetapkan bayaran² itu, dan tidak-lah ra'ayat² ini membayar harga yang tidak patut. Umpama-nya, Tuan Yang di-Pertua, kita tahu, doctor² private ini memeriksa orang² sakit, dan juga menjual ubat²-nya sa-kali, pada hal kita tahu, Tuan Yang di-Pertua, ubat² yang di-beli-nya itu sangat-lah murah harga-nya, umpama-nya sa-botol aspirin yang mengandongi sa-banyak 1,000 biji itu dengan harga \$3.75 dan juga ubat² lain, tetapi berkenaan dengan bayaran yang di-kenakan kepada orang sakit itu, tidak kurang daripada \$6 atau \$7 pada satu² orang. Jadi, ini-lah rasa saya, satu perkhidmatan yang sa-patut-nya sa-imbang dengan perkara ubat²-nya itu dengan harga yang di-kenakan kepada orang sakit itu.

Pada masa lawatan saya ka-negeri² barat, saya memerhatikan ada satu dua buah negeri yang telah mengadakan satu system ia-itu di-mana Kerajaan menetapkan bayaran² oleh private² doctor ini. Jadi, dengan chara ini, kita perchaya, kalau kita sudah tetapkan dengan adil, maka ada kemungkinan yang doctor² yang berkhidmat dengan Kerajaan tidak lagi berasa ta' suka kepada perkhidmatan itu, dan juga dengan itu tidak lagi menggalakkan mereka lari bagi mengadakan perusahaan-nya sendiri.

Lagi satu, Tuan Yang di-Pertua, yang saya perhatikan sa-masa saya di-London dahulu, saya dapati doctor² ini sendiri tidak di-benarkan menjual ubat²-nya. Mereka ini di-benarkan memeriksa si-polan yang sakit itu dan di-beri prescription dan ada special chemist dia yang akan memberi dan

menjual ubat itu, jadi tidak ada sama di-antara dua itu. Jadi, dengan jalan ini juga, rasa saya dapat-lah perkhidmatan ini di-rasa² dengan murah di-seluruh tanah ayer kita.

Dalam hujongan ini, rasa saya usaha Kerajaan untuk meninggikan, memperbaiki keadaan kesihatan bagi ra'ayat² ini, saya junjong tinggi, kerana dalam penyata ini kita dapati-lah bahawa kemajuan yang sangat erat telah di-jalankan. Jadi, rasa saya, dalam perkara ini, sungguh pun pandangan² yang saya berikan tadi mungkin susah di-jalankan, tetapi harap-lah mendapat perhatian dan mendapat pertimbangan.

Dalam Titah Uchapan Duli Yang Maha Mulia ini ia-itu usaha Kerajaan untuk meninggikan lagi taraf hidup orang kampung ia-itu dalam usaha untuk memperbaiki lagi perkara tanam²-an di-kampung. Saya ucapkan terima kasih dengan usaha ini dan usaha yang akan datang, tetapi satu perkara yang saya minta ia-itu usaha supaya dapat di-adakan penyiasatan mengapa tanah² yang ada di-kampung² itu tidak berjaya dan tidak mengeluarkan hasil bagi faedah yang empunya tanah itu. Kita tengok di-kampung² kita banyak tanah yang terbiar. Saya tahu usaha Kerajaan pada masa yang lampau ada-lah satu usaha yang mana maseh lagi tidak mendapat sambutan yang baik daripada orang kampung oleh sebab sudah tabiat manusia kalau satu perkara yang baharu itu mengambil masa, tetapi perkara yang ada dalam kampung itu saya rasa patut sangat mendapat perhatian bagaimana-kah chara-nya boleh di-baiki. Berhubung dengan perkara ini, Tuan Yang di-Pertua, dalam Hujongan Khas ada menyatakan usaha untuk memperbaiki keadaan² pokok buah²an dan sa-bagai-nya, tetapi jika-lah usaha untuk mengadakan pasaran bagi pengeluaran segala usaha untuk memperbaiki pokok buah²an dan lain-nya itu akan membazir sahaja kalau tidak ada satu usaha yang boleh memasarkan segala benda itu untuk mendapat harga yang tinggi. Maka dalam hal ini, Tuan Yang di-Pertua, satu usaha Kerajaan yang saya pandang elok ia-itu daripada

Kementerian Pertanian mengadakan Persatuan Peladang, tetapi belum lagi mendapat kejayaan yang elok. Saya fikir dengan usaha membesarkan lagi Persatuan Peladang membolehkan segala pengeluaran barang² daripada kampung itu boleh di-salurkan kepada pasaran yang tertentu yang akan mendapat harga yang baik, tidak bagaimana pada masa yang telah lampau, pasaran ini terpulang kepada orang-tengah di-mana menyebabkan harga barang² itu jatuh, dan dengan jatohnya harga itu tidak ada lagi daya atau penggalak kepada mereka itu hendak melebihi perusahaan²-nya itu.

Dalam usaha Persatuan Peladang ini saya rasa tentu akan mendapat sambutan yang baik kalau sa-kira-nya chara persatuan ini di-baiki dengan mendapat bantuan² kewangan daripada Kerajaan untuk membaiki persatuan ini. Saya harap dengan Persatuan Peladang ini kita boleh mendapat usaha ia-itu peladang², orang kampung dan pa' tani boleh memandang persatuan ini akan membantu mereka yang tidak ada upaya untuk membeli baja dan jentera yang boleh menaikkan taraf kedudukan pertanian mereka, dan sa-telah mereka mendapat bantuan daripada persatuan ini, maka pasaran dapat di-tentukan. Sebab saya kata bagitu ia-lah pada masa lawatan saya baharu ini ka-negeri Taiwan chara yang bagini sangat menarek hati saya dan dengan chara ini peladang² puas hati sebab mereka tidak di-tindas oleh orang-tengah. Saya rasa dalam hal pertanian ini sungguh pun telah ada di-terangkan dalam Hujongan Khas ini, tetapi maseh pada pandangan saya tidak berapa chukup lagi kalau tidak ada usaha mengadakan pasaran yang di-tetapkan melalui chara lain atau chara² yang saya sebutkan tadi.

Pada akhir-nya, Tuan Yang di-Pertua, dalam Titah Uchapan di-Raja ini saya tidak terpandang hal ugama Islam yang menjadi Ugama Rasmi negara kita dan ugama yang kita junjong tinggi. Jadi tidak ada di-chatit pun berkenaan dengan hal ugama dalam Titah Uchapan di-Raja ini. Sungguh pun tidak ada, tetapi saya hendak memberi sedikit sa-banyak

pandangan terhadap sekolah² ugama yang ada dalam tanah ayer kita, dan sungguh pun kita mengadakan wang yang sa-banyak \$5 juta untuk memajukan ugama Islam dalam negeri ini, tetapi saya minta perhatian supaya segala perjalanan yang sedang berjalan pada masa ini di-bantu dengan wang yang chukup, kerana tiap² sekolah ugama yang berjalan pada masa ini maseh timpang sebab kurang wang dan oleh sebab dasar pelajaran ugama di-sekolah berlainan di-antara satu negeri dengan negeri yang lain kerana mengikut keadaan kewangan masing². Saya rasa perkara ini akan mendapat perhatian daripada Kerajaan. Sungguh pun saya perchaya jawab-nya besok akan mengatakan ugama ini ada-lah tanggung-jawab Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda, tetapi sa-bahagian besar juga tanggung-jawab Kerajaan yang telah memberi kewangan. Jadi saya harap dalam perkara ini mendapat pandangan yang berat terhadap perkembangan ugama Islam yang kita rasmikan di-tanah ayer kita ini.

Tuan Haji Othman bin Abdullah (Hilir Perak): Tuan Yang di-Pertua, saya bangun menyokong chadangan yang di-kemukakan oleh Yang Berhormat dari Port Dickson bagi menguchapkan tahniah dan terima kaseh kepada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong yang telah memberi suatu Titah yang ringkas tetapi berisi dan mempunyai erti yang dalam bagi orang yang hendak memahaminya lebeh lanjut. Di-dalam Titah Uchapan dari singgah-sana itu yang menarek perhatian kita Ahli² Yang Berhormat di-dalam Dewan ini tentu-lah berbagai dan bermacam². Bagi saya sendiri yang menarek perhatian saya ia-itu Seri Paduka Baginda telah memberi ucapan tahniah kepada berjaya-nya Parti Perikatan berkuasa sa-mula sa-sudah Pilehan Raya yang di-adakan pada bulan April tahun 1964. Di-dalam kemenangan Perikatan dalam pilehan raya yang baharu lalu oleh sa-tengah² lawan² politik tentu-lah menganggap bahawa kemenangan itu ada yang berkata tidak jujur, ada yang berkata tidak betul, ada yang berkata kira

undi menipu dan macham². Akan timbul-lah tuduhan² kapada tidak berjalan-nya demokrasi dengan baik dalam negeri ini dan akan ada-lah orang berkata bahawa demokrasi kita telah di-chalit dengan arang yang sangat mengaibkan negeri kita ini. Tetapi, yang menjadi kenyataan itu-lah kenyataan, yang menjadi keterangan itu-lah yang hendak kita pegang bahawa pilihan raya yang telah diadakan pada bulan April tahun 1964 itu ra'ayat negeri ini tidak dengan paksa senjata bayonet dari belakang, mereka itu telah memberi undi dan keperchayaan mereka kapada Parti Perikatan sa-hingga Perikatan berkuasa sa-mula sa-lama 5 tahun lagi menguasai dan memerintah negara Malaysia ini.

Ada orang berkata demokrasi kita ini tidak betul. Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, demokrasi di-tanah ayer kita ini berjalan dengan bagitu baik, sa-hingga pada jangka kita parti² yang akan bertanding di-tanah ayer kita ini hanya parti yang memang sudah mendaftarkan lama dahulu yang berangan² dan berchita² hendak menguasai negeri ini sahaja bertanding, tetapi oleh kerana sihat-nya demokrasi walau pun 24 jam atau 48 jam sa-belum menamakan chalun kita benarkan parti Lee Kuan Yew (P.A.P.) masok dalam pilihan raya. Ini menunjukkan betapa subur demokrasi dalam negeri ini. Waktu itu ada orang chuba hendak menjengkal muka Perikatan—rasakan! P.A.P. sudah masok, P.A.P. akan chuba hendak membawa satu perubahan baharu—angin Petir yang menyegarkan untuk kesenangan ra'ayat negeri ini akan bertui, maka berkuak²-lah pemimpin² Petir, terutama-nya Enche' Lee Kuan Yew yang mengatakan bahawa *calibre* pemimpin² Perikatan atau UMNO ini kechil sahaja, Tunku Abdul Rahman tidak mempunyai *calibre* yang besar—yang besar hanya dia, tetapi apa yang disebutkan oleh Lee Kuan Yew dalam ucapan pilihan raya itu kita terima dengan tenang—dan ini-lah demokrasi. Sa-kali kita kena tampar, di-lain kali kita akan menampar orang yang menampar kita, tetapi tidak usah-lah mereka marah kapada kita,

sebab kami tidak marah kalau kami di-tampar. Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, mengkechilkan Perdana Menteri kita yang mengatakan bahawa Perdana Menteri kita sa-orang yang tidak mempunyai *calibre* besar ada-lah suatu keterlaluan yang kita mesti memahami di-sini bahawa demokrasi kita itu telah di-gunakan untuk menindas dan menekan peribadi orang lain. Tuan Yang di-Pertua, 25 hari-bulan April ra'ayat Tanah Melayu ini telah melimparkan Petir jauh² daripada masok ka-Tanah Melayu ini (*Tepok*) hanya satu sahaja melekat—itu pun menggantikan tempat Socialist Front.

Mr Speaker: The time is up. The sitting is suspended till half-past four this afternoon.

Sitting suspended at 1.00 p.m.

Sitting resumed at 4.30 p.m.

(Mr Speaker in the Chair)

Mr Speaker: Meshuarat di-sambong sa-mula.

Tuan Haji Othman bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, pada sa-belah pagi tadi telah saya nyatakan beberapa perkara berkenaan dengan Pilihan Raya dan ucapan tahniah daripada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda kapada Kerajaan Perikatan dan khusus-nya kapada Parti Perikatan yang telah di-beri mandat kembali oleh ra'ayat di-dalam Pilihan Raya yang baharu lalu itu. Pilihan Raya yang baharu lalu ini membawa kapada kita beberapa kenang²an yang tidak akan hilang dari ingatan kita sa-bagai ra'ayat yang mengamalkan demokrasi di-dalam negeri ini, dan oleh kerana demokrasi-lah kita telah memberi kesempatan kapada parti² yang hendak menompang tui di-dalam Pilihan Raya ini yang walau pun pada sa'at² yang akhir mereka itu belum dapat mendaftarkan parti-nya sa-bagai parti yang sah mengikut undang² dalam negeri ini, tetapi sa-bagaimana yang kita telah katakan bahawa kita mahu mengamalkan demokrasi ini dengan sihat, biar-lah, terutama sa-kali Petir tidak bersembunyi² di-belakang chalun² Bebas, maka dia telah bertanding di-atas nama chalun Petir. Kita

terima dengan tangan terbuka, dan ra'ayat Malaya atau Tanah Melayu ini hendak menengok ka-mana dan bagaimana chara serta bagaimana gelagat yang hendak mereka buat bagi menarek perhatian ra'ayat menolong atau pun menyokong mereka itu. Demokrasi telah memberi kepada tiap² parti politik mengemukakan rancangan² kerja², yang hendak mereka buat, tetapi demokrasi juga telah membuka peluang kepada beberapa pemimpin² Petir yang datang dari Singapura chuba hendak mengelirukan penduduk dan ra'ayat Tanah Melayu ini, sehingga hati kechil sa-bahagian besar orang² Melayu di-Tanah Melayu ini telah tersinggong oleh chakap² yang menyatakan bahawa pemimpin besar kita "Bapa Kemerdekaan Malaysia" di-anggap sa-bagai sa-orang yang berkalibar (*calibre*) kechil sahaja, dan mereka telah mendapat ilham dengan apa yang di-katakan oleh Alex Josey bahawa Lee Kuan Yew-lah sa-orang pemimpin besar, maka mendada-lah dan mendadak-lah chakap yang menyombong dan membotol-lah batang hidong-nya, sa-hingga chuba hendak mengchuit hati kechil ra'ayat orang² Melayu.

Pada 25 haribulan April, 1964 ini ra'ayat telah melimparkan mereka itu jauh² dan ra'ayat telah mengajar mereka itu yang oleh kerana perchakapan yang sombong dan takbor.

Tuan Yang di-Pertua, bukan sahaja di-dalam demokrasi ini kita memberi peluang untuk berchakap kepada pemimpin² parti Pembangkang mengkeritik peribadi Perdana Menteri kita, tetapi juga pemimpin² Petir telah mengechil²kan kebolehan daripada beberapa Menteri² yang telah mendayongkan bahtera Persekutuan Malaysia ini sejak daripada Persekutuan Tanah Melayu sampai kepada lahir-nya Persekutuan Malaysia. Mereka hanya memandang tiga orang sahaja yang berkelayakan dan lain² Menteri itu ia-lah tukang sain buta sahaja. Chakap yang macham ini walau pun di-dalam kempen Pilehan Raya telah juga di-jelaskan oleh ra'ayat bahawa Menteri² Perikatan ia-lah Menteri² yang bertanggung-jawab, bukan sahaja kepada negara ini,

tetapi kapada ra'ayat serta memper-tahankan maruah dan kehormatan negara sampai kapada titisan darah yang akhir.

Jadi, chukup-lah dengan apa yang kita telah alami dalam demokrasi ra'ayat negara ini telah di-beri kebebasan yang banyak, tidak saperti mana demokrasi yang di-buat oleh Petir di-Singapura. Kerajaan Persekutuan Malaysia ini atau Tanah Melayu telah memberi kebebasan kepada ra'ayat 35 hari berkempen—bebas betul—tidak saperti yang di-lakukan oleh P.A.P. di-Singapura yang menekan tengkok ra'ayat dengan memberi hanya 9 hari sahaja boleh chakap. Kalau saperti ini-lah chara yang kami hendak lakukan di-Tanah Melayu ini, maka saya fikir sudut kerusi pun tidak akan dapat oleh P.A.P. di-dalam Pilehan Raya. (*Tepok*).

Tuan Yang di-Pertua, kita bershukor kapada Tuhan bahawa Tuhan telah melakukan kehendak-nya dan Tuhan telah mentakdirkan apa yang berlaku, bukan sahaja P.A.P. telah chuba mengechil²kan kedudukan yang sa-benar-nya, tetapi ada satu perkara yang merbahaya yang telah di-tanam di-dalam kempen Pilehan Raya itu bagi menchemarkan nama demokrasi, ia-itu Petir chuba hendak memisahkan kedudukan keharmonian (*harmony*) penduduk Tanah Melayu ini di-antara orang² Melayu dan orang² yang bukan Melayu yang terdiri orang² China dan India mereka chuba hendak dengan oleh satu anasir yang mengatakan bahawa M.C.A. ada-lah satu persatuan yang monopoli kepada beberapa orang sahaja. Padahal dalam hakikat-nya M.C.A. ada-lah pertubohan yang mewakili kaum China di-negeri ini kalau sa-kira-nya dalam kempen Pilehan Raya ini sa-benar²-nya kita hendak mengamalkan demokrasi itu, maka rasa per-musohan di-antara satu kaum dengan kaum yang lain hendak-lah di-hindarkan. Tetapi, bila-kah rasa-nya, rasa di-hati yang telah di-chongkil oleh P.A.P. ini akan lenyap dari ingatan kita, maka tahun 1969 kita akan ajar mereka itu dua kali.

Tuan Yang di-Pertua, bagini-lah nampak-nya demokrasi dalam negeri

ini, dan sa-lain daripada parti yang saya katakan tadi hendak tompang tui dalam pilihan raya ini, dan kita persilakan mereka itu datang, tetapi ada juga parti yang sa-lama ini telah halal dalam negeri ini telah menchuba dan berikhtiar bagaimana hendak menggunakan demokrasi itu dengan mengikut faham mereka.

Sahabat saya Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh telah menyatakan bahawa demokrasi di-Tanah Melayu ini telah di-chalit dengan arang, oleh kerana kata beliau bahawa Kerajaan Perikatan telah menggunakan kaki-tangan Kerajaan, menggunakan ashkar dan polis bagi memaksa ra'ayat memangkah, atau pun mengundi bagi pehak Kerajaan. Tuan Yang di-Pertua, kalau ini-lah yang telah di-kemukakan oleh Ahli Yang Berhormat daripada PAS terutama Ahli dari Pasir Puteh itu menunjukkan sabagai akibat daripada keputusan, oleh kerana kekalahan PAS di-beberapa tempat yang mereka rasa mendapat kemenangan, tetapi hendaklah kita rasakan dan kita mesti-lah memikirkan kembali betapa demokrasi di-negeri ini telah kita amalkan dengan baik. Satu daripada-nya ia-lah di-dalam pilihan raya dahulu, kempen pilihan raya ini oleh sa-suatu pehak parti politik, atau dengan tegas saya katakan dari PAS telah memperkechilkan jumlah umat Islam dalam negeri ini, PAS bukan menambah jumlah umat Islam, tetapi PAS telah memperkechilkan jumlah mereka itu, oleh kerana mengikut istilah orang² PAS mereka² yang memilih bulan bintang sahaja-lah yang Islam dan yang memangkah sa-lain daripada itu terkeluar daripada Islam.

Surat² siaran di-keluarkan mengingatkan ra'ayat memilih Allah, atau memilih Tunku Abdul Rahman. Tuan Yang di-Pertua, perkara ini tidak-kah merupakan chalitan arang ka-kening demokrasi yang di-katakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh itu? Bukan-kah ini satu chalitan arang dengan membawa turun kebesaran Tuhan di-setarafkan dengan kedudukan sa-orang manusia ia-itu hambanya, saperti Tunku Abdul Rahman: "memilih Tunku atau memilih

Allah." Tetapi demokrasi ini membenarkan hal ini. Demokrasi memberikan mereka itu berchakap apa yang mereka hendak chakap, hatta demokrasi juga telah membenarkan mereka itu menggunakan azimat, walau pun sepuluh depa panjang-nya bagi memenangi pilihan raya; itu juga demokrasi. Tetapi, dengan melimparkan sa-suatu tuduhan mengatakan bahawa Kerajaan menggunakan kekuasaan tenaga tentera dan kati-tangan Kerajaan untuk menekan ra'ayat bagi memilih Parti Perikatan ada-lah satu tuduhan yang tidak benar; satu tuduhan yang liar. Apa-lah erti-nya takutkan kapada tentera, kalau dibandingkan dengan takut masuk neraka dan di-azabkan oleh Tuhan.

Dalam kawasan saya, Hilir Perak, saya telah mengalami bagaimana demokrasi ini berjalan dengan baik, dan kita terima dengan senyum dan ketawa. Telah di-siarkan-lah kapada ra'ayat dengan terang² bahawa siapa yang memangkah bulan bintang terselamat-lah mereka dari azab kubur. Orang² tua yang dekat² hendak mati lebeh senang memangkah bulan bintang, kerana mereka meminta selamat daripada azab kubur, tetapi bagi orang yang berfaham demokrasi, soal kubur ia-lah soal amalan dan ibadat kita kapada Tuhan. Orang² PAS juga akan di-tanya lebeh awal dari orang² Perikatan daripada apa yang di-buat-nya mengikut apa yang telah di-chakapkan-nya, sebab, Tuan Yang di-Pertua, saya katakan orang² PAS akan di-tanya oleh Tuhan lebeh dahulu, sebab mereka berjanji kapada Tuhan di-hadapan ra'ayat dan di-hadapan Allah bahawa mereka akan menegakkan hukum² Islam di-dalam negara Islam. Mereka akan di-tanya lebeh dahulu, sa-takat mana-kah yang telah mereka buat. Sa-belum kita di-tanya oleh Tuhan, mereka akan menerima soalan² yang berat daripada Allah. Ini pun demokrasi juga. Tetapi dalam amalan demokrasi Alham dulillah kita tidak menjadi sa-bagai negara² yang lain di-mana pertumpahan darah berlaku, di-mana nyawa ra'ayat melayang, tetapi waktu saya pergi ka-Kelantan, tidak-lah melayang nyawa ra'ayat, tetapi kepala ra'ayat telah

di-baling dengan batu oleh orang² PAS kerana menghadhiri rapat umum UMNO. Ini demokrasi juga. Membiarkan tangan membalik batu ka-kepala orang, demokrasi juga? Adakah ini tidak menchalitkan arang di-kening demokrasi? Tetapi ini semua-nya kita terima dan agak-nya banyak orang yang mahu melupakan dan banyak orang yang tidak akan mahu melupakan-nya. Ini-lah satu daripada apa yang di-sebutkan oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong bahawa Uchapan Duli Yang Maha Mulia kepada Kerajaan Perikatan dalam bidang dan kemenangan-nya dalam pilihan raya yang lalu, sebab kemenangan Perikatan dalam pilihan raya ini bukan-lah sa-bagai hasil ugutan kepada ra'ayat, bukan-lah sa-bagai hasil penindasan dan memaksakan kehendak-nya kepada ra'ayat, tetapi Perikatan dengan jelas dan terang menyatakan kepada ra'ayat bahawa hanya dua perkara yang di-perjuangkan, yang mesti di-hadapi oleh bangsa dan negara Malaysia ini.

Yang pertama, masalah confron-tasi Indonesia. Yang kedua, ia-lah masalah pembangunan negara. Dua masalah ini-lah yang menjadi masa-alah pokok. Apa-kah ra'ayat mahu berdiri di-belakang Kerajaan, atau menentang Kerajaan? Apa-kah ra'ayat mahu kepada pembangunan negara, atau keruntohan negara? Kita beri peluang ra'ayat berfikir sa-lama 35 hari supaya ra'ayat boleh memilih mana di-antara satu; mana di-antara dua yang hendak di-pilih oleh ra'ayat.

Keikhlasan Perikatan dalam kem-pen dan dasar-nya yang tegas itu-lah yang telah mendapat undi berlebeh, kerusi bertambah, sa-hingga terpaksa dengan segala dukachita-nya melepas-kan enam orang daripada ahli Socia-list Front meninggalkan Dewan ini, kerana mereka tidak di-pilih lagi oleh ra'ayat. Parti P.P.P. juga telah kehilangan orang²-nya dan hendak-lah ini semua-nya di-jadikan satu penga-jaran, terutama kepada kita yang menjadi Ahli Dewan Ra'ayat ini, apa-kah baik-nya bagi kita membangun-kan² dan mengapikan² semangat per-

lawanan di-antara satu kaum dengan satu kaum yang lain. Ra'ayat Tanah Melayu ini sudah begitu jauh mema-hami demokrasi dan mereka telah menjadi hakim dan hakim mereka itu telah menjatuhkan hukuman-nya, dan hukuman-nya ia-lah mu'tamad bebe-rapa orang terpaksa keluar daripada Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, dua dasar yang di-perjuangkan oleh Perikatan. Kedua² dasar ini tersebut dalam Uchapan Titah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong yang telah di-sampai-kan-nya dalam Rumah yang bertuah ini. Masaalah yang pertama ia-lah masaalah konferantasi di-antara Indo-nesia dengan kita. Telah berkali² kita katakan, bukan sahaja oleh pengikut² Perikatan, tetapi telah berkali² di-sebutkan oleh Perdana Menteri, oleh Timbalan Perdana Menteri, oleh Menteri² dan oleh orang² yang ber-ketanggungan dalam mempertahankan maruah dan kedaulatan negara ini bahawa Malaysia sa-lama-nya akan membuka pintu untuk perundingan. Malaysia sedia untuk berunding, tetapi Malaysia tidak mahu di-paksa untuk sujud ka-lutut sa-orang *dictator* di-Asia ini—(An Honourable Member: Hear, hear)—

Tuan Yang di-Pertua, kalau Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh telah mengutarakan ucapan-nya yang begitu baik, begitu lemah-lembut dan begitu sedap di-dengar oleh telinga, tetapi hasil daripada ucapan-nya itu sa-akan² mengatakan bahawa PAS-lah mula²-nya yang telah mengemukakan supaya masaalah konferantasi ini di-selesaikan dengan sa-chara aman. Ini bererti bahawa mengikut faham-nya bahawa Perikatan ingin perang, Perikatan mahu perang dan dia telah menasihatkan kita jangan buat kachau—elok-lah bermeshuarat.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin hendak menyatakan dalam Dewan yang mulia ini, bukan sahaja dalam masaalah konferantasi ini kita ingin menghadapi masaalah ini dengan damai, tetapi sa-belum daripada itu ia-itu sa-belum daripada ada-nya konferantasi, sa-belum lahir-nya

Malaysia, sa-belum lahir-nya Persekutuan Tanah Melayu dan sa-belum hanchor-nya Malayan Union, UMNO telah mempunyai suatu keyakinan dalam jiwa-nya bahawa sa-suatu masaalah nasional hanya dapat di-selesaikan dengan jalan damai. Kalau tidak-lah kerana semangat ingin damai ini ada dalam UMNO dan dalam Perikatan yang waktu itu UMNO saya rasa negeri ini akan menjadi padang jarak padang terkukor dan akan menjadi negara ini hanchor-lebor, kerana semangat orang Melayu pada waktu itu tidak dapat di-tahan² dan tidak dapat di-sabar²kan lagi, dan kalau-lah sa-orang yang bernama atau pun sa-orang yang berjiwa sa-umpama Sukarno pada masa itu, maka sampai hari ini revolusi kita belum selesai. (*Tepok*).

Tuan Yang di-Pertua, tidak usahlah ada orang muda yang hendak mengajar orang tua makan bubor oleh kerana kita faham hendak kamana kita dengan parti politik ini dan bagaimana demokerasi ini kita amal-kan. Kita mengerti bahawa konferantasi Indonesia terhadap kita ini bukan timbol dari kita. Bukan kita yang mulakan konferantasi ini, dan bukan kita yang mula-nya berkonferantasi dengan Sukarno, tetapi Sukarno yang memulakan konferantasi-nya dengan kita. Kalau Sukarno berkata, hendak menentang colonial dan menentang colonialism, kenapa waktu British berkuasa di-Sarawak dan Sabah Sukarno tidak mengistiharkan perang dengan pemerintah colonial di-tempat itu? Kenapa Sukarno tidak menolong orang² Sabah menghalau British di-tempat itu? Tetapi kenapa sa-telah ra'ayat Sarawak dan Sabah menentukan nasib sendiri dan merdeka baharulah Sukarno menentang kita. Sabah dan Sarawak telah menyetujui bahawa mereka itu ingin merdeka dan hidup dengan aman damai melalui Malaysia dan sa-telah lahir-nya Malaysia baharu-lah pula Sukarno berkuak² hendak berkonferantasi dengan kita? Kenapa orang PAS tidak mahu ajar Sukarno? Kenapa mereka mesti ajar kita? Siapa-kah yang mula-nya membuat konferantasi? Siapa-kah yang mula²-nya hendak mengasah pedang?

Siapa-kah yang mulakan hendak melanyak, hendak mengganyang dan hendak mengunyah Malaysia ini?

Tuan Yang di-Pertua, kita tegas dalam pendirian kita. Kita ingin hidup damai dengan negara mana pun dan kita ingin menghulorkan tangan persahabatan dengan sa-siapa pun. Tetapi kalau kepala kita di-tempeleng apakah kita mesti sujud kelutut orang yang menempeleng kita? Kalau orang PAS faham apa yang di-perjuangkannya, Islam juga tidak suroh berperang, tetapi kalau orang memerangi kita bagaimana-kah Islam menyuroh kita? Islam mengajar kita supaya kita bertindak, ada-kah kita mesti sujud kapada mereka yang memerangi kita dan ada-kah kita mesti sujud kapada orang yang hendak menghanchorkan kita? Islam mengajar kita supaya kita membalas dengan apa yang mereka telah perbuat. Sa-takat hari ini sa-telah Malaysia di-lahirkan pada 16 haribulan September yang lalu sampai hari ini mengikut apa yang saya tahu bahawa Malaysia belum bertindak menyerang, tetapi sa-mata² Malaysia bersikap mempertahankan diri. Apakah ini tidak sa-suai dengan ajaran Islam: pertahankan-lah diri kamu itu, tetapi kalau orang telah melampau di atas kamu, melampau pula-lah kamu di atas mereka—"Fa" tadu bimitlhima' tada 'alaikum" bukan-kah ini ayat Kur'an. Jadi, kenapa kita di-suroh "berbuat baik-lah dengan Sukarno, buat-lah chara damai" pada hal, Sukarno tidak mahu, wahai Paduka Tuan Sukarno tidak mahu, melainkan di-lanyak-nya kita baharu dia puas. Chuba tunjukkan kapada kita bagaimana chara hendak membuat penyelesaian dengan Sukarno, chuba pandu pula sa-kali² jadi diplomat, bagaimana? Kita di atas pendirian kita, dan mereka di atas pendirian mereka. Pendirian Indonesia melanyak Malaysia. Pendirian kita ia-lah menjaga dan mengawal kehormatan kita.

Ahli² Yang Berhormat dalam Dewan ini telah bersumpah, angkat tangan, Tuhan menyaksikan bahawa kita hendak mempertahankan kedaulatan Malaysia, kita hendak mempertahankan Perlembagaan Malaysia ini. Sekarang ada orang yang hendak

menudai-nya. Apa-kah kewajiban kita sekarang? Apa-kah kewajiban kita terhadap sumpah kita itu? Kita akan di-makan sumpah! Dan ada-kah kita bersumpah sa-bagai ra'ayat yang ta'at kapada negeri ini? Kita mesti mempertahankan Malaysia. Mempertahankan Malaysia bukan-lah erti-nya bahawa kita hendak menyerahkan negeri ini kapada orang lain. Bukan itu erti-nya. Tetapi sa-bagai sa-buah negara yang merdeka dan berdaulat kita mesti menjaga kedaulatan negara kita. Dan siapa yang mati kerana hak-nya itu mati shahid, barangkali Ahli² Yang Berhormat dari PAS boleh keluarkan petua-nya. Orang yang mempertahankan tanah ayer-nya mati shahid.

Tuan Yang di-Pertua, Indonesia dengan dasar konferantasi-nya sekarang ini sa-lama-nya kita sambut dengan baik. Mogok kaki-tangan pos yang berlaku baharu² ini yang telah tamat malam tadi telah di-gunakan oleh orang Indonesia melalui suara muhibbah-nya ka-Tanah Melayu, kata-nya, Tanah Melayu konon-nya aman, ma'amor dan bahagia, tetapi apa yang berlaku ra'ayat dan kaki-tangan-nya di-beri makan pasir. Tuan Yang di-Pertua, begitu sa-kali sikap Indonesia terhadap kita. Benda yang tidak ada sangkut-paut dengan-nya pun dia hendak champor. Jadi masaalah yang penting di-dalam perkara konferantasi yang telah disebutkan oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong di-dalam Titah Uchapan bukan kita yang tidak mahu berunding, kita hendak berunding, tetapi negara kita ini jangan-lah di-jejaskan. Apa ma'ana-nya kita berunding, Tuan Yang di-Pertua, kalau negeri kita hendak di-jajah dan hendak di-ganyang? Ini chakap apa nama-nya? Indonesia patut mempelajari daripada apa yang di-alami-nya dahulu bahawa Indonesia waktu revolusi terhadap Belanda, waktu Lingajati Agreement berlaku, Belanda telah menggunakan kekerasan-nya terhadap Indonesia, telah menudai genjatan, senjata dan telah menchabol genjatan senjata. Waktu itu apa Indonesia telah buat? Dia me-mekek² kapada dunia minta bantuan, dia minta bantuan ka-India dan minta bantuan kapada ra'ayat Malaya. Bagitu-

lah yang berlaku di-Indonesia. Mereka telah pernah di-nudai oleh Belanda. Genjatan senjata mereka telah pernah di-nudai oleh Belanda. Mereka marah. Tetapi sekarang genjatan senjata telah di-ishtiharkan oleh Sukarno, dalam pada itu Sukarno mengerahkan sukarelawan²-nya melanggar tanah ayer kita ini. Apa-kah Sukarno buat terhadap masaalah ini? Dan kita minta-lah pendirian Ahli² Yang Berhormat, terutama ahli² daripada PAS, apa-kah fikiran-nya tentang gurila dan pengganas² Indonesia yang berada dalam kawasan kita itu? Apa-kah pendirian PAS halal-kah atau haram, berdusa-kah atau tidak? Jadi, apa lagi yang kita merasa sangsi dalam masaalah ini? Pendirian kita tegas. Baharu² ini Mr Lopez pun datang kasini, dan kita katakan kita mahu berunding, sharat-nya Indonesia hendak-lah menarek semua tentera-nya dari tanah ayer kita. Ini satu perkara yang halal yang boleh di-terima oleh akal manusia yang merdeka. Benar, barangkali sa-tengah² orang ada berchakap, kata-nya kita-lah yang mengapi²kan peperangan. Socialist Front dalam pilehan raya yang telah lalu telah menulis poster dengan bagitu besar, dia kata: perang atau damai. Undi kapada Perikatan, ma'ana-nya perang. Bagitu sa-kali hal-nya, dan baharu² ini Ahli Yang Berhormat sahabat saya dari Pasir Puteh telah menggunakan satu falsafah, kata-nya jangan-lah kita sangat mengapi²kan semangat peperangan. Kita biar-lah mengapi²kan semangat ta'at setia kapada negeri ini. Saya setuju dengan fahaman beliau itu, tetapi lebeh baik ucapan-nya ini di-tujukan-nya kapada Indonesia, kapada Sukarno.

Di-Indonesia, Tuan Yang di-Pertua, tiap² hari Sukarno mengapi²kan semangat sukarelawan-nya yang sa-ramai 21 juta orang itu, bangun dan berjuang: "Jangan makan nasi, makan jagong dan ganyang Malaysia". Ini bukan semangat perang? Kenapa-kah orang² PAS ta' mengutok Sukarno? Kita baharu hendak memperkuat tentera kita. Tentera Wataniah, sedang kita lateh berbaris anak² muda kita panggil untuk berkhidmat—tetapi

orang² PAS marah kita berbuat demikian. Apa-kah yang patut bagi kita untuk mempertahankan maruah kita?

Tuan Yang di-Pertua, ini-lah satu benda yang saya ta' faham bagaimana chara-nya Parti² Pembangkang menghadapi masaalah Malaysia ini, masaalah yang seperti ini, tetapi mengikut fahaman saya dan begitu-lah agak-nya pendirian Kerajaan Perikatan kita, lebeh baik jadi abu daripada menjadi orang yang di-jajah oleh Sukarno. (*Tepok*). Dunia ini pun ta' lama kita hendak pegang. Kalau kita sudah mati, semua-nya hendak jajah jajah-lah, tetapi sa-lama kita hidup dan sa-lama anak chuchu kita hidup dan sa-lama kita menjadi bangsa yang merdeka kita ada berjuang, kita ta' chari lawan, tetapi kalau datang, kita pantang mengelak.

Tuan Yang di-Pertua, ini-lah satu daripada pokok, kenapa Perikatan menang dalam pilihan raya, oleh kerana dasar-nya yang tetap yang tegas terhadap masaalah konferantasi Indonesia.

Yang kedua, yang menjadi pokok daripada Uchapan Titah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ia-lah tentang pembangunan negara. Saya menguchapkan tahniah kepada Menteri² yang baharu, kepada Kementerian² yang baharu, seperti Kementerian Penerangan dan Siaran Radio, Kementerian Kebajikan Masyarakat, Kementerian Tanah dan Galian, Kementerian Kebudayaan, Belia dan Sukan dan sa-umpama-nya, saya menguchapkan tahniah kepada Menteri² dan Menteri² Muda bahawa dengan ada-nya satu bentok Cabinet yang baharu, atau penyusunan sa-mula, atau penambahan tugas Kerajaan Perikatan ini menunjukkan bahawa tenaga kita pada masa yang akan datang dan kerja kita pada masa yang akan datang merupakan satu tenaga dan satu kerja yang akan menentukan chorak dan bentok bagi negara kita dari dalam. Yang saya maksudkan bentok dan chorak masyarakat kita dari dalam ia-itu chorak bagaimana-kah belia ini patut kita arahkan, bagaimana faedah dan apa-kah yang patut menjadi falsafah ruhani bagi ra'ayat. Bagaimana tanah dan galian dapat di-perbetulkan.

Ini semua-nya tugas yang hendak dilaksanakan oleh sa-buah Kerajaan yang di-beri mandate oleh ra'ayat dalam pilihan raya yang telah di-adakan. Ada pun kesalah fahaman, yang di-timbulkan oleh Pembangkang Tuan Yang di-Pertua, tidak-lah kita hairankan kalau orang buat benda yang agak baik sedikit, orang pun marah; ta' baik, orang marah; yang elok, lebeh baik pun, orang marah juga; ta' baik apa lagi, orang marah juga. Jadi, ta' apa-lah, oleh kerana Kerajaan Perikatan ini telah memberikan janji-nya kepada ra'ayat dalam pilihan raya bahawa dia hendak menjalankan pembangunan negara, maka kita terima-lah segala kechaman daripada beberapa Parti² Pembangkang, dan sa-sudah saya berchakap ini, tentu-lah saya sendiri akan menjadi sasaran daripada Ahli² Yang Berhormat daripada Parti² Pembangkang, tetapi ta' apa-lah, kawan banyak di-belakang.

Tuan Yang di-Pertua, dalam soal pembangunan negara, ada orang salah faham, kata-nya pembangunan negara itu apa-kah berlainan dengan pembangunan luar bandar? Bukan-kah luar bandar itu termasuk dalam negara? Satu hal yang boleh di-kelirukan dalam penerangan daripada sahabat saya Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh. Bagi saya masaalah-nya bukan masaalah apa-kah pembangunan negara itu tidak termasuk pembangunan luar bandar, tetapi bagi saya masaalah-nya ia-lah pembangunan. Tetapi kalau hendak di-bahathkan, apa-kah pembangunan negara berlainan dengan ma'ana pembangunan luar bandar. Kalau kita mempelajari ugama, Tuan Yang di-Pertua, tuan guru kata, hendak-lah kamu basoh tangan, sudah basoh muka, basoh tangan sampai kepada siku. Apa-kah ini bukan tangan? Yang lebeh pada siku bukan-kah tangan? Itu ma'ana-nya, kalau kita tanya begitu. Tuan Yang di-Pertua, ma'ana-nya tentu-lah ada sebab-nya itu, basoh muka, sudah basoh muka, basoh tangan—ambil wudzu', ini cherita. Basoh tangan sampai ka-siku, apa-kah lebeh daripada siku itu bukan tangan? Ini masaalah-nya. Jadi, pembangunan negara, pembangunan luar bandar itu, bukan negara? Tuan Yang di-Pertua,

ini barangkali akan menjadi modal dalam kempen pilihan raya di-Bachok nanti. (*Ketawa*). Tetapi, biar-lah kita berterang², pembangunan negara, pembangunan luar bandar. Pembangunan negara meliputi seluruh negara, dan pembangunan luar bandar khusus. Jadi, satu umum, satu khas. Jadi, umum ada, khas ada. Jadi yang khas, yang khusus mengenai kemajuan luar bandar, oleh kerana sa-bahagian besar daripada ra'ayat negeri kita ini duduk di-luar bandar dan kalau kita hendakkan pembangunan negara sahaja, tetapi sekarang kita gunakan khusus ia-itu di-samping kita membangunkan sa-buah negara Malaysia yang adil, ma'amur dan ta' makan jagong, maka kita juga tidak melupakan pembangunan ra'ayat di-luar bandar. Masaalah pembangunan ra'ayat di-luar bandar, pembangunan luar bandar ini menjadi modal dalam pilihan raya yang telah lalu, dan juga dalam pilihan raya sekarang. Pembangunan luar bandar yang saya pernah dengar, Tuan Yang di-Pertua, ada orang berkata, ini semua ta' guna. Orang² daripada P.P.P. mithal-nya mereka mengatakan apa guna-nya ini kemajuan luar bandar, ini Kerajaan Perikatan ta' betul, mereka tolong orang² Melayu sahaja, orang² bukan Melayu mereka tinggal. Itu P.P.P. punya fahaman. PAS punya fahaman, mereka berkata, apa guna-nya ini kemajuan luar bandar, ini membazir, membazir Allah ta'ala ta' suroh. Ini kerja shaitan. Yang membazir ini kerja shaitan. Ini jalan raya buat apa, boleh makan-kah? Ini balai raya, boleh makan-kah? Ini-lah kempen pilihan raya pada masa yang sudah mengenai pembangunan luar bandar, tetapi bagi kita Parti Perikatan, kemajuan luar bandar, atau pembangunan luar bandar bukan-lah dia itu ada noktah dalam perjuangan-nya.

Dalam gerakan ranchangan pembangunan luar bandar tidak ada noktah, tidak ada full stop. Buat jalan raya, koma. Balai raya, koma. Buka hospital, koma. Buka tanah 5,000 ekar, koma; semua-nya koma sahaja, Tuan Yang di-Pertua, dan entah bila dia punya full stop sa-hingga Kerajaan Perikatan ini berkuasa agak-nya 50 tahun, baharu jumpa full stop, Tuan Yang di-Pertua.

Jadi, ta' usah-lah orang² terutama-nya Ahli² Pembangkang, kawan² saya Ahli² daripada PAS, koma yang kami jadikan itu mereka hendak jadikan full stop. Itu betul-lah ta' kena. Ada pun kemajuan luar bandar itu buat jalan raya full stop, kami dan Perikatan pun tidak bersetuju, tetapi sa-benar-nya tidak ada full stop, dia koma, sudah koma tambah lagi, balai raya koma, sekolah ra'ayat koma, masjid koma semua koma, koma, koma tidak ada full stop. Ra'ayat telah nampak kerja yang di-buat oleh Perikatan ini mendatangkan faedah kapada ra'ayat, sa-kurang²-nya faedah, ini sa-kurang² faedah di-dalam kawasan saya Hilir Perak, Tuan Yang di-Pertua.

Orang PAS yang mengatakan balai raya ini tidak berguna, tetapi mereka menampal poster Bulan Bintang di-dinding balai raya, ini sa-kurang²-nya ada juga guna-nya bagi menampal Bulan Bintang (*Ketawa*). Kerana tidak ada tempat hendak tampal. Kalau hendak di-tampal kapada pokok² getah dan kelapa orang marah. Balai raya ranchangan kemajuan luar bandar mereka tampal Bulan Bintang, itu sa-kurang² guna-nya—sa-kurang²-nya—sa-banyak²-nya banyak lagi, boleh meshuarat, bermuafakat dan macham². Ta' usah-lah, Tuan Yang di-Pertua, perkara itu hendak kita pusingkan fikiran ra'ayat daripada apa yang mereka nikmati sekarang. Mereka berhak menerima, mereka berhak menerima tempat yang baik, layanan yang baik, ayer yang baik, hospital yang baik dan sekolah yang baik, sebab mereka adalah ra'ayat yang membayar chukai dalam negeri ini. Ra'ayat yang ta'at kapada negeri ini. Oleh kerana mereka itu ada-lah ra'ayat yang ta'at dia adalah berhak, maka Kerajaan memberi hak mereka itu sa-bagaimana kita memegang amanah yang kita sampaikan kapada mereka sa-bagai umat yang mempunyai hak.

Tuan Yang di-Pertua, banyak perkara yang saya katakan tadi, terutama sakali dalam Titah Uchapan ini menitekatkan soal² pembangunan di-dalam negeri ini. Kalau kita hendak sebutkan pembangunan dalam negeri kita ini, kita ini ada-lah manusia biasa kita ada-lah manusia yang mempunyai akal dan

nafsu di-dalam badan kita. Kalau kita menggunakan akal lebih daripada nafsu kita, maka akal kita dapat menimbangkan perbuatan orang itu baik atau tidak—manusia yang berbudi sahaja-lah yang dapat menggunakan akal-nya bagi menimbangkan perbuatan orang lain di-atas masyarakat 'am, tetapi kalau manusia itu menggunakan nafsu-nya maka nafsu itu tidak ada pula full stop-nya, nafsu itu tidak ada pula tempat dia berhenti, dia akan menghentam terus. Maka oleh kerana usaha² di-dalam pembangunan negara kita ini terletak kepada beberapa bidang, yang pertama di-dalam bidang kemasyarakatan kita di-luar bandar, kita mustahak memberi peluang² yang baik kepada ra'ayat, maka kita membuat ranchangan² yang sesuai bagi mereka itu. Ranchangan yang dapat di-terima oleh mereka, tetapi malang-nya, Tuan Yang di-Pertua, ada orang kata Kerajaan Perikatan buka tanah jangan terima, tidak elok, bayar bunga haram. Pendek-nya, Tuan Yang di-Pertua, mana² ranchangan Kerajaan Perikatan untuk kesenangan orang kampung satengah² orang mempetai benda itu haram. Satu sahaja yang saya belum pernah dengar daripada Ahli² Yang Berhormat daripada PAS yang mengeluarkan petua haram ia-itu elau Dewan Ra'ayat \$750. Ini halal-kah atau haram? Tetapi lain daripada itu haram belaka. Tuan Yang di-Pertua, biar-lah kita adil kepada diri kita dan biar-lah kita melakukan sa-suatu keadilan itu sesuai dengan apa yang sedang kita pandang. Kalau kita baca Hujongan Khas, dan saya ada chatitkan di-sini, dan kalau saya hendak bahathkan satu² saya rasa sa-hingga pukul 6.00 tidak habis saya berchakap—semangat kempen hari itu belum habis lagi. Tuan Yang di-Pertua, di-dalam Hujongan Khas ini dapat di-bacha apa-kah Kerajaan hendak buat di-dalam bidang kemasyarakatan kita sa-bagai negara yang telah mencapai kemerdekaan, di-luar masalaah luar negeri saperti masalaah konferantasi.

Masalaah ekonomi telah di-sentuh oleh sahabat saya dari Pasir Puteh. Beliau telah mengemukakan satu masalaah bagaimana kita hendak tolong

orang² Melayu dalam bidang perekonomian. Bagaimana chara dia telah kemukakan masalaah ini. Tuan Yang di-Pertua, menurut faham saya manusia ini lahir dengan bakat: kalau dia ada bakat hendak menjadi Ahli Dewan Ra'ayat dia tidak boleh jadi derebar motokar, dan kalau dia sa-orang derebar motokar kalau hendak jadi Ahli Dewan Ra'ayat tidak boleh juga. Jadi kita paksa sa-saorang itu dudok di-sini tidak boleh dan hendak kita paksa orang yang dudok di-sini dudok di-sana tidak boleh juga. Jadi tiap² sa-orang itu ada bakat. Orang Melayu mempunyai bakat yang tersendiri. Orang² kita Melayu sa-lain daripada mempunyai faham perniagaan dan perekonomian mengikut keadaan dan pelajaran yang di-dapati-nya, maka pada umum-nya orang Melayu ini lebih banyak jumlah peratus-nya mereka itu ahli² pertanian, ahli² peneroka dan membuka tanah dan ahli² peladang. Akan kita paksa kepada orang Melayu yang bertani itu meninggalkan ladang-nya, sawah-nya dan kerbau-nya pergi ka-Kuala Lumpur buka kedai jual mi di-Kampung Baharu, atau bagaimana chara-nya kita hendak menolong orang² Melayu dalam soal perniagaan? Pada fahaman saya sendiri kewajipan kita sekarang mendorongkan tiap² satu gulongan itu dengan bakat-nya. Orang Melayu yang ada mempunyai bakat perniagaan, ada jiwa, ada semangat, ada kehendak, ada pengalaman dan ada pengetahuan dalam soal perniagaan ini di-dorongkan, dan di-dalam Kementerian Perdagangan ada mempunyai satu jabatan bagi menasihatkan orang² Melayu bagaimana hendak menjadi sa-orang ahli perniagaan. Kalau ada orang Melayu yang hendak berniaga berkenaan dengan transport, Menteri Kenderaan kita atau pegawai-nya boleh beri nasihat bagaimana menjadi sa-orang derebar yang mendapat untong, tetapi Kerajaan tentu-lah tidak boleh buat: orang Melayu ini ada mercedez benz bawa-lah. Apa yang boleh di-buat oleh sa-sabua Kerajaan ia-lah menunjokkan kepada ra'ayat-nya bagaimana chara dan jalan supaya mereka itu dapat menggunakan kesempatan hidup ini sesuai dengan bakat yang ada pada-nya.

Tuan Yang di-Pertua, dalam Titah Uchapan ini yang menarek sangat perhatian saya ia-lah Kementerian Pertanian dan Sharikat² Bekerjasama telah berikhtiar dan bertujuan bagaimana hendak menambah hasil pendapatan orang² kampong yang bekerja dalam bidang itu. Kalau pendapatan mereka itu daripada hasil tanah atau hasil sawah sa-tahun sa-kali, sekarang Kementerian ini menggunakan ikhtiar menchari jalan bagaimana supaya tanah itu dapat di-gunakan dua kali dalam sa-tahun, atau sementara itu di-tanam dengan benda² yang lain yang boleh menambahkan hasil penghidupan ra'ayat.

Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana kawasan saya ada-lah kawasan bendang, dan Yang Berhormat Menteri Muda Pertanian pun berasal daripada kawasan itu—Alhamdulillah, saya menguchapkan tahniah kepada beliau, kerana beliau lebeh tahu bagaimana sa-benarnya kawasan bendang. Sekarang di-kawasan Hilir Perak ada 500 ekar tanah sedang di-jadikan satu perhubungan hendak menanam padi dua kali sa-tahun dan dalam perhubungan itu di-chari-lah tanah² yang sesuai di-tanam, maka dapat-lah satu kawasan tanah yang sesuai di-tanam, tetapi ayer-nya terpaksa melalui tanah² yang tidak sesuai di-tanam. Ayer yang melalui itu masuk ka-tanah yang tidak sesuai menyebabkan tanah itu telah terendam sa-kian lama, dan bila masa-nya dia hendak mengusahakan tanah-nya mengikut biasa, maka dia akan mengalami sedikit kerumitan dan kesusahan. Walau pun begitu itu hanya sa-bagai perhubungan bagaimana chara-nya dan kita perchaya dan yakin bahawa Perikatan yang menang pada hari ini telah menerima hutang daripada ra'ayat yang mengundi kita sa-banyak 1.2 juta ra'ayat yang mengundi Perikatan, saya yakin dan perchaya sa-kali lagi bahawa Menteri² Perikatan serta Ahli² Dewan Ra'ayat daripada Perikatan tidak akan berdiam diri dan tidak akan hanya mengaminkan sahaja apa yang ada, tetapi akan berikhtiar bagaimana kita hendak meninggikan taraf penghidupan kita, terutama sa-kali dalam kawasan² luar bandar.

Benar di-dalam masa kempen Pilehan Raya telah terbit satu tuduhan: katanya, Menteri Pembangunan Luar Bandar telah berjanji bahawa kita akan dapat \$300 sa-bulan mana dia? Mana dia \$300 sa-bulan? Tetapi, Tuan Yang di-Pertua, ada-lah menjadi suatu niat dan hasrat keinginan daripada dasar Kerajaan Perikatan hendak menjadikan pendapatan ra'ayat di-luar bandar itu mesti mendapat \$300 sa-bulan, sa-kurang²-nya. Kalau target itu belum sampai, berma'ana kewajipan Kerajaan Perikatan kapada ra'ayat belum tamat, belum sempurna dan belum selesai. Kita bekerja sekarang sa-hingga sampai kapada target itu, sampai kapada matlamat itu, sampai kapada tujuan kita yang ra'ayat² di-kampong itu mendapat \$300 sa-kurang²-nya. Bagaimana chara mendapatkan-nya? Kita membuat ranchangan menanam sa-mula. Kita membuat ranchangan menambahkan tanah² baharu, kita membuat ranchangan bagaimana taliayer ini boleh di-perbaiki lagi daripada masa² yang telah sudah supaya dia dapat di-gunakan oleh ra'ayat, dapat di-gunakan oleh orang² kampong untuk mendapatkan tambahan penghidupannya. Ini semua-nya, Tuan Yang di-Pertua, ada-lah bergantung kapada apa yang telah menjadi dasar kapada Kerajaan Perikatan bagi hendak menunaikan niat dan hasrat-nya kapada ra'ayat.

Bagi saya sendiri, walau pun telah banyak saya chatetkan di-sini benda yang patut di-kritik, benda yang patut di-sampaikan, tetapi awal permulaan—abtadiul imla—ini biar-lah kita berikan masa kapada Kerajaan kita, kita berikan masa yang panjang kapada Menteri² kita yang di-bantu oleh Menteri² Muda-nya untuk menjalankan ikhtiar, untuk memperbaiki nasib ra'ayat yang tinggal di-kampong² terutama-nya, dan bagi kita aminkan-lah sahaja benda yang saperti ini, dan ini sa-bagai matlamat perjuangan kita.

Tuan Yang di-Pertua, bagi akhir ucapan saya ini yang saya katakan dua perkara ini-lah yang besar yang menjadi tugas kewajipan Perikatan, di-luar dan di-dalam, maka sa-telah kita serahkan kapada ra'ayat, maka ra'ayat telah mengundi kita. Di-dalam masa itu

pun bukan-lah sahaja pembangunan ini, di-dalam ucapan ini hendak ditunjukan kepada Persekutuan Tanah Melayu sahaja, tetapi pembangunan ini juga meliputi daerah² Sabah dan Sarawak. Bagi saudara² kita daripada Sabah dan Sarawak, mereka akan mendapat nikmat²-nya apa yang patut didapati mengikut dasar dan mari-lah kita pertahankan negara kita, maruah kita, terutama sa-kali Ahli² kita daripada Sabah yang betul² berhadapan dengan Indonesia itu. Kita mengharapkan agar mereka akan mempertahankan kehormatan kita dan kedaulatan kita dan di-samping kita membangunkan negara kita, melahirkan sa-buah negara yang adil, ma'amur dan aman bahagia. Terima kaseh.

Enche' D. R. Seenivasagam: Mr Speaker, Sir, the Honourable Member for Tanah Merah—my sincere apology, that was when he was in the P.M.I.P.—I mean the Honourable Member for Hilir Perak now of the Alliance (*Laughter*). He has said a few things to which I would like to say a few words before commencing my observations on the Royal Address in particular.

The Honourable Member has said that the P.P.P. had said that rural development was helping only the Malays. We did not even say that. We said that rural development was not even helping the Malays, but that it was cheating the Malays; it was working to the detriment of non-Malays. That was what we did say and that is what we will continue to say; and that is what we believe is the truth that rural development is doing to the Malays in the kampongs.

Mr Speaker, Sir, the Honourable Member has said that Parties, including the P.P.P., should learn a lesson from the seats they lost and should realise that their campaigns in those areas were not acceptable to these people. We accept that advice. We will learn the lesson and, perhaps, we will try to find out why our campaign was not good. May I today give the same advice to the Ministers on the Alliance side—the same advice which the Member for Hilir Perak has given to us: to the Honourable the Minister of Commerce

and Industry, the Honourable the Deputy Prime Minister, the Honourable Minister of Works, Posts and Telecommunications, who all came to the areas where the P.P.P. won (in Ipoh, Pusing, where they addressed, according to newspapers, thousands upon thousands of people) and where the Alliance still lost, the same advice is in order: learn from that lesson, try to reorganise your campaign and speeches in those areas where you did not succeed? May I say that in respect of those areas where the Alliance says, "We will work harder", we give the same answer, "We will work harder" in areas where we lost. A battle may have been lost, but the war goes on.

Mr Speaker, Sir, a lot has been said in this House about democracy, the practice of democracy, and how democratic the elections were and how successful the Alliance was in the recent State and Parliamentary elections. Now, let me make it quite clear that we are prepared—when I say "we" I mean the P.P.P.—we are prepared to agree and accept that in any event the Alliance would have come out victorious in these elections and, therefore, I am not here today trying to put forward any excuse by saying that the Alliance would have lost the elections. What I am saying today is this: I am going to put forward to this House the disgraceful and the shameful manner in which what were called democratic elections were, in fact, held in this country on the 25th April, 1964. To do that, we must take back our minds to the electoral registers themselves, because democracy in all elections must start in this country, at least, with the electoral registers, because they are the basis of elections and the basis of the electors' right to vote.

Now, Sir, it is common knowledge to everybody in this House, and outside this House, that the manner of preparation and the final completion of electoral registers was a disgrace to the Government and to everybody concerned with elections. Thousands upon thousands of names were removed from electoral registers for no apparent reason whatsoever. Persons who were lawful voters or electors at municipal

elections held just a short time earlier had their names removed from the registers for no apparent reason whatsoever. When queried, the answer came back, "It was your duty to search the electoral registers, when the electoral registers were revised and published for search." That is all very nice, but does anybody in this House really expect millions of people to go and search the electoral registers to see whether their names are there when they have no reason to believe that their names will be removed? The ultimate result was that on Polling Day there was utter confusion at a number of polling stations. Those people entitled to vote, or thought they were entitled to vote, and in fact would have been entitled to vote, were swarming the polling stations and were turned out without a vote. That is the first point which strikes at the very root of democratic elections, because persons who morally should have had a vote were not allowed to vote at those elections—maybe legally the procedure was correct, but morally it was not.

The second point is this: that the electoral rolls were prepared in such a manner that in a number of constituencies in Perak unlawful elections were carried out, because non-voters, non-electors, were allowed to vote at the elections on the 25th of April. The electoral register shows three types of papers—one pink, one white and one blue. The pink papers were for electors, who were enrolled during the last preceding year; the white paper showed electors who had remained on the electoral roll; and the blue paper showed all those voters, who were electors before but whose names were removed from the electoral registers and, therefore, ceased to be electors. It is the duty of the election authorities to supply the presiding officer of a polling station with an electoral register so that he can see that only electors vote at elections. Now, a number of clerks were given these electoral books, which consisted of three coloured papers, and were asked to strike out from the white papers all names which appeared on the blue papers—it is all very com-

plicated. What had happened was this: some of the clerks by oversight had not struck out some of the names from the white papers. Polling agents of political parties, who did their work better, perhaps, were fully aware that some of the persons who went to vote were not voters according to the law and they protested. The presiding officer only said: "My electoral register shows that they are voters. I can do nothing except to allow them to vote." One fact is, therefore, clear—that democracy again was sacrificed when non-voters, non-electors, were allowed to vote. These are matters which I mention here, but they are matters which would become of more significance and perhaps of more vital importance within a few months in the proceedings in law courts in this country. But I feel that the nation should know, as, in fact, the nation knows, because this happened to the nation itself. And in Perak—I am speaking of it particularly—it happened in numerous constituencies where non-electors were allowed to vote due to negligence and due to mis-management of the electoral registers at certain levels.

Mr Speaker, Sir, we have had elections in this country on democratic lines from the year 1954. I have myself been associated in perhaps every election. Never before had any political party, to my memory, complained that elections were fixed or elections were unfair or that elections were improperly conducted. I cannot recall any party ever making such allegations. Allegations in the past had been made that opposition political parties—where I say opposition, I mean in opposition to the parties making the allegations—had used unfair tactics to get votes. That had been made, but never before had it been said that the conduct of elections had been improper, because there had been no room for such complaints to be made. But you will notice, Mr Speaker, Sir, that in these recent elections not only has the P.P.P. but other political parties have also made similar allegations that these elections have not been held as they should have been held. It is no use of anybody saying, "Oh, if you are not satisfied, go to court." We all know that, and we

intend to go to court about the matter. But what is important is this: that for democracy to survive or to exist, it must be seen to exist. Otherwise, democracy is merely a word without a meaning. I have to mention this in this debate, because to say that the last elections were glaring examples of democracy and the flourishing of democracy in this country is to my mind—if I may use the words, and I do not think it unparliamentary subject to your ruling, Mr Speaker, Sir—utter rubbish as far as we can see. To say that is not justified. Mr Speaker, Sir, in every election, candidates or their agents were allowed without any exception to seal the ballot boxes with their own seals if they so wished and to follow those ballot boxes right up to the counting house. In the last elections polling agents were refused permission to seal ballot boxes at polling stations and they were refused permission to accompany ballot boxes to the counting houses. I am making no allegations. I am only putting a big question mark—why? And that big question mark will become much bigger when you appreciate the next thing which I am going to say. In certain constituencies presiding officers declared their returns: Issued ballot papers—I am giving imaginary figures now; the proper figures are available, in fact sealed in the possession and custody of the proper officers—issued ballot papers were, say, 1,000. Ballot papers found in the ballot boxes where agents were refused permission to accompany the boxes were 1,152. From where did the extra 152 ballot papers in that ballot box come? Surely Mr Speaker, Sir, there is an explanation if ballot papers are short—people take them away, people destroy them, people do what they like with them—but there is no reasonable explanation for extra ballot papers to get into ballot boxes. And what did one returning officer had the audacity to do when candidates—including Alliance candidates, because at that stage nobody knew the results—protested. “How is that there are more ballot papers in the box?” He called the presiding officer and said, “Alter your returns to suit the number in the

ballot box. That is all I can do tonight. I will initial it. All of you can see it. Later take whatever proceedings you like.” That is the way the matter was solved on counting night—not one box, not two boxes, but a number of boxes in constituencies in Perak.

Mr Speaker, Sir, it becomes more intriguing and more mysterious when presiding officers at polling stations say to agents: “You can’t follow the ballot boxes in our cars.” And this time non-police vehicles were used. Private cars were used—cars belonging perhaps to presiding officers. You cannot expect party agents to have two or three cars waiting to carry them. When they get one car, then what is the complication? You have two streams in a polling station—there are two ballot boxes. As if two ballot boxes could not be carried in one motor car, they used two motor cars. One clear example I will give now is Chemor. You have a village known as Kanthan Bharu—two streams, one ballot box in one car and another ballot box in another car. The agent followed in his car behind. They reached Chemor town. From Chemor town to Ipoh, the through straight road is 8 or 9 miles. What did they do? They reached Chemor town, one taking the straight road and the other went round Jelapang and came to the counting house—a 15-mile detour. For what purpose? You were not going to do any other duty? Why did you go 15 miles round to come to Ipoh? These are suspicious circumstances. These are circumstances which raise suspicion as to the proper conduct of the elections held in the Federation of Malaya on the 25th of April. We do not say we would have won these seats. We are not saying that. We are not making excuses by saying, “Oh, if these things had not happened, we would have won.” We are not saying it. We would perhaps have lost it. All right. But what we say is this. These are the facts and these are the circumstances. Therefore, before we say democracy was seen in its full flower on the 25th of April, let us have explanations and answers to these points. And I think for the first time in Malaya thousands upon thousands of extra ballot papers were

printed by the Election Commission for these elections. Why?

When the People's Progressive Party of Malaya asked the Elections Commission, "Why did you print thousands upon thousands of extra ballot papers of constituencies?", we got an answer from the Chairman of the Commission saying, "Nothing doing. The most that we have printed is three hundred and they are necessary for emergencies." Good. Then came the question of five thousand lost votes in Menglembu, where the "jumping" machines came in. (*Laughter*). What happens? What does the Chairman of the Election Commission give in his written reply? He says, "For Menglembu we have printed 551 books, each book containing one hundred ballot papers, thus totalling 51,000 ballot papers. How many registered voters are there in Menglembu? There are 43,000 registered voters. Why do you print roughly eight thousand over extra ballot papers for Menglembu? You expect eight thousand ballot papers to get spoiled and to be replaced? The information I have, and which I say is good and valid information, is that a flat fifty thousand papers were printed for every constituency in the Federation of Malaya. I do not say that they were printed with an evil intention at that time. But the reason is there and the contradiction in the Elections Commission's reply clearly shows a clear-cut contradiction saying "not more than three hundred papers." But then it says that 551 books were printed for Menglembu when we have only 43,000 voters.

Again, admittedly by the Elections Commission and by election officials, wrong ballot papers were supplied to a constituency in Perak. What did they do when wrong ballot papers were supplied? Nearly two hundred or three hundred people from a village went and voted. What do they do? They leave them there and get extra ballot papers from somewhere. Our candidate is not informed, our agent is not informed. They sent officials round to the villages saying, "You villager, you have voted wrongly; come and vote again." What is the

impression caused on that villager?—"I voted for an Opposition Party"—if he did vote for an Opposition Party—"My God, they have found out what has happened. Now I have to go and vote again." Is that the way to conduct a proper democratic election? Is that the manner that the Alliance Government says that democracy was practised in the Federation? I say, "No". I say that it is under suspicion. But I want to make it clear that we do not complain of our losses. We can win and we can lose. The battle will go on.

Mr Speaker, Sir, it has been said that the Indonesian issue has united the people to vote for the Alliance on the 25th April. It was partly the Indonesian issue that got the Alliance through. But there is evidence, strong evidence, of corrupt practice by the Alliance Party. When I say corrupt practice, I mean payment of sums of money, the confiscation of identity cards, keeping possession of identity cards, paying money for those identity cards and sending other persons to polling stations with those identity cards to vote, because when you go to a polling station . . . (*Interruption*) . . . You want proof, I will give it at the proper time—when you go to a polling station (all of us have voted) you will find that all the officer does is "Name—such-and-such, number on the register—so-and-so" and he tears it and he gives you the paper. That has happened at several places. In fact, one night at 4 o'clock in the morning I had to phone up the Supervisor of Elections, Perak, and gave him certain information. Fortunately, or unfortunately, this has also happened in the case of supporters of our Party who were approached by certain political parties. Beyond that, there was intimidation carried out: "if you vote for the Alliance your son will not be called upon for National Service; if you vote for Opposition Parties, your son will be called up. How will you know who I voted for? Well, you know there is a number on the ballot paper." To those who are not so literate, that kind of propaganda can be of some value.

Mr Speaker, Sir, but more astonishing than everything else, perhaps, is this, and this is something which I would like to say is deliberate, and so clearly deliberate, that an explanation would be difficult to find: before a person is given a ballot paper, there is a perforating machine and it must perforate the ballot paper; otherwise that ballot paper is invalid. If that perforated paper is spoilt then you have a seal, or you have the signature of the Presiding Officer; otherwise such paper is invalid.

Mr Speaker, Sir, in certain constituencies hundreds—I emphasise hundreds—of ballot papers were rejected by the Returning Officer, because they were neither perforated nor stamped, nor initialled. How is it possible that hundreds of ballot papers could have missed the Presiding Officer at polling stations? When the time comes, those ballot papers will be inspected and the country will know that where there have been no perforations, where there have been no seals, where there have been no signatures, they have been nine-tenths opposition votes, and those ballot papers were, in fact, rejected in constituencies where the Opposition lost by votes ranging from 500 to 1,000 votes, and you will find that such votes amounted to between 500 and 700 votes in some areas. One, two, three, four votes, one can understand it, but hundreds is criminal dishonesty—and nothing else, I would say.

Mr Speaker, Sir, roughly, those are the complaints which we put forward on the conduct of elections. It is a pity that once elections are over all Parties cannot stand together and say, "We had democratic elections." I would have been happy to be able to say so although we lost, as I said in the past. But in this instance I am unable to say so, because I am satisfied that there was hanky-panky on a scale sufficient to cast doubts on the manner in which these elections were held. Anyway, the elections are over. The Alliance Party is in power. It has appointed its Ministers and Assistant Ministers and the country looks for-

ward to what is going to happen in the next five years.

Mr Speaker, Sir, there is one point of importance. This morning the Honourable Minister of Finance, in moving for the appointment of the Chairman of the Public Accounts Committee, gave us a short biographical sketch of the Member proposed and quite rightly told us that he was well qualified to be Chairman of the Public Accounts Committee. I have met many people and as in every country, so with the appointment of the Ministers and Assistant Ministers, comes the discussion, "This man is good, this man is much better, this man can do so much for us, that man can do so much for us." Many have asked me, "Why does not the Government tell us what are the qualifications of these people? We would like to know." "Well", somebody said, "why don't you go and read 'Who is Who'?"—Well, this "Who is Who" can be a lie—sometimes you tell lies in "Who is Who". Why not the Government tell us what are the qualifications? For example, let us take the Assistant Ministers of Education. What are their backgrounds? How are they qualified to be Assistant Ministers of Education? What are their qualifications? What are their merits to lead education as Assistant Ministers in this country? We would like to know them. The Alliance Government says that there are only two languages for the moment and that later there will be one. The languages now are English and Malay. Let us know what are the qualifications of the Assistant Minister of Education in English and Malay. I would like to know, so that I can tell my voters, "Do not be afraid, this gentleman is good, he can protect your educational rights in this country." That is a direct question which I put.

Mr Speaker, Sir, yesterday's *Malay Mail* gave a very appropriate "Hint of Increased Taxes", and I think that hint came in His Majesty's Speech on page 4, last paragraph of the Gracious Speech, where His Majesty said:

"As a result of the decline in the price of rubber, our main export commodity and

our increasing commitments on defence and social services, the financing of our First Malaysia Plan will be a task of some magnitude and will call for a great deal of effort to increase revenue from all sources. We will also have to supplement our resources by local and foreign borrowings, and seek any assistance that may be forthcoming from various friendly countries to help sustain our development programme."

Mr Speaker, Sir, I appeal to the Government not to try to hoodwink the people. If you want to increase taxes, do it openly and do it honestly. Do not try to do it as you tried to in case of hospitals—and here I am not referring to the Minister of Health who recently took over. One day, on the 1st May, hospitals in Malaya started to charge patients, who went to hospital for out-door treatment, ranging from 50 cents to \$6.00. A hue and cry was made of it by the Opposition parties. A few days later it stopped—at least in Ipoh. I understand it had also stopped in other places.

Then you have this new stamping fee for citizenship certificate, fee for replacements for identity cards. You may say it is just \$1.00 or \$2.00 but it is causing considerable misery and suffering to the poor people who have to pay these fees.

I ask the Government that if you want money, do it openly. You put in budget proposals where you do not dare to increase your taxes, because you knew that elections were around the corner. Now, I say this: if you try to do it by indirect means, by subversive means, there will always be people who will point it out to the public; and I have warned the people that this will be their fate. The newspapers seem to agree. I hope we are wrong.

Mr Speaker, Sir, I will now refer to corruption. His Majesty has spoken of corruption and says that the Government will make every attempt to do away with it, because it is an evil—this is in the Appendix.

Mr Speaker, Sir, speaking on the question of corruption, corruption is rife in this country. It is getting more and more. We know that from the court proceedings, we know that from infor-

mation. But the most disturbing factor is this. It is getting rife at all levels—from the top level, centre and down.

Now, I have made in this House several references to lands—mining lands. The Government side never bothered to take any notice of it. Although I was promised an inquiry by the Honourable the Deputy Prime Minister, that inquiry never came—on Sungei Lam.

We know of cases pending in courts: mine officials being corrupt, names not being allowed to be disclosed because big shots are possibly involved; instructions have been given by the Attorney-General for names not to be disclosed, for prosecutions not to be launched. Is that the way corruption is to be put down—by non-disclosure, by concealment; or is it by disclosure and exposure that you are going to put down corruption? It is no use in every Gracious Speech to say, "We want to put down corruption; we know the evils of it; my Government will take every possible step." What steps have been taken by the Government last year? Allegation after allegation had been made. Has there been a single inquiry? Every other country—nearby our neighbour Singapore,—they hold inquiries when allegations are made. Why are we afraid to hold an inquiry? I repeat the allegations about Sungei Lam. I repeat the allegations about lands and mines in Perak. Why are you not prepared to hold an inquiry? Mr Speaker, Sir, the people of this country are getting fed-up—fed-up because this Government will make abstract statements and not giving the facility to remedy those defects which they admit are present.

Now we have our Minister of Lands and Mines. I am not wrong, we know that the Mines Department, from information, is not in a good state. We know that in regard to land deals, there have been shady deals. I hope the Minister of Lands and Mines will take the necessary steps to see that inquiries are held, at least in the State of Perak from where he came, from where he should realise what is happening and where I have no doubt the Minister of

Lands and Mines would have great knowledge of what has been happening in the State of Perak, because as Head of State at one time his knowledge would have been more than somebody else's, and I do ask for immediate action—a redigging up of the file on Sungei Lam, a reassessment of the allegations which I made in this House—now that we have a man as Minister of Lands and Mines from Perak itself.

Mr Speaker, Sir, a lot has been said about justice and the same with democracy and all that, but all of us realise that in Malaya today there is a lack of judicial men, that legally trained people are reluctant to join the Judicial Service, that it is becoming more and more difficult to find persons, who are prepared to become judges or judicial men in this country. What is the reason? Not that Malaysians are so selfish that they do not want to serve the country. It is because the Schemes of Service on the judicial side are not attractive enough, and I have brought this complaint up many times but I do not see that any change has taken place. There is always talk of schemes of service for all departments, for all services, but on the judicial side, legal side, you seldom hear of it.

Now, Sir, it must be realised that the judiciary is, perhaps, the most important bastion of democracy itself, and unless we have a quick and immediate change of schemes of service you are going to get ultimately a judiciary which will be a second class judiciary where the confidence of the public will be shaken, where the administration of justice will suffer, where good men, capable men, will not be in the Judicial Service. This is a complaint which I bring in all seriousness, and which I do hope that the Honourable Minister concerned will take up at every possible level to see that immediate action is given to it, so that it can be said that we are interested to maintain justice as it should be maintained in this country.

There has also been reference in the Address to the revision of laws. In the revision of laws, one must be careful, and I hope that the Committee which

is doing the revision will also consider amendments to the law, such as powers which are vested in the various judicial officers—powers vested, perhaps, in the Attorney-General before he became a political figure may be in order; but now being a political figure, we should compare the powers vested in the Attorney-General with the powers vested in the Attorney-General, say, in England to see whether they are the same or whether the powers given to the Attorney-General here are wider, more powerful, which could be abused now that he is a political figure. I am casting no aspersion, but it is advisable to compare with other countries which have moved from one stage to another, and if there is necessity for amendment to make those amendments, so that justice can at all stages be seen and maintained.

Mr Speaker, Sir, now I would like to speak on "Health". There has been a lot of praise for health—health services have expanded and so on. But if one goes to the hospitals, what does one find expanded? Nothing! People go there, they come back with the same complaints. Now that we have a new energetic and virile Minister of Health, I hope that he will be able to get something really done because I am sure he will appreciate that hospitals are there to deal with people, who cannot look after themselves. Today in the hospital there is ill-treatment and there is non-treatment. The people who go there are not attended to properly by qualified people. Perhaps unqualified people look at them and send them home. Within an hour some of them die, or some unfortunate thing happens. If they go back to hospital, of course, it is too late to do anything. And I am sure the Honourable Minister should do something in this respect, particularly on the question of complaints. Now, if a member of the public wants to complain, what has he got to do? Go either to a police station, or go and look for an M.P. or somebody, who is around? There must be some manner in which he should be able to lodge an immediate complaint with somebody in charge of complaints. If

that is done, then I am sure that more complaints will flow in for the Honourable Minister to deal with.

Mr Speaker, Sir, the Indian labourer on the estates is perhaps treated by some of the European estate managers as a slave, a slave with no civil rights whatsoever, and I think it is time that the Minister of Labour took a hand in this matter if he has any respect for the dignity of labour or any respect for the estate labourer. Mr Speaker, Sir, I am indeed surprised that the N.U.P.W., existing for so long and so powerfully, has never taken up this issue either with the Ministry or with the M.P.I.E.A. to see that estate labourers are given their civic rights.

Mr Speaker, Sir, speaking again on democracy here and on labour and labour's relationship with employers, it is I think the experience of all parties—not only the P.P.P. or the Alliance or the Socialist Front, I think it is all parties, because candidates from all parties have in some areas lodged joint protests. Where you have estates controlled by Asians, perhaps there is more understanding and they allow, either during election time or before or after, parties to go in, show a picture and speak to the estate workers to keep them informed of the political trends in this country and outside of this country. Where you have European estate managers, invariably the manager says to political parties, "Well, this is all disturbing me too much. There is going to be too much noise. This is private property and I don't want anybody to come in here." Granted. Then an election comes round. Even then he says, "This is private property. I don't want any posters here, I don't want any canvassing, I don't want any show, and I don't want any speech. It is all too disturbing. Perhaps my wife will get an headache."—or perhaps he himself will get an headache (*Laughter*)—and so nobody is to go into that estate. The ultimate result is that the Indian estate labourer—I emphasise "Indian" because most of them are Indians, we all know it—is denied this civic rights. If he wants to hear a campaign, he has to walk miles to go and hear it; and sometimes he is not

even allowed to go and hear it. Is that what is called dignity of labour? Is that what the Alliance Government wants—that the worker should be kept in the dark? But of course I know of some European managed estates where the European tells them, "You vote sailing boat" because he likes sailing boat, because sailing boat protects vested interests—protects his interest. Therefore he says, "Vote sailing boat". But there are others, of course, who won't let anybody to campaign. I strongly urge that the Ministry of Labour should take steps to investigate this matter, because I think it is essential that the Government, if necessary, should pass legislation, by-election law if not by any other law, to declare estates public places during an election month, so that all people in the country can be properly informed of the issues facing them so that they can vote according to their conscience after being properly advised by all political parties.

Mr Speaker, Sir, the Honourable Minister of Finance has very often spoken on the Provident Fund and spoken about its many good points which help the people. Mr Speaker, Sir, I would recall to this House that it was the Alliance Party, the M.C.A. in particular, who in 1955 promised, and in 1959 again reiterated their stand, that if elected and returned to power they would take steps to amend the provident fund laws to enable withdrawals of money in cases of genuine hardship or necessity. That has not been done. The Honourable Minister of Finance in the last Parliament said that they were not going to do it. Does the Alliance realise that it is still causing difficulty, that people are dying without food when they have hundreds or thousands of dollars in the Fund and cannot draw it out, that there are people who cannot supply school books to their children and they too go round begging for money to supply books but they still have money in the Provident Fund? Does the Government intend to take steps to help these people in any way through the Provident Fund, or is the Government

going to allow them to go round begging when they still have money in the Provident Fund? If not, what are the remedies that the Government is going to give to people who are in difficulties?

In the Address from His Majesty, there is no programme to look after persons of old age and people who are unemployed. There is no mention of any programme of any significance in this Address. It is a matter of regret that people who have lived their lives, who should be getting old age pensions and assistance, unemployment insurance and other things, are completely forgotten by the Alliance Government in this Address, because it is indeed an Alliance Address. And that is the sum total of it.

Mr Speaker, Sir, we of the Peoples' Progressive Party of Malaya campaigned in these elections on a number of well defined issues and I was returned to this House on those well defined issues. Whether my party won or lost its other seats, I was returned by my electorates on those issues and I intend to follow the advice given by His Majesty to speak fearlessly, without fear or favour on behalf of the people who sent me here. One of those issues was equal rights for the citizens of this country, and that was *the* main issue which I put forward to my electorates who returned me to this House.

Indonesia and its confrontation have brought to the forefront the question of equal rights for the young men and young women of this country. The Government has called for the loyalty of every citizen of this country, and it got that loyalty. Indeed, a speaker today said that the response to the National Registration was such that the loyalty of the subjects could not be questioned any more. But, when I asked for equal rights for Chinese and Indians previously, I remember, that the Honourable Deputy Prime Minister said, "The loyalty of these people has not been proved." Today I say, Sir, from their own mouths comes the statement that the loyalty of these people has been proved. Are you then, in return for that loyalty, prepared to

declare equal rights for these people, or are you still going to say, "No equal rights but equal obligations."? You can afford to say it today, I know; maybe you can afford to say it for another term of office; but there is such a thing as history repeating itself. What goes up must come down. And the day will come when you will come down, if not by our hands and our works, by other people's works and other people's hands—but you will come down. However, it is, I think, in the interest of this nation, that where you have now got the undivided loyalty of the people, in return for that undivided loyalty we demand from this Government equal rights for all the people.

Mr Speaker, Sir, on the question of business opportunities, my Party campaigned on the question of special rights and special privileges. From the Appendix to the Speech supplied to us, it is clear that as far as road transport is concerned, at least as far as taxi cabs are concerned, the business proportion, or licence proportion, is about 47% in the hands of our Malay friends and the rest of it in the hands of the non-Malays. This establishes one thing—that for three million people we have 47% and that for more than four million others we have 53%. Now, I would say that special privileges should now revert back to the non-Malays if at all special privileges should exist, because they are now in a position detrimental to themselves as on population basis they have gone down.

Sir, what I am asking is this: does the Minister of Transport realise one thing that by this policy you are only expanding illegal taxis or—if I may use the word in Parliament—"churi ayam taxis" throughout this country in larger and larger numbers, thereby killing licensed taxi people? That is, I think, very unreasonable and a policy which is not bringing benefits to anybody. I would, therefore, ask that the revision of that policy be undertaken.

Mr Speaker, Sir, the next point on which my Party campaigned, and campaigned successfully, was the question of the recognition of the Nanyang University. On the question

of education, the speech from the Throne speaks about what in effect is the new programme of education. I ask this Government to make a declaration, particularly the Assistant Minister of Education, "Will you do what Singapore has done?" According to the newspapers, in an election campaign, the Honourable Prime Minister of Singapore gave statistics that eight hundred Nanyang University graduates have been employed by the Singapore Government. What is the policy of the Federation of Malaya? Will you recognise this University, will you employ its graduates, will you give scholarships to the Nanyang University? Will the Honourable Assistant Minister of Education tell us what is the stand of his Government on this issue? Will the Honourable Assistant Minister of Education also tell us what is the stand of the Alliance Government on the issues raised by Educational Committees in Malaya headed at that time by Mr Lim Lian Giok—the famous twelve demands? Will the Honourable Assistant Minister tell us whether, now that we have (if I may say so with all respect) a Chinese Assistant Minister of Education, we can expect any persuasion on his part to the Alliance Government to change its policies, because I see from the newspapers that the M.C.A. has said that it will try to do? May we also know from the Honourable Assistant Minister how long he is going to try and how hard he is going to try?

Mr Speaker, Sir, I must go back to Health and touch on a very vital matter, i.e. the question of giving blood to patients. If you go to a hospital and if you need a blood transfusion, there is a merciless torture on your relatives. The relatives are told, "You go and bring somebody to give blood. Otherwise, we are not going to give your relation blood." What happens? The relative has to go hunting from house to house to get a blood donor to go to the hospital and say, "All right. I will give blood." Then they are told, "All right. We will give your relative blood." This is true, and I can prove it. In one case they had to give the blood because it was a great emer-

gency. Having given the blood, the next day what did they say to frighten the man? They said, "If you do not bring blood, we are going to pull out the blood." (*Laughter*) They are dealing with village people, people from villages, who get scared and terrified at these remarks. We know that it is merely to make one to work harder to get a blood donor, but they do not realise that, and I think it is mental torture for hospitals to do that. I suggest that that practice must cease; and whatever else may be done to get blood, that practice must certainly cease. If the Honourable Minister has any doubt as to what I am saying, I can produce the villagers, who have suffered this, because they have seen us and we have, in fact, made some complaints at local levels there. I hope that action will be taken to see that that is stopped.

Mr Speaker, Sir, it is not my intention to take up more time except to say this. Now that the elections are over, we, the People's Progressive Party of Malaya, whilst supporting any move that we consider is for the good of the nation and the good of the people, will fearlessly continue to fight for and to struggle for the principles which we believe in. We will demand from this Government, because we have got overwhelming support, equal rights, equal educational facilities for all languages in this country, recognition of multi-lingualism and all our other policies on which we came into this House. We hope that when we demand those things, they will be given due consideration. If they are wrong policies, we will suffer for them—that is our business. But so long as we are sent here on those policies, we will continue to demand them. I wish to say this: let nobody think that the loss of three parliamentary seats of the P.P.P. is the defeat of the P.P.P. for good. It is only an urge to work harder. Indeed perhaps, it is the same as the loss of some other seats in Perak is an urge to the Alliance to work harder in those areas. So, it is mutual and let people, like the ex-P.M.I.P. Member and now an Alliance Member for Hilir

Perak, not think that this is so simple as all that.

Enche' Ali bin Haji Ahmad (Pontian Selatan): Tuan Yang di-Pertua, mula² sa-kali saya ingin menarek perhatian Ahli Yang Berhormat dari Ipoh tadi yang menyatakan tidak puas hati-nya, kerana tidak semua orang² yang berhak mengundi boleh mengundi. Saya ingin mengingatkan bahawa berdasarkan pengalaman saya dalam pilehan raya yang lepas, kalau-lah semua orang yang berhak mengundi, boleh mengundi, maka margin kemenangan parti lawan tidak-lah besar, tetapi yang sudah pasti besar ia-lah margin kekalahan Parti² Pembangkang dalam negeri ini. (*Tepok*). Ini-lah yang patut kita ingat. Jadi, ta' usah-lah di-kesalkan sangat, sebab itu pun sa-bagai satu penyelamat kepada Parti² Pembangkang dalam negeri ini.

Yang kedua, Ahli Yang Berhormat dari Ipoh tadi juga berkata bahawa kapal layar menyelamatkan kepentingan² Inggeris, tetapi saya suka mengingatkan bahawa kalau tidak-lah dengan kapal layar, maka saya takut bahawa Ahli Yang Berhormat itu sendiri tidak akan dapat dudok dalam Dewan ini. Kapal layar-lah yang menyelamatkan kepentingan Parti² Pembangkang, termasuk juga Ahli Yang Berhormat dari Ipoh itu sendiri.

Yang ketiga, semenjak daripada saya sa-belum masok ka-Parlimen ini dan sampai pada masa ini, ta' putus² saya dengar Ahli Yang Berhormat dari Ipoh tadi berkata, hak yang sama bagi semua bangsa, bagi semua keturunan, tetapi patut kita ingatkan keadaan yang kita pusaka² pada masa ini ia-lah akibat daripada penjajahan. Akibat daripada penjajahan ini-lah maka bangsa Melayu terchichir dalam banyak lapangan. Jadi, apa yang di-namakan hak istimewa orang² Melayu itu yang sa-benar-nya ia-lah satu chara, satu alat untuk membolehkan orang² Melayu bertanding di dalam segala lapangan kehidupan di negeri ini, dan bukan-lah erti-nya untuk tidak memberi persamaan kepada bangsa² lain daripada Melayu. Jadi, jangan-lah kita keliru apa yang kita nampak sa-kali lalu. Apa yang kita

nampak sa-kali lalu persamaan bagi semua bangsa itu yang sa-benar-nya bukan persamaan bagi semua bangsa, sebab bagaimana-kah orang² Melayu hendak berlawan, hendak berlumba dalam lapangan pelajaran, kalau keadaan yang di-akibatkan oleh penjajahan membuat mereka lemah. Jadi, hak istimewa orang² Melayu itu yang sa-benar-nya ada-lah sa-bagai satu handicap untuk membolehkan mereka bertanding dan untuk membolehkan ada-nya, ujud-nya persamaan dalam negeri ini, pada masa yang akan datang. Jikalau dapat pada satu masa yang akan datang, maka kita dapat bertanding, berlawan antara semua ra'ayat Malaysia dengan ta' mengira bangsa. Tetapi sa-bagai akibat penjajahan ini, maka terpaksa-lah kita adakan. Kalau-lah ada anggota², atau Ahli Yang Berhormat dari Ipoh itu marah benar tentang perkara ini, maka saya harap arahkan-lah kemarahan-nya itu, bukan kepada Parti Perikatan, bukan kepada Kerajaan Perikatan, tetapi arahkan-lah kepada penjajah yang telah menyebabkan keadaan yang ada sa-bagini. Jadi, ta' usah-lah di-ulang²kan lagi berkali² soal persamaan ini sama ada dalam Parlimen, atau di-luar, sebab ini akan membosankan dan tidak akan menimbulkan rasa persafahaman tetapi akan melambatkan lagi process pembenaan satu bangsa yang tulin, yang bersatu padu pada masa akan datang.

Soal multi-lingualism ini juga telah berulang² kali sejak dari dahulu di-perkatakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Ipoh itu tadi, tetapi perchaya-lah bahawa multi-lingualism tidak akan dapat di-tegakkan di-negeri ini, sa-lagi ra'ayat maseh terus-menerus ta'at kepada negeri ini, sa-lagi orang² Melayu maseh ada dalam negeri ini. (*Tepok*). Itu saya ingatkan! Saya akan menentang habis²an, saya akan menentang terus-menerus sa-barang langkah terhadap multi-lingualism, sebab-nya bukan-lah sa-mata² kerana perkauman, oleh kerana saya Melayu, saya mahu kan bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan. Kita lihat di-tempat² lain, kalau apa bangsa sa-kali pun pergi ka-Amerika, terpaksa-lah menerima bahasa Inggeris sa-bagai bahasa kebangsaan di-sana. Kalau apa bangsa

pun yang pergi ka-India, terpaksa-lah menerima bahasa Hindi sa-bagai bahasa kebangsaan di-sana. Kalau bangsa apa pun hendak pergi ka-Indonesia, terpaksa-lah menerima bahasa Indonesia menjadi bahasa kebangsaan di-sana. Kalau siapa pun pergi ka-Thailand menjadi ra'ayat di-sana, terpaksa-lah menerima bahasa Thai menjadi bahasa kebangsaan, bagitu juga di-negeri Jepon dan negeri² lain. Jadi, siapa juga hendak menjadi ra'ayat yang ta'at setia di-negeri ini, mahu tidak mahu terpaksa-lah menerima bahasa Melayu menjadi bahasa kebangsaan dan tidak dengan multi-lingualism. (*Tepok*). Ini-lah sebab yang utama. Bahasa kebangsaan juga menjadi salah satu ukuran kapada ta'at setia sa-tiap ra'ayat di-negeri kita ini. Jadi, kalau-lah Ahli Yang Berhormat itu terus-menerus memainkan lagu multi-lingualism ini, maka saya akan terus-menerus menentang ranchangan multi-lingualism-nya. Ini kali pertama saya masuk di-Parlimen. Ini kali pertama saya berchakap dalam Parlimen, dan ini kali pertama saya mengingatkan di-sini bahawa saya akan terus-menerus menentang multi-lingualism di-negeri ini.

Ahli Yang Berhormat tadi juga telah berkata bahawa Ranchangan Pembangunan Luar Bandar itu menipu orang² Melayu dan merugikan orang² bukan Melayu. Saya ta' faham bagaimana logic Ranchangan Pembangunan Luar Bandar ini menipu orang² Melayu dan merugikan kepentingan orang² yang bukan Melayu. Ada-kah pembenaan jalan raya, pembenaan balai raya, pembenaan klinik, itu merugikan orang² Melayu. Kalau dahulu orang² di-kampung, terutama orang² Melayu terpaksa pergi ka-bandar berbatu² menghabiskan wang beringgit² kerana hendak berubat di-hospital, tetapi sekarang klinik² sudah di-adakan di-kampung². Mereka selamat duit tambang, selamat daripada kesusahan berjalan dan lain² lagi. Ada-kah ini di-katakan merugikan orang² Melayu? Saya pun ta' faham logic Ahli Yang Berhormat itu yang mengatakan Ranchangan Pembangunan Luar Bandar itu merosakkan kepentingan orang² yang bukan Melayu. Saya pun

tidak faham bagaimana logic-nya. Sa-tahu saya dalam menjalankan Ranchangan Pembangunan Luar Bandar ini—harus saya nyatakan dahulu: saya tidak perkauman—kebanyakan contractor² ada-lah terdiri daripada orang² yang bukan Melayu. Banyak di-buat jalan, banyak di-bena bangunan, banyak contractor dapat untong dan kebanyakan-nya contractor² ini terdiri daripada orang² bukan Melayu. Bagaimana-kah logic-nya bahawa Ranchangan Pembangunan Luar Bandar ini merosakkan kepentingan orang² yang bukan Melayu? Saya ta' faham logic ini.

Dan sekarang saya pergi pula pada ucapan Ahli Yang Berhormat dari Pasir Puteh. Ahli Yang Berhormat itu, Tuan Yang di-Pertua, chuba mengajar kita tentang erti chinta damai, benchikan peperangan, dan oleh kerana itu, Ahli Yang Berhormat chuba hendak mengajar kita bagaimana hendak menghuraikan masaalah konfrantasi sa-chara aman, sa-chara damai. Patut kita ingatkan bahawa sikap kita sejak dari dahulu, sejak dari kita mencapai kemerdekaan, sudah terang, sudah jelas ia-itu kita chintakan damai dan kita benchi peperangan. Konfrantasi telah di-timbulkan dan telah di-lancarkan oleh pihak Indonesia. Apa yang kita buat, bukan kita hendak berperang dengan Indonesia, bukan kita hendak menyerang dan bukan kita yang belligerent, tetapi apa yang kita buat ia-lah untuk mempertahankan maruah bangsa, mempertahankan maruah negara dan apa yang kita buat ia-lah menjaga keutuhan negara kita. Ada-kah perbuatan mempertahankan bangsa dan negara menjaga maruah ini di-anggap sa-bagai satu perbuatan yang suka berperang, yang ta' sukakan perdamaian? Tuan Yang di-Pertua, saya pun tidak faham logic Ahli Yang Berhormat itu tadi. Parti PAS dalam masaalah konfrantasi ini sentiasa mengkeritik pihak Perikatan dan pihak Kerajaan Perikatan. Kita tahu bahawa yang melancarkan konfrantasi bukan-nya kita, bukan-nya Kerajaan Perikatan, bukan-nya Malaysia, tetapi Indonesia. Belum pernah saya dengar sa-hingga masa ini Parti PAS dan Parti Socialist Front dan juga Parti

Barisan Sosialis menentang konfrantasi dan mengutok konfrantasi. Apakah ini dapat di-ertikan bahawa parti² tersebut itu menyebelahi konfrantasi dan menyebelahi negara yang menentang kita?

Mr Speaker: Order! Order! The time is up. The meeting is adjourned to 10 o'clock tomorrow.

Adjourned at 6.30 o'clock p.m.

HUJONGAN KHAS

KAPADA

TITAH UCHAPAN

Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong Dalam Majlis Pembukaan Parlimen Pada Hari Thalatha, 19 Haribulan Mei, 1964

Kertas ini ia-lah Hujongan Khas kapada Titah Uchapan yang di-lafadzkan oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dalam Majlis Pembukaan Parlimen pada hari Thalatha, 19 haribulan Mei, 1964, yang mengandongi lain² penerangan yang lengkap.

JABATAN PERDANA MENTERI

(A) 'Am

1. Satu daripada tugas² Jabatan Perdana Menteri yang besar dalam tahun dahulu ia-lah tugas yang berkenaan dengan menubuhkan Malaysia. Perundingan² telah di-jalankan dengan Kerajaan British, Kerajaan Singapura, Kerajaan Sabah, Kerajaan Sarawak dan Kerajaan Brunei bagi membicarakan syarat² bagi menyatukan Negeri Singapura, Negeri Sabah, Negeri Sarawak dan Negeri Brunei dengan Persekutuan Tanah Melayu.

2. Tiga buah Jawatan-kuasa Antara Kerajaan telah di-lantek untuk merundingkan syarat² bagi penyatuan itu, Jawatan-kuasa² itu ia-lah Jawatan-kuasa Antara Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu/Singapura, Jawatan-kuasa Antara Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu/Sabah dan Sarawak dan Jawatan-kuasa Antara Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu/Brunei. Pada kesudahan-nya Negeri Singapura, Negeri Sabah dan Negeri Sarawak telah masuk bersama² Persekutuan Tanah Melayu menjadi Malaysia.

3. Indonesia berasa dengki dengan Rancangan Malaysia itu dan telah bersikap bermusuhan² dengan Malaysia. Ia telah melancarkan "Konfrantasi" menentang Malaysia sunggoh pun sa-buah Pasokan Bangsa² Bersatu telah menyiasat kemahuan ra'ayat Negeri Sabah dan Negeri Sarawak dan telah menyatakan bahawa sa-bilangan besar

ra'ayat dua buah Negeri itu menyokong Malaysia.

4. Tugas utama Jabatan Perdana Menteri ia-lah menyatukan dasar², terutama sa-kali berkenaan dengan pembangunan. Ia juga menjaga Jabatan yang bukan-nya betul² tanggung-jawab-nya. Jabatan² ini ia-lah Istana Negara, Parlimen, Majlis Raja², Odit, Surohanjaya Pilehan Raya, Surohanjaya Perkhidmatan 'Awam dan Surohanjaya Perkhidmatan Kereta Api.

(B) Melawat Sambil Belajar

5. Ada-lah di-chadangkan hendak mengadakan juga lagi lawatan sambil belajar bagi ra'ayat Malaysia. Lawatan² itu ia-lah lawatan² sambil belajar dalam negeri untuk menggalakkan ra'ayat Malaysia mempelajari lebeh banyak lagi kehidupan dan 'adat resam antara satu sama lain dan lawatan² bagi ahli² sokan.

6. Pada masa ranchangan melawat sambil belajar itu di-mulakan pada tahun 1961 dahulu, ia ada-lah bagi ra'ayat Tanah Melayu sahaja tetapi sekarang ia ada-lah juga bagi ra'ayat Malaysia seluruh-nya. Orang yang di-pilih bagi membuat lawatan² itu termasuk-lah orang² yang berbagai² pekerjaan dan kechenderongan-nya seperti pekerja² sharikat kerjasama, ahli² kesatuan sa-kerja, ahli² siasah, pekerja² kebajikan masharakat dan lain².

7. Mereka di-hantar melawat ka-berbagai² negeri untuk melihat dan mengkaji betul² chara kehidupan, keadaan ekonomi, masharakat, siasah dan chara² pentadbiran di-negeri² itu. Dengan jalan ini bertambah banyak-lah orang Malaysia dapat meluaskan fikiran dan pandangan mereka. Dalam tahun 1963 enam rombongan mengandongi 150 orang telah di-hantar ka-luar negeri ia-itu tiga rombongan ka-Thailand, dua ka-India dan satu ka-Pakistan.

8. Ranchangan itu ada-lah juga bagi orang yang di-pilih daripada negara² tetangga melawat Malaysia, terutama sa-kali Kuala Lumpur, ibu negara Malaysia. Dalam tahun 1963 beberapa rombongan daripada negeri² lain telah di-jemput untuk membuat lawatan

sambil belajar ka-Malaysia, termasuklah orang² dari Negeri India, Negeri Pakistan, Negeri Jepun, Negeri Philipina dan Negeri Thailand.

9. Lawatan Sambil Belajar yang di-buat oleh orang² Malaysia ka-wilayah² Malaysia telah di-adakan. Orang Sabah dan Sarawak telah di-jemput melawat Tanah Melayu dan orang Tanah Melayu pula telah di-jemput melawat Sabah dan Sarawak; orang Pantai Timor Tanah Melayu telah di-jemput melawat Pantai Barat dan orang Pantai Barat di-jemput melawat Pantai Timor.

(C) Ranchangan² di-Kuala Lumpur

10. Pada tahun dahulu beberapa bangunan baharu telah di-siapkan di-Kuala Lumpur. Bangunan² itu ia-lah Bangunan Parlimen, Bangunan Muzium Negara dan Bangunan Pusat Latehan Pegawai² Kerajaan.

11. Bangunan Parlimen itu telah di-siapkan pada penghujung tahun dahulu dan telah di-gunakan oleh Parlimen pada kali pertama-nya masa Meshuarat Belanjawan. Dan juga pada masa meshuarat ini-lah ahli² Parlimen bagi Negeri Singapura, Sabah dan Sarawak menghadziri meshuarat Parlimen pada pertama kali-nya. Bangunan baharu bagi Muzium Negara itu telah di-siapkan pada bulan Ogos, 1963. Beribu² orang telah pergi ka-Muzium itu semenjak ia di-buka. Pusat Latehan Pegawai² Kerajaan itu telah di-siapkan pada bulan Ogos tahun dahulu juga. Di-Pusat itu akan di-adakan latehan khas berkenaan dengan pertadbiran bagi semua pegawai Kerajaan.

12. Dua ranchangan lagi sudah hampir siap, ia-itu Tugu Peringatan Kebangsaan dan Masjid Negara.

(D) Peranchang Ekonomi

13. Perkara melaksanakan Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua bagi negeri² di-Tanah Melayu pada masa ini telah mencapai kemajuan yang memuaskan, dan sa-lepas di-buat suatu kajian samula pada tahun 1963 jumlah wang Kerajaan yang hendak di-gunakan diubah menjadi \$2,930,000,000. Ranchangan² Kemajuan bagi Sabah, Sarawak dan Singapura di-sediakan berasing²an ia-itu tiada di-masokkan dalam Ran-

changan bagi Negeri² Tanah Melayu, tetapi semua Ranchangan² ini akan di-satukan menjadi Ranchangan Kemajuan Malaysia Yang Pertama (1966 hingga 1970).

14. Kerja menyediakan Ranchangan Malaysia itu sedang di-uruskan oleh kakitangan Bahagian Peranchang Ekonomi sa-telah berunding dengan pegawai² lain² Kementerian dan Jabatan. Pegawai² untuk membuat ranchangan ekonomi dalam sa-tengah² Kementerian dan Jabatan telah di-tambah untuk menjalankan kerja² yang lebih rumit yang ada kena-mengena dengan membuat ranchangan pembangunan dan melaksanakan ranchangan.

15. Chadangan² yang terkandung dalam Penyata Menanam Berbagai² Jenis Tanaman sedang di-kaji oleh sa-buah Jawatan-kuasa Kechil bagi Jawatan-kuasa Peranchang Pembangunan Negara. Di-mana patut, langkah² yang tegas telah di-jalankan untuk melaksanakan-nya. Kerajaan telah meminta Kerajaan Canada memberi bantuan pakar dan alat teknik di-bawah Ranchangan Colombo supaya Kerajaan dapat membuat suatu penyiasatan mengenai keadaan alam Tanah Melayu daripada udara; beberapa kawasan di-Tanah Melayu yang belum di-sukat hendak di-sukat; menyiasat kawasan² pilehan yang hendak di-majukan seperti:

(i) Kawasan Jengka; dan

(ii) Kawasan di-sapanjang jalan raya Timor Barat yang di-chadangkan itu.

16. Jawatan-kuasa Kechil ada-lah juga mengkaji apa-kah kemudahan² yang ada bagi penyelidekan pertanian dan teknik supaya dapat di-tentukan satakak mana kemudahan² itu patut di-tambah dan di-susun sa-mula. Tujuannya ia-lah supaya kemudahan² itu chukup bagi mengadakan kakitangan yang terlateh dalam pertanian untuk menjalankan ranchangan berbagai² jenis tanaman.

17. Dengan ada-nya berbagai² galakan yang di-beri oleh Kerajaan dan ada-nya keadaan penanaman modal yang baik, ada-lah di-jangkakan bahawa mata-lamat yang di-ranchangkan sa-banyak

\$2,900,000,000 bagi penanaman modal bahagian persaorangan dalam tempoh Rancangan boleh jadi dapat tercapai, jika tidak melebehi. Walau bagaimana pun, ada-lah mustahak di-satukan kerja pertubohan yang menggalakkan dan mengeluarkan belanja perusahaan atau yang mengeluarkan belanja sahaja seperti Lembaga Kemajuan Ekonomi di-Singapura, Bahagian Pembangunan Perusahaan Kementerian Perdagangan dan Perusahaan, Pertubohan Pembangunan Borneo Berhad di-negeri² Borneo dan Kewangan Untuk Kemajuan Perusahaan Tanah Melayu, Berhad di-Kuala Lumpur. Sekarang ini langkah² sedang di-jalankan untuk menubuhkan satu badan bebas yang di-namakan Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan. Lembaga ini akan menyatukan dasar² kemajuan perusahaan dengan berasaskan kemajuan bagi seluruh Malaysia dan mengkaji faedah² yang boleh di-dapati dari galakan² perusahaan tempatan dan luar negeri bagi faedah kawasan ini seluruh-nya.

18. Mas'elah² tenaga ra'ayat ada-lah satu perkara yang di-utamakan terutama sa-kali dalam rancangan kemajuan ekonomi dan masharakat boleh di-jalankan dengan lebih baik lagi jika dapat di-adakan peluang² kerja dengan mengadakan rancangan² latehan, pelajaran bagi faedah tenaga² ra'ayat itu dan juga bagi faedah ekonomi.

19. Tidak lama lagi satu Bahagian Tenaga Ra'ayat akan di-tubuhkan di-dalam Bahagian Peranchang Ekonomi. Bahagian ini akan berhubung rapat dengan lain² Kementerian dan Jabatan² yang berkenaan untuk meranchangkan penggunaan tenaga ra'ayat dengan sa-penoh²-nya di-dalam negeri ini. Jawatan-kuasa Peranchang Pelajaran Tinggi telah juga menjalankan siasatan permulaan berkenaan dengan berapa banyak tenaga ra'ayat yang di-kehendaki dan berapa banyak sekolah² latehan yang ada atau yang chukup. Penyiasatan ini membantu Bahagian itu dalam pekerjaan-nya.

20. Kakitangan² teknik Bahagian Peranchang Ekonomi akan di-tambah untuk menjalankan tanggung-jawab²-nya yang bertambah² dengan tertubohnya Malaysia. Pegawai² dalam Bahagian

itu akan membantu Kerajaan² Negeri dan Kementerian² untuk menyediakan bahagian mereka masing².

(E) Hal Ehwal Malaysia

21. Sa-buah Bahagian baharu telah dibuka dalam Jabatan Perdana Menteri untuk menguruskan kerja yang berkenaan dengan perkara² mengenai penyatuan Negeri Singapura, Negeri Sabah dan Negeri Sarawak dengan Persekutuan Tanah Melayu. Pada masa ini Bahagian ini menumpukan perhatian-nya khas kepada menjalankan Perjanjian² dan persetujuan² antara pihak² dalam perundingan menubuhkan Malaysia.

22. Perjanjian Malaysia telah di-tanda tangani di-London pada 9hb Julai, 1963, menyatukan bekas jajahan² ta'alok United Kingdom ia-itu Borneo Utara, Sarawak dan Singapura dengan sa-belas buah Negeri dalam Persekutuan Tanah Melayu dahulu menjadi Malaysia. Borneo Utara di-kenali sa-bagai Sabah dalam Malaysia. Apabila Perjanjian itu di-tanda tangani maka kerja² yang tinggal hendak di-selesaikan antara lain² ia-lah menggubal undang² yang mustahak, menyemak Perlembagaan Negeri² baharu itu dan merangka satu perjanjian resmi berkenaan dengan Kerajaan United Kingdom. Kerja² ini di-jalankan oleh Jabatan Undang² dengan sentiasa berunding dengan Bahagian Hal Ehwal Malaysia dan Kementerian² dan Jabatan² Persekutuan yang berkenaan.

23. Satu lagi kerja yang sama mustahak-nya ia-lah mengatorkan pentadbiran kementerian dan jabatan supaya sesuai bagi menguruskan semua kerja² dan tanggungan² Kerajaan mengikut perjanjian yang di-persetujui mengenai Malaysia. Sa-benar-nya perkara berkenaan dengan kewajipan Malaysia ini kebanyakan-nya telah di-susun mengenai Sabah dan Sarawak oleh Jawatan-kuasa Kechil Pertubohan Jabatan dalam Jawatan-kuasa Antara Kerajaan Malaysia. Ahli² Jawatan-kuasa ini termasuk wakil² daripada Kerajaan Persekutuan Tanah Melayu dan Kerajaan United Kingdom dan juga Kerajaan² Negeri Sabah dan Sarawak. Kerja berkenaan dengan perhubungan

dengan Singapura maseh lagi belum selesai, dan sa-buah Jawatan-kuasa Kerja dengan ahli²-nya mengandongi wakil² daripada Kerajaan² Persekutuan dan Singapura telah di-tubuhkan bagi mengurus hal ini. Jawatan-kuasa ini maseh menjalankan kerja ini.

24. Ada-lah nyata bahawa sa-kira-nya Malaysia hendak di-laksanakan dengan lancar dan tegas mengenai Negeri² Borneo itu maka sa-orang Pegawai Persekutuan yang kanan hendak-lah di-tempatkan di-Borneo bukan sahaja untuk menjadi perhubungan antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan² Negeri dalam Borneo tetapi juga untuk menjalankan kuasa² Persekutuan apabila mustahak. Bagi maksud ini Pejabat Setia-usaha Persekutuan dengan ibu pejabat-nya di-Kuching dan sa-buah chawangan-nya di-Jesselton telah di-tubuhkan mulai daripada 16hb September, 1963.

25. Sa-lain daripada kewajipan² dan tanggungan²-nya Setia-usaha Persekutuan itu juga di-lantek menjadi Pengerusi Jawatan-kuasa Kerja Keselamatan Wilayah² Borneo dan oleh yang demikian ada banyak kenamengena dengan perkara² Pertahanan dan Keselamatan di-Borneo.

26. Ada-lah juga di-persetujui dalam Jawatan-kuasa Antara Kerajaan bahawa chawangan² Pejabat Perjawatan Persekutuan hendak-lah di-tubuhkan di-Negeri² Borneo di-bawah jagaan sa-orang Pegawai Perjawatan Wilayah Persekutuan. Sa-buah Pejabat Perjawatan Wilayah Persekutuan bagi Sabah dan Sarawak dengan ibu pejabat-nya di-Jesselton dan sa-buah chawangan di-Kuching telah di-tubuhkan. Pejabat Perjawatan Wilayah Persekutuan itu bertanggung-jawab mengenai perjawatan, ranchangan² bersara kerana sampai had umur bersara, menentukan atoran² dan menjalankan dasar² mengenai hal² perkhidmatan termasuk latihan dan biasiswa dan pentadbiran perhubungan antara kakitangan.

27. Pada masa Malaysia di-tubuhkan pada 16hb September, 1963, Kementerian² dan Jabatan² Persekutuan yang bertanggung-jawab bagi kerja² yang menjadi kerja persekutuan atau yang

menjadi kerja persekutuan tetapi ada syarat²-nya mula-lah meluaskan kerja²-nya ka-dalam Negeri² baharu itu. Bagi menentukan yang sistem Kerajaan Persekutuan dapat berjalan dengan sa-beberapa lancar yang boleh dengan sa-habis sedikit gangguan kapada atoran² pentadbiran yang ada sekarang maka Bahagian Hal Ehwal Malaysia dan Setia-usaha Persekutuan dan Timbalan Setia-usaha Persekutuan di-Borneo memberi perhubungan apabila mustahak. Setia-usaha Persekutuan dan Timbalan Setia-usaha Persekutuan dalam pada itu juga membuat kerja sa-bagai wakil² Persekutuan apabila pertubuhan Kerajaan yang sama tidak ada sa-belum Malaysia di-tubuhkan dan apabila kuasa² dan kerja² Persekutuan khas di-beri kapada mereka.

(F) Pejabat Perjawatan Persekutuan

28. Ranchangan menggantikan pegawai² dagang dengan pegawai² Tanah Melayu telah kurang sedikit daripadanya kerana 92.01 peratus daripada jumlah pegawai² yang berhak dalam perkhidmatan Kerajaan telah bersara hingga akhir bulan Mach tahun 1964. Bilangan pegawai² yang bersara telah bertambah dari 1,314 orang pada akhir tahun 1963 menjadi 1,381 orang pada akhir bulan Mach tahun 1964. Orang² yang maseh berkhidmat ia-lah pegawai² teknik saperti yang ada dalam Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Tali-kom atau pegawai² yang mempunyai pengetahuan khas dan pengalaman saperti yang di-dapati dalam Polis di-Raja Malaysia. Hampir semua tempat yang di-kosongkan oleh pegawai² dagang pada masa mereka bersara sedang di-isi oleh pegawai² Tanah Melayu. Dalam beberapa jabatan yang tidak ada pegawai² Tanah Melayu yang berpengalaman cukup dan mempunyai kelayakan yang mustahak tempat² kosong itu sedang di-isi oleh pegawai² sa-chara kontrek atau di-pinjamkan oleh Ranchangan Colombo atau Pertubuhan Bangsa² Bersatu.

29. Kerajaan telah terus mengambil bahagian yang bertambah penting sa-bagai sa-buah negeri penderma di-bawah ranchangan kerjasama teknik dalam Ranchangan Colombo. Hingga

1 haribulan Mei tahun 1964 bilangan hadiah² latehan dan biasiswa yang di-berikan berjumlah 68. Negeri² yang mendapat-nya ia-lah Sabah, Sarawak dan Singapura (sa-belum Malaysia ditubuhkan) dan Burma, Filipina, Indonesia dan Brunai. Jenis² latehan yang di-berikan ia-lah belajar di-Universiti dan mengambil kursus² latehan masa pendek seperti dalam lapangan talikom, chukai pendapatan, pertanian, haiwan, penanaman getah, kastam, pergajian dan kesihatan luar bandar.

30. Bangunan baharu di-Petaling Jaya untuk Pusat Latehan Pegawai² Kerajaan telah di-dirikan dengan bantuan yang dermawan daripada Kerajaan New Zealand dan di-buka dengan resmi-nya dalam bulan September tahun lepas. Pusat Latehan Pegawai² di-Port Dickson telah di-pindahkan ka-bangunan baharu itu dan di-sana kursus² latehan bagi pegawai² yang baharu masok berkhidmat telah pun di-mulakan. Pusat Latehan Pegawai² yang baharu itu sekarang bukan sahaja melatoh pegawai² dari Negeri² di-Tanah Melayu sahaja bahkan juga pegawai² dari Negeri² Borneo dan Singapura.

(G) Jabatan Perangkaan

31. Kakitangan Jabatan Perangkaan ini telah bertambah daripada 192 orang dalam tahun 1962 menjadi 233 orang dalam tahun 1963. Tambahan itu sa-bahagian besar-nya ia-lah pada peringkat kerani. Sunggoh pun jumlah kakitangan sudah cukup akan tetapi oleh kerana kerja baharu dan kerja pembangunan telah bertambah maka mustahak-lah di-tambah lagi bilangan kakitangan yang berkepandaian khas (professional).

32. Jabatan ini telah menamatkan penyelidekan di-seluruh negeri mengenai Perkerajaan, Pengangguran serta kekurangan Pekerjaan dan telah menyampaikan-nya kepada Jema'ah Menteri untuk di-timbangkan. Penyelidekan ini ia-lah suatu usaha bersama yang di-jalankan dengan Jabatan Buroh.

33. Jabatan ini telah juga menerbitkan satu penyata mengenai Kira² Kebang-

saan bagi Negeri² Tanah Melayu tahun 1955-61 dengan pimpinan pakar sa-orang pegawai OPEX dari Bangsa² Bersatu. Sa-lain daripada menyemak sa-mula siri Kira² Kebangsaan yang dahulu ia mengandongi beberapa perkara lagi ia-itu jadual masok dan keluar, dan pengasingan sa-mula barang² import dengan kegunaan akhir. Ada-lah di-fikirkan bahawa penerangan tambahan sangat-lah mustahak bagi rancangan pembangunan, penyelidekan sharikat² yang berhak dan lombong².

34. Penyata tahunan mengenai per-usahaan² membuat barang² bagi tahun 1961 telah di-terbitkan pada awal tahun 1963. Baki kali yang pertama penerangan-nya termasuk pembelian yang di-buat oleh pembuat barang². Jabatan ini telah juga memulakan kerja persediaan Banchi Tiap² Lima Tahun bagi Membuat Barang² tahun 1963. Banchi ini ia-lah kerja yang terbesar sa-kali di-jalankan oleh Jabatan ini dan meliputi 14,000 sharikat membuat barang².

35. Jabatan ini telah menjalankan analisa tahunan mengenai Pengasingan Ekonomi dan Pengasingan Resmi Urusan² Kerajaan. Ia telah juga melancarkan satu penyiasatan pemandu untuk mengetahui kerja pembinaan di-Negeri² Melayu. Penerangan yang demikian sangat-lah mustahak bagi membuat rancangan. Oleh kerana penyiasatan itu sa-mata² untuk men-chari keterangan sahaja keputusan-nya tiada di-terbitkan tetapi boleh-lah di-katakan bahawa penerangan yang di-dapati itu telah membantu membuka jalan bagi penyiasatan lengkap bagi pertama kali yang sedang di-jalankan untuk tahun 1963. Hingga masa ini kemajuan dalam penyiasatan yang mula² ini sangat-lah menggalakkan.

36. Jabatan ini telah juga menjalankan analisa dengan menggunakan kad belobang mengenai Pengajian Pengangkutan Jalan Raya, dan Pendaftaran Tenaga Manusia, angka orang² sakit di-rumah sakit akan di-kumpulkan dengan kad dalam tahun 1964.

37. Dalam tahun 1964, Jabatan ini berharap akan dapat meneruskan usaha mengumpulkan angka² yang

mustahak bagi membuat ranchangan² pembangunan negara dengan sempurna. Penyiasatan awal sedang di-jalankan untuk mengetahui sama ada patut di-jalankan penyiasatan menggunakan tanah di-Tanah Melayu.

38. Sa-orang Pakar Ranchangan Colombo mengenai Angka² Perusahaan telah tiba pada awal bulan Januari tahun 1964, dan di-antara lain²-nya ia sedang menyeliakan Penyiasatan yang Pertama mengenai kerja Pembinaan di-Negeri² Melayu bagi tahun 1963. Dalam masa ia bertugas di-sini di-harap akan dapat menyusun sa-mula buah fikiran dalam Jabatan ini, dan mengumpulkan angka² ekonomi yang lebih lengkap lagi berkenaan dengan Pertanian, Hutan dan Perikanan, Pembuatan Barang² dan Lombong. Akan tetapi perkara yang demikian tiada dapat di-jalankan jika tidak ada wang dan kakitangan yang mencukupi. Elok-lah di-ambil ingatan bahawa angka² perusahaan ini meliputi kira² 60 peratus daripada semua usaha ekonomi dalam Negeri² Tanah Melayu.

(H) Muzium Negara

39. Semenjak di-buka pada 31hb Ogos tahun lalu, Muzium Negara bukan sahaja tempat menarik hati ra'ayat bahkan juga pelancong² dari negeri² asing. Sampai pada hari ini 483,826 orang telah datang melawat-nya ia-itu hetong panjang 13,439 orang seminggu. Sa-lain daripada orang² dewasa, banyak rombongan murid² sekolah telah datang melawat, ada yang daripada sekolah² rendah dan ada yang daripada sekolah² menengah.

40. Sa-lain daripada barang² yang tetap di-pamerkan dalam tiga buah dewan, pameran sementara telah diadakan di-Dewan Tengah-nya. Pameran² ini termasuk-lah pameran archa India, pameran barang² yang di-dapati oleh Muzium Negara dalam tahun 1963 (banyak daripada-nya ia-lah hadiah daripada orang) dan pameran gambar foto binatang² Tanah Melayu.

41. Kakitangan Muzium Negara sebek memperelokkan lagi barang² yang tetap di-pamerkan itu dan mengemas-

kan pentadbiran supaya sempurna kerja membuat rekod dan menjaga barang² kebangsaan. Usaha ini termasuk-lah menyusun senarai yang lengkap bagi barang² Muzium itu ia-itu yang mula² sa-kali di-buat semenjak Jabatan Muzium di-buka.

42. Dalam tahun 1964 di-harap bukan sahaja hendak menyiapkan kerja yang penting ini dan membesarkan lagi pameran² dalam dewan² bahkan juga hendak memulakan beberapa ranchangan² baharu termasuk satu perkhidmatan yang di-namakan Perkhidmatan Pinjaman Sekolah. Perkhidmatan ini akan di-mulakan dengan satu ranchangan kecil terlebih dahulu ia-itu di-jalankan bersama² dengan Kementerian Pelajaran. Tujuannya ia-lah hendak mengadakan kemudahan² yang lebih berfaedah bagi Sekolah² menggunakan Muzium itu sa-bagai pusat pelajaran.

43. Dalam tahun 1964 ada-lah juga di-agak kerja membuka sa-buah dewan pameran lagi akan di-mulakan. Dewan ini akan di-khaskan bagi Sejarah Kejadian 'Alam dan di-dalamnya akan di-tunjokkan beberapa banyak lagi contoh² burung dan binatang Tanah Melayu bersama² dengan keadaan yang biasa di-dapati ada di-sekeliling-nya. Dan akan di-pamerkan juga serangga² Tanah Melayu. Dalam tahun ini juga di-harap akan dapat memulakan kerja mengumpulkan benda² yang mengenai Negeri² Borneo supaya dapat di-adakan pameran bagi menunjukkan keadaan di-kawasan itu. Dengan hal yang demikian barang² pameran yang dapat di-lihat dalam Muzium Negara ia-lah barang² yang di-dapati di-seluruh Malaysia.

(I) Arkib Negara

44. Arkib Negara Malaysia telah ada sa-lama enam tahun dan dalam masa itu kerja dan kakitangan-nya telah bertambah. Maka sangat-lah mustahak di-adakan suatu undang² arkib. Dengan tertuboh-nya Malaysia berma'ana-lah kerja jabatan itu akan di-jalankan juga ka-tiga buah Negeri lagi, ia-itu Singapura, Sabah dan Sarawak. Negeri² itu belum ada perkhidmatan Arkib dan Rekod yang

sempurna. Oleh itu suatu undang² Arkib akan menjadi suatu pedoman yang lengkap bagi menyimpan dengan baik dan mentadbirkan dengan lchin semua rekod dan arkib kerajaan di-seluruh Malaysia. Arkib Negara telah menggubal Rang Undang² Arkib.

45. Kerja² Arkib Negara ada-lah juga terhalang kerana rekod² simpanan-nya tersimpan di-dua tempat sementara di-Kuala Lumpur dan Petaling Jaya. Oleh kerana kedua² tempat ini telah di-gunakan dengan sa-penoh-nya menyimpan hampir² 6,000 kaki rekod² dan arkib kerajaan maka sangat-lah mustahak mengadakan tempat yang lain pula. Urusan sedang di-jalankan untuk mendapat tempat lagi di-Pejabat² Kerajaan Persekutuan, Petaling Jaya, untuk di-gunakan sementara menantikan pembenaan bangunan Arkib Negara yang di-chadangkan bagi Ranchangan Pembangunan Lima Tahun Yang Ketiga. Pusat Urusan Rekod di-jangka siap pada akhir tahun 1964.

46. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah bersetuju supaya di-tubuhkan sa-buah yayasan yang di-namakan *Arkib dan Pustaka Tunku Abdul Rahman Putra* saperti Perpustakaan² Presiden di-Amerika Shariat. Tujuan-nya ia-lah:

- (a) hendak menyimpan kertas², buku², alat² mengajar, hadiah² orang ramai dan benda² lain kepunyaan Perdana Menteri;
- (b) hendak menyenangkan usaha mengkaji dan menyelidek riwayat hidup dan jasa-nya sa-bagai bapa dan Perdana Menteri yang Pertama bagi Tanah Melayu dan Malaysia;
- (c) hendak menubuhkan sa-buah yayasan penyelidekan untuk mengkaji tugas² Perdana Menteri dalam sa-buah negara Asia yang berperentahan demokrasi dan pendudok²-nya yang terdiri daripada berbagai² bangsa;
- (d) menjadi suatu chontoh tauladan kapada lain² pemimpin dan negarawan yang terkemuka dalam negeri ini dengan membenarkan

surat² mereka dan sa-bagai-nya di-gunakan untuk penyelidekan sejarah; dan

- (e) menggalakkan serta melateh usaha menyimpan rekod dan menulis sejarah negara Malaysia. Yayasan ini akan di-tadbirkan oleh Arkib Negara. Di-harapkan sa-buah bangunan yang sesuai akan di-dirikan daripada kumpulan wang derma orang ramai.

47. Dalam tahun 1963 Jabatan² Kerajaan dan pekerja² penyelidek terus menggunakan kemudahan² yang di-adakan oleh Arkib Negara sedikit sa-banyak-nya. Sembilan buah Jabatan Kerajaan pada peringkat Negeri dan Persekutuan telah memindahkan rekod² lama mereka. Empat puluh delapan orang pekerja² penyelidek sa-tengah²-nya orang negeri asing telah menggunakan kemudahan² penyelidekan yang di-dapati.

KEMENTERIAN PERTANIAN DAN KERJASAMA

48. Chita² dan tujuan utama dasar pertanian Kerajaan Malaysia ia-lah (a) menambah lagi makanan yang di-keluarkan hingga tiada payah bergantung kapada negeri² luar mengenai makanan² yang mustahak, terutama sa-kali beras; (b) menambah lagi barang² perusahaan yang di-keluarkan untuk di-hantar ka-luar negeri dan untuk perusahaan dalam negeri dan (c) menambah lagi jenis² tanaman dalam negeri sambil mengingat perkara menggunakan dengan betul tenaga yang sedia ada pada negara supaya Malaysia tiada sangat bergantung kapada getah. Ada-lah juga menjadi dasar Kerajaan menambah pendapatan petani² termasuk nelayan² dengan Gerakan Sharikat Kerjasama dan dengan mengadakan ator² pasaran yang memuaskan dan mengadakan kemudahan² berhutang supaya mereka mendapat pendapatan yang banyak sa-kali bagi barang² keluaran mereka.

(A) Bahagian Pertanian

49. Pada menchapai tujuan tiada bergantung kapada negeri² luar maka beras yang menjadi makanan utama pendudok² ada-lah di-utamakan dalam

usaha negeri ini hendak mengeluarkan makanan lebeh banyak lagi. Kawasan yang di-tanam dengan padi kian bertambah luas dalam masa selepas perang dan luas-nya tanah yang di-tanam dengan padi bendang dan padi huma bagi musim 1962/63 itu ada-lah yang terbesar sa-kali hampir² 988,000 ekar dengan jumlah hasil-nya lebeh kurang 624,000 tan beras. Walau bagaimana pun oleh kerana kemarau panjang dalam tahun 1963 maka kawasan yang di-tanam dalam musim 1963/64 tinggal 981,000 ekar. Negeri² yang banyak terkena kemarau itu ialah Kedah dan Perlis. Dalam negeri² ini 20,000 keluarga petani yang mengerjakan 35,000 ekar tanah terkena kemarau. Dengan kerjasama Negeri² yang berkenaan Kerajaan Pusat mengadakan langkah² bantuan bagi membantu penanam² padi yang terkena kemarau itu.

50. Usaha menambah pengeluaran beras itu sedang di-jalankan dengan berbagai² chara saperti menanam banyak kali dalam satu musim, memperbaiki lagi beneh² menggunakan baja di-beberapa banyak tempat lagi dan mengadakan perkhidmatan yang lebeh baik. Hasil padi yang di-tanam luar musim kian bertambah banyak sa-ekar dan kawasan yang di-tanam dengan padi di-luar musim pun bertambah luas. Dalam tahun 1963 lebeh kurang 48,000 ekar telah di-tanamkan dengan padi di-luar musim. Oleh kerana terjamin bekalan ayer yang chukup maka kawasan yang di-tanam dua kali dalam satu musim akan makin bertambah. Kemajuan yang baik telah terchapai dalam mendapatkan beneh yang lebeh baik dan pada penghujung tahun 1963 di-tetapkan supaya satu jenis beneh padi yang chepat berbuah dengan banyak-nya dan tiada rosak di-kilang serta banyak zat-nya di-keluarkan bagi musim menanam 1964. Mengikut Scheme Membiak dan Membahagi²kan Beneh Padi, Kerajaan menukar beneh² yang terpilih dengan beneh² tempatan yang di-tanamkan oleh petani². Dengan yang demikian bertambah² banyak petani menanam padi dengan beneh² yang di-shorkan. Lebeh kurang 90,000 gantang beneh² yang terpilih telah di-bahagi²kan dalam musim 1963/64 dan

18,000 gantang lagi di-hantar ka-Jabatan Pertanian Sarawak. Scheme Bantuan Baja Padi yang memberi baja kepada petani² dengan harga yang murah sa-kali mendapat sambutan yang baik lagi.

51. Pengeluaran kelapa dan bahan² kelapa kian berkurangan terutama sa-kali kerana pokok² kelapa yang telah tua dan tiada memberi keuntongan lagi. Dalam Rancangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua, \$15,000,000 telah di-untukkan memulehkan semula kebun² kelapa kechil. Awal² tahun 1963 satu Scheme Menanam Semula dan Pemulehan Kelapa telah di-mulakan dan suatu ranchangan pemandu telah di-mulakan di-kawasan Minyak Beku, Batu Pahat dengan tujuan menanam semula dan memulehkan lebeh kurang 4,000 ekar tanah pekebun² kelapa kechil. Sambutan-nya baik. Satu lagi ranchangan pemandu telah di-mulakan dalam bulan Mach tahun ini di-kawasan Bagan Datok, Perak. Lagi satu akan di-mulakan di-Kelantan dalam tahun 1964.

52. Usaha² sedang di-jalankan memperbaiki lagi perusahaan buah²an negeri. Banyak dusun² itu berkehendakkan dipuleh atau di-tanam semula. Mengikut Scheme Menanam Semula dan Pemulehan Buah²an yang di-mulakan dalam tahun 1961 untuk membantu pekebun² kechil memperbaiki dusun² mereka, wang sa-banyak \$220,000 telah dibelanjakan dalam tahun 1963 dan sa-banyak \$340,000 telah di-simpan untuk tahun 1964. Sa-lain daripada itu, Kementerian ini telah mengishtiharkan tahun 1964 sa-bagai suatu Tahun Buah²an. Satu gerakan "Tanam-lah Pokok Buah²an Lebeh Banyak Lagi" akan di-mulakan dengan resmi pada bulan hadapan. Dalam gerakan itu usaha² bagi menggalakkan menanam dan memakan buah²an tempatan akan di-jalankan dengan giat-nya.

53. Dalam usaha-nya supaya dapat berhubung dengan lebeh berkesan lagi dengan petani² maka Chawangan Luar, Bahagian Pertanian sedang menggunakan pasokan² berkereta, pusat² latehan luar bandar dan Persatuan² Peladang dengan lebeh banyak lagi supaya dapat melaksanakan tujuan Kerajaan hendak

menjalankan atoran yang lebih baik bagi pengeluaran pertanian dan bagi menambah pengeluaran dusun² Banyak scheme² yang di-tajakan oleh Kerajaan telah di-jalankan dengan jaya-nya dengan bantuan Persatuan² Peladang. Pada penghujung tahun 1963 ada tiada kurang daripada 510 buah Persatuan Peladang yang berdaftar dengan ahli² sa-banyak 27,550 orang. Dalam bulan Disember 1963 suatu Seminar Kebangsaan Persatuan² Peladang telah di-adakan oleh Kementerian ini bersama² dengan Pertubuhan Makanan dan Pertanian Bangsa² Bersatu. Seminar ini di-hadiri oleh wakil² daripada semua Negeri dalam Malaysia dan beberapa jabatan Kerajaan yang ada kena-mengena dengan pekerja² luar bandar terutama sa-kali petani².

54. Kerajaan juga sedar akan mustahak-nya mempunyai kakitangan² Bahagian Pertanian yang berpelajaran dan menerima latehan yang lebih baik supaya petani² dapat di-beri pengetahuan dengan lebih sempurna berkenaan dengan segala hal yang berhubung dengan pertanian dan meninggikan lagi pengetahuan pertanian di-kalangan penduduk² luar bandar. Bagi menyediakan pegawai² baharu dalam Bahagian Pertanian ini supaya dapat membuat kerja² khidmat di-kalangan petani² dengan lebih lengkap lagi maka Sekolah Pertanian yang ada sekarang ini sedang di-perbesarkan. Kerja membena makmal bagi perkhidmatan mengajar di-Serdang telah di-mulakan dan alat² makmal yang mustahak bagi Sekolah itu telah di-beli. Sa-lain daripada itu langkah² permulaan telah di-ambil bagi mencheptakan lagi kerja memajukan satu lagi bahagian Sekolah itu di-Bumbong Lima, Province Wellesley.

55. Bagi mentaksir kehendak² pertanian dengan sempurna, sa-orang Penasehat Pertubuhan Makanan dan Pertanian telah melawat Malaysia dalam tahun 1963 bagi mengkaji kehendak² negeri ini pada masa sekarang dan pada masa hadapan berkenaan dengan pegawai² pertanian yang terlateh berasas kepada jawatan² sekarang ini dan peluang² bekerja dan ranchangan kemajuan di-masa hadapan,

dan membuat shor untuk satu Ranchangan Pelajaran Pertanian dan Latehan Kebangsaan yang akan dapat memenohi kehendak² negara dalam masa yang singkat dan juga yang lama kahadapan bagi mendapat kakitangan² yang terlateh dengan banyak-nya dan juga yang chekap dengan perbelanjaan yang negara ini mampu. Bagi melaksanakan dasar menanam berbagai² jenis tanaman, kerja² menyelidik tanam²an saperti kelapa sawit, teh, tebu, janggus, buah²an dan sayor²an sedang giat di-usahakan. Sa-jumlah delapan buah pusat perchubaaan tanam²an telah di-buka di-atas berbagai² jenis tanah untuk mengetahui tanam²an yang sesuai dengan tiap² jenis tanah itu.

(B) Bahagian Parit dan Tali Ayer

56. Satu daripada kerja² utama Kementerian ini ia-lah memberi kemudahan² tali ayer dan parit kepada kawasan² sawah yang ada sekarang bagi menambah lagi pengeluaran padi dengan chara menanam dua kali sa-musim. Bahagian ini juga bertanggungjawab membuka dan memajukan tanah² baharu dengan mengadakan kemudahan² supaya tanah² itu dapat di-usahakan dengan menguntongkan.

57. Dalam tahun yang pertama hingga tahun yang ketiga Ranchangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua itu Bahagian Parit dan Tali Ayer telah melaksanakan 87 scheme membuat tali ayer, 30 daripada scheme² itu dilaksanakan dalam tahun 1963. Dalam tahun 1963, 18,586 ekar tanah telah dapat di-tanam dua kali sa-musim kerana ada kemudahan² tali ayer, dalam pada itu 4,954 ekar tanah paya telah di-jadikan tanah sawah. 11,400 ekar tanah sawah telah pula di-perbaiki lagi dengan di-beri kemudahan² tali ayer.

58. Dalam tahun 1963 sa-banyak tujuh ranchangan parit telah dilaksanakan menjadi jumlah sa-banyak 20 ranchangan yang di-laksanakan semenjak Ranchangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua itu di-mulakan. Dalam tahun 1963 usaha memperbaiki parit² telah di-laksanakan meliputi satu kawasan luas-nya

40,700 ekar—yang besar sa-kali ia-lah scheme Kanchong Tengah di-Selangor sa-luas 13,500 ekar, scheme Minyak Beku di-Johor sa-luas 5,000 ekar dan scheme Merlimau di-Melaka sa-luas 12,000 ekar.

59. Kerja² membela 1,236 batu sungai telah di-jalankan dalam tahun 1963 supaya tiada membanjirkan tanah² pertanian yang berhampiran dengan-nya.

(C) Bahagian Kemajuan Sharikat Kerjasama

60. Dasar Kerajaan ia-lah menggalak kemajuan Gerakan Sharikat Kerjasama sa-bagai satu jalan bagi meninggikan lagi ekonomi ra'ayat, terutama sa-kali mereka di-luar² bandar. Dalam tahun 1963 kebanyakan usaha Bahagian Kemajuan Sharikat Kerjasama di-tujukan kepada mengukuhkan perpaduan persatuan² yang sedia ada dan memberi pelajaran kepada ahli²-nya. Pada hujung tahun 1963 ada 2,948 buah persatuan sharikat kerjasama yang di-daftarkan dengan ahli²-nya sa-banyak 400,000 orang, modal perkongsian sa-banyak \$92,000,000 dan modal dalam perniagaan sa-banyak \$158,000,000. Pinjaman² Kerajaan kepada petani² dan nelayan² melalui persatuan² sharikat kerjasama berjumlah \$5,395,000 dalam tahun 1963.

(D) Bahagian Perikanan

61. Bagi menjalankan dasar Kerajaan supaya tiada bergantung kepada negeri² luar mengenai makanan² utama dan menambah lagi pendapatan² nelayan yang miskin itu maka Bahagian ini dalam tahun 1963 menumpukan segala usaha-nya kepada ranchangan² kemajuan perikanan. Perkara² yang lebih di-utamakan ia-lah scheme² bantuan kewangan, memajukan sekolah² latehan, memperbaiki lagi kemudahan² memungkah naik ka-darat dan pasaran, mengusahakan lebih giat lagi menyelidik semua hal² berkenaan dengan perikanan laut dan sungai serta darat dan memajukan dengan lebih terator lagi kebolehan² yang sedia ada mengenai perikanan di-dalam sungai, tasek, kolam dan sa-bagai-nya.

62. Pinjaman² yang di-beri kepada nelayan melalui persatuan² sharikat kerjasama berjumlah \$240,000 dalam tahun 1963. Perbelanjaan mengenai kemajuan² besar berjumlah \$1,077,000. Delapan buah gudang bilek sejok yang di-dermakan oleh Kerajaan Canada di-bawah Ranchangan Colombo telah di-buka dengan resmi.

63. Usaha memajukan perikanan sungai dan darat lebih giat di-jalankan dalam tahun 1963 dan lebih daripada satu juta anak² ikan telah di-bahagi²-kan. Dalam tahun 1963 pengeluaran perikanan laut meningkat naik 7.6 peratus lebih daripada banyak-nya dalam tahun 1962 dan luas-nya kawasan kolam² yang di-buka untuk memelihara ikan² pun bertambah juga.

(E) Bahagian Perhutanan

64. Dasar Perhutanan ia-lah memelihara kawasan² tanah hutan supaya kayu-kayan yang di-kehendaki oleh negara dapat di-adakan sa-tiap masa. memperbaiki lagi mutu dan baka kayu² dalam hutan dan mengusahakan supaya pengeluaran-nya sentiasa bertambah. Usaha penyelidikan lebih di-utamakan dalam tahun 1963. Penyiasatan² di-jalankan mengenai hutan² yang di-tanam dengan pokok² kayu dan hutan² yang sedia ada supaya kemajuan² dapat di-chapai berkenaan dengan pengeluaran dan mutu kayu-kayan itu. Kajian Tenaga Hutan yang di-utamakan dalam tahun 1963 kian bertambah maju. Kerja² menterjemah-gambar dan mengkaji kawasan² di-luar pejabat telah di-laksanakan bagi Negeri Pahang. Bagi Negeri Trengganu kerja menterjemah-gambar itu telah siap tetapi kerja mengkaji itu sedang di-jalankan dalam beberapa kawasan. Apabila kerja mengkaji itu siap maka dapat-lah di-bahagi²kan tanah mengikut jenis pokok yang sesuai di-tanam di-atas-nya. Dengan yang demikian dapat-lah membantu melaksanakan menanam banyak lagi jenis² tanaman. Tanaman² Perchubaaan lebih daripada 1,000 ekar telah di-tanam sa-bagai perchubaaan jenis di-atas tanah yang tiada sama tinggi-nya dalam negeri ini. Usaha ini berguna bagi menubuhkan kebun² kayu-kayan perniagaan sa-chara besar²an.

(F) Bahagian Perkhidmatan Haiwan

65. Usaha² Bahagian ini ada-lah di-tujukan kepada memajukan ternakan supaya negeri ini dapat memenohi kehendak²-nya sa-banyak yang terdapat berkenaan dengan daging, susu, ayam itek dan telur supaya dapat penduduk² negeri ini memakan banyak lagi zat² protein dan lemak. Taksir harga ternakan yang di-keluarkan oleh penternak² tempatan ia-lah lebih \$300,000,000 dalam tahun 1963.

66. Beberapa pusat membiak telah di-tubuhkan supaya penternak² boleh mendapat binatang² dan ayam itek yang chepat besar dan beranak atau bertelur lebih banyak. Hal ini bukan sahaja sudah tentu menambahkan pengeluaran tempatan tetapi juga tentulah menggalakkan orang² memakan lebih banyak lagi daging² negeri ini.

67. Dalam pada usaha menambahkan lagi pengeluaran jenis binatang² kecil itu di-jalankan, usaha juga di-jalankan bagi memperbaiki lagi lembu kerbau. Bagi maksud ini sa-lain daripada memberi baka yang lebih baik kepada Pusat Membela Binatang Bahagian ini juga menubuhkan satu perkhidmatan menyuntik benih yang akan memperbaiki lagi lembu kerbau kerana binatang² baka baik susah di-dapati. Awal tahun ini satu pusat menyuntik benih telah di-tubuhkan di-Negeri Sembilan yang akan menjadi pusat utama. Beberapa buah pusat² kecil akan di-tubuhkan supaya perkhidmatan menyuntik benih ini dapat di-beri kepada kawasan² lain.

68. Kerja Bahagian Perkhidmatan Haiwan yang mustahak sa-kali ia-lah mengawal penyakit². Banyak kerja² penyelidekan sedang di-jalankan di-Dewan Penyelidekan Haiwan, Ipoh. Dewan ini juga mengeluarkan ubat vaccines bagi melawan penyakit² yang berkehendakkan ubat vaccine. Vaccine ini bertambah² banyak di-kehendaki bukan sahaja oleh Negeri² dalam Tanah Melayu bahkan oleh Negeri² Sabah dan Sarawak.

69. Sa-bagai bantuan tambahan kepada usaha memajukan perusahaan ternakan lebih daripada \$500,000 sedang di-belanjakan untuk membahagi²kan lebih

daripada 2,500 ekor lembu jantan dan kerbau kepada orang² di-kawasan luar bandar pada tahun ini. Binatang² ini di-bahagi²kan mengikut chara pawah, terutama sa-kali di-kawasan² yang ternakan² tiada ada di-pelihara tetapi sesuai bagi memelihara kerbau lembu.

(G) Bahagian Pemulehan Mata² Khas

70. Usaha menjalankan Ranchangan Pemulehan Mata² Khas yang di-berhentikan kerja sedang berjalan dengan baik. Hingga hujung tahun 1963, 881 bantuan berjumlah \$660,750 dan pinjaman pemulehan berjumlah \$10,468,375.59 sen telah di-beri kepada mata² khas yang di-berhentikan kerja dan termasuk dalam scheme ini. Kerja besar dalam usaha memulehkan itu dengan yang demikian telah di-laksanakannya tetapi masih tinggal lagi kerja yang amat rumit ia-itu mendapat balek pinjaman² itu.

(H) Bahagian Mergastua

71. Usaha² Bahagian Mergastua ini terus di-tujukan kepada binatang² liar dan memelihara kejadian 'alam. Taman Negara kita sa-bagai satu kawasan yang terpelihara bagi binatang² liar dan kejadian 'alam tiada ada tolok bandingnya di-dunia sa-belah sini dan telah mendapat kepujian daripada pelan-chong² dunia. Kerja² kemajuan di-Taman Negara sedang berjalan. Banyak lagi kemudahan² sedang di-tambah sa-bagai usaha menarek pelan-chong² melawat Malaysia.

KEMENTERIAN PERDAGANGAN DAN PERUSAHAAN

(A) Bahagian Barang² Dagangan

72. *Getah*. Oleh kerana perusahaan getah tiruan bertambah maju dengan chepat-nya, terutama sa-kali getah tiruan jenis baharu, maka mustahak-lah menambah dan melancharkan lagi usaha² hendak menanam sa-mula getah, baik di-ladang² mahu pun kebun² kecil. Kerajaan telah memberi lagi bantuan wang sa-banyak \$200,000,000 kepada perusahaan getah untuk menolong menanam sa-mula beberapa ekar lagi tanah getah dengan anak² getah jenis yang baik dalam tempoh antara

tahun 1962 hingga tahun 1967. Adalah di-jangkakan bahawa dengan adanya bantuan wang daripada Kerajaan ini maka banyak-nya tanaman sa-mula itu akan bertambah lagi.

73. Pada tahun 1963, sa-luas 14,815 ekar tanah getah telah di-tanam sa-mula di-Sabah oleh ladang² dan pekebun² kecil. Pada masa ini lima puluh peratus daripada kebun getah di-Sabah di-tanam dengan getah dari jenis yang baik, tetapi sedikit sahaja yang sudah boleh di-turis. Kebanyakan getah jenis yang baik ini di-chantum dengan chara mata tunas ia-itu suatu chara yang telah di-mulakan di-Sabah pada tahun 1959.

74. Penyiasatan bagi memperbaiki mutu dan kecekapan perusahaan pengeluaran getah dan menggalakkan penggunaan getah terus di-jalankan di-bawah kawalan dan kelolaan Lembaga Kumpulan Wang Getah Tanah Melayu. Maksud hendak mengeluarkan satu tan getah sa-tahun bagi tiap² ekar tanah memang boleh di-chapai. Kerajaan sedang berusaha menyusun sa-mula Lembaga Kumpulan Wang Getah Tanah Melayu supaya kerja²-nya lebih lancar lagi. Sa-lain daripada kerja² penyiasatan, Lembaga ini telah juga memperbaiki dan meluaskan lagi perkhidmatan teknik-nya di-sabatang laut menghubungkan badan² penyiasatan Lembaga itu terus dengan pengguna² getah asli. Oleh kerana getah tiruan bertambah² banyak di-gunakan orang maka Kerajaan berhajat hendak memberi khidmat² teknik yang lebih baik lagi dengan kerjasama Lembaga Kumpulan Wang Getah Tanah Melayu dan Perusahaan itu sendiri.

75. *Bijeh*. Pada tahun yang lalu harga bijeh dalam pasaran dunia telah turun naik dan telah memunchak kapada harga yang tinggi sa-kali yang ditetapkan oleh Majlis Bijeh Timah Antara Bangsa menjadi £965 pada tiap² satu tan pada bulan Disember 1963 walau pun Amerika Sharikat ada menjual bijeh simpanan-nya. Pada bulan Disember 1963 Majlis Bijeh Timah Antara Bangsa bagi tujuan Buffer Stock Operations telah menaikkan harga bijeh yang rendah daripada £790 satu tan menjadi £850 satu tan dan harga

yang tinggi sa-kali daripada £965 satu tan menjadi £1,000 satu tan. Hal ini di-perbuat supaya lebih sesuai dengan keadaan pasaran pada masa ini. Perjanjian Bijeh Timah Antara Bangsa sa-kali lagi menunjukkan ia boleh menjadi alat yang penting bagi bahan dagangan itu dalam pasaran antara bangsa dan Kerajaan berchadang hendak berusaha supaya Perjanjian itu di-perbaharui apabila kuatkuasa-nya mansokh pada tahun 1966.

76. Apabila Amerika Sharikat mengishtiharkan suatu ranchangan jangka panjang dan ranchangan satu tahun bagi maksud menjual bijeh dalam simpanan yang di-ishtiharkan oleh Kerajaan Amerika Sharikat itu pada bulan Mach maka beberapa keraguan mengenai masa hadapan bijeh timah itu sudah dapat di-hapuskan. Perishtihaan ini berserta dengan hal harga bijeh timah lebih £1,000 satu tan pada masa ini akan menggalakkan perkembangan perusahaan bijeh timah dalam negeri ini.

77. *Bijeh Besi*. Pada tahun 1963 perusahaan bijeh besi memuaskan hati kerana walau pun Jepun, pembeli yang utama, mengumumkan pada awal² tahun itu bahawa ia akan menghadkan impot bijeh besi, dalam pada itu juga pengeluaran dan eksept telah bertambah daripada yang sudah². Pengeluaran telah bertambah menjadi 7,300,000 tan ia-itu 11.6% lebih daripada pengeluaran tahun 1962, manakala eksept pula bertambah menjadi 6,600,000 tan ia-itu 2.2% lebih daripada eksept tahun 1962. Walau pun kemajuan itu memuaskan hati Kerajaan akan meneruskan usaha-nya untuk menggalakkan lagi perusahaan itu dan supaya lebih ramai lagi anak negeri ini sendiri mengambil bahagian dalam perusahaan itu. Kerajaan akan menimbangkan juga chara²-nya hendak mengusahakan bijeh² besi yang rendah mutu-nya yang banyak dalam negeri ini.

78. *Nenas*. Perusahaan Nenas Tanah Melayu terus berjaya meluaskan jualan nenas² dalam tin dalam pasaran luar negeri. Sa-bagai ikhtiar menggalakkan eksept maka perusahaan ini mengadakan wakil² perdagangan dalam negeri² yang banyak membeli nenas² tin itu;

sa-lain daripada itu ada di-buat perjanjian wakil perdagangan bersendirian dengan Wakil² dalam negeri² yang banyak membeli itu.

79. Dengan tujuan hendak mengukuhkan lagi perusahaan dalam negeri dan menetapkan pengiriman-nya keluar negeri, maka Kerajaan sedang berusaha bersungguh² hendak menubuhkan Badan Pasaran Perusahaan Nenas yang telah di-chadangkan terlebih dulu itu.

80. Kilang Perusahaan Mengetin Nenas di-Tanah Melayu yang di-tubuhkan dengan bantuan wang Kerajaan sa-banyak \$5,000,000 hampir siap di-dirikan di-Pekan Nenas di-Johor. Dengan tertubuh-nya kilang Perusahaan Mengetin ini maka pekebun² kecil nenas boleh-lah menjualkan nenas² mereka dengan tetap kepada-nya. Orang² yang tinggal berhampiran yang sa-lama ini menanam nenas sahaja boleh-lah pula bekerja dengan kilang itu.

81. *Kayu Balak.* Kerajaan telah menerima chadangan sa-buah Jawatan-kuasa Kerja yang telah menyiasat kesukaran² dan mas'elah bagi mengeksepot kayu balak dan bersetuju supaya di-tubuhkan sa-buah Lembaga Eksepot Kayu Balak Tanah Melayu. Lembaga itu akan menetapkan dan mengawal eksepot kayu balak dengan tujuan supaya perusahaan itu tetap, kukuh dan tersusun kedudukannya supaya pengimpot² dari luar negeri akan ada kepercayaan daripada perdagangan itu. Kerajaan sedang membuat undang² untuk melaksanakan chadangan itu.

82. *Tebu.* Kerajaan sedang menyelideki kemungkinan² menanam tebu untuk mengadakan perusahaan tebu yang disatukan dan juga untuk memberi punca pendapatan yang baharu terutama sa-kali kepada pekebun² kecil. Usaha sedang di-jalankan bagi mendapatkan pakar² di-bawah Rancangan Colombo untuk membantu menyiasat kawasan² yang sesuai untuk di-tanam tebu dan meranchangkan penyiasatan mengenai penanaman tebu.

83. *Ranchangan Kerajaan Menanam Sa-mula Getah.* Getah ia-lah tulang belakang ekonomi Tanah Melayu; kema'amoran negara bergantung kepada kema'amoran perusahaan itu.

84. Pihak Perusahaan Getah sudah lama tahu umur sa-batang pokok getah itu tiada lama sangat. Ladang² getah yang besar kebanyakan-nya memang sudah membuat ranchangan menanam sa-mula getah semenjak sa-belum Perang Dunia Kedua lagi dan sa-belum masa Jepun. Perkara menanam sa-mula itu bergantung kepada harga getah dan juga kepada wang yang ada untuk membuat-nya. Keadaan getah pekebun² kecil pada 'am-nya sudah tidak menyenangkan hati semenjak belum penaklukan Jepun (bulan Disember 1941). Pekebun² kecil boleh di-katakan tiada langsung menanam sa-mula dan kebanyakan kebun² yang di-tanam sa-belum Perang Dunia Pertama tiada banyak hasil-nya lagi.

85. Sa-lepas Perang Dunia Yang Kedua perusahaan itu menghadapi mas'elah penempatan sa-mula dalam mana Kerajaan memberi bantuan sa-banyak \$82,000,000 melalui Suruhanjaya Kerosakan Perang Tanah Melayu. Getah tiruan telah bertambah² di-gunakan dalam perang itu kerana keadaan memaksa berbuat demikian. Sa-lepas perang ia menjadi bahan yang mengancam getah asli. Dengan tujuan hendak menandingi perusahaan getah tiruan maka mustahak-lah Malaysia dapat mengeluarkan getah asli dengan sa-chukup-nya dengan harga yang berpatutan dan dengan mutu yang di-kehendaki. Oleh yang demikian perusahaan menanam getah pada masa hadapan ini bergantung kepada usaha² kita menyegerakan dan meluaskan lagi menggantikan kebun² getah lama dengan kebun² getah yang baharu yang di-tanam dengan anak² getah yang banyak susu.

86. Undang² Kumpulan Wang (Menanam Sa-mula) Perusahaan Getah (No. 8 tahun 1952) telah di-kuatkuasakan untuk mengutip satu chukai getah untuk menolong perusahaan itu menanam sa-mula getah. Undang² ini di-tambah pula kemudian-nya dengan Undang² (Pindaan) Kumpulan Wang (Menanam Sa-mula) Perusahaan Getah tahun 1955 (No. 33 tahun 1955), apabila di-dapati langkah² yang telah di-ambil itu tiada memadai untuk di-kenakan bagi mas'elah menanam sa-mula itu. Mengikut pindaan ini

wang sa-banyak \$280,000,000 telah di-untukkan oleh Kerajaan bagi faedah Perusahaan Menanam Getah; wang itu akan di-masokkan ka-dalam kira² perbelanjaan 'am Persekutuan Tanah Melayu. Daripada jumlah wang yang akan di-belanjakan dalam tempoh antara tahun 1956 hingga tahun 1967 ini, \$168,000,000 ada-lah bagi estet² dan \$112,000,000 bagi pekebun² kechil.

(B) Kemajuan yang di-Chapai Hingga Akhir Tahun 1963

87. (a) *Ranchangan (Menanam Sa-mula) Perusahaan Getah bagi Estet (L.N. 528 tahun 1955).* Wang yang di-untukkan ia-lah \$168,000,000. Menanam Sa-mula Getah akan di-jalankan dalam tempoh antara tahun 1955 hingga tahun 1962. Ranchangan-nya ia-lah hendak menanam sa-mula 423,808 ekar dengan perbelanjaan \$400 tiap² satu ekar. Tanah yang sudah di-tanam sa-mula hingga akhir tahun menanam pada tahun 1962 ia-lah 386,064 ekar. Jumlah ini hendak-lah di-champorkan dengan jumlah yang berikut di-bawah: Menanam sa-mula dalam tahun 1953/54 dengan bantuan yang di-kurangkan, 86,984 ekar; Menanam sa-mula yang lebeh oleh ladang² getah yang besar² atas usaha mereka sendiri mengikut galakan dalam Ranchangan itu, lebeh kurang 200,000 ekar. Jumlah wang yang di-bayar hingga penghujung tahun 1963 berjumlah \$161,325,406. Nyata-lah daripada angka² yang di-beri di-atas bahawa Ranchangan ini telah menunjukkan kejayaan yang chemerlang.

(b) *Ranchangan Perusahaan Getah (Menanam Sa-mula) (Pekebun² Kechil) (L.N. 119 tahun 1956).* Ini ia-lah Ranchangan bagi pekebun² kechil yang pertama sa-kali yang akan menggunakan wang peruntukkan \$112,000,000 itu. Ranchangan ini akan memakan belanja \$47,500,000 dan di-uruskan melalui Kumpulan Wang "B". Ia di-satukan dengan Ranchangan No. 2 Kumpulan Wang "B" menjadi Ranchangan No. 3 Kumpulan Wang "B" mulai daripada 1hb Januari, 1960. Bantuan Kerajaan kepada Kumpulan Wang "B" habis di-bayar pada tahun 1962.

(c) *Ranchangan Bahan Tanaman Pekebun² Kechil Perusahaan Getah tahun 1956 (L.N. 296 tahun 1956).* Suatu kumpulan wang sa-banyak \$5,000,000 telah di-untukkan mengikut Ranchangan yang telah di-lancarkan pada tahun 1956 ini. Dalam Ranchangan ini, anak² getah dari jenis yang baik akan di-jualkan kepada pekebun² kechil dengan harga yang boleh memberi keuntungan kepada mereka. Hingga penghujung tahun 1963 sa-banyak \$4,500,000 telah di-keluarkan. Pada keseluruhannya Ranchangan ini telah berjalan dengan baik.

(d) *Ranchangan Perusahaan Getah (Persatuan Pekebun² Kechil) tahun 1956 (L.N. 306 tahun 1956).* Peruntukkan sa-banyak \$75,000 dan bayaran yang telah di-buat hingga masa ini ia-lah \$70,000 supaya Persatuan Pekebun² Kechil Tanah Melayu dapat mengukuhkan persatuan-nya dan dapat mewakili pekebun² kechil dalam perusahaan itu dengan lebeh berkesan lagi. Baki sa-banyak \$5,000 tiada di-keluarkan dalam masa tiga tahun yang pertama kerana pertubohan ini tiada berapa berjaya mengukuhkan kedudukan kewangan-nya untuk menjalankan kerja²-nya dengan bersungguh².

(e) *Ranchangan Perusahaan Getah (Menanam Baharu bagi Pekebun² Kechil) tahun 1957 (L.N. 9 tahun 1958).* Wang yang di-untukkan bagi Ranchangan ini ia-lah \$30,000,000. Tujuannya ia-lah menanam baharu tanah sa-luas 75,000 ekar dalam kawasan², tiap² sa-buah kawasan tiada kurang daripada 250 ekar dan dalam lot tiap² lot luasnya daripada enam hingga tujuh ekar dengan belanja \$400 tiap² ekar. Ranchangan ini di-laksanakan melalui Badan² Pengelola yang di-lantek oleh Kerajaan² Negeri. Sa-banyak 87 buah Ranchangan telah di-daftarkan. Sembilan belas di-kelolakan bersama oleh Kerajaan² Negeri dan Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan, dan 68 Ranchangan, kebanyakan-nya di-Perak dan di-Pahang, di-kelolakan sendiri oleh Kerajaan² Negeri. Oleh kerana beberapa sebab banyak daripada Ranchangan yang di-kelolakan sendiri oleh Kerajaan² Negeri itu, terutama-nya di-Perak dan di-Pahang, tiada berjalan dengan memuaskan hati, tetapi Negeri²

yang berkenaan sedang berusaha hendak membaiki usaha² mereka itu. Wang yang telah di-bayar hingga penghujung tahun 1963 ia-lah sa-banyak \$14,901,070.

(f) *Ranchangan Bahan Tanaman Perusahaan Getah (Pekebun² Kechil) Perbekalan Yang Lebih Baik Tahun 1959 (L.N. 151 Tahun 1959)*. Jumlah wang yang di-untukkan bagi Ranchangan ini ada-lah sa-banyak \$9,000,000. Tujuan Ranchangan itu ia-lah hendak mengadakan tempat² semaian bagi yang boleh mengeluarkan beneh² yang baik sa-kali bagi faedah pekebun² kechil. Lebih kurang 5,000 ekar tanah akan di-tanami di-tiga buah ladang yang terletak-nya di-Johor, Perak dan Pahang. Ladang getah yang tiga itu ia-lah: (i) Ladang Getah, Kampong Awah, Temerloh, Pahang; (ii) Ladang Getah, Kampong Sekijang, Segamat, Johor; dan (iii) Ladang Getah, Kampong Changkat Suleiman, Sungkai, Perak. Ranchangan itu telah di-mulakan dalam tahun 1960. Tanaman perengkat akhir telah selesai di-jalankan di-Johor Property pada tahun itu. Sa-benar-nya sa-jumlah 5,045 ekar telah di-tanami di-tiga buah ladang itu. Ranchangan ini ada-lah sa-rupa dengan Ranchangan (Bahan² Tanaman Pekebun² Kechil) Perusahaan Getah Tahun 1956 saperti (c) di-atas. Sa-lain daripada kawasan semaian biji getah ada juga di-buat kawasan semaian anak² getah dan kawasan semaian untuk mata² tunas dalam tahun 1963; Kawasan² semaian anak² getah 150 ekar; Kawasan² semaian anak² mata tunas 120 ekar; Jumlah-nya, 270 ekar.

Jumlah wang yang di-keluarkan daripada peruntukan kewangan hingga penghujung tahun 1963 ada-lah sa-banyak \$7,291,600. Kemajuan-nya ada-lah sangat memberi puas hati dan ladang² itu ada-lah di-jaga dengan baik-nya sa-panjang tahun itu. Tiada shak lagi bahawa Ranchangan ini akan memberi faedah yang baik kepada pekebun² kechil sa-bagai satu penanaman modal yang di-buat bagi pehak mereka walau pun tujuan utama-nya ada-lah hendak mengeluarkan beneh² getah yang baik sa-kali. Pokok² getah yang banyak susu-nya itu telah di-tanami sa-luas 5,045 ekar dan akan di-

usahakan mengikut sa-bagaimana yang di-buat di-ladang² yang moden.

(g) *Ranchangan (Tanaman Sa-mula Pekebun² Kechil) Perusahaan Getah No. 2 Tahun 1959 (L.N. 421 Tahun 1959)*. Jumlah wang yang di-untukkan bagi Ranchangan ini ada-lah sa-banyak \$20,000,000. Ranchangan ini sa-rupa dengan Ranchangan \$30,000,000 saperti (e) di-atas. Peruntukan itu chukup bagi ranchangan tanam getah baharu bagi kawasan sa-luas 50,000 ekar yang luas-nya bagi tiap² satu kumpulan tidak lebih daripada 100 ekar dan tiap² satu lot tiada lebih daripada tujuh ekar dengan belanja-nya sa-banyak \$400 tiap² sa-ekar. Lembaga Pentadbiran telah memutuskan tiada akan menjalankan lagi Ranchangan ini kerana chara² keadaan-nya sekarang dan mengikut pengalaman² yang telah sudah berkenaan dengan mentadbirkan Ranchangan (Tanam Baharu Pekebun² Kechil) Perusahaan Getah Tahun 1956 saperti (e) di-atas itu, ada-lah di-fikirkan bahawa tiada akan dapat hendak melaksanakan Ranchangan itu dengan jaya-nya kelak. Satu Ranchangan baharu sa-bagai ganti-nya akan di-laksanakan bersama dengan Wang Kumpulan "B" menerusi pertubuhan mereka, ada-lah sedang di-timbangan.

(h) *Rengkasan Kedudukan Bayaran pada 31hb Disember, 1963.*

	Perunto- kan	Di-bayarkan pada 31-12-63	Baki
	\$	\$	\$
Ranchangan Ladang	168 Juta	161,325,406	6,674,594
Ranchangan untuk Pekebun ² Kechil ..	112 Juta	74,262,670	37,737,330
Jumlah ..	280 Juta	235,588,076	44,411,924

(C) Kemajuan Perusahaan

88. Kerajaan Malaysia ada-lah sangat² mengambil berat di-atas perkembangan perusahaan bagi mengukuhkan ekonomi negara dan akan bertanggung-jawab di-atas kemajuan perusahaan itu menerusi beberapa pehak berkuasa kawasan dengan jalan memberikan galakan² kewangan, kemudahan² yang penting dan memberikan lindongan pasaran yang sesuai kepada perusahaan² tempatan.

89. Sa-belum Malaysia di-tubuhkan, Tanah Melayu, Singapura, Sarawak dan Sabah telah menjalankan sendiri

ranchangan² kemajuan perusahaan mereka masing². Masing² negeri ini telah membuat Undang² Perusahaan Perintis-nya sendiri; Tanah Melayu dan Singapura khusus-nya telah mencapai kemajuan yang besar juga menggalakkan penanaman modal² perusahaan dengan memberi peluang keistimewaan daripada chukai di-bawah Undang². Pada masa ini sungguh pun negeri² ini di-biarkan menjalankan kemajuan² mereka itu sendiri, usaha² mereka itu ada-lah di-satukan dengan jalan rundingan² dengan pehak Kerajaan Pusat.

90. Hingga hari ini, jumlah sharikat² perusahaan yang di-berikan taraf² perusahaan perintis di-bawah Undang² Perusahaan² Perintis yang telah di-perundang²kan oleh Kerajaan masing² di-dalam Wilayah² Tanah Melayu, Singapura, Sabah dan Sarawak ada sa-banyak 245 buah sharikat² seperti di-bawah ini:

Tanah Melayu	...	...	102
Singapura	...	...	119
Sarawak	...	...	13
Sabah	...	...	12

Tempat perkumpulan perusahaan² perintis yang banyak di-tubuhkan di-dalam negeri ini ia-lah di-dalam kawasan² seperti di-Petaling Jaya, Johor Bahru, Tasek dan Jurong ia-itu tempat² yang mudah bagi pasaran dan juga yang mempunyai kemudahan² untuk perkhidmatan bagi faedah perusahaan.

91. Perusahaan² yang telah di-berikan taraf² perintis termasuk-lah bahan² untuk menyediakan makanan, kilang mengilang, kimia, ubat², membuat tayar² kenderaan, barang² kejuruteraan, besi waja, kain², menapis minyak tanah dan membuat barang² pelastik. Kebanyakan daripada barang² yang di-keluarkan di-bawah perusahaan ini telah di-istiharkan sa-bagai taraf perintis di-kedua² buah negeri di-Tanah Melayu dan di-Singapura. Sa-tengah² daripada barang² perusahaan seperti "cement" dan biskut yang di-istiharkan sa-bagai barang² perusahaan taraf perintis di-Sarawak dan di-Sabah, telah di-keluarkan oleh Sharikat² yang tiada di-beri taraf perintis di-Tanah Melayu

dan Singapura oleh kerana Sharikat² perusahaan yang sa-umpama itu ada-lah di-sifatkan mengeluarkan barang² perusahaan biasa sahaja.

92. Semenjak di-laksanakan ranchan-² kemajuan perusahaan oleh pehak² berkuasa kawasan², banyak ahli² perusahaan dan perniagaan tempatan dan luar negeri telah menyat-akan kechenderongan mereka untuk menanamkan modal di-perusahaan² Malaysia. Khusus-nya ahli² perusahaan luar negeri sangat² tertarik hati dengan ada-nya keadaan siasah dan ekonomi yang kukoh di-dalam negeri ini. Di-dalam Tanah Melayu sahaja per-angkaan berkenaan dengan penanaman modal dalam perusahaan² perintis menunjukkan bahawa 102 buah Sharikat² yang di-berikan taraf perintis itu telah menanamkan modal tunai-nya sa-jumlah \$157,000,000 dan sa-banyak \$70,000,000 dalam modal pinjaman. Jumlah modal pada nama sahaja bagi Sharikat² itu ada-lah sa-banyak \$623,000,000. Modal² tunai dari luar negeri ada-lah berjumlah sa-banyak \$49,000,000. Ini datang-nya daripada 14 buah negeri luar.

93. Oleh kerana Kerajaan Malaysia menggalakkan penubuhan perusahaan² yang di-usahkan bersama oleh pehak luar negeri dan tempatan, maka kebanyakan daripada Sharikat² yang di-beri taraf² perintis itu ada-lah Sharikat² perusahaan yang di-usahkan bersama. Dengan tertuboh-nya perusahaan² yang sa-umpama itu, dapat pula pehak² tempatan berpeluang mengambil bahagian bersama² dan juga dapat melateh orang² tempatan yang bekerja di-dalam perusahaan² tersebut. Dengan hal yang demikian dapat-lah di-luaskan lagi latehan meng-uruskan perusahaan, latehan² teknikal di-antara buroh perusahaan tempatan.

94. Tapak² tempat perusahaan yang ada kemudahan perkhidmatan bagi perusahaan bertambah² banyak di-kehendaki, maka Kerajaan Negeri Sembilan, Selangor dan Perak ada-lah berchadang hendak membuka kaw-² perusahaan yang baharu yang luas-nya lebih kurang 500 ekar, 700 ekar dan 600 ekar di-negeri² tersebut. Kemajuan ini akan di-bantu dengan

wang pinjaman daripada Kerajaan Pusat. Di-Singapura Lembaga Kemajuan Ekonomi sedang berusaha dengan maju-nya menjayakan 9,000 ekar tanah untuk tapak² perusahaan lengkap dengan kemudahan² pelabohan ayer dalam-nya sendiri di-Jurong.

95. Bagi mencheptakan kemajuan perusahaan, Kerajaan ada-lah menimbangkan hendak menubuhkan sa-buah Lembaga Kemajuan Perusahaan Persekutuan yang akan menyelidek hal² pasaran dan mengkaji pengurusan ranchangan perusahaan. Kerajaan ada-lah juga menimbangkan hendak membuka sa-buah Jabatan Penyelidikan Sain dan Perusahaan untuk menyelidek mas'elah² yang terbit daripada perusahaan² tempatan dan boleh tidak-nya bahan² mentah tempatan digunakan dengan lebeh banyak lagi dan kawalan mutu dan ketentuan darjah barang² keluaran tempatan.

96. Lembaga Penasihat Chukai telah di-tubuhkan pada awal tahun ini. Lembaga itu bertanggung-jawab kepada Kerajaan sa-bagai sa-buah badan penasihat berkenaan dengan perkara menubuhkan Pasar Bersama dan membuat dasar चुकai pendapatan yang sama bagi semua wilayah yang terkandung dalam Malaysia. Ada-lah di-jangka dengan terhapus-nya चुकai² yang di-kenakan kepada beberapa banyak perusahaan oleh Tanah Melayu, Singapura, Sabah dan Sarawak antara satu dengan lain maka kedudukan perusahaan² itu akan beransor² menjadi kuat oleh kerana pasaran menjadi lebeh besar dan simpanan bahan² dan sa-bagai-nya akan lebeh banyak di-dapati-nya dan yang demikian menggalakkan kemajuan lain² perusahaan yang ada dan yang baharu.

(D) Perdagangan

97. Perdagangan luar Negeri² Tanah Melayu bersama dengan Singapura dalam tahun 1963 ada-lah bertambah lagi. Yang demikian dapat di-buktikan dengan membandingkan jumlah perdagangan tahun 1962 dengan perdagangan tahun 1963 ia-itu \$9,183,400,000 dalam tahun 1962 dan \$9,455,900,000 dalam tahun 1963. Eksepot dan Impot telah bertambah nilai-nya dan pengim-

banagan perdagangan ada-lah 45 peratus lebeh banyak sunggoh pun Indonesia menjalankan konfrantasi ekonomi.

98. Perdagangan antara bangsa banyak membantu untuk mema'amorkan negara ini. Ia telah menjadi asas dan akan terus menjadi asas kekuatan ekonomi dan kewangan kita. Kerajaan telah mengambil berat tentang perkara membesarkan perdagangan dengan negeri² sa-berang laut dan perkara menegohkan tali persahabatan dengan negeri² yang menjalankan perdagangan dengan negara kita. Tujuan² besar dasar perdagangan Kerajaan ia-lah hendak menggalakkan perdagangan dengan negeri² sa-berang laut dan mengekalkan simpanan wang di-luar negeri. Kerajaan akan terus berusaha untuk menchapai tujuan ini dengan menggunakan dasar perdagangan yang sa-habis patut hingga perdagangan mengalir dengan sa-bebas²-nya.

99. Dengan tertuboh-nya Malaysia maka lebeh rapat-lah perhubungan ekonomi antara Negeri Sabah dan Negeri Sarawak dengan Negeri² Tanah Melayu dan Negeri Singapura. Oleh hal yang demikian barang² buatan kilang² perusahaan kita yang baharu mungkin dapat di-jual dalam pasaran yang lebeh luas lagi. Sekarang langkah² sudah siap sedia bagi melaksanakan Pasaran Bersama Malaysia yang di-chadangkan itu.

100. Kerajaan berchadang hendak berusaha dengan bersunggoh² menjadikan Malaysia sa-buah daripada negara yang sa-habis baik di-dunia sa-belah sini untuk menjalankan perdagangan. Kerajaan akan terus menggalakkan perdagangan dengan usaha pehak² perniagaan dan dengan mengenakan kawalan sa-berapa kurang yang boleh—Dasar² perdagangan akan dibuat menurut sa-suatu yang perlu bagi ekonomi kita. Sekatan² impot akan dikurangkan dengan sa-boleh²-nya. Ada-lah juga tujuan Kerajaan hendak menjalankan segala ikhtiar menchari lagi pasaran² bagi barang² utama kita dan juga barang² yang sa-paroh siap dan yang di-buat di-negara ini. Kerajaan bukan sahaja akan menchari jalan yang lebeh banyak lagi membawa barang² kita ka-pasaran² negeri² yang maju bahkan juga akan menchari

peluang² baharu bagi menggalakkan perdagangan antara kawasan. Bagi mencapai maksud ini Kerajaan akan mengadakan pameran barang² Malaysia dalam Pemeran² Perdagangan Antara Bangsa dan juga menghantar Rombongan Perdagangan dan Muhibbah ka-luar negeri.

(E) Perbekalan Letrik

101. Ranchangan kuasa letrik haidero Lembaga Letrik Pusat yang baharu di-Cameron Highlands telah di-buka dengan rasmi oleh Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada bulan Mei 1963. Ranchangan yang besar ini sedang membekalkan kuasa letrik kepada Rangkaian Lembaga itu bagi memenuhi kehendak² mendapat perbekalan kuasa letrik yang sa-makin bertambah di-Tanah Melayu Tengah.

102. Dalam pada itu kerja mengenai kontrek² yang tertentu bagi peringkat kedua Ranchangan Letrik Haidero Cameron Highlands itu—Ranchangan Batang Padang—telah di-mulakan. Rumah kuasa letrik haidero yang kedua ini, sa-bagaimana yang pertama-juga di-bawah tanah, akan mempunyai kekuatan yang boleh mengeluarkan kuasa 100,000 K.W. dan di-jadualkan akan berjalan dalam tahun 1968.

103. Dalam pada itu Lembaga itu telah membuat ranchangan bagi memajukan tenaga² letrik haidero yang sedia ada dalam negeri ini supaya dapat memenuhi kehendak² mendapat kuasa letrik. Penyelidekan sedang di-jalankan di-ulu Sungai Perak oleh Jurutera² yang di-pinjamkan kepada Lembaga itu oleh Kerajaan Canada di-bawah Ranchangan Colombo. Penyelidekan permulaan sedang di-jalankan bagi membena sa-buah Pusat Kuasa thermal di-Port Dickson dengan kekuatan yang boleh mengeluarkan kuasa 120,000 K.W. pada permulaannya hingga sampai 480,000 K.W. pada akhir-nya.

104. Dalam bulan November 1963 sa-buah lagi pusat kuasa Lembaga Letrik Pusat itu, sa-buah pusat thermal, telah di-buka dengan rasmi oleh Duli Yang Maha Mulia Sultan Ismail Negeri Johor dan di-namakan mengikut nama

Baginda. Sunggoh pun Pusat Kuasa ini di-chadangkan akan dapat mengeluarkan kuasa 150,000 K.W. pada akhir-nya tetapi kekuatan permulaannya dapat mengeluarkan kuasa 30,000 K.W. yang cukup untuk memenuhi kehendak² mendapat kuasa letrik di-kawasan Johor Bahru.

105. Di-sabelah Utara pula kerja membena sa-buah lagi pusat kuasa thermal sedang di-jalankan di-Prai. Pusat kuasa ini di-chadangkan dapat mengeluarkan kuasa 270,000 K.W. pada akhir-nya tetapi boleh mengeluarkan kuasa 60,000 K.W. pada mula-nya. Pusat itu di-jadual akan siap dalam tahun 1966. Sa-lepas itu pembekalan kuasa letrik akan di-perluaskan ka-Alor Star dan Perlis di-sabelah utara dan Taiping di-sabelah selatan.

106. Bersama² dengan Ranchangan Letrik Haidero Batang Padang dan pusat thermal di-Prai itu lebih kurang 150 batu panjang-nya 132,000 kawat tali-api V sedang di-bena yang bukan sahaja akan menyambung kedua² pusat ini tetapi juga akan meluaskan lagi sistem menyambung perbekalan kuasa letrik negara daripada Kedah di-Utara sampai ka-Muar dalam Negeri Johor dan lama kelamaan ka-Johor Bahru.

107. Dalam tahun 1963 Lembaga terus menjalankan kerja²-nya dalam ranchangan pembangunan luar bandar Kerajaan dan sa-jumlah 78 buah kampung telah di-bekalkan dengan kuasa letrik. Banyak kemajuan lagi sedang di-chapai dalam tahun ini dan ada-lah di-harapkan pada penghujung tahun 1964 sa-jumlah 107 buah kampung akan mendapat perbekalan kuasa letrik.

108. Pada 1hb Mach, 1964, Lembaga Letrik Pusat telah mengambil alih daripada Messrs Huttenbachs kerja membekalkan letrik di-Alor Star, Sungai Patani, Kulim dan Padang Serai dalam Kedah; Telok Anson dan Langkap di-Hilir Perak; dan Kuala Pilah dan Tampin dalam Negri Sembilan dengan harga di-taksirkan lebih \$6,000,000.

(F) Penyertaan Orang² Melayu Dalam Perdagangan dan Perusahaan

109. Ada-lah menjadi dasar Kerajaan bagi menggalak dan memudahkan lagi

penyertaan orang² Melayu dalam perdagangan dan perusahaan. Langkah² telah pun di-ambil bagi memberi kemudahan² supaya banyak lagi orang² Melayu membeli saham² dan juga menyertai terus dalam perdagangan dan perusahaan. Sharikat² perdagangan dan perusahaan di-galakkan supaya memberi peluang bekerja dengan lebih banyak lagi kepada orang² Melayu supaya bilangan orang² Melayu yang bekerja dalam perdagangan dan perusahaan dapat di-tambahkan.

110. Dalam usaha menjalankan dasar ini yang di-utamakan ia-lah kerja menggalakkan ahli² perniagaan kechil orang² Melayu untuk berkumpul menjadi kumpulan² yang lebih besar supaya dengan menyatukan tenaga yang sedia ada pada mereka bukan sahaja dapat mereka mengukuhkan lagi kedudukan mereka bahkan meluaskan lagi lapangan yang mereka sertai dalam sa-suatu perniagaan atau perusahaan kepada peringkat² pergerakan yang sa-belum daripada itu mereka tiada boleh hendak menyertai. Mereka boleh juga berkongsi dengan sharikat² bukan kepunyaan orang Melayu dan dengan yang demikian mereka boleh mendapat pengalaman dan pelajaran. Dengan jalan ini lebih banyak kemudahan dan bertambah banyak peluang terbuka kepada orang² Melayu yang baharu hendak masuk dan juga kepada orang² Melayu yang sedang dalam sa-suatu lapangan perdagangan dan perusahaan dan dengan yang demikian orang² Melayu dapatlah menyertai dengan lebih tegas lagi khas dalam lapangan itu. Usaha² mengumpul menjadi kumpulan² yang lebih besar telah di-jalankan dalam perusahaan pembangunan dan kayu-kayan. Satu ranchangan bagi mengukoh dan meluaskan lagi, dengan chara yang seperti itu juga penyertaan orang² Melayu dalam perniagaan menjadi wakil sedang di-kaji. Dengan tiada menyentoh usaha menggalakkan ahli² perniagaan kechil orang² Melayu untuk berkumpul menjadi kumpulan² yang lebih besar, bantuan² dan kemudahan² ada-lah juga di-berikan kepada ahli² perniagaan persaorangan bagi memaju dan meluaskan lagi perniagaan mereka.

111. Orang² Melayu pada persaorangan-nya mempunyai sedikit sahaja modal untuk di-perniagakan. Tetapi kalau berkumpul modal-nya untuk berniaga tentu-lah memuaskan. Oleh hal yang demikian Kementerian Perdagangan dan Perusahaan telah menaja penubuhan Sharikat Permodalan Kebangsaan untuk memberi kemudahan kepada orang² Melayu yang ada modal, walau bagaimana sedikit pun supaya dapat menanam modal mereka. Banyak sharikat yang bukan kepunyaan orang Melayu telah menguntokkan sa-bahagian daripada saham² mereka bagi di-beli oleh orang² Melayu.

112. Kepandaian dan pengalaman adalah mustahak bagi melaksanakan sa-suatu perniagaan dengan jaya-nya. Kerajaan sedang berusaha memberi kemudahan kepada ahli² perniagaan orang² Melayu mendapat-nya. Kursus² Teknik bagi pemborong² orang Melayu di-adakan tahun ini. Dalam kursus² ini pemborong² kechil orang² Melayu akan dapat belajar pelajaran teknik yang utama dalam perniagaan mereka. Perkongsian² dengan sharikat² bukan kepunyaan orang Melayu yang sudah mashhor dapat juga memberi kemudahan² bagi orang² Melayu mendapat pelajaran dan pengalaman.

113. Bagi menentukan yang dasar Kerajaan dapat di-jalankan dengan tegas-nya maka satu Jawatan-kuasa Kerja Kebangsaan mengenai Penyertaan orang² Melayu telah di-tubuhkan dengan Yang Berhormat Timbalan Perdana Menteri sa-bagai Pengerusi, dan Yang Berhormat Menteri Pertanian dan Sharikat Kerjasama serta Yang Berhormat Menteri Perdagangan dan Perusahaan sa-bagai ahli. Kerja Jawatan-kuasa Kerja Kebangsaan itu ia-lah membuat ranchangan, menyatu dan memberi arahan mengenai tindakan dan langkah bagi menentukan yang orang² Melayu dapat menyertai dengan lebih tegas lagi dalam perdagangan dan perusahaan.

114. Oleh kerana dasar Kerajaan itu maka bertambah banyak lagi orang² Melayu menyertai dalam berbagai² lapangan perdagangan dan perusahaan. Walau bagaimana pun ada lagi banyak usaha² yang hendak di-jalankan. Adalah di-harapkan bertambah banyak

lagi orang² Melayu yang mempunyai daya utama dan keazaman akan tampil kahadapan mengambil kemudahan² dan peluang² menyertai perdagangan dan perusahaan yang di-beri oleh Kerajaan. Bagitu juga di-harapkan yang orang² yang bukan Melayu dalam perdagangan dan perusahaan akan bekerjasama menolong orang² Melayu mendapat tempat dalam perdagangan dan perusahaan dalam negeri ini.

(G) Pelanchong

115. Kerajaan akan terus berusaha memajukan lagi perusahaan pelanchong dan menambahkan lagi pendapatan pertukaran wang luar negeri negara melalui perusahaan pelanchong ini. Satu kumpulan rumah² tumpangan akan di-bena di-Kuala Trengganu dan sa-buah Rumah Tumpangan akan di-bena di-Rantau Abang. Dungun dalam tahun ini bagi kegunaan pelanchong² dari luar negeri dan juga dalam negeri. Penerangan², ilan² dan penyebaran keterangan² dalam pasaran luar negeri bagi menggalakkan pelanchong² melawat negeri ini sedang di-jalankan bersungguh². Kerajaan juga menggalakkan penubuhan Persatuan² Pelanchong Negeri. Kerajaan² Negeri telah di-minta bekerja dengan rapat dengan Persatuan² Pelanchong ini supaya tempat² lawatan pelanchong dan perkhidmatan² pelanchong dapat di-majukan.

116. Usaha² dari sa-tahun ka-satahun ini telah mendatangkan kemajuan yang memuaskan hati kapada perusahaan pelanchong negara dan juga kapada khazanah negara. Pertukaran wang luar negeri yang di-dapati dalam tahun 1963 ada-lah lebih sa-banyak 25.5 peratus daripada yang di-dapati dalam tahun 1962. Sa-bagai satu langkah lagi dan dengan tujuan mengemaskan lagi usaha² yang telah di-jalankan sa-buah Jawatan-kuasa Kerja telah di-tubuhkan bagi membuat shor² kapada Kerajaan untuk memajukan perusahaan pelanchong itu mengikut rancangan.

KEMENTERIAN PERTAHANAN

(A) Tentera Biasa

117. Di-utara Malaya, gerakan² keselamatan ada-lah di-jalankan terus

terhadap saki-baki Pertubohan Pengganas Kominis. Gerakan² bersama dengan Thai di-Selatan Negeri Thai ada-lah di-jalankan juga dari sa-masa ka-sa-masa. Supaya kerjasama dan gerakan² bersama di-dalam kawasan ini berjalan dengan lebih berkesan, Kerajaan berchadang hendak membuat satu perjanjian dengan Kerajaan Thai atas perkara² itu.

118. Ada pun Tentera Darat akan bersedia pada setiap masa membantu Polis di-Raja Malaysia dalam perkara Keselamatan Dalam Negeri dan gerakan² melawan pengkhianat² di-Malaya dan Singapura.

119. Gerakan² yang besar melawan pasokan² pengganas daripada Indonesia ada-lah berjalan di-Borneo dengan bantuan Angkatan Tentera British. Tujuan Kerajaan ia-lah hendak meneruskan gerakan ini dengan sa-beberapa daya upaya hingga pengganas yang akhir dapat di-hapuskan daripada bumi Malaysia. Ada pun pekerjaan menempatkan Angkatan Tentera Malaysia dalam kawasan² ini telah selesai dan di-anggap memadai untuk gerakan itu. Walau bagaimana pun, jika pasokan² tentera mustahak di-tambah lagi, pasokan² itu akan di-sediakan.

120. Ada pun pekerjaan membesarkan lagi Tentera Darat itu akan terus di-jalankan dalam tahun yang akan datang dan hingga bulan Disember ini akan menjadi dua kali ganda bilangan²-nya dari tahun 1960. Pada 'am-nya, pembesaran tentera ini akan mengandungi satu lagi Pasokan Meriam dan dua batalion Infenteri akan di-ambil masok berkhidmat di-Sabah dan Sarawak tetapi di-lengkap dan di-lateh di-Sungei Petani oleh British untuk kita. Satu Sekuadron yang Keempat akan di-tubuhkan dan sumbar² kelengkapan, perbekalan, membaiki dan semboyan akan di-perbesarkan lagi.

121. Dalam tahun ini, jenis² senjata baharu ada-lah di-gunakan. Maka senjata² ini akan menguatkan tembakan bagi Pasokan² Infenteri dan Peninjau kita.

(B) Askar Wataniah

122. Pembesaran Askar Wataniah sa-bagai pasokan simpanan Tentera kita yang berhasil telah hampir selesai.

Pasokan Sukarela Singapura telah disatukan dengan Askar Wataniah dan akan di-atorkan sa-mula pada awal tahun 1965. Pasokan Pertahanan Tempatan di-Malaya telah di-perbesarkan jua hingga mengandongi 24,000 orang meliputi seluroh Semenanjung. Kebenaran telah di-beri untuk memanggil berkhidmat ahli² Askar Wataniah termasuk Pasokan Pertahanan Tempatan. Ada pun panggilan ini akan di-jalankan bila² sahaja di-fikirkan mustahak untuk mempertahankan keselamatan negara.

(C) Perkhidmatan Negara

123. Sa-bahagian pemuda² Negara akan di-panggil supaya mendapat latihan tentera.

(D) Angkatan Tentera Laut di-Raja Malaysia

124. Tentera Laut di-Raja Malaysia telah di-perbesarkan pada tahun yang lalu. 6 buah Kapal Peronda moden dan 3 buah kapal Penyapu Periokapi yang berat-nya 450 tan telah menjadi sa-bahagian daripada Angkatan Laut. Pengkalan² telah di-bena di-Labuan dan Tawau, dan Pengkalan Besar di-Singapura telah di-perbesarkan lagi supaya semua kapal² melainkan kapal² perang yang besar boleh di-perbaiki di-sana. Bilangan anggota di-dalam Tentera Laut Biasa telah di-tambah dengan 40 orang pegawai dan 300 orang lashkar; dengan kemasokkan Pasokan Simpanan Bahagian Singapura ka-dalam Tentera Laut di-Raja Malaysia maka Pasokan Sukarela Tentera Laut di-Raja Malaysia telah bertambah dengan 70 orang pegawai dan 450 orang lashkar. Kebanyakan daripada ahli² Pasokan Sukarela Angkatan Tentera Laut di-Raja Malaysia itu ada-lah sekarang ini berkhidmat sa-penoh masa sama dengan anggota biasa Tentera Laut.

125. Dalam tahun ini, Tentera Laut di-Raja akan di-perbesarkan lagi dan akan mempunyai satu kapal perang jenis frigate (KD HANG TUAH), 4 buah lagi kapal peronda dan satu kapal pengangkut. Pada awal tahun 1965, Tentera Laut di-Raja akan mendapat beberapa buah kapal untuk membantu Tentera Darat untuk berkhidmat di-Sungai² di-Wilayah² Borneo.

(E) Angkatan Tentera Udara di-Raja

126. Angkatan Tentera Udara di-Raja Malaysia telah di-perbesarkan pada tahun yang lalu. Semenjak pertengahan tahun 1963, Angkatan Tentera Udara telah di-lengkapkan dengan kapal² untuk pengangkutan jarak penengahan dan perhubungan dekat dan satu sekua-deron helikopter. Dengan tambahan ini dapat-lah Tentera Udara di-Raja memberi sokongan yang lebih giat lagi di-dalam lapangan lojistik dan perhubungan kepada gerakan tentera kita di-Malaysia. Sa-buah Sekolah Latehan Teknik telah di-adakan di-Kinrara supaya dapat Tentera Udara memberi latihan kepada pekerja² teknik yang mustahak untuk menjaga beberapa jenis kapal terbang.

127. Oleh kerana kemajuan Tentera Udara telah di-chapai dengan chepat-nya, maka mustahak-lah Angkatan Tentera itu mengembangkan lagi perkhidmatan²-nya kepada kawasan² lain. Maka dengan ini, lapangan kapal terbang dan kemudahan² di-Alor Star sedang di-sediakan sa-bagai satu pengkalan yang kekal untuk Sekolah Latehan Penerbangan. Satu pengkalan untuk kapal terbang kita di-wilayah² Borneo itu sedang di-adakan di-Labuan, berserta dengan kemudahan² di-kawasan² lain untuk memberi bantuan kepada kapal² terbang. Satu Depoh Kelengkapan sedang di-buat di-Kuala Lumpur. Apabila siap, depoh ini akan dapat menyimpan barang² yang di-gunakan oleh kapal terbang.

128. Ada pun Bahagian Pertahanan Pengkalan, Pasokan Udara Sukarela di-Raja Malaysia sedang di-panggil berkhidmat untuk membantu dalam pekerjaan mempertahankan lapangan² terbang daripada gerakan² pengkhianat.

129. Bilangan pemandu² kapal terbang dan pegawai² teknik yang di-lateh adalah bertambah banyak. Pada masa ini pemandu² yang di-lateh termasuk-lah untuk kapal terbang bagi pengangkutan jarak penengahan dan helikopter. Pegawai teknik sedang di-lateh dalam semua lapangan teknik untuk memperbaiki dan menjaga kapal terbang.

130. Dalam baki tahun 1964 ini, 4 lagi kapal terbang untuk pengangkutan

jarak penengahan akan di-terima untuk menchukupi Sekuaderon Pengangkutan. Sekuaderon helikopter yang kedua akan di-mulakan dalam suku tahun penghujung tahun ini dengan 4 helikopter dan akan penoh kelengkapannya pada awal tahun 1965. 6 kapal terbang latehan akan di-perolehi dalam masa 3 bulan ini. Kapal² terbang pengangkutan itu dan helikopter² itu akan memperluaskan kebolehan gerakan kita dan kapal² latehan itu akan membantu menambahkan bilangan pemandu² daripada Sekolah Latehan Penerbangan.

131. Ranchangan² sedang di-buat untuk membesarkan lagi Tentera Udara di-Raja Malaysia dalam beberapa tahun yang akan datang untuk menguatkan lagi kebolehan-nya itu bagi mempertahankan negara kita.

(F) Bantuan Pertahanan

132. Kerajaan menguchapkan sa-tinggi² terima kasih atas bantuan wang dan bantuan ketenteraan yang telah di-beri oleh Kerajaan² United Kingdom, Australia dan New Zealand kerana membantu kita dalam memperbesarkan angkatan² tentera kita dan menolong melawan anchaman konferantasi.

KEMENTERIAN PELAJARAN

133. Sunggoh pun dalam Perlembagaan Negara Pelajaran ia-lah perkara Persekutuan tetapi telah di-tentukan bagi Singapura mempunyai kuasa penoh atas pelajaran-nya dan bagi Sabah dan Sarawak menjalankan terus sistem pelajaran-nya yang ada sekarang ini hingga sampai masa-nya Kerajaan² Negeri tersebut memikirkan sistem pelajaran masing² patut di-ubah mengikut sistem pelajaran bagi seluroh Malaysia. Di-harap tiada lama lagi akan sampai-lah masa-nya ketiga² Kerajaan itu memikirkan elok untuk faedah-nya sendiri bersetuju memakai sistem kebangsaan dalam negeri masing². Maka di-harap demikian kerana hanya dengan jalan ini sahaja baharu dapat di-satukan semua keturunan ra'ayat negara ini menjadi bangsa Malaysia.

134. Dalam Negeri² Tanah Melayu, semenjak Majlis Meshuarat Undangan

Persekutuan yang dahulu meluluskan Penyata yang di-buat oleh Jawatan-kuasa Pelajaran dalam tahun 1956, Kerajaan Pusat telah menjalankan satu dasar pelajaran kebangsaan. Dasar ini ada-lah khas di-buat bagi menggalakkan bangsa² yang ramai di-Negeri² Tanah Melayu bersatu padu dan mempunyai sama tujuan dan dalam pada itu Kerajaan Pusat ingat kepada isi² kandungan Perlembagaan hendak menjadikan bahasa Melayu bahasa kebangsaan negara dan hendak menyediakan segala yang mustahak bagi sa-buah negara yang maju dengan chepat-nya oleh kerana hendak menjadikan negara ini layak berganding bahu dengan negara² lain. Dasar ini telah di-kaji sa-mula dalam tahun 1960 oleh Jawatan-kuasa Pengkaji Sa-mula. Oleh kerana shor² yang di-buat oleh Jawatan-kuasa itu dalam Penyata-nya, dasar itu telah di-ubah² sa-bagaimana yang di-fikirkan mustahak memandang kepada hal² yang berlaku semenjak Penyata yang pertama itu di-siarkan dalam tahun 1956 dan memandang kepada pengalaman yang di-dapati dalam masa dasar itu di-jalankan.

135. Jika penyata² pelajaran itu di-timbangkan kedua²-nya sa-kali maka akan nampak-lah yang kemajuan pelajaran telah banyak di-chapai dan asas bagi menjadikan masyarakat Malaysia suatu masyarakat yang bersatu padu dan ma'amor telah di-tempa dengan kokoh-nya. Maka tiada-lah salah jika di-katakan Kerajaan telah berjaya dalam usaha-nya hendak menyatu padukan berbagai² keturunan bangsa di-negara kita dengan menggunakan dasar pelajaran-nya dan hendak membanyakkan lagi ra'ayat yang tahu menulis dan membacha.

136. Pada fikiran Kerajaan sudah-lah sampai masa-nya patut di-ambil satu lagi langkah yang besar bagi kemajuan pelajaran di-Negeri² Tanah Melayu. Langkah yang besar ini ia-lah memulakan satu sistem pelajaran baharu yang di-sebut Sistem Sekolah Yang Lengkap. Rengkas-nya, dengan chara sistem baharu itu, semua kanak² akan dapat bersekolah darjah permulaan sa-kurang²-nya sa-lama sembilan tahun

ia-itu enam tahun di-sekolah rendah yang ada sekarang ini dan tiga tahun di-sekolah menengah peringkat rendah. Murid² naik darjah dalam masa sembilan tahun dengan tiada payah masuk perseksa dan oleh kerana itu Peperiksaan Masok Sekolah Menengah Tanah Melayu akan tidak di-adakan lagi mulai daripada tahun ini. Dan juga Sekolah² Lanjutan yang mula di-buka dalam tahun 1961 untuk memberi pelajaran lepasan rendah kepada murid² yang tiada dapat masuk sekolah² rendah akademik akan tidak di-adakan lagi oleh kerana sa-lepas itu semua murid akan terus bersekolah sa-hingga sampai sembilan tahun bersekolah. Akan tetapi murid² yang hendak tukar sekolah dari sekolah yang menggunakan sa-suatu bahasa pengantaran ka-sekolah yang menggunakan bahasa pengantaran yang lain, sa-telah sampai enam tahun bersekolah kena-lah mereka masuk Remove Class sa-lama sa-tahun sa-belum belajar menyambong pelajaran permulaan-nya di-sekolah yang baharu itu.

137. Sa-telah bersekolah sembilan tahun semua murid² akan masuk peperiksaan Sijil Rendah Pelajaran. Kemudian daripada itu, menurut yang di-dapati mereka bagi satu² mata pelajaran, boleh-lah mereka masuk sekolah² lepasan permulaan yang memberi pelajaran yang berlainan² seperti sekolah menengah tingkatan atas, sekolah perdagangan atau sekolah teknik, sekolah pertukangan atau kelas pelatehan atau kelas pelajaran lanjutan. Semua murid² yang umpama ini akan di-beri pelajaran untuk memasoki Peperiksaan Sijil Persekolahan Malaysia atau peperiksaan bagi lain² sijil yang mengenai kursus² pengajian mereka masing² yang akan di-adakan sa-lepas dua tahun atau lebih. Sa-lepas itu, boleh-lah mereka masuk belajar dalam kelas Sijil Persekolahan Tinggi untuk bersedia masuk ka-Universiti atau boleh-lah mereka meminta masuk ka-lain² sekolah yang memberi 'ilmu pengetahuan tinggi seperti maktab latehan guru atau maktab teknik atau menchari pekerjaan.

138. Tujuan besar sistem baharu ini ia-lah hendak memberi kepada sa-saorang murid pelajaran yang ber-

padanan dengan kebolehan dan kepan-daian-nya. Chara-nya ia-lah memberi murid² itu pelajaran umum serta memerhatikan dan memandu mereka sa-telah mereka bersekolah enam tahun untuk menchari pekerjaan yang sesuai sa-kali dengan mereka mengikut kechenderongan mereka. Semua murid yang hendak menyambong pelajaran-nya sa-telah sembilan tahun bersekolah dan sa-telah di-timbangan markah yang di-dapati-nya bagi satu² mata pelajaran dalam peperiksaan Sijil Pelajaran Rendah, akan di-ajar oleh guru² yang pakar dalam mata² pelajaran yang di-dapati amat sesuai bagi mereka. Dengan yang demikian dapat-lah mereka menggunakan dengan sempurna-nya bakat yang ada pada mereka dan dapat-lah mereka menjadi warga negara yang bertanggung-jawab dan berguna dan lengkap dengan pengetahuan untuk berkhidmat kepada masharakat tempat tinggal-nya dan kepada negara 'am-nya. Pendek-nya tiap² orang murid yang telah bersekolah mengikut sistem ini akan dapat hidup sesuai dengan masharakat.

139. Sudah tentu-lah ibu bapa mempunyai kewajipan² yang penting dalam sistem yang baharu ini, satu daripadanya ia-lah mengubah sikap mereka tentang pelajaran dan pekerjaan kechuali sikap menchari 'ilmu pengetahuan. Memakai sistem baharu ini ada-lah sesuai dengan perkembangan dalam lapangan pelajaran yang baharu sa-kali di-dapati di-negeri² yang lebih maju di-dalam dunia ini. Oleh itu boleh-lah di-katakan bahawa Malaysia maju benar dalam lapangan pelajaran dan sistem pelajaran-nya boleh-lah di-tandingkan dengan mana² sistem yang terbaik dalam dunia ini.

140. Dengan memakai Sistem Persekolahan yang Lengkap ini siap-lah usaha Kerajaan membuat ranchangan pelajaran yang lengkap bagi peringkat rendah hingga kepada peringkat lepasan menengah. Oleh sebab itu pada masa ini Kerajaan ada-lah menimbangan sa-dalam² nya perkara meranchang dan memajukan pelajaran pada peringkat yang lebih tinggi ia-itu lebih tinggi daripada peringkat lepasan menengah. Sa-buah Jawatan-kuasa Peranchang Pelajaran Tinggi

yang di-tubuhkan dengan Menteri Pelajaran menjadi Pengerusi-nya, sekarang ini sedang mengkaji mas'elah ini dengan tujuan hendak membuat satu penyata untuk timbangan Kerajaan. Apabila penyata ini di-sampaikan kepada Kerajaan dan di-timbangkan serta di-luluskan oleh Kerajaan untuk di-jalankan shor²-nya maka pada masa itu sudah-lah di-ranchangkan sistem pelajaran di-negara kita ini bagi semua peringkat pelajaran ia-itu daripada pelajaran permulaan hingga pelajaran universiti dan lepasan universiti.

141. Barangkali elok-lah juga di-sebut bahawa tahun 1967 ada-lah termasuk di-dalam masa Kerajaan yang baharu di-pileh itu akan berkuasa dan pada tahun itu telah di-tetapkan bagi memulakan Bahasa Melayu menjadi bahasa resmi yang tunggal bagi negara ini. Sistem pelajaran negara ini telah pun di-susun dengan tujuan supaya dasar hendak menjadikan Bahasa Melayu bahasa resmi bukan sahaja dengan sebutan bahkan dengan perbuatan akan terlaksana.

142. Kerajaan chukup sedar bahawa dengan berubah-nya dasar pelajaran-nya sa-bagaimana yang telah di-bicarakan tadi perbelanjaan akan bertambah banyak, perbelanjaan pokok mahu pun perbelanjaan yang berulang² dan guru² mesti-lah bertambah banyak lagi di-lateh dalam masa yang singkat sahaja. Hal² ini ia-lah mas'e-lah² yang besar tetapi memandangkan betapa mustahak-nya di-adakan kemudahan² pelajaran yang lebeh baik bagi perengkat muda kita maka Kerajaan bersedia menjalankan segala ikhtiar untuk menchari wang lagi dan juga memulakan ranchangan² kilat, di-mana² yang mustahak dan dapat di-mulakan bagi melateh guru² sa-banyak yang menchukupi.

143. Kita yakin bahawa memberi pelajaran yang sesuai kepada peringkat muda kita ada-lah sa-baik² jaminan bagi kebajikan dan kema'amoran negara ini. Oleh yang demikian Kerajaan bermaksud hendak mendahulukan perkara memberi pelajaran yang sa-habis baik sa-kadar yang terdaya, kepada mereka yang akan menjadi warga negara negeri ini.

KEMENTERIAN LUAR NEGERI

144. Dalam perkara perhubungan dengan negara² luar Kerajaan akan terus berpegang kepada dasar² Piagam Bangsa² Bersatu, tetapi dalam pada itu juga menjalankan dasar luar negeri yang chergas dan bebas.

145. Kerajaan akan terus memelihara perhubungan yang baik dengan semua negeri yang ingin berbaik² dengan kita. Kerajaan akan berusaha untuk merapatkan kerjasama antara kawasan. Negara Commonwealth ada tanda² akan menjadi bertambah kuat dengan masok-nya negara² yang baharu merdeka yang kita sambut dengan baik bersama² dengan negara² anggota yang lain ka-dalam keluarga bangsa² ini.

146. Dalam masa sa-tahun yang lalu kita telah menchapai suatu kejayaan yang penting dalam sejarah negara kita. Pada 16 haribulan September, 1963 negeri² Singapura, Sarawak dan Sabah dan negeri² di-Tanah Melayu telah bersatu untuk menubuhkan Persekutuan Malaysia. Walau pun perkara ini menamatkan penjajahan dalam kawasan ini, sayang-nya usaha² kita untuk menubuhkan-nya itu telah menjadi susah bukan kerana kita sendiri.

147. Sa-belum Malaysia di-tubuhkan Kerajaan dan Kerajaan Baginda Queen di-United Kingdom telah bersunggo² menjalankan semua perkara yang bersangkutan dengan kehendak² perlembagaan dan mengikut lunas² demokrasi untuk menubuhkan-nya. Sa-lain daripada itu Jawatan-kuasa Antara Kerajaan telah mengadakan beberapa pertemuan untuk menjamin supaya terpelihara kepentingan² negeri² Sabah, Sarawak dan Singapura dan juga Brunei.

148. Ada-lah di-kesalkan bahawa Brunei telah memutuskan kemudian tiada mahu masok Malaysia, tetapi, sementara hal ini menunujukkan bahawa perkara memilih itu terserah kepada orang yang kena-mengena dengan chadangan ini, Brunei maseh boleh diterima masok Malaysia sa-kira-nya ia mahu menimbangkan sa-mula dasar negeri-nya kemudian kelak.

149. Sa-patut-nya menghapuskan penjajahan di-terima baik oleh semua

negara, dua daripada negara² tetangga kita nampak-nya menentang dengan keras pula akan perkara ini. Barangkali belum pernah lagi berlaku dalam sejarah negara² yang mencapai kemerdekaan-nya seperti yang berlaku kepada penubohan Malaysia yang telah di-tunda untuk memberi tempoh kepada Indonesia dan Filipina menyambut baik penubohan Malaysia itu. Malang-nya, walau pun wakil² Setia-usaha Agong telah menjalankan siasatan untuk mengetahui kehendak² penduduk² Sabah dan Sarawak mengenai Malaysia dan telah mengeluarkan penyata mengatakan bahawa kebanyakan daripada penduduk² negeri itu terang² menyokong Malaysia, itu pun kedua² buah negara tetangga kita tiada mahu perchaya kepada hasil penyiasatan itu dan kedua²-nya telah enggan mengakui Persekutuan ini, dan dengan berbuat demikian, mereka telah mungkir dengan perjanjian yang telah di-buat dalam Meshuarat Kemunchak yang telah di-adakan di-Manila bulan Julai tahun lalu. Perkara ini menjadi sebab terputus-nya perhubungan diplomat antara kita dengan kedua² buat negara itu.

150. Semenjak itu Indonesia telah memperhebat dasar penentangan-nya terhadap negara ini, termasuk gerakan sabversif, pengkhianatan dan menembak dan membunuh orang² Malaysia dengan tiada memoleh dan masuk sa-chara haram ka-dalam kawasan negara kita. Oleh kerana Kerajaan kita sentiasa mengambil berat tentang betapa penting-nya memelihara keamanan dan keselamatan dalam kawasan ini maka Kerajaan kita telah berkali² bersetuju dan telah pun menghadziri meshuarat² peringkat pegawai², peringkat Menteri² dan peringkat Kemunchak dengan Filipina dan Indonesia sa-belum Hari Malaysia dan pada peringkat pegawai dan Menteri di-Bangkok, sa-lepas Hari itu. Dalam pertemuan² itu telah di-binchangkan perkara² berhenti tembak menembak dan mengundorkan pasokan² bersenjata Indonesia yang tetap dan yang tiada tetap daripada kawasan Malaysia. Kerajaan Indonesia tiada mahu bersetuju dengan tuntutan kita supaya askar² mereka di-undorkan

daripada negara kita yang berdaulat dan dengan itu mana² perjanjian berhenti tembak menembak tiada-lah dapat di-jalankan dengan sempurna.

151. Kerajaan tiada pernah terkeluar daripada dasar negara hendak menyelesaikan pertikaian dengan chara damai. Orang Indonesia telah menimbulkan kemarahan kita dengan perbuatan mereka selalu masuk ka-negara kita sa-chara haram dan menyerang warga negara kita, baik orang² awam mahu pun pasokan² bersenjata dan juga anggota pasokan² bersenjata negara² Commonwealth yang telah datang menolong kita mempertahankan negara kita. Tetapi kita tetap bersabar dan kita akan berusaha terus mencari apa jua jalan yang patut untuk menyelesaikan pertikaian itu dengan jalan damai. Ada chadangan² supaya mengadakan lagi Meshuarat Kemunchak antara ketiga² negara. Perdana Menteri bukan-lah tiada suka meshuarat seperti itu di-adakan tetapi nyata tidak ada Perdana Menteri yang tahu akan harga diri-nya boleh bersetuju duduk bermeshuarat dengan Presiden sa-buah negara dan berbinchang² mengenai keamanan apabila askar² negara itu terus menerus menchemarkan kedaulatan negara-nya. Tambahan pula adalah mustahak supaya ada jaminan bahawa tiap² perjanjian yang di-chapai dalam meshuarat itu hendak-lah dipatohi kerana pada masa yang sudah² tiada berapa lama sa-sudah di-buat perjanjian, syarat² perjanjian itu dilanggar pula. Perdana Menteri memang betul² berkehendakkan keamanan yang kekal bukan keamanan sementara yang syarat-nya boleh dilanggar oleh pihak lawan ikut suka hati-nya sahaja.

152. Bagaimana pun kita berasa lapang kerana banyak negara² sahabat terutama sa-kali negara² Commonwealth, Amerika Sharikat dan negara² lain lagi telah menunjukkan bukti bahawa mereka menyokong kita dan berharap kita akan berjaya. Dalam masa negara kita menghadapi ketika yang genting walau pun kebolehan² kita tersekat. Kerajaan ber'azam hendak merapatkan lagi perhubungan dengan negara² Afrika-Asia, bersama² itu juga berusaha lebih kuat lagi supaya Malaysia dan

dasar-nya akan betul² di-ketahuī di-luar negeri.

153. Keputusan pilehan raya umum baharu² ini menunjukkan kepada penduduk² negara ini sendiri dan kepada dunia tentang perpaduan ra'ayat dan kesediaan mereka memberi keperchayaan penoh kepada Kerajaan dalam menjalankan dasar yang ada sekarang bagi memelihara maruah dan ke-dauletan negara pada ketika negara tetangga yang kuat mengancham hendak "mengganyang kita".

154. Pada ketika awan mendong sedang menyelaputi suasana politik tanah ayer kita sa-buah bintang gemerlapan di-langit membawa harapan bagi masa yang akan datang. Sa-bagai hasil daripada perundingan antara Perdana Menteri dan Presiden Macapagal daripada Filipina pada 2 haribulan Februari di-Phnom Penh, kedua² buah negara ini telah menubuhkan Konsol masing² di-ibu kota kedua² buah negara yang di-harap akan membuka jalan bagi membaiki sa-mula perhubungan antara Malaysia dan Filipina.

155. Semenjak perhubungan diplomat dengan Filipina terputus tidak ada apa² yang di-perbuat untuk mengisi perjanjian ASA. Bagaimana pun perhubungan kebudayaan terutama antara Thailand dan Malaysia telah di-jalankan dengan tidak ada apa² gendala walau pun ada-nya keadaan yang muram ini. Ada-lah menjadi harapan kita tiada lama lagi segala-nya yang telah di-persetujui dalam Perjanjian ASA akan dapat di-jalankan sa-mula dan akan mendatangkan kerjasama yang lebih erat antara ketiga² negara yang bersahabat ini.

156. Dalam tahun ini juga sa-kali lagi kita telah menunjukkan dengan jelas keinginan kita untuk mengeratkan perhubungan dengan sahabat² dan jiran² kita. Pada bulan Februari atas undangan Duli² Yang Maha Mulia Raja dan Permaisuri Thailand, Duli² Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Raja Permaisuri Agong telah mengadakan lawatan negara ka-negara tetangga kita yang dekat sa-kali itu. Sambutan yang mesra Duli² Raja dan Permaisuri

Thailand dan ra'ayat Negeri Thai akan tetap menjadi kenangan sa-lama²-nya.

157. Duli² Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Raja Permaisuri Agong akan mengadakan lawatan Negara ka-Jepun mulai daripada 16 hingga 25 Jun, 1964. Ada-lah di-harapkan lawatan itu kelak dapat membuka jalan bagi perasaan persefahaman yang lebih erat antara ra'ayat Jepun dengan ra'ayat Malaysia.

158. Mengenai perkara perhubungan dengan negara² dalam kawasan ini pula, bukti kita bersungguh² hendak mengeratkan perhubungan itu ia-lah pada tahun ini kita telah menubuhkan dua lagi perwakilan kita, sa-buah di-Burma dan sa-buah lagi di-Korea Selatan, dan Kedutaan kita di-Juddah pada masa ini ada sa-orang Duta Tetap.

KEMENTERIAN KEWANGAN

159. Kerajaan akan mengadakan pin-daan² kepada Jadual Pertama Undang² Kumpulan Wang Pekerja² supaya pekerja² yang termasuk dalam kumpulan² di-bawah ini akan berhak mendapat faedah daripada Kumpulan Wang itu:

- (a) pekerja² estet itu kurang 25 ekar luas-nya;
- (b) orang² yang bekerja dengan majikan kalau orang² yang bekerja dengan majikan itu kurang daripada tiga orang.

Sa-lain daripada itu orang² gaji akan boleh juga membayar kepada kumpulan wang itu jika mereka suka. Wang itu boleh-lah di-bayar pada akhir tahun ini atau awal tahun 1965 apabila alat² dan mesen² tambahan yang di-kehendaki telah di-adakan oleh Lembaga.

160. Kerajaan telah memulakan perundingan² dengan Kerajaan Brunei untuk memberhentikan perjalanan Lembaga Surohanjaya Mata Wang dan memindahkan kira² harta dan hutang piutang kepada Bank Negara Malaysia supaya Bank itu boleh bertanggungjawab menerbitkan mata wang Malaysia. Jika perundingan² ini tiada berjaya Kerajaan berchadang hendak mendapatkan persetujuan Dewan ini untuk

mengeluarkan suatu surat notis memberitahu perkara hendak memberhentikan kuat kuasa Perjanjian Mata Wang, 1960 supaya apabila habis tempoh notis itu Bank Negara boleh bertanggung-jawab bagi menerbitkan mata wang.

161. Dengan tertuboh-nya Malaysia maka mustahak-lah mengadakan beberapa perubahan dan pindaan² dalam undang² yang berjalan kuat kuasa sebelum Hari Malaysia dalam negeri² di-Malaysia ini. Perintah² Pindaan telah di-keluarkan dari sa-masa ka-samasa bagi tujuan ini, tetapi dalam beberapa perkara mustahak-lah mengadakan undang² yang sama bagi seluroh Malaysia dan dengan hal yang demikian Kerajaan berchadang hendak mengadakan undang² untuk tujuan ini. Rang Undang² bagi meminda undang² yang berkaitan dengan Bank Negara dan urusan bank dan meluaskan urusan² bank itu ka-seluroh Malaysia akan di-bentangkan dalam Parlimen tiada lama lagi.

162. Kerajaan sedar bahawa sa-tengah² sharikat merasa gelisah tentang betapa lambat-nya di-tubuhkan Pasaran Bersama Malaysia. Lembaga Penasihat Chukai Perdagangan telah di-tubuhkan tetapi walau pun sudah puas di-chari di-seluroh dunia tiada juga dapat orang yang betul² layak memegang jawatan itu yang di-setujui oleh kedua² buah Kerajaan ia-itu Kerajaan Pusat dan Kerajaan Singapura. Kerajaan berharap akan dapat mencari chalu yang layak tiada lama lagi. Perkara hendak menubuhkan pasaran bersama ada-lah perkara yang berjalan sa-chara beransor² kerana menimbangkan keadaan² yang berbeza² yang di-dapati sekarang di-negeri² dalam Malaysia dan peratoran hasil yang sulit yang telah dipersetujui dalam Undang² Malaysia. Dalam pada itu pun ada-lah menjadi dasar Kerajaan hendak berusaha terus menubuhkan Pasaran Bersama dengan tujuan supaya dapat memajukan ekonomi Malaysia seluroh-nya. Perkara ini memerlukan di-adakan pindaan² kepada Chukai Perdagangan dan kepada undang² yang berkenaan dengan Kastam dan Eksais.

163. Berkenaan dengan perkara undang² chukai pendapatan Malaysia,

tujuan-nya ia-lah hendak menyusun suatu Undang² Chukai Pendapatan yang di-satukan dengan sa-beberapa segera yang boleh untuk menggantikan empat Undang² Chukai Pendapatan yang berasingan yang sedang berjalan kuat kuasa-nya di-dalam negeri² Tanah Melayu, Singapura, Sarawak dan Sabah. Dengan memandang kepada perbezaan Undang² Chukai Pendapatan yang ada sekarang ini di-Malaysia, boleh jadi lama lagi baharu dapat hendak di-keluarkan suatu Undang² yang di-satukan sa-umpama itu. Dalam pada itu, suatu langkah yang mudah telah pun di-susun berkenaan dengan sharikat² yang menjalankan perusahaannya di-Malaysia dengan jalan mengadakan nilai² pendapatan yang di-satukan sa-bagaimana yang ada berjalan kuat kuasa-nya pada masa ini di-dalam negeri² Tanah Melayu dan Singapura.

164. Berkenaan dengan chukai² dalam lapangan antara Bangsa perundingan telah di-adakan dengan tujuan hendak mengadakan perjanjian² untuk mengelakkan mengenakan chukai dua kali dan menchegeh daripada membayar chukai² pendapatan. Perundingan² itu telah di-adakan di-Negeri Jepun, Britain, Norway, Denmark, Amerika Sharikat dan di-Persekutuan Republic Jerman beberapa bulan yang lalu. Sunggoh pun rundingan² belum lagi di-mulakan dengan beberapa buah negeri lain yang chenderong kepada perkara ini, maka Kerajaan ada-lah berchadang dengan sa-beberapa yang boleh mengadakan perjanjian chukai yang sa-umpama itu dengan semua negeri² sahabat yang Malaysia ada mempunyai hubungan² ekonomi. Dengan ini dapat-lah di-perkuatkan lagi hubungan persahabatan itu bagi faedah kedua² pehak yang berkenaan.

KEMENTERIAN KESIHATAN

165. Kesihatan ra'ayat sa-makin bertambah baik lagi. Semenjak tahun 1957 orang mati telah kurang 25 peratus banyak-nya dan dalam tahun 1962 pada tiap² 10,000 orang penduduk yang mati 93 orang. Demikian juga semenjak tahun 1957 kanak² mati telah kurang 20 peratus ia-itu pada tiap²

sa-ribu orang yang selamat di-lahirkan 59 orang mati.

166. Wabak ta'un di-Johor dan Melaka yang mula berlaku dalam bulan Mei tahun dahulu telah dapat di-kawal pada bulan Ogos tahun itu juga. Pada bulan Disember 1963 wabak ta'un telah berlaku di-Kedah dan Melaka. Langkah² yang mustahak telah di-ambil mengawal-nya di-kawasan² yang berlaku penyakit itu. Oleh kerana telah di-jalankan ikhtiar dengan bersungguh² maka tiada-lah sampai lain² penyakit menjangkit yang merbahaya, seperti penyakit ketumbohan, hawa dan sa-bagai-nya.

167. Usaha mengadakan Perkhidmatan² Perubatan dan Kesihatan di-kawasan² luar bandar telah banyak di-jayakan. Enam puluh dua peratus daripada perbelanjaan yang hendak di-belanjakan bagi Ranchangan Kesihatan Luar Bandar telah di-belanjakan sa-telah tiga tahun di-jalankan Ranchangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua menjadikan dapat-lah di-siapkan 503 buah bangunan daripada 602 buah yang di-chadangkan. Bangunan² yang telah siap itu ia-lah 27 buah Pusat Kesihatan Besar, 31 buah Pusat Kesihatan Kechil dan 385 buah klinik² Bidan yang ada bahagian untok tempat bidan² tinggal. Bangunan² yang 99 buah lagi itu sudah hampir siap dan akan di-siapkan dalam tahun 1964. Lebih 52 peratus daripada perbelanjaan yang hendak di-belanjakan bagi mengelokkan lagi rumah² sakit telah di-belanjakan dalam masa tiga tahun itu.

168. Faedah² yang di-dapati daripada usaha memperbesarkan perkhidmatan perubatan dan kesihatan itu ada-lah nampak nyata kerana orang yang pergi ka-klinik² dan rumah² sakit telah bertambah banyak. Dalam tahun 1963 lebih 11,000,000 orang telah pergi ka-Jabatan orang sakit yang tiada masuk rumah sakit, ka-gedong² ubat, ka-kereta² ubat dan ka-klinik² kesihatan ia-itu bertambah 55 peratus banyak-nya daripada tahun 1957. Sa-telah katil² di-rumah² sakit di-tambah hampir² 5,000 buah banyak-nya semenjak tahun 1957 bilangan orang masuk rumah sakit pada tiap² tahun telah bertambah hampir² 40 peratus.

Dalam tahun 1963, 377,000 orang sakit telah di-masokkan dalam rumah sakit. Oleh kerana klinik² gigi telah bertambah daripada 96 buah dalam 1957 ka-dua ratus empat puluh lima buah pada tahun 1963 maka orang yang datang ka-klinik gigi telah bertambah pula. Dalam tahun 1963, sa-banyak 850,000 orang telah datang ka-klinik gigi ia-itu 73 peratus lebih banyak daripada tahun 1957.

169. Belum pernah ada usaha melateh kakitangan teknik sa-besar yang di-buat sekarang ini. Pada masa ini ada lebih 1,000 orang belajar menjadi jururawat, hampir² 500 orang belajar menjadi penolong² jururawat dan lebih 250 orang belajar menjadi bidan.

170. Jabatan Perubatan di-Universiti Malaya yang di-buka dalam bulan Mei tahun dahulu tatkala 40 orang penuntut masuk belajar kursus perubatan permulaan, akan mengambil 40 orang penuntut lagi pada tahun ini. Enam puluh empat orang penuntut, ia-itu 40 orang yang belajar kursus perubatan permulaan dalam tahun dahulu dan 24 orang yang tiada belajar kursus perubatan permulaan itu, akan belajar kursus perubatan tahun yang pertama.

171. Ada kira² 40 orang pegawai perubatan dan doktor gigi sedang belajar kerja dan kursus lepasan Universiti di-sabatang laut. Pada masa ini ada 94 orang Tanah Melayu yang mempunyai kelulusan pakar dalam berbagai² bahagian perubatan, bahagian belah mem-belah, bahagian gigi dan bahagian penyelidekan.

172. Pada hujung bulan Mei, 1964 pada jangka-nya akan siap-lah Makmal dan Setor Membuat Ubat di-Petaling Jaya yang memakan belanja \$5,400,000 itu dan demikian juga akan siap-lah Sekolah Latehan Jururawat di-Johor Bahru yang memakan belanja \$366,000 itu. Sekolah Latehan Jururawat Gigi di-Pulau Pinang yang memakan belanja \$895,000 itu di-jangka akan siap pada penghujung tahun ini.

173. Oleh kerana di-utamakan kesihatan 'awam dan ubat² menchegeh penyakit, maka Kementerian Kesihatan telah membuka bahagian² baharu bagi mengawal Penyakit² Menjangkit Melalui

Udara, Pelajaran Kesihatan, Kesihatan Perempuan Mengandung dan Kanak², Latehan, Rekod Perubatan dan Perangkaan Kesihatan.

174. Gerakan Mengawal Tibi Kebangsaan ada-lah sedang berjalan dengan jaya-nya. Semenjak di-lancarkan pada tahun 1961 tiada kurang daripada 600 orang kakitangan rawatan dan kesihatan, tukang X-ray, pembantu makmal telah di-latih atau sedang di-latih dalam berbagai² hal kerja mengawal tibi. Lebeh sa-tengah juta orang kanak² dan budak² telah di-chuchok dengan B.C.G. supaya tidak kena tibi dan lebeh 400,000 orang telah di-X-ray.

175. Rancangan Permulaan Menghapuskan Penyakit Demam Kepialu yang telah di-jalankan sa-lama tiga tahun itu sekarang ini hampir tamat dan chara² yang di-gunakan dan kejayaan yang di-chapai sedang di-kaji. Dengan membuat kajian ini senang-lah dapat menentukan rancangan bagi masa yang akan datang untuk mengawal dan menghapuskan penyakit demam kepialu.

176. Gerakan Mengawal Penyakit Puru dan penyakit Untut ada-lah berjalan dengan jaya-nya dan penyakit² ini ada-lah sedang di-kawal dengan chara² yang terator di-tempat yang ada penyakit² itu.

177. Undang² kesihatan 'awam Tanah Melayu sedang di-ubah dan di-kemas-lagi supaya sesuai dengan kemas-juan ubat² menchegeh penyakit.

178. Negara ini patut-lah menerima kaseh atas bantuan² teknik yang berupa pakar², kelengkapan² dan biasiswa yang di-berikan oleh berbagai² pertubohan² antara bangsa dan Kerajaan negeri² asing seperti Pertubohan Kesihatan Sadtania, Pertubohan Kumpulan Wang Kanak² Bangsa² Bersatu, Lembaga Bantuan Teknik Bangsa² Bersatu, Kerajaan² Australia, Canada, India dan United Kingdom melalui Colombo Plan, Kerajaan Republik Jerman, Peace Corps Amerika Sharikat, Care-Medico, Kumpulan Penyelidek Tentera Amerika Sharikat, Hooper Foundation Universiti California, Majlis Penyelidek United Kingdom dan lain²-nya.

KEMENTERIAN PENERANGAN DAN PENYIARAN

(A) Jabatan Radio

179. Satu daripada chita² Kerajaan Perikatan ia-lah mengadakan satu perkhidmatan radio yang baik bagi memberi hiburan, penerangan dan pelajaran kepada ra'ayat—siaran radio yang baik, bukan sahaja dalam hal warta berita dan ranchangan², bahkan terang siaran-nya dan perkhidmatan² yang lain lagi. Oleh yang demikian ada-lah mustahak mengadakan kemudahan² yang lebeh banyak dan lebeh baik supaya kakitangan² dalam bahagian warta berita, ranchangan dan kejuruteraan boleh membuat kerja yang di-tugaskan pada mereka dan juga supaya hasil perkhidmatan mereka hari² akan memberi puas hati kepada pendengar². Oleh hal yang demikian ada-lah penting supaya dapat meluaskan siaran² kepada kawasan² dan isi siaran-nya di-tambah untuk berbagai ragam kehendak.

180. Satu daripada chara² hendak men-chapai tujuan ini ia-lah membena beberapa buah steshen radio di-beberapa buah tempat yang sesuai diseluruh negeri ini. Steshen² radio ini boleh di-jadikan steshen pemancar gelombang sederhana yang terang siaran-nya (saperti di-Kuantan) atau sa-bagai steshen yang mengadakan siaran-nya sendiri (saperti di-Pulau Pinang dan Kota Bharu) yang boleh menjadi steshen pemancar dan boleh juga mengadakan ranchangan²-nya sendiri.

181. Rancangan ini termasuk perkara membena sa-buah steshen pemancar yang kuat di-Kuantan yang memakai dua pesawat 10 kilowatt. Wang sa-banyak \$500,000 telah di-luluskan bagi tahun 1964 untuk menyiapkan ranchangan ini. Satu Steshen Radio Kawasan yang lengkap akan di-siapkan tahun ini di-Melaka dan sa-buah lagi di-Kota Bharu. Bagi tahun 1964 wang sa-banyak \$463,530 di-untukkan bagi menyiapkan pembenaan sa-buah steshen kawasan di-Ipoh. Steshen ini memakai tiga pesawat pemancar gelombang sederhana 10 kilowatt.

182. Wang sa-banyak \$34,000 telah di-luluskan bagi tahun 1964 untuk menyiapkan sa-buah bangunan steshen dan studio-nya sa-kali di-Johor Bahru tetapi ranchangan itu tiada menyebut fasal alat kelengkapan studio. Pada mula-nya di-fikirkan lebeh elok tiada menjadikan Johor Bahru steshen yang ada ranchangan sendiri tetapi menjadikan ia sa-bagai steshen pemancar sahaja. Tetapi oleh kerana Kerajaan Negeri Johor berkehendakkan juga maka nyata-lah mustahak mengadakan peruntukan untuk membeli alat studio bagi mengadakan siaran ranchangan. Johor Bahru telah pun menjadi steshen pemancar yang menggunakan tiga pesawat semenjak 7 haribulan November, 1963.

183. Wang permulaan sa-banyak \$500,000 telah di-luluskan bagi perbelanjaan membena sa-buah steshen radio kawasan di-Kuala Trengganu pada tahun 1964 ini, dan wang sa-banyak \$50,000 lagi telah di-luluskan untuk menyiapkan ranchangan "Perkhidmatan² Malaysia Kajang". Ranchangan kedua ini sederhana sahaja dan ada-lah di-maksudkan untuk Negeri² di-Borneo. Steshen ini menggunakan satu pesawat pemancar sederhana 50 kilowatt.

184. Ada-lah di-aku² di-serata dunia bahawa tiap² negeri patut memberi penerangan kepada negeri² lain tentang dasar dan chita²-nya, kejayaan-nya dan peranan yang di-lakukan atau yang ia berharap dapat melakukan-nya dalam dunia antara bangsa. Semua perkara ini boleh ia melakukan-nya melalui siaran² radio, dengan menggunakan beberapa steshen pemancar yang kuat di-beberapa frequency untuk mengurangkan kachau² dalam siaran yang sengaja di-lakukan atau pun yang tiada sengaja. Dalam masa² ketegangan yang di-hadapi negara siaran² keluar negeri menjadi sa-perkara yang amat penting dan alat yang mustahak untuk mengukuhkan kedudokan negara. Ranchangan ini termasuk perkara membena sa-buah pusat pemancar yang baharu yang memakai pesawat 100 kilowatt yang kuat, sistem aerial yang berkenaan dengan-nya dan lain² alat. Sa-banyak \$1,960,000 wang telah di-luluskan bagi tahun 1964 untuk

perbelanjaan ranchangan itu sa-terusnya.

185. Bangunan Penyiaran yang di-chadangkan hendak di-bena di-Lembah Pantai ia-lah sa-buah projek yang betul² baharu. Kerana banyak perkara telah bertambah semenjak Merdeka pada tahun 1957, maka Radio Malaysia di-Kuala Lumpur tiada lagi tempat kosong bagi pejabat dan kemudahan² studio, hingga pada masa ini ia terpaksa memakai empat tempat dalam bandar raya ini saja. Pejabat dan studio di-Bangunan Persekutuan sudah penoh tiada tempat kosong lagi. Oleh kerana banyak perkara lain yang di-kehendaki Jabatan ini membuat-nya, siaran radio ka-sekolah², siaran radio dalam dan keluar negeri yang bertambah maka sangat²-lah mustahak mengadakan sa-buah Bangunan Penyiaran yang baharu. Apabila bangunan ini siap kelak, Radio Malaysia akan keluar daripada pejabat² yang di-gunakan-nya sekarang supaya pejabat² lain dapat menggunakan-nya pula. Bagi tahun 1964 sa-banyak \$750,000 telah di-untokkan untuk memulakan ranchangan itu.

186. Suatu perkara lagi ia-lah tertuboh-nya Pusat Menyunting Berita. Ranchangan ini memakan belanja \$960,000 dan ada-lah di-maksudkan bagi kegunaan bukan sahaja Jabatan Radio, Talivishen dan Penerangan, bahkan Kementerian² dan Jabatan² lain yang berkehendakkan penyata² dan rangkaian² berita siaran radio asing yang mustahak bagi kerja-nya. Satu daripada tugas²-nya ia-lah memereksa perubahan² frequency dan kekachauan² dalam siaran² radio.

187. Satu perkara lagi yang di-kehendaki oleh Radio Malaysia dalam ranchangan kemajuan-nya ia-lah peruntukan membeli pesawat pemancar 50 kilowatt, sistem aerial khas dan alat² lain yang hendak di-pasang di-tempat yang sesuai bagi memancarkan siaran ranchangan² dalam negeri ka-Sabah dan Sarawak. Pada masa ini pesawat² pemancar kita chuma 10 kilowatt saja dan radio steshen di-Sarawak dan Sabah tiada berapa dapat memancarkan sa-mula siaran² warta berita dan ranchangan²

itu kepada pendengar² di-kawasan itu. Sa-banyak \$1,200,000 telah di-luluskan untuk memulakan ranchangan pada tahun 1964 dan di-jangka siap pada pertengahan tahun 1965.

(B) Jabatan Talivishen

188. Talivishen mula di-adakan di-Kuala Lumpur pada bulan Disember 1963. Ini ada-lah satu langkah kemajuan bagi mana² negeri yang sedang membangun, yang boleh memberi penerangan, pelajaran dan hiburan kepada penduduk² negeri ini.

189. Perkhidmatan talivishen itu ada-lah satu projek permulaan yang di-pancharkan dari studio dan pejabat² sementara di-Dewan Tunku Abdul Rahman, menggunakan pesawat pemancar yang kecil di-Bukit Besi, dan ia menggunakan empat bahasa dalam satu saloran. Dalam bulan April perkhidmatan itu telah di-luaskan ka-lpoh dan Melaka.

190. Ada pun ranchangan hendak mendirikan studio dan pejabat tetap di-suatu kawasan yang baharu diperolehi di-Lembah Pantai sedang di-selenggarakan dan tiada lama lagi di-harapkan bangunan tersebut akan di-dirikan. Ada ranchangan hendak menggunakan pesawat pemancar yang lebih kuat untuk meluaskan lagi perkhidmatan itu dan menyiarkan ranchangan dalam dua saloran.

191. Peruntukan wang untuk membina bangunan dan pesawat pemancar di-Pantai Barat telah pun di-luluskan. Apabila siap kelak dapat-lah semua bandar di-Pantai Barat daripada Kangar di-bahagian utara hingga ka-Johor Bahru, termasuk Singapura, di-bahagian Selatan, menikmati siaran talivishen. Ranchangan ini di-jangka siap sa-belum akhir tahun ini. Kawasan² yang telah di-pileh kebanyakannya kawasan² yang termasuk dalam ranchangan kemajuan di-tempat Jabatan Talikom ada pesawat perkhidmatan microwave-nya. Dengan berbuat demikian dapat-lah menyelamatkan wang untuk ranchangan² kemajuan dan juga untuk mengecilkan perbelanjaan menguruskan steshen itu.

192. Ranchangan² hendak meluaskan siaran bagi penduduk² di-Pantai Timor

sedang di-kaji dengan bersungguh². Tujuan Kerajaan ia-lah hendak meluaskan siaran hingga akhir-nya dapat-lah kira² 75 peratus daripada penduduk² negeri ini melihat siaran talivishen jika tiap² rumah ada peti talivishen. Kerajaan ada-lah menggalakkan orang ramai memiliki peti talivishen mereka sendiri dengan chara mengenakan lesen yang murah dan pembuat² peti talivishen di-galakkan supaya membuka kilang² membuat peti talivishen di-Malaysia supaya orang ramai dapat membeli peti² talivishen dengan harga yang murah. Pembuat² peti talivishen menyambut baik ranchangan Kerajaan itu dan mereka telah memohon lesen untuk mendirikan kilang² tersebut mengikut ranchangan perusahaan perintis.

193. Kerajaan berchita² supaya orang ramai jangan pula terpaksa menanggung perbelanjaan kerana kemudahan talivishen ini dan oleh hal yang demikian Kerajaan berchadang hendak mengadakan siaran talivishen perdagangan supaya hasil yang di-perolehi dengan chara itu kelak dapat-lah menutup perbelanjaan mengadakan siaran tersebut.

194. Talivishen bukan-lah lagi satu perkara untuk orang senang² saja; ia ada-lah satu perkara yang perlu dalam dunia moden dan maju ini. Ada pun tujuan Kerajaan ia-lah supaya orang ramai dapat menikmati kehidupan yang lebih baik dan selesa lagi dan terutama-nya supaya orang ramai tahu dan faham perkara² yang berlaku dalam negara ini dan dalam dunia umum-nya.

(C) Jabatan Penerangan

195. Jabatan Penerangan telah menjalankan kewajipan-nya dengan memuaskannya dengan mengambil bahagian yang chergas dalam semua gerakan² Kerajaan di-seluruh negara ini dan di-segala peringkat. Perkara² yang penting dalam gerakan² ini ia-lah memberi penerangan mengenai negara Malaysia dan perayaan² Hari Malaysia pada bulan September 1963, dan mengenai Pilihan Raya di-Tanah Melayu pada bulan April 1964 yang baharu lalu. Tenaga² Jabatan itu telah

di-gunakan sa-penoh-nya dan hasil-nya amat memuaskan hati.

196. Dengan tertuboh-nya Malaysia maka kerja² Jabatan itu dan perkara² yang termasuk dalam tugas kewajipan-nya telah bertambah pula. Jabatan itu pada masa ini sedang di-susun sa-mula supaya ia dapat melaksanakan kerja yang bertambah² itu.

197. Penerangan keluar negeri—ia-itu memberi penerangan tentang negara Malaysia di-luar negeri—pada masa ini ada-lah satu kewajipan yang mustahak bagi Jabatan ini. Tiga orang Pegawai Penerangan telah di-tugaskan bekerja dalam Pejabat² Perwakilan kita di-luar negeri sa-bagai Atashe Penerangan. Kakitangan Bahagian Penerangan Luar di-Ibu Pejabat sedang di-tambah untuk menyusun lebeh banyak lagi bahan² penerangan yang amat² di-kehendaki.

198. Tugas Jabatan itu di-dalam negeri ia-lah menjalankan usaha memupok kesedaran kebangsaan, ta'at setia kapada negara dan perpaduan ra'ayat. Pada masa hadapan lebeh banyak lagi kursus tata ra'ayat, lawatan sambil belajar dan perkara² yang sa-umpamanya akan di-adakan.

199. Setia-usaha Kementerian ini telah mengunjongi Timor Malaysia untuk membinchangkan chadangan² bagi tujuan merapatkan hubungan antara pertadbiran Ibu Pejabat dengan Jabatan² Penerangan di-Sabah dan Sarawak dan juga bagi usaha² menyatukan Jabatan itu kelak.

200. Rancangan hendak membena Pusat Tata ra'ayat yang di-taksirkan berharga \$750,000 telah di-tangguhkan hingga sa-lepas tahun 1965 ia-itu di-bawah Rancangan Lima Tahun Yang Ketiga. Tanah tapak bangunan itu sudah di-perolehi.

201. Filem Negara Malaysia berharap akan dapat berpindah ka-bangunan yang baharu sa-belum ulangtahun Hari Malaysia dalam tahun 1964. Apabila Filem Negara berpindah ka-sabuah bangunan yang tetap maka akan dapat-lah di-baiki lagi mutu filem-nya dan di-tambah pengeluaran-nya.

(D) Penerangan dan Penyiaran (Sabah)

202. Perkara yang besar sa-kali ia-lah memajukan dan meluaskan lagi siaran Radio Sabah yang akan memakan belanja \$1,239,372 semua-nya; sa-banyak \$866,000 telah pun di-luluskan bagi tahun 1964. Rancangan ini di-susun meliputi perkara meluaskan lagi kemudahan siaran radio di-beberapa buah kawasan di-Sabah. Rancangan²-nya di-susun tiada lama dahulu dan mula-nya perbelanjaan-nya di-tanggung dengan bantuan wang Pembangunan Tanah² Jajahan dan di-luluskan baharu² ini oleh Kerajaan Pusat.

203. Rancangan ini di-buat dua peringkat. Wang peruntokan bagi tahun 1964 ada-lah bagi Peringkat I. Dalam Peringkat ini rancangan-nya ia-lah hendak membena Steshen Pemancar V.H.F. di-Gunong Kinabalu dengan mengadakan steshen pemancar Gelombang Sederhana dan pusat² transmitter di-Sandakan, Jesselton dan Tawau. Dalam Peringkat II kemudahan² siaran radio saperti itu juga akan di-luaskan lagi hingga ka-Lahad Datu, Semenanjung Kudat dan Tenom.

204. Kemudahan² alat pemancar yang ada sekarang yang meliputi satu alat pemancar gelombang pendek 5 KW yang di-rancangan meliputi seluruh Negeri dan pemancar gelombang sederhana $\frac{1}{2}$ KW yang meliputi Jesselton tiada-lah menchukupi bagi kehendak seluruh negeri dan bagi suatu perkhidmatan berbilang bangsa.

205. Steshen Pemancar di-Gunong Kinabalu di-jangka akan dapat di-dengar dengan memberi puas hati penduduk² kawasan² yang ramai penduduk-nya dalam Negeri itu. Signal pesawat V.H.F. ini boleh di-dapati dan di-pancharkan kapada pesawat pemancar gelombang sederhana untuk mengadakan perkhidmatan radio yang baik bagi semua bandar² besar. Rancangan ini memerlukan dua rangkaian bagi siaran serentak bukannya satu saperti yang ada sekarang. Sa-buah Pusat Studio untuk membuat rancangan² sendiri akan di-adakan juga di-Sandakan tetapi pusat kawalan rangkaian akan tetap di-Jesselton.

206. Wang peruntokan bagi membeli alat kelengkapan Pusat Studio baharu di-Jesselton telah juga di-luluskan, terutama untuk mendirikan sa-buah Studio Penyambong yang kedua untuk mengadakan lebih banyak lagi kemudahan² ranchangan dan juga untuk menubuhkan sa-buah steshen penerima yang kecil di-Jesselton supaya ranchangan² Radio Malaysia dan ranchangan steshen² radio lain dapat di-pancharkan kepada pendengar² dengan memuaskan hati.

(E) Penyiaran (Sarawak)

207. Kerajaan telah menguntokkan wang untuk menyiapkan ranchangan mengadakan sa-buah steshen pemancar yang baharu di-Kuching yang telah di-mulakan tiada lama dahulu dengan bantuan daripada Kumpulan Wang Pembangunan Tanah² Jajahan. Mengikut ranchangan ini tiga pesawat pemancar gelombang pendek 20-KW akan di-pasang supaya siaran² dapat di-pancharkan ka-seluruh cherok rantau Negeri itu daripada bandar Kuching.

208. Oleh kerana pengangkutan jalan raya dan kemudahan perhubungan yang lain di-Sarawak masih belum menchukupi, tiada-lah dapat hendak menubuhkan steshen gelombang sederhana berpusat di-kawasan² yang ramai penduduk²-nya seperti Sibu, Miri, dan lain²-nya. Oleh yang demikian chara yang baik sa-kali menyelesaikan-nya ia-lah dengan mengadakan pemancar gelombang pendek yang kuat yang di-tujukan kepada kawasan² ini daripada Kuching.

KEMENTERIAN KESELAMATAN DALAM NEGERI

(A) Konferantasi

209. Dasar dan sikap Kerajaan berkenaan dengan komiunis dan sabversif tiada berubah. Kerajaan ada-lah ber'azam hendak menghapuskan Keganasan Komiunis dan anasir² sabversif dalam negeri ini.

210. Hari ini, keselamatan negara kita Malaysia ada-lah di-ancham dari satu bahagian ia-itu konferantasi dari Indonesia. Ada pun dasar konferantasi terhadap Malaysia itu ada-lah ber-

thabit dengan dasar meluaskan kawasan-nya oleh Indonesia dan bukan-lah berthabit dengan penubuhan Malaysia dan ini ada-lah alasan daleh Indonesia sahaja untuk melancharkan gerakan pencherobohan-nya sekarang ini. Ada-lah menjadi tujuan Indonesia hendak menakloki Malaysia dan lain² bahagian Tenggara Asia untuk menubuhkan Indonesia Raya. Berkenaan dengan hal ini Kerajaan Beta baharu² ini telah mengeluarkan satu risalah yang bertajok "NIAT INDONESIA TERHADAP MALAYSIA" yang menceritakan champor tangan penjajah Indonesia dan perchubuan penjajahan bentok baharu-nya sa-lama sembilan belas tahun untuk menghalang Tanah Melayu meni'mati kebebasan yang kita berhak mempesaka-nya.

211. Untuk menchapai maksud-nya itu dasar konferantasi Indonesia yang bermula dalam bidang kebudayaan, ekonomi dan siasah telah pun di-serta pula dengan gerakan tentera dan anasir² sabversif. Ada pun bidang konferantasi tentera-nya itu terletak kepada pencherobohan tentera-nya ka-dalam wilayah² Sarawak dan Sabah dan dalam bidang sabversif-nya pun ada-lah terletak kepada penyeludupan pengkhianat² Indonesia yang terlateh masuk ka-Singapura dan Tanah Melayu untuk menjalankan gerakan² Sayap Kelima dan gerakan² pengkhianatan dan untuk menubuhkan kawasan² pencherobohan tentera-nya di-dalam kawasan² ini.

212. Dengan gerakan² ini Indonesia berharap akan dapat menggulingkan Kerajaan Malaysia yang di-pilih sekarang ini dan menggantikan-nya dengan Kerajaan yang menyokong Indonesia dan dengan itu dapat-lah Malaysia di-jadikan negeri ta'alok Indonesia. Dalam usaha²-nya itu Indonesia ada-lah sunggoh² di-sokong oleh Pertubohan² Sulit Komiunis (CCO) Sarawak, Partai Komiunis Indonesia (PKI) dan Pertubohan Pengganas² Komiunis yang ada di-Sempadan Negeri Thai/Tanah Melayu.

213. Di-Sabah dan Sarawak pengganas² Indonesia yang bersenjata dan ahli² Pertubohan Sulit Komiunis telah menjalankan pencherobohan² senjata

dan juga menjalankan gerakan² gerila. Di-Singapura dan di-Tanah Melayu penyeludop² dan pengkhianat² Indonesia yang terlateh telah di-hantarkan untuk menjalankan kerja² mengkhianat dan lain² gerakan sabversif. Penyeludop² dan pengkhianat² ini telah diberikan senjata² api dan ubat² bedil oleh Indonesia supaya mereka itu boleh menjalankan gerakan² khianat dengan memusnahkan pesawat² dan alat² penting kegunaan orang ramai seperti rumah² letrik², jambatan², perbekalan ayer, paip² bekalan ayer, kebel² letrik dan sa-bagai-nya. Tujuan mereka berbuat demikian ia-lah kerana hendak melumpuhkan ekonomi negeri ini dan menimbulkan kachau bilau dan purak puranda.

214. Sa-telah tiada berjaya menjalankan pengkhianatan oleh kerana adanya gerakan² penchegah yang chekap di-jalankan oleh Kerajaan, mereka berchadang menjalankan gerakan² pengkhianatan yang kechil pula seperti yang telah berlaku di-Singapura baharu² ini. Gerakan² ini ada-lah bertujuan hendak menakut²kan penduduk² dalam negeri ini supaya orang ramai berasa di-dalam kechemasan, bimbang dan ragu. Oleh kerana adanya gerakan² penchegah yang chekap di-jalankan menentang-nya maka kerosakan yang di-lakukan oleh pengkhianat² itu hanya sedikit sahaja. Walau bagaimana pun kita tiada boleh hendak berpuas hati di-dalam hal ini oleh kerana Indonesia mungkin akan memperhebatkan lagi serangan² pencerobohan-nya ka-atas Malaysia di-Sabah dan Sarawak dan juga menghantar banyak lagi penyeludop² dan pengkhianat² ka-Tanah Melayu dan Singapura. Dengan hal yang demikian kita tiada boleh hendak mengechil²kan musuh kita dan kita hendak-lah berjaga² dengan bersunggo² hati pada sa-tiap masa. Ada-lah di-nyatakan bahawa perhubungan hendak menimbulkan ketakutan telah tiada berjaya oleh kerana ra'ayat ada-lah orang² yang nekad dan tabah telah dapat mempertahankan perbuatan² penakut yang mengkhianat dan sengaja membunuh orang² yang tiada berdosa. Ada-lah di-harap ra'ayat negeri ini akan sentiasa tenang akan tetapi berjaga² dan sen-

tiasa bekerjasama dengan pihak yang berkuasa untuk mengintip pengkhianat² dan penyeludop² yang telah di-lateh di-Indonesia itu di-kalangan kita.

215. Kerajaan chukup sedar tentang ada-nya anchaman² kapada keamanan dan keselamatan negeri ini dan Kerajaan telah pun menjalankan sa-berapa ikhtiar menentang anchaman² ini. Pasokan² Besenjata dan Pasokan Polis Hutan dengan di-bantu oleh Tentera² British sedang menjalankan gerakan² di-Sabah dan Sarawak menentang pengganas² Indonesia dan Komunis dan Kerajaan berchita² hendak meneruskan gerakan ini dengan sa-berapa lanchar-nya hingga saki baki pengganas Indonesia itu di-hapuskan dari bumi Malaysia. Sa-lain daripada gerakan² tentera Kerajaan telah juga menjalankan ikhtiar lain untuk menentang dan mengawasi anchaman² yang di-lakukan pengkhianat² yang di-lateh oleh Indonesia. Kerajaan telah menetapkan beberapa Tempat² Penting dalam negeri ini mengishtiarkan-nya sa-bagai KAWASAN² LARANGAN ATAU TEMPAT² LARANGAN dengan tujuan supaya di-jalankan langkah² khas untuk memerhatikan tingkah laku dan gerak geri orang² yang ada dalam kawasan² dan tempat² ini. Kerajaan sedang menimbangkan juga langkah yang keras hendak mengadakan undang² supaya dapat dikenakan hukuman yang lebeh berat lagi bagi kesalahan² membawa dan memileki senjata² api, peluru dan ubat² bedil sa-chara haram.

216. Walau pun menentang konferansi Indonesia ada-lah perkara yang utama, Kerajaan maseh lagi menjalankan tindakan menghapuskan saki baki Pertubohan Pengganas Komunis di-Utara Tanah Melayu. Pasokan² Keselamatan telah menjalankan gerakan bersama² dengan Pasokan² Thai dari sa-masa ka-samasa di-Selatan Negeri Thai. Dengan tujuan supaya kerjasama dan gerakan² bersama ini betul² berjaya maka Kerajaan berchadang hendak berunding dengan Kerajaan Thai tentang perkara mengadakan suatu perjanjian mengenai peratoran² dan kerjasama di-sempadan.

217. Kerajaan memang sedar bahawa Kongsi² Gelap dan samseng² mengancham keselamatan orang ramai. Walau pun kurang berlaku jenayah² besar pada tahun 1963 tetapi maseh banyak lagi yang patut di-perbuat jika hendak menghapuskan anchaman kapada musharakat ini. Memang amat di-banggakan tentang bertambahnya kerjasama orang ramai dengan Polis dan ada-lah di-harapkan bahawa perkara ini akan di-teruskan. Jika orang ramai enggan bekerjasama maka sukar hendak menghapuskan gerakan Kongsi² Gelap dan samseng².

218. Dasar Kerajaan mengenai perkara rasuah tetap tiada berubah. Walau pun tiada banyak berlaku perbuatan² rasuah itu, Kerajaan ber'azam hendak menghapuskan juga perkara yang terkutok ini, kerana jika tiada di-hapuskan maka keperchayaan orang ramai terhadap pegawai² Kerajaan akan hilang. Chawangan Jenayah Khas Polis dan Jabatan Menchegah Rasuah telah menjalankan usaha² bagi menghapuskan rasuah tetapi semua usaha² ini tentu-lah akan sesia sahaja jika orang ramai tiada hendak bekerjasama. Oleh yang demikian Kerajaan berseru kapada ra'ayat sakalian bekerjasama-lah dengan pehak² yang berkenaan supaya rasuah dapat dihapuskan sama sa-kali.

219. Mula² daripada Hari Malaysia Pasokan² Polis Negeri Sabah, Sarawak, Singapura dan Tanah Melayu telah disatukan menjadi Pasokan Polis di-Raja Malaysia dengan di-ketuai oleh Merinyu Besar. Penyatuan yang penting ini di-laksanakan mengikut sa-buah Undang² Parlimen Undang² Polis di-Raja Malaysia tahun 1963. Merinyu Besar Polis bertugas di-sabuah Ibu Pejabat bersama² dengan pegawai² staff supaya ia dapat mengelolakan semua kerja dan mengawal gerakan² polis. Pertubohan Polis ini ada-lah baharu tetapi ada-lah di-fikirkan bahawa dengan ada-nya pegawai² yang berpengalaman maka Polis di-Raja Malaysia dapat melaksanakan tugas² mereka dengan jaya-nya terhadap chabaran² dan anchaman² yang di-hadapi oleh negara yang baharu ini.

220. Pada masa yang sudah² Kerajaan memberi perhatian yang khas mengenai kebajikan anggota² Pasokan Polis terutama sa-kali anggota² polis biasa dan anggota² Pasokan Polis di-Raja Malaysia ini akan di-beri layanan yang sama. Kerajaan akan terus berusaha membaiki lagi keadaan² hidup dan chara² bekerja anggota² Polis. Pada tahun yang lalu ada-lah di-nyatakan bahawa Kerajaan tatkala itu sedang menimbangkan perkara menaikkan gaji anggota² polis biasa dan pada hari ini boleh-lah di-katakan bahawa perkara itu sudah selesai dan semua gaji kebelakangan sudah pun di-bayar. Pada masa ini pula Kerajaan sedang mengkaji perkara hendak menyusun susunan gaji yang sama bagi Pasokan Polis di-Raja Malaysia.

221. Dalam perkara rumah² polis, rumah² mereka di-bena mengikut Ranchangan Kemajuan Polis. Hingga pada masa ini sa-banyak 969 buah rumah² polis telah di-bena dan 276 buah lagi di-jangka akan siap di-bena pada akhir tahun 1964. Sa-lain daripada itu sa-buah pusat khas bagi Pasokan Polis Hutan sedang di-bena di-Tanjong Rambutan; apabila siap pusat tersebut ada bangunan² tadbiran, kemudahan² latehan dan tempat tinggal yang moden bagi kira² 2,650 orang anggota Polis Hutan.

KEMENTERIAN DALAM NEGERI

(A) Jabatan Orang Asli

222. Jabatan Orang Asli telah terus menggalakkan kebajikan musharakat dan ekonomi Orang Asli. Dalam lapangan Pembangunan Luar Bandar, sa-belas buah Kampong telah di-buka di-beberapa Negeri, dalam tiap² sa-buah kampong itu terdiri rumah² baharu, balai raya, jalan² keluar masuk serta kemudahan² yang lain. Sa-lain daripada itu beberapa ranchangan pertanian yang kechil² telah di-jalankan termasuk menyediakan binatang² ternak dan menggali kolam² tempat menghidup ikan.

223. Kemudahan² perubatan bagi Orang² Asli telah di-tambah banyaknya. Ada dua puluh tujuh buah tempat berubat di-dalam hutan dan empat puluh tempat pemindahan di-dalam

hutan. Ini terdiri daripada suatu perkhidmatan "doktor dengan menggunakan kapal terbang" yang tiada tolok banding-nya di-Asia Tenggara. Rumah sakit di-Gombak telah di-perbesarkan dan sekarang boleh di-gunakan oleh lebih kurang 250 orang asli yang sakit.

224. Kemajuan telah juga di-chapai dalam lapangan pelajaran. Ada enam puluh satu buah sekolah khas bagi orang² asli dan sekolah² ini bersama² dengan sekolah² Melayu dan Inggeris yang biasa, mengajar kira² 3,000 orang kanak². Sa-lain daripada itu 2,500 orang asli sedang belajar dalam kelas² pelajaran dewasa.

225. Tujuan Kerajaan pada masa hadapan ia-lah hendak menggalakkan lagi kebajikan Orang Asli terutama dalam lapangan pelajaran, kesihatan, dan pembangunan luar bandar supaya mereka boleh memasokkan diri ka-dalam musharakat warga negara yang lain² di-negeri ini.

(B) Jabatan Kimia

226. Jabatan Kimia ia-lah sa-buah Jabatan yang menjalankan kerja menganalisa dan menduga bagi lain² Jabatan Kerajaan yang tiada mempunyai kemudahan² itu. Jabatan² itu termasuk Kementerian Kesihatan, Polis di-Raja Malaysia, Kastam di-Raja Malaysia, Pasokan² Bersenjata Persekutuan, Jabatan Kerja Raya, Jabatan Chetak dan Pejabat Pos.

227. Jabatan ini berchadang hendak membahagi-bahagikan pekerjaan-nya dengan menubuhkan makmal² kawasan. Dengan langkah ini dapat-lah di-adakan kemudahan² menganalisa dalam kawasan² yang tidak ada kemudahan tersebut pada masa ini. Maka telah di-fikirkan bahawa mustahak-lah di-tubuhkan makmal² di-Johor Tengah dan di-Pantai Timor.

228. Ada-lah di-harapkan bahawa Rancangan Menggantikan Pegawai² Dagang dengan Pegawai² Tempatan dalam Jabatan ini akan dapat di-jalankan dengan sempurna-nya dalam bulan Jun tahun 1965 kerana kedua² jawatan kosong yang ada sekarang ini dalam Bahagian I di-jangka akan di-isi pada awal tahun 1964.

(C) Perkhidmatan² Bomba

229. Tugas² utama Perkhidmatan Bomba ia-lah memadamkan api dan menchegeh kebakaran. Perkhidmatan ini sedang memberikan perhatian yang berat kepada usaha-nya menchegeh kebakaran kerana memandang betapa maju-nya perusahaan di-Malaysia. Kerajaan Pusat sedang menyediakan kemudahan² latehan yang baik bagi kakitangan bomba. Kemudahan² latehan ini dapat di-gunakan oleh semua Kerajaan Negeri dan Majlis² Meshuarat Bandar Raya dan Perbandaran yang menjalankan Perkhidmatan Bomba. Pusat latehan yang telah di-tubuhkan di-Kuala Lumpur menjadikan kakitangan perkhidmatan bomba suatu pasokan yang tiada tolok banding-nya dan mereka akan dapat menghadapi sa-barang kebakaran yang berlaku walau bagaimana besar-nya dan juga menchegeh kebakaran dengan chekap dan sempurna.

(D) Pejabat² Chetak Kerajaan

230. Kerja memperbesarkan lagi Chawangan² Jabatan Chetak di-Johor dan Trengganu telah siap tahun lalu. Bersama² dengan Chawangan Jabatan Chetak di-Kedah, kedua² jabatan chetak yang telah di-perbesarkan itu sam-enjak siap telah mengambil alih daripada Ibu Pejabat Jabatan Chetak kerja menchetak Warta Kerajaan beberapa buah Negeri. Oleh hal yang demikian Ibu Pejabat Jabatan Chetak sekarang ini dapat menjalankan dasar Jabatan Chetak ia-itu membuat semua kerja chetak-menchetak yang dahulunya di-berikan kepada penchetak² persaorangan dengan kontrek. Supaya kerja ini dapat di-jalankan dengan lebih sempurna maka di-chadangkan Ibu Pejabat Jabatan Chetak itu di-perbesarkan lagi. Chawangan Jabatan Chetak di-Ipoh yang mula-nya di-bena pada penghujung tahun 1963 sekarang ini hampir² siap dengan memakan belanja lebih kurang \$738,500.

231. Mengikut Rancangan Mengganti Pegawai² Dagang dengan Pegawai² Malaysia, dua orang pelajar telah pulang dari United Kingdom dalam tahun 1963 dan sa-orang pelajar telah di-hantar ka-Negeri Jepun untuk mengambil satu kursus sa-lama 6

bulan. Latehan sambil bekerja telah diberi oleh Ibu Pejabat Jabatan Chetak kepada sa-orang pegawai dari Sarawak dan sa-orang pegawai dari Sabah pada tahun lalu.

(E) Penjara

232. Oleh kerana pegawai dagang yang penghabisan sa-kali telah berhenti kerja pada bulan Disember 1963 maka semua pegawai² dalam Jabatan Penjara di-Negeri² dalam Tanah Melayu sekarang ini ada-lah orang² Tanah Melayu belaka.

233. Mengikut Rancangan Colombo dan Hadiah² Pelajaran Latehan sa-jumlah lima orang Pegawai Penjara telah mengambil kursus latehan selama 3 bulan di-Pusat Bangsa² Bersatu Benua Asia dan Timor Jauh bagi Menchegah Kesalahan Jenayah dan Layanan Orang² Salah, Fuchu, Tokyo, Jepun dalam tahun 1963.

234. Satu rancangan membuka satu kebun Tanam²an untuk memberi pelajaran dan latehan dalam perusahaan² Pertanian kepada budak² yang layak dari Sekolah Henry Gurney, Telok Mas, Melaka telah di-adakan dalam 1960 tetapi oleh kerana satu kawasan yang sesuai belum di-dapati maka rancangan itu tiada dapat di-jalankan hingga sekarang ini walau pun Kementerian telah berusaha menchari satu kawasan yang lain bagi mengganti kawasan yang di-chadangkan kerana kawasan itu di-katakan tiada sesuai.

235. Sa-telah Malaysia di-tubuhkan Pesuruhjaya Penjara bertanggungjawab mengenai pentadbiran penjara² dalam Negeri² Sarawak dan Sabah. Ada-lah di-harapkan bahawa dengan kerjasama kedua² Negeri ini penjara² itu dapat di-majukan ka-peringkat yang di-kehendaki mengikut pentadbiran penjara sekarang ini.

(F) Pendaftaran

236. Undang² Pendaftaran Negara tahun 1959 telah di-laksanakan dalam tahun 1963 dan kebanyakan mas'elah yang timbul daripada melaksanakannya telah di-selesaikan. Perkhidmatan pendaftaran biasa telah dapat di-beri kepada orang ramai seluruh negeri dengan tertuboh-nya pejabat² kecil Pendaftaran dalam semua Daerah² Pen-

tadbiran dan Pusat² Pendaftaran Bergerak di-kawasan² luar bandar.

237. Sa-buah Pusat Pendaftaran Negara bagi Negeri² Tanah Melayu telah di-tubuhkan di-Petaling Jaya. Pusat ini sedang memberi perkhidmatan yang chekap bagi semua tujuan termasuk keselamatan negara. Banyak-nya kad² pengenalan yang telah di-keluarkan hingga 31hb Disember, 1963 itu berjumlah 4,722,736. Dalam tahun 1963, 98,566 orang telah di-beri kewargaan negara. Dicapada jumlah ini 76,284 orang atau 77 peratus ada-lah kanak², anak kepada warga negara yang di-daftarkan mengikut isi² kandungan Perkara 15 (2) dalam Perlembagaan.

238. Kerja Jabatan Pendaftaran mengenai Pendaftaran, Kewargaan Negara dan Beranak dan Mati akan bertambah banyak dan kawasan jagaan-nya akan bertambah luas apabila tiga buah Negeri² dalam Malaysia itu ia-itu Singapura, Sarawak dan Sabah dimasukkan ka-dalam jagaan-nya supaya pentadbiran undang² dapat di-jalankan dengan tiada perbezaan dan perkhidmatan yang sempurna dapat di-berikan kepada orang ramai. Usaha² sedang giat di-jalankan bagi mencapai tujuan ini dan ada-lah di-harapkan kemajuan² akan chepat tercapai dalam sedikit masa lagi.

(G) Peranchang Bandar dan Kampong

239. Tahun lalu ada-lah tahun yang istimewa bagi Peranchang Bandar dan Kampong dalam negeri² di-Tanah Melayu. Bagi pertama kali-nya dalam sejarah negeri ini perkhidmatan peranchang bandar dan kampong telah dapat di-jayakan di-seluruh negara kita ini dengan tertuboh-nya satu jabatan negeri bersama di-Kota Bharu bagi Kelantan dan Trengganu. Pejabat bersama negeri bagi Negeri Sembilan dan Melaka yang telah di-uruskan bersama dengan Negeri Selangor di-Kuala Lumpur itu telah berpindah ka-Seremban ka-pejabat-nya yang berasingan. Hanya dalam tahun 1963 telah di-beri kelulusan menambahkan lagi tanggungjawab² Jabatan itu dan menambahkan lagi bilangan² kakitangan²-nya di-Ibu Pejabat supaya dapat melaksanakan peranan baharu-nya dalam bidang kemajuan negeri ini.

240. Mengikut bagaimana tanggungan baharu-nya sekarang ini Jabatan itu akan dapat menyediakan ranchangan perancang bandar dan kampung bagi semua bahagian negeri ini, akan tetapi bagi permulaan ranchangan-nya hanya kawasan² yang berkehendakkan keutamaan sahaja yang akan diselenggarakan dahulu. Persediaan ranchangan² wilayah bagi kawasan² yang lebih mustahak di-negeri ini ada-lah langkah² yang pertama bagi mengeluarkan akhir-nya satu Ranchangan Besar Penggunaan Tanah Negara.

241. Di-Kuala Lumpur yang mas'elah lalu-lintas-nya ada-lah besar satu siasatan lalu-lintas yang lengkap akan selesai di-siapkan tidak lama lagi. Peratoran² "*plot ratio*" dan "*plinth area control*" yang baharu sahaja di-jalankan itu sedang di-pereksa perjalanannya dengan teliti dan beberapa ranchangan yang dapat di-samakan keadaan-nya dengan keadaan Ibu Negara yang moden bagi masa hadapan ada-lah juga di-chadangkan. Pada tahun yang akan datang ini ada-lah di-harap menhadangkan dasar² kemajuan kawasan pusat bagi Ibu Kota Persekutuan dan juga menyiasat kemungkinan menyatukan perusahaan persaorangan dengan pehak berkuasa awam dalam gerakan bersama menjayakan kemajuan² yang lebih lengkap.

242. Menyatukan dasar² kemajuan di-kawasan di-antara Kuala Lumpur dengan Port Swettenham—Lembah Klang ada-lah satu kawasan yang mustahak sa-kali di-seluruh negeri ini—Kerajaan ada-lah menubuhkan Jawatan-kuasa Kawasan Lembah Klang dan Kuala Lumpur dan ahli Jawatan-kuasa itu ada-lah terdiri dari pegawai² Kerajaan Persekutuan dan pegawai² Kerajaan Negeri. Ranchangan² besar ada-lah sedang di-timbangkan oleh Jawatan-kuasa ini untuk menyediakan kemajuan² lebih besar yang boleh di-jayakan di-Lembah Klang itu.

243. Sukat menyukat dan membuat pelan² ada-lah sedang di-sediakan di-bawah panduan sa-orang pegawai Ranchangan Colombo bagi satu kawasan mustahak yang lain—bagi menyatukan kawasan² bandar Pulau Pinang dan Butterworth sekarang ini, Kerajaan

sedang memulakan kemajuan pelabohan² kapal yang dalam.

244. Ranchangan luar bandar bagi perengkat satu² kawasan ada-lah sedang di-selenggarakan bagi kali yang pertama-nya di-Hutan Jengka dalam negeri Pahang, dan berkenaan dengan ranchangan Hutan Jengka ini nasihat² ada-lah di-minta daripada beberapa jabatan² teknikal yang berkenaan bagi membuat satu ranchangan yang boleh di-sesuaikan dengan kawasan² disa-keliling kawasan kemajuan Hutan Jengka itu dan dapat menentukan kemajuan-nya dengan kawasan² di-luar dan sesuai pula dengan ranchangan besar penggunaan tanah. Sa-lain daripada itu bantuan² maseh di-berikan juga kepada Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan untuk membuat pelan² bagi beberapa ranchangan-nya di-seluruh negeri ini.

(H) Ranchangan Perumahan

245. Tahun 1964 awal² lagi memberi tanda yang baik sa-panjang yang mengenai ranchangan membena rumah² murah. Dalam masa beberapa bulan awal tahun ini sa-banyak 126 buah rumah² murah dan 520 buah rumah² pangsa telah di-bena sementara ranchangan² lain di-jalankan di-beberapa buah negeri, termasuk perkara membena 619 buah rumah berserta 503 rumah² pangsa. Di-Ibu Kota ada 2 ranchangan hendak memulakan membena 396 buah rumah kembar dua (semi-detached) dan 240 buah rumah² pangsa tiada lama lagi. Apabila ranchangan² yang telah di-luluskan bagi tahun ini siap dan memandangkan betapa lanchar-nya ranchangan² kemajuan yang sedang di-jalankan sekarang maka ada-lah di-jangkakan pada akhir tahun 1964 ini kira² 7,100 buah rumah² murah siap di-bena ia-itu semenjak Kerajaan mula melaksanakan Ranchangan Kemajuan Lima Tahun. Mungkin kejayaan Kerajaan membena rumah² murah ini tiada-lah boleh dimegahkan sangat, tetapi kalau di-kaji pula bahawa perkara membena rumah² ini baharu di-chuba beberapa tahun sahaja dahulu maka kejayaan Kerajaan itu boleh-lah di-katakan menarek hati juga.

246. Sa-perkara yang jelas kepada kita dalam rancangan Kerajaan Negeri ini membena rumah² murah ia-lah rancangan Kerajaan itu meliputi kawasan bandar dan kawasan luar bandar di-seluruh pelusok Semenanjung ini. Rancangan membena rumah² murah ada di-serata² tempat mulai dari Alor Star di-bahagian utara hingga ka-Johor Baharu di-bahagian barat. Di-Pantai Timor pula Kerajaan sedang membena rumah² murah di-Kuantan. Bangunan² yang di-bena itu tiada sama bentuk-nya atau jenis-nya. Di-kawasan² luar bandar mudah di-dapati tanah lapang maka Kerajaan membena rumah² papan bentok rumah² orang Melayu; di-kawasan² bandar pula banyak di-bena rumah² pangsa bertingkat². Di-bandar² besar pula banyak di-bena rumah² kembar dua (semi-detached) dan rumah² panjang berpintu² (terraced). Pendek-nya Badan Perumahan itu ada-lah bertanggung-jawab bagi mengator rancangan dan menguruskan kerja bagi membena rumah² murah di-seluruh negeri ini. Sa-lain daripada membena rumah² murah, Kerajaan ada juga membantu Badan Perumahan membena rumah² untuk di-jualkan kepada orang² yang sederhana pendapatan-nya.

247. Kerajaan sunggoh² sedar betapa penting-nya membena rumah² murah bagi memperbaiki lagi keadaan ekonomi dan masyarakat dalam negeri ini. Rancangan perumahan yang telah di-jalankan sa-lama ini memberi Kerajaan kesempatan untuk mengkaji apa yang di-kehendaki oleh penduduk² negeri ini dan Kerajaan berchadang hendak membena banyak lagi rumah² murah pada tahun² yang akan datang. Kerajaan berchita² hendak menyusun dasar yang lebih berkesan bagi membena rumah² murah. Oleh yang demikian ada rancangan Kerajaan hendak menyusun sa-mula Badan Perumahan supaya Badan itu boleh menjadi alat yang lebih berkesan untuk melaksanakan rancangan Kerajaan membena rumah² murah. Rancangan perumahan ini kerap kali tergendala kerana kekurangan wang. Bagaimana pun baharu² ini Kerajaan memberi izin kepada Ibu Kota untuk meminjam wang dari orang ramai sa-banyak

\$10,000,000 untuk perbelanjaan bagi membena lebih banyak lagi rumah² murah di-Ibu Kota. Dengan berbuat demikian Kerajaan menunjukkan chara baharu bagaimana mengumpulkan wang bagi perbelanjaan rancangan membena rumah² murah dan dengan ini juga dapat-lah wang Kerajaan di-gunakan bagi perbelanjaan rancangan² kemajuan yang lain. Wang yang di-pinjam dari orang ramai itu telah di-belanjakan dan tiada lama lagi beberapa buah rumah² pangsa akan siap di-bena di-Kuala Lumpur ini. Barangkali memang kena pada tempat-nya kalau di-katakan di-sini ia-itu satu²-nya daya Kerajaan menggalakkan pegawai² Kerajaan memileki rumah sendiri ia-lah mendapatkan sa-luas kira² 700 ekar tanah Wardieburn Estate bagi tujuan membena rumah² yang akan di-jual kepada pegawai² Kerajaan. Rancangan ini akan merintis jalan bagi menjalankan rancangan² yang sa-umpama-nya di-tempat² lain pula.

248. Rancangan membena rumah² murah ada-lah satu²-nya rancangan kemajuan yang besar yang sedang di-jalankan di-seluruh negeri ini, dan sa-lain daripada rancangan membena rumah² murah ini Kerajaan sedang berusaha bersunggoh² hendak menchapai tujuan-nya membentok suatu demokrasi dalam negeri ini, yang dengan-nya ra'ayat boleh memileki harta benda.

KEMENTERIAN KE'ADILAN

249. Dalam lapangan undang² dan ke'adilan tugas menyemak sa-mula undang² sedang di-jalankan oleh sa-orang pakar penggubal undang² yang di-adakan mengikut anjoran Rancangan Colombo. Keadaan undang² yang rumit dan mengelirukan bertambah menjadi rumit manakala terbentok-nya Malaysia dan oleh kerana ke-sebakan mengubah undang² Malaysia supaya berbetulan dengan perlembagaan maka pekerjaan menyemak sa-mula undang² yang tengah di-perbuat itu terpaksa-lah di-tanggohkan bagi sementara. Tetapi sunggoh pun di-tugas menyemak sa-mula undang² itu akan mengambil masa yang panjang harap jilid² akan dapat di-keluarkan dari masa kesemasa.

250. Satu rang undang² Tanah Kebangsaan yang telah siap di-akhir tahun yang lepas telah di-edarkan kepada Kerajaan² Negeri untuk mendapat buah fikiran-nya. Sunggoh pun ada banyak pindaan ada-lah di-harap bahawa undang² ini akan dapat di-bawa ka-Parlimen di-dalam tahun ini juga.

251. Terjemahan undang² kapada Bahasa Kebangsaan telah di-mulai oleh chawangan penterjemahan di-pejabat Peguam Negara yang di-ketuai oleh sa-orang pakar yang mahir di-dalam Bahasa Melayu. Terjemahan yang di-perbuat akan di-halusi lagi oleh satu jawatan-kuasa pakar sa-belum di-terbitkan.

252. Oleh sebab Negara ini mengambil peranan yang bertambah² di-antara bangsa maka di-fikirkan patut di-adakan satu chawangan di-Pejabat Peguam Negara yang di-kelolakan oleh pegawai yang mahir di-dalam undang² antara bangsa untuk menyemak perkara ini.

253. Hadiah² Pelajaran akan terus diberi kapada pegawai² supaya banyak lagi pegawai² yang boleh mendapat kelulusan dalam ilmu undang². Pada tahun yang lalu empat orang pegawai yang sedang berkhidmat telah di-hantar ka-United Kingdom sementara dua orang lagi yang telah di-hantar terlebih dahulu telah lulus peperiksaan undang² dan telah balek ka-Tanah Melayu. Pada masa ini ada urusan hendak menghantar sa-orang pegawai ka-England kerana mempelajari Undang² Antara Bangsa untuk mendapat degree dan sa-orang pegawai lagi untuk mempelajari di-lapangan penggubal undang².

254. Mahkamah Persekutuan Malaysia telah di-buka dengan rasmi-nya di-bangunan Mahkamah Tinggi, Kuala Lumpur pada 1hb Oktober, 1963. Mahkamah itu ada-lah mengandongi Maha Hakim, Hakim Besar Mahkamah Tinggi di-Tanah Melayu, Hakim Besar Mahkamah Tinggi di-Singapura dan Hakim Besar Mahkamah Tinggi di-Wilayah Borneo.

255. Di-bawah Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua ada tiga Mahkamah yang akan di-bena pada tahun ini yaitu di-Klang, di-Kuala Trengganu dan di-

Kuala Selangor. Mahkamah baharu akan di-bena di-Kota Bharu, Kelantan pada tahun 1965 dengan anggaran belanja lebih daripada sa-tengah juta ringgit.

256. Banyak lagi mahkamah yang akan di-bena di-bawah Ranchangan Lima Tahun Yang Ketiga tetapi pada tahun yang lepas hanya-lah satu Mahkamah sahaja yang telah siap di-bena yaitu di-Kuala Brang. Mahkamah ini di-tempatkan dalam Bangunan Pejabat Daerah dan telah di-bena oleh Kerajaan Trengganu. Belanja-nya akan di-bayar balek oleh Kerajaan Persekutuan.

257. Pejabat Pemegang Amanah Raya dan Pegawai Muflis telah di-satu dan di-tadbirkan oleh sa-orang pegawai yang di-namakan Pemegang Amanah Raya dan Pegawai Muflis. Pegawai ini juga bertugas sa-bagai Pegawai Pentadbir Pesaka. Pejabat ini di-jangka akan meluaskan lagi perkhidmatan-nya dengan jalan sharahan² untuk menerangkan tugas-nya kapada orang² 'awam dan pada masa ini mereka² itu telah pun mengetahui bahawa pejabat ini boleh memberi pertolongan perchuma kapada orang² yang miskin dan orang² yang tidak berupaya hendak menggunakan peguam untuk menyelesaikan hal-ehwal mereka. Kerajaan selalu bersedia membenarkan lantekan Pegawai² Amanah di-serata negeri apabila di-fikirkan mustahak dan pejabat² chawangan telah di-buka dan yang terakhir sa-kali ia-lah di-Kuantan, Pahang.

258. Pekerjaan menyelesaikan harta benda musoh yang di-jaga oleh Jabatan Penjaga Harta Musoh telah hampir sampai ka-peringkat yang akhir, hanya ada beberapa mas'elah sahaja yang rumit berkenaan dengan wang yang maseh belum dapat di-selesaikan lagi. Sunggoh pun begitu ikhtiar² sedang di-chari untuk menyelesaikan mas'elah² itu dan di-harap undang² membubarkan Jabatan ini dapat di-pertimbangkan tiada lama lagi.

KEMENTERIAN BUROH DAN KEBAJIKAN MASHARAKAT

259. Sa-bagaimana dalam lain² perkhidmatan masharakat saperti perumahan, kesihatan dan pelajaran, Kerajaan akan mengambil sikap yang

lebih tegas kepada mas'elah² buroh dengan tujuan memperbaiki lagi kehidupan pekerja² dalam negeri ini dan dalam pada itu memelihara keamanan dan ketegohan perusahaan.

260. Dalam beberapa tahun yang lalu perusahaan dalam negeri ini boleh-lah di-katakan aman dan dengan yang demikian bertambah lagi kuat kepercayaan pemodal² dalam negeri ini. Perhubungan majikan dengan pekerja pada antara 'am-nya ada-lah baik sungoh pun ada sadikit² pertikaian yang menimbulkan khuatir kepada Kerajaan dan orang ramai. Jika kita hendak lebih maju lagi mustahak-lah keamanan dan ketegohan perusahaan ini berlanjutan. Majikan² dan pekerja² dalam sa-suatu pertikaian mesti-lah sentiasa lebih mengutamakan kepentingan negara daripada kepentingan mereka sendiri dan berusaha bersunggo² mencari penyelesaian yang aman damai kepada mas'elah mereka bersama daripada mengambil tindakan yang mendatangkan bahaya kerosakan yang besar.

261. Dalam penggal Parlimen ini satu Rang Undang² akan di-bentangkan dalam Dewan ini bagi memperbaiki dan mengawal keadaan tempat² tinggal pekerja², dan lagi satu bagi mengadakan satu Scheme Buroh Limbongan bagi Pelabohan Pulau Pinang. Lain² Rang Undang² akan di-bentangkan bagi meluaskan dan menegaskan lagi beberapa undang² buroh supaya termasuk bahagian² buroh yang pada masa ini tiada termasuk seperti pekerja pejabat dan orang² gaji.

262. Ranchangan² bagi memaju dan meluaskan lagi Scheme² Jaminan Masharakat yang ada sekarang ini di-jangka akan siap dalam tahun ini, supaya pakar² Pertubohan Buroh Antara Bangsa dapat merangka dan menubuhkan seperti yang di-minta, langkah² pentadbiran bagi Scheme itu. Kajian² yang di-jalankan oleh pakar² dalam hal² mati dan insuran bagi mentaksir belanja Scheme itu dan banyak-nya bayaran dan faedah yang hendak di-bayar telah pun di-mulakan.

263. Kerajaan sentiasa sedar mengenai kehendak mengadakan orang² yang terlatah dan chekap pada segala peringkat supaya dapat memenuhi

kehendak ranchangan memajukan perusahaan yang telah di-mulakan itu. Langkah² telah di-jalankan bagi mendapat tiada berapa lama lagi sa-orang pakar daripada Pertubohan Buroh Antara Bangsa bagi menggubal satu Ranchangan Latehan Pertukangan Negara yang besar bagi memenuhi kehendak² sekarang ini dan juga masa hadapan berkenaan dengan kakitangan² yang chekap.

264. Dalam pada itu sekarang ini ranchangan latehan dalam Scheme Pelateh Negara yang sedia ada itu akan diperbesarkan lagi apabila Sekolah Latehan Perusahaan di-Kuala Lumpur yang memakan belanja \$2,000,000 itu mula di-jalankan bulan hadapan. Adalah di-harapkan dapat di-adakan dalam Sekolah ini kursus² latehan biasa dan kursus² rengkas bagi pekerja² peringkat dewasa. Dengan Pusat yang mula² ditubuhkan dalam tahun 1957 Scheme Latehan Negara sekarang ini mempunyai delapan buah Pusat dengan lebih daripada 680 pelateh² dalam latehan.

265. Banyak lagi usaha² akan ditumpukan bagi mengadakan peluang² bekerja kepada penduduk² negeri ini yang kian bertambah. Sa-buah bahagian khas dalam Bahagian Peranchang Ekonomi akan memberi mas'elah kepada Jawatan-kuasa Ranchangan Pembangunan Negara mengenai membuat dan menjalankan dasar pekerjaan dalam Ranchangan² Pembangunan Negara.

266. Satu Undang² Kilang bagi menambah keselamatan, kesihatan dan kebajikan semua pekerja sedang digubal dan satu Jema'ah Nazir Kilang yang chukup dengan kakitangan-nya akan di-tubuhkan bagi menjalankan isi² kandungan Undang² ini.

267. Berkenaan dengan Kebajikan Masharakat, Kerajaan akan terus mengemas dan meluaskan lagi perkhidmatan² itu terutama sa-kali kepada mereka yang bernasib tiada baik dan berkehendakkan jagaan dan perlindungan. Satu scheme yang besar bagi menjaga dan melatah mereka yang chachat chedera telah pun di-gubal dan akan di-jalankan sa-lepas sahaja siap Pusat Pemulehan di-Cheras, Selangor

dalam bulan Disember tahun ini. Sa-buah Pusat bagi kanak² yang tiada chergas otak-nya sedang di-bena di-Johor. Kedua² Pusat ini akan memberi kemudahan² yang terbaik sa-kali kapada orang² yang chachat chedera bagi melateh mereka supaya dapat hidup dalam masharakat dengan tiada meng-harap bantuan daripada orang lain.

268. Pusat Latehan Belia Negara yang akan di-buka di-Kuala Kubu Bahru dalam bulan Ogos tahun ini akan menambah luas lagi kursus² latehan belia supaya dapat menanam semangat tata ra'ayat kapada belia² dalam negeri ini dan dengan yang demikian dapat-lah mereka menjalankan kerja² mereka dalam pembangunan negara.

269. Ranchangan² sedang di-susun bagi meluaskan lagi perkhidmatan² kebajikan dalam Negeri² Singapura, Sabah dan Sarawak.

270. Undang² bagi melindungi orang² perempuan dan kanak² perempuan dan bagi mengawal dan memulehkan sa-mula peminta² sedekah dan orang² merambu telah di-gubal dan akan di-bentangkan dalam Parlimen tahun ini. Sa-buah Pusat Pemulehan bagi orang² perempuan dan kanak² perempuan di-Cheras, Selangor akan siap tahun ini bagi memenohi kehendak² yang akan timbul daripada undang² yang di-chadangkan itu.

KEMENTERIAN PEMBANGUNAN LUAR BANDAR

(A) Bahagian Pelajaran Dewasa

271. Mengikut chita² Kerajaan hen-dak membasmi buta huruf dalam negeri ini Bahagian Pelajaran Dewasa dalam Kementerian Pembangunan Luar Bandar telah dengan bersungguh² melaksanakan mata pelajaran tamba-han yang lebeh baik lagi dalam tahun 1963. Hingga sekarang ini Bahagian Pelajaran Dewasa telah menambah sa-jumlah 12,217 kelas² dengan murid²-nya berjumlah 322,592. Bahagian ini ada-lah mengambil bekerja guru² sam-bilan sa-banyak 7,444 orang.

272. Ranchangan Pelajaran Dewasa ini ada-lah bermaksud untuk men-chapai tujuan² yang di-bawah ini: (a) untuk mengwujudkan keperibadian

Kebangsaan Malaysia; (b) untuk me-mupok semangat perpaduan dan kesa-daran kebangsaan; (c) untuk mendidek ta'at setia yang sa-benar²-nya; (d) untuk mengukuhkan lagi chara² hidup yang berdemokrasi; dan (e) untuk menanamkan semangat kechendero-ngan dan ke'azaman hendak mengha-puskan kemiskinan dan kemundoran.

273. Satu lagi tujuan ranchangan itu ada-lah hendak menggalakkan warga negara mempelajari Bahasa Kebang-saan. Maka kapada arah ini-lah Baha-gian Pelajaran Dewasa telah berjaya mengajar lebeh kurang 68,000 murid² bukan Melayu yang berlajar di-dalam 2,512 kelas² Pelajaran Dewasa.

274. Dalam tahun 1963 pelajaran² Ugama bagi murid² Islam telah di-adakan dan pada masa ini ada lebeh kurang 150,000 murid² yang mendapat ajaran² Ugama Islam.

275. Bagi murid² perempuan pula Kelas² Pelajaran Dewasa mengadakan kelas² Ekonomi Rumah Tangga sa-lain daripada mengajarkan menulis, membacha dan sa-bagai-nya. Tujuan mengadakan pelajaran Ekonomi Ru-mah Tangga dalam Ranchangan Pela-jaran Dewasa ada-lah juga mengajar perempuan² kampung bagaimana chara² masakan yang lebeh baik, jahit menjahit dan kesihatan. Bahagian itu telah mengambil bekerja 450 orang guru² Ekonomi Rumah Tangga yang telah mendapat latehan sa-lama tiga bulan di-Taman² Asohan. Pelajaran² berkenaan dengan Ekonomi Rumah Tangga hingga sekarang ini telah dapat di-ajarkan kapada lebeh kurang 27,000 murid Kelas² Pelajaran Dewasa.

(B) Ranchangan Memberi Milek Tanah² Pinggir

276. Hingga hari ini Kerajaan² Negeri telah menjalankan 368 Ranchangan² memberi Milek Tanah² Pinggir dan jumlah kawasan tanah yang telah di-jayakan ada-lah sa-luas 127,693 ekar. Ranchandan² ini ada-lah di-bantu oleh Kerajaan Persekutuan dengan chara memberi wang² pinjaman dan wang² bantuan kapada Negeri². Wang² pinjaman itu di-gunakan untuk belanja menebas, menebang dan memerun dan wang² bantuan itu di-gunakan untuk

membeli alat² perkakas tanaman, ka-chang² penutup dan baja.

277. Dalam tahun 1963 masa dan usaha yang lama telah di-ambil untuk menyatukan ranchangan² tanah yang ada sekarang supaya dapat di-chapai kejayaan² yang sa-penoh-nya. Untuk melaksanakan dasar yang di-satukan itu, Kerajaan telah melantek beberapa wakil² pelawat yang bebas untuk memberi laporan² kepada Menteri berkenaan dengan kemajuan ranchangan² tanah yang di-berikan bantuan² itu.

(C) Lembaga Kemajuan Kampung dan Perusahaan

278. Lembaga Kemajuan Kampung dan Perusahaan telah banyak menghabiskan masa dan usaha-nya bagi menyatukan keadaan² tiap² ranchangan yang telah di-selenggarakan-nya pada tahun² yang lalu.

279. Melateh perempuan² dari kawasan² luar bandar berkenaan dengan Ekonomi Rumah Tangga ada-lah menjadi satu perkara yang di-utamakan. Dalam tahun 1963 Taman² Asohan RIDA telah melateh guru² Pelajaran Dewasa berkenaan dengan Ekonomi Rumah Tangga. Sa-jumlah 344 guru² Pelajaran Dewasa telah mendapat latehan itu di-tiga buah Taman dalam tahun ini. Sa-lain daripada itu Dewan Latehan juga melateh pemuda² Melayu dalam mata² pelajaran perniagaan dan dalam tahun 1963 sa-banyak 79 orang murid² baharu telah masok belajar mengambil kursus² trengkas, perkiraan kerja dan Perkiraan Harga Modal. Pada tahun ini sa-banyak 60 orang murid telah lulus dari Dewan Latehan itu dan sa-telah tamat kursus² mereka telah bekerja di-Jabatan² Kerajaan dan Gedong² Perniagaan.

280. Dalam Bahagian Pinjaman-nya Lembaga itu walau pun ia menghadapi kerja² yang banyak bagi mengkaji kedudukan² hutang piutang-nya pada seluroh tahun 1963, ia telah mengeluarkan sa-banyak 699 pinjaman yang jumlah-nya lebeh kurang \$3.3 juta kepada saudagar² dan penanam² modal dari kawasan² luar bandar. Termasuk wang sa-banyak \$3.3 juta itu maka jumlah wang² pinjaman yang telah di-keluarkan oleh RIDA mula

ia di-tubuhkan hingga tahun 1963, ada-lah sa-banyak lebeh kurang \$24.8 juta.

281. Bagi melaksanakan dasar Kerajaan hendak menggalakkan orang² Melayu mengambil bahagian dalam perusahaan pengangkutan, Bahagian Pengangkutan RIDA telah menjalankan ranchangan-nya membuka perkhidmatan² bas di-jalan² baharu di-luar bandar. Dalam tahun 1963, RIDA telah menjalankan 21 perkhidmatan bas yang baharu dan pada akhir tahun 1963 perkhidmatan itu telah di-tambah hingga menjadi 32 perkhidmatan. Perkhidmatan ini mengendalikan sa-banyak 191 buah bas dan telah membawa sa-jumlah 13,000 penumpang² sa-jauh 7,000,000 batu dalam tahun itu. Sharikat Bas NETS Kelantan yang telah di-hidupkan sa-mula oleh Lembaga itu dalam tahun 1956 hingga sekarang ini telah di-uruskan dengan jaya-nya dan ada-lah memberi keuntongan sa-telah mengalami beberapa kesulitan sa-belum RIDA mengambil alih sharikat itu.

282. Kemudahan² yang di-sediakan oleh RIDA bagi mengusahakan hasil utama bagi negeri ini ia-itu getah, telah dapat memberi keuntongan yang lebeh baik kepada pekebun² kecil dan kerja² mengusahakan-nya dapat di-kurangkan masa-nya untuk mengeluarkan getah² keping. Lembaga tiada menubuhkan kilang² getah yang baharu pada tahun itu akan tetapi menumpukan usaha-nya bagaimana mengendali dan menguruskan kilang² getah yang ada sekarang dengan lebeh baik lagi. Sunggoh pun demikian oleh kerana banyak kumpulan² yang berkehendakkan pusat kilang² getah dan oleh kerana kemajuan² pusat² itu adalah memberi puas hati, maka Lembaga telah mengeluarkan belanja menubuhkan 46 buah pusat² mengilang getah dalam tahun itu, dan dengan sebab itu maka jumlah pusat² mengilang getah yang telah di-tubuhkan hingga akhir tahun 1963 ada-lah sa-banyak 106 dan jumlah belanja mendirikan-nya ada-lah sa-banyak \$113,405.

283. Bagan Latehan Lembaga itu di-Kuala Trengganu, dalam pada ia terus memajukan kebolehan orang² tempatan yang pandai membena perahu

dengan alat² tempatan dan juga yang pandai membaiki perahu² pada masa ini sedang menyediakan ranchangan² memajukan perusahaan perikanan di-negeri² Pantai Timor seperti Kelantan dan Trengganu dengan membuat pelan² perahu yang sama sahaja bentuk-nya supaya nelayan² dapat menggunakan chara² yang lebeh chekap dan moden untuk menangkap ikan. Pesanan² untuk membena perahu² dan motobot oleh Jabatan² Kerajaan ada-lah bertambah² banyak-nya hingga menjadikan Bagan itu sentiasa bekerja dari sa-hari ka-sahari menjalankan urusan-nya.

284. Mengadakan berbagai² perkhidmatan seperti membelikan bahan² mentah dengan banyak-nya dan membekalkan bahan² itu kepada perusahaan batek, songkit dan barang² tembaga di-negeri Kelantan dan Trengganu ada-lah di-usahkan oleh Pusat Perkhidmatan² Perusahaan Kechil RIDA di-Petaling Jaya dan pusat itu juga menjadi satu saluran mengendalikan barang² pengeluaran perusahaan kampung untuk di-jual dengan tiada berhenti² mengilankan-nya di-seluruh negeri. Sa-lain daripada kempen² itu Pusat Perkhidmatan² Perusahaan Kechil RIDA juga mengambil bahagian dalam Pameran² Perusahaan dan Perdagangan sama ada di-dalam negeri ini atau pun di-luar negeri. Maksud-nya mengambil bahagian dalam Pameran di-luar negeri itu ia-lah untuk mendapatkan pasaran barang² perusahaan kita di-luar negeri. Oleh hal yang demikian banyak negeri² luar yang bertanyakan barang² perusahaan tangan negeri ini dengan tujuan hendak menjual-nya di-negeri² mereka.

258. Sa-bagai satu jalan hendak menambah banyak-nya lagi pengeluaran dan penjualan barang² dari kawasan² luar bandar, Lembaga itu pada akhir tahun 1963 telah membena 32 tempat Pekan Sahari dengan belanja lebeh kurang \$400,000.

(D) Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan

286. Kerajaan Persekutuan menerusi Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan telah menchapai kejayaan dalam ranchangan pembangunan dan kema-

juan tanah. Ranchangan yang chergas ini telah dapat menghasilkan dasar tertentu Kerajaan hendak memberi kapada ra'ayat² yang tiada memileki tanah satu kawasan tanah dalam ranchangan² dalam kemajuan² tanah supaya mereka itu dapat tanah, kebun, tempat kediaman yang di-lengkapi dengan alat² dan kemudahan² hidup dan musharakat.

287. Tujuan²-nya ia-lah: (a) hendak menambah lagi pendapatan luar bandar berlipat ganda dan dengan itu dapat di-tinggikan lagi taraf hidup mereka; dan (b) hendak memberi mereka tempat yang sa-wajar-nya yang boleh di-banggakan di-dalam musharakat dan negara.

288. Hingga hari ini Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan telah memulakan 60 ranchangan Kemajuan Tanah di-seluruh negeri di-Tanah Melayu dan jumlah kawasan tanah yang telah di-jayakan ada-lah sa-luas 113,406 ekar. Hingga sekarang sa-ramai 7,207 keluarga yang orang-nya sa-ramai 43,350 orang telah pindah ka-kawasan ranchangan tanah itu dan sa-banyak 3,000 keluarga lagi akan pindah ka-kawasan ranchangan tanah apabila tanaman dan pembenaan rumah² kediaman siap di-kerjakan pada akhir tahun 1964. Akhir-nya 60 ranchangan yang ada sekarang akan dapat menjayakan kawasan tanah sa-luas 253,000 ekar tanah sedia di-tanam berbagai² jenis getah, kelapa bali dan lain² tanaman yang memberi faedah kapada 21,000 keluarga penduduk² kawasan tanah ranchangan yang orang²-nya sa-ramai 105,000 orang.

289. Dengan tujuan hendak mengikut ranchangan Kerajaan membanyakkan hasil tanam-tanaman, Lembaga ini telah menjalankan ranchangan besar menanam kelapa bali bagi faedah pekebun² kechil di-kawasan baharu yang tanah²-nya sesuai untuk di-tanami dengan kelapa bali. Hingga akhir tahun 1963 Lembaga itu telah menanam 9,537 ekar kelapa bali di-dalam empat ranchangan dan 9,350 ekar sedang di-sediakan dalam tujuh ranchangan untuk di-tanami pada musim-nya dalam tahun ini.

290. Semua ranchangan² tanah yang ada penduduk²-nya ada-lah di-lengkapi dengan jalan raya yang baik untuk pergi ka-tanah² ranchangan itu dan jalan² di-dalam kampong² tanah ranchangan di-adakan; dan kawasan² tanaman, kedai² sharikat kerjasama, sekolah, bekalan ayer-klinik, talipon, balai² raya, surau² dan lain² kemudahan juga di-adakan. Belanja meng-adakan perkhidmatan² dan pentadbiran ranchangan² itu dan Ibu Pejabat Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan itu ada-lah di-tanggung oleh Kerajaan dan penduduk² kawasan tanah ranchangan hanya kena membayar sa-mula belanja kemajuan tanaman-nya sahaja. Dengan sebab itu Kerajaan Persekutuan telah memberikan nasihat² kepada penduduk² tanah ranchangan kemajuan segala nasihat² pertanian dan panduan yang berfaedah dan juga memberi mereka itu peluang menolong diri mereka sendiri untuk menjadi petani² yang banyak pendapatan-nya.

291. Lembaga itu juga telah dapat mencapai matalamat-nya hendak membuka 12 ranchangan tiap² tahun dalam empat tahun yang pertama dalam Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua dan Kerajaan yakin bahawa matalamat-nya bagi menjayakan ranchangan dan kemajuan tanah-nya dalam keseluruhan Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua-nya itu akan dapat di-chapai.

(E) Jabatan Ukur

292. Satu daripada peranan² Jabatan Ukur ia-lah membuat peta² bagi kegunaan Kerajaan, ramai dan tentera. Peta² bagi kegunaan Tentera telah bertambah² banyak di-kehendaki semenjak terlanchar-nya konferansi. Ini telah membanyakkan lagi kerja² Jabatan Ukur akan tetapi Jabatan itu telah dapat menguruskan perbekalan peta² itu bagi kegunaan Tentera Bersenjata negeri ini dan bagi faedah lain² negeri yang bersahabat dengan kita dengan pertolongan Badan Pengarah Jabatan Ukur, Tentera Darat Timor Jauh dan Badan Pengarah Jabatan Ukur Seberang Laut, United Kingdom.

293. Semenjak tertuboh-nya Malaysia Kerajaan telah melantek satu Jawatan-

kuasa Peta Memeta Kebangsaan dan Juru Ukur Negara ada-lah menjadi Pengarah Peta Memeta Kebangsaan dan juga Pengerusi Jawatan-kuasa. Jawatan-kuasa akan memberi nasihat kepada Pengarah Peta Memeta itu di atas perkara dasar peta memeta dan juga keutamaan² berkenaan dengan membuat peta².

294. Jabatan itu telah menjalankan peranan yang penting melaksanakan Ranchangan Pembangunan Luar Bandar. Sa-belum tanah² di-buka untuk ranchangan pembangunan Jabatan ini terpaksa menjalankan sukat menyukat dan merinteh kawasan² tanah yang di-tentukan itu dan kemudian daripada itu apabila kawasan² tanah itu telah di-terangkan, ia di-pechah²kan pula menjadi lot² tanah yang chukup luas-nya untuk mengeluarkan hasil chukup. Dalam tahun 1963 Jabatan itu telah mengukur sa-banyak 61,926 lot tanah jika di-bandingkan dengan 52,530 lot yang telah di-ukur dalam tahun 1962.

(F) Jabatan Galian

295. Pengeluaran bijeh timah dalam tahun 1964 ada-lah di-jangka sa-banyak yang telah di-keluarkan dalam tahun 1963—angka pengeluaran dalam tahun 1963 ada-lah sa-banyak 59,947 tan dan ada-lah yang paling tinggi sekali semenjak tahun 1957. Tiada lagi di-dapati kawasan² baharu untuk di-lombong bagi menggantikan kawasan² yang telah habis di-lombong bijeh-nya, akan tetapi tanah² lombong yang dahulu-nya di-anggap sa-bagai kawasan yang tiada mengandongi bijeh yang banyak ada-lah di-kerjakan pada masa ini dan mendapat keuntungan oleh kerana harga bijeh sekarang ini mahal.

296. Pengeluaran batu² besi bagi tahun 1964 ada-lah di-jangka akan kurang daripada pengeluaran tahun lalu. Tahun lalu sa-banyak 7,264,543 tan batu besi telah di-keluarkan. Kurangnya pengeluaran bagi tahun ini dan pada tahun² yang akan datang tiada-lah dapat di-elakkan oleh kerana sa-tengah² lombong besi itu telah di-tutup kerana batu² besi simpanan-nya telah habis di-kerjakan.

297. Bagi melaksanakan Dasar Negara menggalakkan orang² Melayu mengambil bahagian dalam perusahaan lombong, Bahagian Memborong dan Menyiasat Galian telah menjalankan penyiasatan² galian di-dalam kawasan² tanah rezab Melayu dengan perbelanjaan Kerajaan Persekutuan. Tidak lama lagi boleh jadi sa-tengah² daripada kawasan² tanah rezab Melayu yang ada mengandongi bijeh timah akan di-kerjakan oleh Sharikat² Melayu dan orang² persaorangan. Bagi melaksanakan dasar yang di-atas itu, empat orang pemuda Melayu akan di-hantar ka-luar negeri tahun ini untuk di-lateh menjadi Jurutera² Lombong. Apabila mereka lulus kelak mereka akan masok bekerja dalam Perusahaan Lombong.

298. Di-bawah Ranchangan Lima Tahun Yang Kedua perbelanjaan telah di-sediakan untuk membesarkan lagi Bahagian Penyelidikan dalam Jabatan Galian, dengan membena bilek² makmal yang baharu dan jentera² alat permulaan dan alat² memasak bijeh yang baharu. Dengan ada-nya perkakas yang bertambah ini maka Bahagian Penyelidikan boleh-lah menyejajarkan kerja²-nya memajukan chara² yang lebeh baik lagi untuk melombong bijeh² yang kurang baik dan mengawal buangan lodak.

299. Dalam tahun 1963, negeri ini telah di-wakili dalam Meshuarat Majlis Kedua Bijeh Timah Antara Bangsa yang telah di-adakan di-London dan di-Washington kerana menyokong ranchangan² antara bangsa untuk mengukuhkan pasaran. Malaysia ada-lah berasa bimbang dengan penjualan bijeh timah simpanan yang mustahak. Walau bagaimana pun harga bijeh timah yang mahal sekarang ini dan penjualan bijeh timah simpanan yang mustahak yang di-buat dengan chara² yang memberi puas hati itu ada-lah hasil² daripada meshuarat² itu.

(G) Jabatan Kajibumi

300. Dasar Jabatan Kajibumi tiada berubah. Kerja-nya ada-lah memberi bantuan² sa-berapa banyak yang boleh untuk memajukan negeri ini dalam lapangan pembangunan luar bandar

dan dalam lapangan perusahaan. Ini dapat di-chapai dengan chara² mengadakan ranchangan jangka panjang membuat peta² kajibumi dan penyiasatan kedudukan batu², dan penyelidikan jangka pendek akan keadaan² galian dan mas'elah² yang tertentu, penggunaan tanah, kejuruteraan, dan bekalan² ayer (termasok-lah ranchangan letrik dengan kuasa ayer dan ranchangan² parit dan tali ayer dan sa-bagai-nya). Dengan mengumpulkan segala penerangan² ilmu sain berkenaan dengan batu² dan penyiasatan galian dan dengan menyatukan segala keterangan² yang telah di-dapati itu maka ini boleh-lah di-gunakan sa-bagai panduan kepada penyiasatan dan kemajuan pada masa akan datang.

(H) Kajibumi Kawasan Borneo

301. Jabatan Kajibumi Kawasan Borneo, Malaysia, semenjak ia di-tubuhkan dalam tahun 1949 telah siap menjalankan ukor kajibumi dari udara seluroh kawasan Sarawak, Sabah dan Brunai pada akhir tahun 1963. Hasil² kerja itu ada-lah sedang di-susun di-dalam 17 naskhah yang 14 naskhah daripada-nya telah di-keluarkan, satu maseh di-chetak dan dua lagi maseh di-sediakan. Perengkat Kedua kerja² Kajibumi ia-itu membuat peta kawasan² yang lengkap menunjukkan kepentingan² ekonomi dengan membuat kerja² sukat dan kajibumi dari udara sedang di-jalankan sekarang ini. Di-Sarawak tiga kawasan telah siap di-sukat dari udara dan peta yang lengkap bagi satu daripada-nya telah siap di-buat, dan di-keluarkan pada awal tahun 1964. Di-Sabah sukat menyukat dari udara telah juga siap di-jalankan, dan membuat peta²-nya yang lengkap ada-lah di-ranchang akan di-mulakan dalam tahun 1964.

302. Sa-lain daripada kerja² membuat peta, Jabatan Kajibumi Borneo ada-lah juga menjalankan ranchangan memborong kawasan² lain di-Sarawak untuk menyiasat berapa banyak-kah lagi ada-nya emas di-sana. Di-Sabah penyiasatan sedang di-jalankan untuk menchari batu² yang baik untuk di-gunakan di-dalam ranchangan membena jalan sekarang ini. Jabatan itu

juga memberi nasihat kepada Kerajaan² Negeri berkenaan dengan pengeluaran lesen menyiasat galian dan pajak; dan Jabatan itu juga mengadakan hubungan yang rapat dengan "Shell Group" Sharikat² Minyak di-Borneo dan dengan itu dapat-lah mereka bertukar² penerangan² kajibumi bekerjasama di-dalam lapangan ranchangan di-luar.

303. Dasar Jabatan Kajibumi, Kawasan Borneo ada-lah hendak memberikan hasil² penyiasatan kajibumi-nya dengan segera dengan mengeluarkan risalah² dan juga mengadakan perkhidmatan penerangan kepada siapa² juga yang suka hendak mengetahui keadaan hasil galian di-Sarawak dan Sabah. Dasar ini juga telah menggalakan Sharikat² Lombong tiada putus² menyiasat galian di-Kawasan Borneo.

(I) Pesurohjaya Tanah

304. Pesurohjaya Tanah sa-lain daripada menjalankan tanggung-jawab² biasa-nya ia juga ada-lah bertanggung-jawab memeriksa ranchangan² Negeri Memberi Milek Tanah² Pinggir yang mendapat bantuan daripada kumpulan² wang Persekutuan dan juga memberi laporan²nya di-atas lawatannya itu kepada Menteri Pembangunan Luar Bandar.

305. Ranchangan Pembangunan Lima Tahun Yang Kedua telah di-jalankan dan banyak permintaan² memilek tanah yang telah di-buat oleh beberapa Kementerian untuk ranchangan² kemajuan telah di-terima oleh Pesurohjaya Tanah untuk di-luluskan dan untuk mendapatkan nasihat daripada-nya berkenaan dengan syarat² dan tempoh memberi milek tanah² yang sesuai. Sebagai Pesurohjaya Tanah Persekutuan segala Surat² Milek Tanah yang di-mileki bagi kegunaan² Persekutuan ada-lah di-daftarkan di-bawah nama Pesurohjaya Tanah. Bagitu juga dengan ketetapan Majlis Tanah Negara pembahagian harta² Negeri dan Persekutuan telah menyebabkan di-buat satu senarai semua tanah² yang di-khaskan atau di-pulangkan bagi kegunaan Persekutuan dan menyimpan satu Daftar Harta Persekutuan.

306. Ranchangan Kemajuan Tanah Kelantan telah di-jalankan dalam tahun 1956 dan Ranchangan Pentadbiran Tanah Perlis telah di-lancarkan dalam tahun 1960 dan kedua² ranchangan ini ada-lah di-bawah kawalan Pesurohjaya Tanah. Ranchangan Kelantan itu ada-lah memberi puas hati dan kemajuan-nya berjalan mengikut Undang² yang di-luluskan dalam tahun 1955 akan tetapi Ranchangan Perlis itu tiada begitu berjaya oleh kerana sukar hendak mendapatkan pegawai² dan kakitangan² yang sesuai dan undang² tiada untuk di-perkuat kuasakan. Walau bagaimana pun Kerajaan Negeri Perlis telah memakai Undang² Ranchangan Tanah Kelantan tahun 1955 dengan membuat pindaan² yang mustahak. Satu Rang Undang² telah pun di-persetujukan oleh Kerajaan Negeri Perlis dan ada-lah di-harapkan bahawa Rang Undang² itu di-luluskan sa-bagai Undang Persekutuan di-bawah Perkara 76 (i) (c).

307. Ranchangan Tanah Kelantan, semenjak Ibu Pejabat-nya di-pindahkan ka-Daerah Kota Bharu dari Pasir Mas dalam tahun 1961, telah dapat menjalankan kerja² dengan jaya-nya mengganti surat² milek tanah yang lama yang di-keluarkan di-bawah "old plane table survey" dengan surat² milek tanah yang baharu. Kerja² ini memakan masa yang cukup lama bagi kakitangan² pejabat untuk menyiasat di-pejabat dan juga di-tanah² itu sendiri sa-belum perkara tanah itu di-bicarakan dan tuntutan² di-tentukan. Walau bagaimana pun kemajuan yang di-chapai hingga sekarang ada-lah memberi puas hati. Semua-nya 52,260 perkara penyelesaian tanah telah di-buat dan sa-banyak 51,062 lot tanah telah di-sukat dan daripada angka tersebut sa-banyak 30,812 surat² milek tanah telah di-keluarkan di-Daerah Kota Bharu.

308. Di-Negeri Perlis kerja² itu tergendala oleh kerana penanggoahan membayar hutang dalam tempoh yang tertentu tiada di-ishtiharkan supaya boleh Jabatan Ranchangan Pentadbiran Tanah menjalankan kerja²nya dengan tiada terganggu. Kerja² yang tergendala ada-lah juga di-sebabkan kekurangan pegawai² dan kakitangan²

yang bekerja di-luar pejabat. Pada akhir tahun 1963, 3,045 lot tanah telah di-siasat di-tanah itu sendiri, 2,650 telah di-ambil sa-mula dan 1,246 lot tanah telah di-terima daripada Jabatan Ukor. Bilangan surat² milek tanah yang di-keluarkan hingga sekarang ini ia-lah 336.

309. Senarai tanah² yang di-simpan dan di-pulangkan bagi kegunaan Persekutuan ada-lah sedang di-susun oleh 4 orang Pegawai Penyelesaian Tanah dengan di-bantu oleh 4 orang Pengerusi. Pada akhir tahun lalu 134 lot tanah dan 583 lot tanah simpanan Persekutuan telah di-siasat dan di-rekodkan dalam daftar. Sunggoh pun kerja² ini sangat² di-utamakan, sudah sa-tahun lama-nya Pengawai² Penyelesaian Tanah belum juga lagi di-pileh oleh Surohanjaya Perkhidmatan 'Awam sa-telah ada perbelanjaan dimasukkan dalam Anggaran² Perbelanjaan.

KEMENTERIAN PENGANGKUTAN

(A) Jabatan Penerbangan 'Awam

310. Ada-lah dasar Kerajaan hendak terus mengadakan perkhidmatan² udara yang laju dan tiada banyak memakan belanja serta cekap dan selamat dan membantu sharikat penerbangan kebangsaan memajukan perkhidmatan² udara ka-negara² tetangga. Pengkalan² kapal terbang yang besar di-Malaysia telah di-elokkan lagi supaya kapal² terbang yang lebih laju dan besar dapat singgah di-negara kita dalam perjalanan-nya. Sekarang kapal terbang jenis Comet Jet daripada sharikat penerbangan kita boleh menggunakan lima buah pengkalan kapal terbang di-Malaysia ia-itu Singapura, Kuala Lumpur, Jesselton, Pulau Pinang dan Kuching.

311. Di-Kuala Lumpur sa-buah Pengkalan Kapal Terbang Kebangsaan yang baharu hampir akan siap dan di-jangka akan dapat di-gunakan pada pertengahan tahun hadapan. Di-Singapura pengkalan terbang-nya telah di-majukan lagi dan sa-buah bangunan yang baharu telah di-buka dengan rasmi-nya pada 2 haribulan Mei tahun ini.

312. Kerajaan telah mengambil ingatan betapa mustahak-nya perkhidmatan

udara bagi Negeri Sabah dan Sarawak terutama dalam daerah di-belakang pantai kerana hendak menyegerakan usaha pembangunan dan memberi peluang kepada ra'ayat kita untuk mengembara lebih jauh dan senang.

(B) Jabatan Laut dan Pelabuhan

313. Bangunan Ibu Pejabat Laut yang baharu di-Port Swettenham telah siap dan sedang di-perelokkan sedikit lagi. Pejabat Shahbandar di-Port Swettenham di-jangka akan pindah ka-bangunan baharu itu dalam bulan Jun tahun 1964 dan Ibu Pejabat Jabatan Laut yang ada sekarang ini pun akan di-pindahkan juga ka-bangunan yang baharu itu kira² bulan itu juga.

314. Jabatan Laut itu sekarang di-uruskan oleh pegawai² dan kakitangan-nya sendiri tetapi sa-belum tahun 1964 Jabatan itu telah di-bantu di-satengah² Negeri ia-itu di-Pantai Timor, Perlis dan Port Dickson oleh pegawai² daripada Jabatan Kastam.

315. Tiga buah kapal yang di-perbuat daripada kayu 60 kaki panjang-nya telah di-buat oleh RIDA dengan belanja sa-banyak \$265,500 dan di-hantar ka-Jabatan itu dalam tahun 1963. Sa-buah Kapal Penyiasat/ Penyelamat Laut 66 kaki panjang-nya yang sedang di-buat oleh RIDA dengan belanja-nya sa-banyak \$266,180 di-jangka akan di-hantar sa-belum akhir tahun ini. Satu kontrek telah di-ikat bagi membuat sa-buah Kapal Ayer Kipas Besi yang boleh di-jalankan oleh sa-orang. Guna-nya untuk membawa 220 tan ayer dengan belanja sa-banyak \$297,000 bagi membekalkan ayer ka-kapal² di-Port Swettenham dan di-Selat Klang. Rancangan² sedang di-siapkan untuk membuat sa-buah Kapal Korok Diesel Twin Screw 140 kaki panjang-nya supaya boleh menjalankan kerja mengorok di-sapanjang pantai Tanah Melayu dan wilayah² Borneo, jika diminta berbuat demikian. Kapal korok ini di-jangka siap dalam tahun 1965.

316. Usaha membena Galangan Kapal di-pengkalan Laut Glugor, Pulau Pinang bagi maksud mengadakan kemudahan² untuk membaiki kapal laut dan lain² kapal Jabatan Kerajaan telah di-siapkan dalam bulan April

tahun 1963 dan galangan kapal ini boleh menerima kapal² hingga 80 kaki panjang-nya dan 75 tan berat-nya. Dalam tahun 1963, sa-buah perahu tambatan kapal yang baharu telah siap untuk di-gunakan di-Port Swettenham. Perahu ini akan di-gunakan untuk menjaga Boya² tambatan Laut di-Pengkalan itu dan boleh juga di-gunakan untuk mengangkat kapal² kecil.

317. Rumah² api yang lengkap dengan alat letrik di-Fort Cornwallis dan Pulau Rimau, Pulau Pinang sedang mengadakan perkhidmatan api yang lebih baik untuk kapal² yang melalui Alor Utara dan Alor Selatan. Boya api kelip di-Kuala Rompin, di-Pulau Acheh dan di-Pulau Chebeh sedang memberikan perkhidmatan yang memuaskan hati kepada kapal² di-sapanjang Pantai Timor. Kerja telah di-mulakan bagi membuat suatu bangunan baharu untuk menggantikan Rumah Api Tebing Satu Depa dan rumah api ini akan di-lengkapkan dengan alat² letrik yang baharu dan lebih baik. Sa-buah api kelip panduan untuk menyempurnakan alor berboya ka-Port Dickson dan sa-buah boya api kelip sedang di-adakan di-Tanjong Stapa di-Selat Singapura untuk menyenangkan kapal² yang menggunakan kawasan² ini.

318. Ranchangan yang telah di-luluskan sekarang ini untuk mengadakan bantuan kapal di-Sabah hampir siap dan di-Sarawak sa-buah kapal ada-lah di-kehendaki untuk mengangkut jentera dan alat perkakas ka-kawasan² di-ulu sungai yang tiada boleh sampai kapal² lain.

319. Oleh kerana hendak mengekalkan kebesaran-nya yang sedang bertambah² dan supaya pelabohan-nya menjalankan kerja dengan lebih cekap, Port Swettenham telah di-asingkan daripada Pentadbiran Kereta Api pada 1 haribulan Julai tahun 1963, dan di-letakkan di-bawah suatu Lembaga yang berasingan di-namakan Lembaga Port Swettenham. Port Swettenham, dengan kemudahan²-nya yang lebih baik, telah menguruskan 1,038 juta tan perdagangan dalam masa enam bulan yang pertama bagi tahun yang lepas, ia-itu bertambah 10.7 peratus daripada per-

dagangan dalam tempoh yang sama bagi tahun 1962. Kejayaan yang demikian telah di-chapai sungguh pun malang-nya 15 hari hilang di-sebabkan oleh Mogok Kereta Api dalam bulan Januari tahun 1963. Dengan siap-nya empat buah tambahan baharu di-Selat Klang Utara tahun ini dan sa-lepas mengatasi kesulitan yang mula² ada-lah di-jangka kemudahan² menguruskan barang² akan dapat di-tambah dan keadaan penoh sesak yang biasa akan dapat di-kurangkan walau pun tiada dapat di-hapuskan.

320. Satu Ranchangan Pengkalan Ayer Dalam yang memakan belanja sa-banyak 52 juta ringgit di-Butterworth sedang di-jalankan oleh Surohanjaya Pelabohan Pulau Pinang. Peringkat yang pertama ranchangan itu ia-itu membuka tapak dan mengorok tanah telah pun di-mulakan dan peringkat yang kedua-nya, ia-itu membena tambatan² yang sesuai di-jangka akan di-mulakan pada awal tahun hadapan. Satu ranchangan lagi yang memakan belanja sa-banyak tiga juta ringgit bagi memajukan Weld Quay akan di-siapkan pada akhir tahun 1965. Manakala semua ranchangan ini sudah siap ia akan mengadakan kemudahan bagi menguruskan barang² dan dengan jalan yang demikian akan menambahkan jumlah perdagangan di-bahagian utara negeri ini.

321. Dengan tujuan hendak mengadakan kemudahan bagi orang² yang naik Haji dan bagi penumpang² lain yang naik dan turun kapal di-Pulau Pinang dan orang yang menghantar dan menyambut mereka, Surohanjaya Pelabohan Pulau Pinang telah sanggup mendirikan sa-buah bangunan bagi penumpang² di-Pengkalan Swettenham. Kerajaan mendirikan bangunan ini sedang di-jalankan dan di-jangka akan siap pada awal tahun 1965. Dalam bangunan ini juga akan di-tempatkan pejabat² pentadbiran Surohanjaya itu. Sa-buah kapal feri yang keenam sedang di-buat dan akan siap dalam bulan Mach tahun 1965 untuk menemui kehendak lalu-lintas yang sedang bertambah banyak menggunakan feri antara Pulau Pinang dengan Butterworth.

322. Kerajaan akan terus melaksanakan dasar-nya berhubung dengan keselamatan nyawa di-laut mengikut Atoran² Antara Bangsa.

(C) Jabatan Kajichuacha

323. Dengan siap-nya Pusat Kajichuacha yang baharu di-Cameron Highlands maka dapat-lah perkhidmatan² Kajichuacha dalam negeri ini memungut perangkaan chuacha tanah bukit dan keterangan bagi rengkasan chuacha. Apabila Pusat Menyiasat Angin RADAR di-Kota Bharu yang sedang di-bena itu siap pada pertengahan tahun ini akan mengkayakan perkhidmatan kajichuacha dengan pengetahuan yang lengkap berkenaan dengan angin di-atas Tanah Melayu supaya kedatangannya musim angin dapat di-teka dengan lebeh tepat.

(D) Jabatan Pengangkutan Jalan Raya

324. Jabatan Pengangkutan Jalan Raya terus meluaskan kerja-nya dalam tahun 1963. Dalam tahun ini suatu jumlah yang besar sa-kali ia-itu hampir² 40,000 kereta baharu daripada segala peringkat telah di-daftarkan. Dengan ini jumlah besar kereta² yang telah di-daftarkan pada 31 haribulan Disember, 1963, ialah 293,000. Khazanah yang di-pungut oleh Jabatan ini telah juga bertambah di-sebabkan-nya. Jumlah wang yang di-pungut ia-lah 81.5 juta ringgit ia-itu bertambah sa-banyak 11.75 juta ringgit daripada khazanah tahun 1962. Di-Singapura pada akhir tahun 1963 kereta² yang di-daftarkan telah bertambah sa-banyak 19,357. Dengan ini jumlah besar kereta² yang di-daftarkan ia-lah 133,645. Khazanah yang di-pungut di-sana daripada kereta² yang memakai enjin dan kereta² yang tiada memakai enjin telah bertambah sa-banyak 6 juta ringgit. Dengan ini jumlah-nya hampir² 31 juta ringgit pada akhir tahun 1963.

325. Peranan yang di-ambil oleh orang² Melayu dalam perusahaan pengangkutan jalan raya di-Negeri² Melayu telah bertambah banyak. Pada akhir tahun 1963, 1,949 lesen taxi/kereta sewa telah di-keluarkan kepada orang² Melayu daripada jumlah 4,090 atau 47.6 peratus. Lesen² kereta Membawa

Barang² Kelas A dan B kepunyaan orang² Melayu atau Sharikat² Melayu yang berkongsi dengan lain² bangsa telah juga bertambah menjadi 608. Pada akhir tahun 1963 ada 26 buah sharikat² bas yang di-punyai oleh orang² Melayu dengan modal sa-banyak 4,051 juta ringgit sa-lain daripada 2,053 juta ringgit yang di-tanam mereka modal dalam sharikat² kepunyaan berbagai² bangsa. Oleh kerana bilangan kereta² dalam negeri ini sedang bertambah banyak bangunan² baharu bagi Pejabat² Pendaftar akan di-dirikan di-Kuala Lumpur, Ipoh dan Alor Star. Tapak bagi bangunan baharu itu di-Kuala Lumpur telah di-minta dan tapak² bagi bangunan² di-Ipoh dan Alor Star telah pun di-dapati. Ada-lah di-jangka bahawa semua bangunan ini akan siap pada tahun 1965. Dengan hal yang demikian orang ramai akan mendapat perkhidmatan yang lebeh baik lagi chekap.

326. Majlis² Keselamatan Jalan Raya akan sentiasa menganjorkan gerakan-nya bagi menggalakkan keselamatan di-jalan raya dengan chara menunjukan wayang gambar, notis² dalam panggong wayang dan risalah².

(E) Pentadbiran Kereta Api

327. Pentadbiran Kereta Api telah mencapai kemajuan yang tetap dalam rancangan-nya hendak memberi perkhidmatan yang moden. Sekarang ada 65 buah kepala kereta api yang menggunakan minyak diesel dan 12 buah kereta diesel dan pada awal tahun 1965 Pentadbiran Kereta Api berharap akan mendapat 15 buah lagi kepala kereta api yang besar. Rancangan memasang vacuum brakes kepada gerabak² yang membawa barang dan mempetrikan thermit dan butt kepada jalan² kereta api sedang berjalan dengan baik.

328. Kerja menyambung jalan Kereta Api dari Prai ka-Butterworth telah dimulakan dan akan siap dalam tahun 1966. Demikian juga di-Singapura, rancangan mengadakan jalan kereta api ka-Kawasan Pembangunan Jurong yang memakan belanja sa-banyak 4 juta ringgit telah pun di-mulakan dan kerja ini di-jangka akan siap sa-belum tahun 1965.

KEMENTERIAN KERJA RAYA, POS DAN TALIKOM

(A) Jabatan Kerja Raya

329. Pada tahun yang lepas Jabatan Kerja Raya telah mencapai kejayaan yang chemerlang dalam usaha-nya melancarkan dasar Kerajaan berkenaan dengan pembangunan. Sa-kali lagi Jabatan ini telah sanggup dan dapat menyempurnakan ranchangan Kerja² Raya yang sangat berat sungguh pun tenaga-nya terhad.

330. Kerja Raya ada-lah menjadi asas kemajuan ekonomi dan masharakat. Jabatan ini serta kakitangan-nya sedar akan tanggung-jawab mereka berbubong dengan Ranchangan Lima Tahun itu dan semua-nya sedang menjalankan sa-daya upaya mereka untuk menjayakan-nya.

331. Dalam tahun 1964 satu rekod baharu telah di-buat kerana membena Jalan² Raya Pembangunan Luar Bandar sa-panjang 720 batu atau menyiapkan dua batu jalan raya tiap² hari. Di-Pantai Timor Jalan Raya dari Rompin ka-Endau telah siap dan Feri Tanah Puteh telah di-gantikan dengan sa-buah jambatan baharu yang elok. Di-Pantai Barat jalan dua sa-lari ka-Port Swettenham dan Simpangan Jalan Slim River telah siap. Ranchangan² telah di-buat untuk memulakan Jalan Besar dari Timor ka-Barat, yang menyambong negeri Perak ka-Trengganu, dan kerja telah di-mulakan bagi membuat jalan pemandu. Tender² telah di-terima untuk menggantikan feri di-Muar dan Batu Pahat dengan Jambatan.

232. Kerja membuat jalan² kereta yang baharu melalui Kuala Lumpur telah berjalan dengan baik dan peringkat yang pertama mengandongi jejambat di-atas jalan kereta api dan Sungei Klang telah di-buka pada awal tahun 1963. Di-Subang, Pengkalan Kapal Terbang Antara Bangsa yang baharu itu sedang di-bena dan akan siap dalam tahun 1965.

333. Lapan ratus tiga puluh lapan buah kumpulan rumah telah siap terutama sa-kali untuk pekerja². Bagi Jabatan Perubatan 73 buah Pusat Kesihatan Luar Bandar dan 58 buah klinik bidan

telah di-dirikan dan 64 buah daripada-nya hampir siap. Klinik² batok Kering, wad² baharu, klinik² gigi dan asrama² jururawat telah juga di-bena di-beberapa rumah sakit di-seluruh negeri ini.

334. Kerja yang besar sa-kali di-buat dalam tahun ini ia-lah menyiapkan Rumah² Parlimen yang baharu serta jejambat-nya dalam masa yang singkat.

335. Ranchangan² perbekalan ayer yang besar sedang berjalan dengan baik di-Alor Star, Sungai Patani, Kulim, Yen, Krian, Dindings, Hilir Perak, Damansara, Sabak Bernam, Seremban dan Kuala Lumpur.

336. Perkhidmatan Kerja² Pelajaran telah di-satukan dengan Jabatan ini dan dalam tahun ini telah menjalankan ranchangan sekolah² yang memakan belanja sa-banyak \$58,000,000. Semua sa-kali, kira² 1,347 bilek² darjah rendah dan menengah, 116 buah rumah guru² luar bandar, 10 buah sekolah pertukangan dan sembilan belok asrama telah di-dirikan.

(B) Jabatan Perkhidmatan Pos

337. Jabatan Perkhidmatan Pos terus mencapai kemajuan dengan baik. Dalam tahun 1963 lima buah bangunan baharu termasuk Pejabat Besar Pos Johor Bahru yang memakan belanja sa-juta ringgit itu telah siap dan di-buka. Dalam kawasan² luar bandar, 40 Wakil Pos telah di-buka dan empat buah lagi pejabat pos berkereta telah menjalankan kerja-nya. Satu wakil pos di-tepi sungai telah juga di-adakan.

338. Satu lagi Wakil Pos di-tepi sungai telah di-adakan dalam bulan Januari tahun ini dan sa-buah lagi Pejabat Pos telah di-tubuhkan pada 21 haribulan April, tahun 1964 di-Pulau Carey, dekat Port Swettenham.

339. Dalam tahun 1964, empat buah Pejabat Pos baharu, yang telah di-mulakan kerja mendirikan-nya dalam tahun 1963, akan siap tiada lama lagi. Tujuh belas buah Pejabat Pos baharu lagi telah di-ranchangkan bagi tahun 1964 dan di-antara-nya ia-lah sa-buah Pejabat Pos Besar yang baharu bagi Kuala Trengganu. Bagi kawasan² luar bandar ada-lah di-chadang hendak

membuka 40 lagi wakil pos dan mengadakan lima lagi Pejabat Pos Berkereta.

(C) Jabatan Talikom

340. Ada pun tujuan utama Kerajaan ia-lah hendak mengadakan juga kemudahan² talikom yang di-dapati sekarang di-Malaysia Barat ka-negeri² Borneo di-Sabah dan Sarawak. Sa-lain daripada itu, perkara mengadakan perhubungan talipon dan taligerap yang menchukupi sa-bagaimana yang di-dapati dalam negeri² di-Tanah Melayu akan di-utamakan.

341. Kemudahan memukul talipon ka-tempat² yang jauh akan di-adakan untuk lebeh banyak pelanggan lagi dalam Negeri² di-Tanah Melayu dan di-Singapura manakala ibu² sawat yang ada sekarang di-Negeri² Melayu ditukarkan menjadi ibu sawat automatik dan alat kelengkapan yang mustahak di-adakan di-Singapura.

342. Rangkaian microwave yang ada sekarang yang meliputi seluruh Pantai Barat Tanah Melayu akan di-lanjutkan juga ka-Pantai Timor, dan perhubungan Talivishen akan di-adakan bersambung dengan rangkaian² itu supaya talivishen boleh sampai ka-Pantai Timor.

343. Perhatian khas akan terus diberikan bagi mengadakan perkhidmatan talikom untuk pembangunan luar bandar dan beberapa ibu sawat talipon automatik di-luar bandar dan talipon orang ramai akan di-adakan.

344. Agak-nya kemajuan yang besar sa-kali dalam lapangan talikom ia-lah menggunakan sistem SEACOM (South-east Asia Commonwealth Cable) antara Singapura, Jesselton dan Hongkong, kerana bahagian antara Singapura dengan Jesselton itu-lah yang akan mengambil bahagian yang besar bagi mengukuhkan perhubungan antara Malaysia Timor dan Barat. Oleh kerana hendak menggunakan perhubungan ini antara Singapura dengan Jesselton dengan sa-penoh-nya maka mustahak-lah di-adakan suatu perhubungan talikom yang chukup antara ibu Negeri Sarawak di-Kuching dengan ibu Negeri Sabah di-Jesselton dengan mempunyai hubungan ka-bandar² besar dalam kedua² buah negeri itu.

345. Kemajuan yang di-chapai dalam lapangan Talikom dalam tahun yang lalu lebeh terkemuka daripada kemajuan yang sudah². Perhubungan microwave antara Kuala Lumpur, Ipoh, Pulau Pinang dan Alor Star telah di-benarkan dahulu daripada masa-nya supaya Perkhidmatan Talivishen boleh di-mulakan di-Ipoh dengan sa-beberapa segera-nya, dan alat kelengkapan khas telah di-tambah kepada perhubungan antara Kuala Lumpur dengan Singapura supaya perkhidmatan itu boleh di-mulakan dari Tampin. Dengan memasang alat² pemancar talivishen pada tapak² Talikom maka banyak-lah berlaku perubahan besar kepada Sambong Jauh talikom, dan perkhidmatan bagi Jabatan² lain saperti Polis di-seluruh negeri ini.

346. Peratoran sambong jauh terus dail bagi pelanggan² telah di-adakan juga di-Ipoh, Pulau Pinang dan Sungai Patani. Sambong talipon dan taligerap ka-negeri² Borneo telah dan sedang di-kukuhkan. Dengan membuka kawat Pacific Commonwealth perkhidmatan talipon antara pukul 6 pagi hingga pukul 12 tengah malam sekarang boleh di-gunakan hampir ka-seluruh dunia. Satu alat pemancar yang sangat kuat kuasa-nya akan di-pasang di-Singapura dalam beberapa bulan yang akan datang. Alat pemancar itu akan mengelokkan lagi perkhidmatan ka-seluruh dunia ini hingga siap semua sistem SEACOM.

347. Kebanyakan ibu sawat talipon termasuk di-Sungai Patani, Kuala Lipis, Dungun, Kemaman, Kampar dan Tapah, telah di-tukar menjadi ibu sawat automatik dan ibu sawat di-Taiping itu akan siap tahun ini.

348. Talipon yang ke-100,000 di-Negeri² Tanah Melayu telah di-tukarkan menjadi talipon automatik tahun ini, dan sekarang ada hampir² 200,000 talipon di-Malaysia ia-itu lebeh banyak bilangan-nya dari yang ada di-Indonesia, Thailand, Burma atau Filipina.

349. Satu kumpulan pesawat taligerap automatik sedang di-pasang di-Pengkalan Terbang Antara Bangsa di-Singapura dan kumpulan pesawat itu akan menjadi Singapura sa-buah daripada pusat² yang chekap dan

terbesar sa-kali menguruskan kawat kapal terbang di-Asia Tenggara.

The English translation is as follows:

Special Appendix to the Royal Address by His Majesty the Yang di-Pertuan Agong at the Opening of Parliament on Tuesday, 19 May, 1964

The following additional information is issued herewith as a Special Appendix to the Royal Address given by His Majesty the Yang di-Pertuan Agong at the Opening of Parliament on Tuesday, May 19, 1964.

PRIME MINISTER'S DEPARTMENT

(A) General

1. One of the major tasks of the Prime Minister's Department during last year was connected with the formation of Malaysia. Negotiations were carried out with the British, Singapore, Sabah, Sarawak and Brunei Governments on the terms for the integration of the States of Singapore, Sabah, Sarawak and Brunei with the Federation of Malaya.

2. Three Inter-Governmental Committees were appointed to negotiate the terms for integration. The Committees were the Federation of Malaya/Singapore, Federation of Malaya/Sabah and Sarawak and the Federation of Malaya/Brunei Inter-Governmental Committees. In the event, the States of Singapore, Sabah and Sarawak joined the Federation of Malaya to form Malaysia.

3. Indonesia eyed the Malaysia Plan with envy and has adopted a hostile attitude towards the State. It has launched a "Confrontation" against Malaysia in spite of the fact that a United Nations Team has ascertained the wishes of the peoples of the States of Sabah and Sarawak and has reported that the majority of the peoples of the two States are in favour of Malaysia.

4. The co-ordination of policies, particularly in respect of development, is the main function of the Prime Minister's Department. It also looks after certain Departments which are

strictly not its responsibility. These Departments are Istana Negara, Parliament, Conference of Rulers, Audit, Election Commission, Public Services Commission and the Railway Service Commission.

(B) Study Tours

5. It is intended to continue to organize study tours for the peoples of Malaysia. The tours will be overseas study tours to neighbouring countries, domestic study tours to encourage the peoples of Malaysia to know more about the life and customs of each other and tours for sportsmen.

6. When the Study Tour Scheme was initiated in 1961 it was intended for Malaysians only, but the scope of the Scheme is now extended to include peoples from the new States of Malaysia. Those who are selected for the tours include persons from various occupations and interests, e.g., co-operative workers, trade unionists, politicians, social workers and others.

7. The purpose of the tours is to enable them to study closely the ways of life and the economic, social, and political conditions and also the administrative machinery of the countries visited by them. A growing number of Malaysians will therefore be able to broaden their outlook. In 1963 six parties comprising 150 persons were selected for overseas tours—three parties went to Thailand, two to India and one to Pakistan.

8. The Scheme is also intended for selected persons from neighbouring countries to visit Malaysia, especially the capital, Kuala Lumpur. In 1963 a number of persons from neighbouring countries were invited to visit Malaya on study tours. They include persons from India, Pakistan, Japan, the Philippines and Thailand.

9. Domestic Study Tours by Malaysians were organized. Malaysians from Sabah and Sarawak were invited to visit Malaya and vice versa; tours were also organised for selected persons from the East Coast States of Malaya to visit the West Coast States and from the West Coast States to the States of the East Coast of Malaya.

(C) Projects in Kuala Lumpur

10. Certain new projects were completed in Kuala Lumpur during the past year. They were the Parliament Building, the National Museum Building and the Staff Training Centre.

11. The Parliament Building was completed towards the end of last year and was used for the first time by Parliament at the Budget Meeting. It was also at this meeting that members from the States of Singapore, Sabah and Sarawak attended a meeting of Parliament for the first time. The new building for the National Museum was completed in August 1963. Thousands of people had attended the Museum since its opening. The staff Training Centre at Petaling Jaya was also completed in August last year. The Centre provides specialised training in administration for all Government officers.

12. Two other projects are now nearing completion. They are the National Monument and the new Mosque.

(D) Economic Planning Unit

13. A very substantial progress has been achieved in the implementation of the current Second Five-Year Plan for the States of Malaya. A general review of the Plan was undertaken in 1963. The amount for public investment was revised to a sum of \$2,930,000,000. The Development Plans of Sabah, Sarawak and Singapore are prepared separately, i.e., they are not included in the Plan for the States of Malaya. They will however be integrated into the First Malaysia Development Plan (1966 to 1970).

14. The work of preparing the Malaysia Plan is being undertaken by the staff of the Economic Planning Unit in consultation with officers of other Ministries and Departments. The number of officers concerned in economic planning in some key Ministries and Departments has been increased to cope with more and more complex duties associated with development planning and project executions.

15. The recommendations of the Agricultural Diversification Report are

being examined by a Sub-Committee of the National Development Planning Committee. Where possible positive steps have been taken to implement the recommendations. The Canadian Government has been approached under the Colombo Plan to provide technical assistance and equipment for an aerial photographic survey of Malaya, a reconnaissance soils survey of those parts of Malaya which have not yet been surveyed, and development surveys of selected areas such as

- (i) the Jengka Triangle; and
- (ii) the area along the proposed East-West Highway.

16. The Sub-Committee is also examining the kind of facilities available for agricultural and technical research so as to ascertain the extent to which they should be expanded or reorganised. The intention is that the facilities available should be adequate to meet the demand for agriculturally-trained personnel to undertake the programme for the diversification of agriculture.

17. As a result of the various incentives offered by the Government and the maintenance of a favourable investment climate, it is now estimated that the planned target of \$2,900,000,000 for private sector investment during the Plan period will be achieved, if not exceeded. However, there is a need to co-ordinate the work of the existing organisations undertaking industrial promotion and/or financing such as the Economic Development Board (E.D.B.) in Singapore, the Industrial Development Division (I.D.D.) of the Ministry of Commerce and Industry, the Borneo Development Corporation Limited (B.D.C.L.) in the Borneo States and the Malayan Industrial Development Finance Limited (M.I.D.F.L.) in Kuala Lumpur. Steps are now being taken to establish a new and autonomous agency to be known as "Federal Industrial Development Authority" (F.I.D.A.). This Authority will co-ordinate industrial development policies and practices on a Malaysia-wide basis and undertake feasibility studies and industrial promotion both locally and abroad for the region as a whole.

18. Increasing attention is being given to the problem of manpower planning in order that economic and social development programmes can be geared to provide more adequate employment opportunities and to ensure that educational and training programmes are consistent with the manpower requirements of the economy.

19. A Manpower Division will soon be set up in the Economic Planning Unit. This Division will work very closely with certain Ministries and Departments to work out the measures required so that the human resources of the country are fully utilized. The Higher Education Planning Committee has also done some preliminary studies on manpower needs and the availability or adequacy of training institutions. These studies will assist the Division considerably in its work.

20. The technical staff of the Economic Planning Unit will be strengthened to carry out certain additional responsibilities arising from the establishment of Malaysia. Officers of the Unit will assist State Governments and Ministries in preparing their part of the Plan.

(E) Malaysia Affairs

21. A new Division to carry out work on matters related to integration of the States of Singapore, Sabah and Sarawak with the Federation of Malaya has been established in the Prime Minister's Department. The Division is now primarily concerned with implementing the Agreements, undertakings, and assurances concluded between the parties at the negotiations for the establishment of Malaysia.

22. The Malaysia Agreement was signed in London on 9th July, 1963, federating the former United Kingdom colonies of North Borneo and Sarawak and the State of Singapore with the eleven States of the former Federation of Malaya to form Malaysia. North Borneo became known as Sabah under Malaysia. With the signing of this Agreement the tasks remaining to be completed are *inter alia* the drafting of the necessary legislation, the vetting of the Constitutions of the new States and the drawing up of a formal agreement

in connection with the United Kingdom Government. This work was carried out by the Legal Department in close consultation with the Malaysia Affairs Division and the Ministries and Federal Departments concerned.

23. Equally important task was to work out appropriate ministerial and departmental organisation covering all aspects of Government activities and responsibilities in the light of agreements reached on Malaysia. In fact this aspect of the Malaysia exercise had been largely covered in regard to Sabah and Sarawak by the Departmental Organisation Sub-Committee of the Malaysia Inter-Governmental Committee. This Committee included representatives from the Federation and United Kingdom Governments and also from the Sabah and Sarawak State Governments. The work involving relationships with Singapore was still to be carried out, and a Working Committee with representatives from both the Federation and Singapore Governments was set up to deal with this matter. This Working Committee is still carrying out this task.

24. For the smooth and effective implementation of Malaysia in relation to the Borneo States it was apparent that a senior Federal Officer should be stationed in Borneo not only to act as Liaison between the Federal and the State Governments in Borneo but also to exercise Federal authority wherever necessary. For this purpose the office of Federal Secretary with headquarters in Kuching and a branch in Jesselton was set up with effect from 16th September, 1963.

25. In addition to his duties and responsibilities the Federal Secretary was also appointed Chairman of the Borneo Territories Security Executive Committee and as a result is largely involved with Defence and Internal Security matters in Borneo.

26. It was also agreed in the Inter-Governmental Committee that branches of the Federation Establishment Office should be established in the Borneo States under the direct charge of a Regional Federal Establishment Officer. A Regional Federal Establishment

Office for Sabah and Sarawak with headquarters in Jesselton and a branch in Kuching has been set up. The Regional Federal Establishment Office is responsible for establishments, superannuation schemes, the determination of principles and the implementation of policies with regard to service matters including training and scholarships and the administration of staff relations.

27. On the establishment of Malaysia on 16th September, 1963, Federal Ministries and Departments responsible for subjects which become federal with or without reservations, began to extend their responsibilities into the new States. In order to assure that the change to a Federal system of Government could be effected as smoothly as possible and with the least disruption to existing administrative arrangements, the Malaysia Affairs Division in the Prime Minister's Department together with the officers of the Federal Secretary and Deputy Federal Secretary in Borneo are providing the necessary co-ordinating machinery. The Federal Secretary and the Deputy Federal Secretary are also exercising their functions as Federal Representatives in Borneo in cases where they have been specially vested with Federal powers and functions.

(F) Federation Establishment Office

28. The pace of Malayanisation has slightly slackened owing to the fact that 92.01% of the total number of entitled officers in Government service had retired up to the end of March 1964. The number of officers retiring increased from 1,314 at the end of 1963 to 1,381 at the end of March 1964. Those remaining in service are either technical officers such as those in the Public Works and Telecommunications Departments or officers with specialised knowledge and experience such as those in the Royal Malaysian Police. The places vacated by expatriate officers on retirement are being filled in nearly every case by local officers. In certain departments where no local officers with sufficient experience and the necessary qualifications are available, officers have

been engaged either on contract or on loan under the auspices of the Colombo Plan or the United Nation Organisation.

29. The Government has continued to play an increasing role as a donor country under the technical co-operation scheme of the Colombo Plan. Up to 1st May, 1964, the total number of training awards and scholarships granted was 68. The beneficiaries were Sabah, Sarawak and Singapore (before Malaysia was established) and Burma, Philippines, Indonesia and Brunei. The types of training ranged from University to short training courses such as in the fields of telecommunications, income tax, agriculture, veterinary services, rubber planting, Customs, dentistry and rural health.

30. When the new Staff Training Centre, which was built with generous help from the New Zealand Government, was officially opened the staff Training Centre at Port Dickson was transferred there. The Centre now caters not only for officers from the States of Malaya, but also from Singapore, Sabah and Sarawak.

(G) Statistics Department

31. The establishment of the Statistics Department increased from 192 in 1962 to 233 in 1963, largely at the clerical level. Although there was full complement of staff the substantial growth in the amount of new and developmental work attempted further emphasised the critical need for more professional staff.

32. The Department completed its National Survey on Employment, Unemployment, Underemployment and submitted it to Cabinet for consideration. This survey was undertaken jointly with the Department of Labour.

33. The Department also published a report on the National Accounts for the States of Malaya 1955-61 under the expert guidance of an United Nations OPEX official. This report apart from revising the earlier National Accounts series contained many extensions, e.g., an input-output table and re-classification of imports by end-use. It was felt

that the additional information would be of vital importance in development planning, and in survey of limited companies and mines.

34. The Annual Report of Manufacturing Industries for 1961 was published early in 1963. For the first time the information included purchases made by manufacturers. Preparatory work was also started on the Quinquennial Census of Manufacturing 1963. This census, the largest single collection operation yet undertaken by the Department, involves detailed coverage of 14,000 manufacturers establishments.

35. The Department undertook on a continuing basis the Annual Analysis of Economic and Functional Classification of Government Transactions. It also launched a pilot survey to measure the construction activity in the States of Malaya. Such information is of vital importance to planning. As the survey was of an exploratory nature the results were not published, but it can be said that the information acquired assisted in paving the way for the first full-scale survey, being currently undertaken for 1963. To date progress in this first survey is most encouraging.

36. The Department also undertook punch-card analyses of the Road Transportation Study and Manpower Registration. Inpatient statistics in hospital will be put on to punch-cards in 1964.

37. During 1964, the Department hopes to continue a general expansion in the coverage of statistics essential for sound planning of national development projects. Preliminary exploration is being currently undertaken to determine the feasibility of conducting a Land Utilization Survey on Malaya.

38. A new Colombo Plan Expert on Industrial Statistics arrived early in January 1964. Among other things, he is directly supervising the first Survey of Construction Activity in the States of Malaya in respect of 1963. During his tour of duty, it is hoped to effect a reorganisation of subject matter in the Department, and collect more comprehensive economic statistics on Agriculture, Forestry and Fisheries,

Manufacturing and Mining. This will not be possible, however, without adequate funds and personnel. It is worth noting that this area of industrial statistics accounts for about 60% of all economic activity in the States of Malaya.

(H) Muzium Negara

39. From the time the Museum was opened on the 31st of August last year, it proved to be an extremely popular attraction not only for citizens but also for foreign tourists. Up to the present visitors to the Museum totalled 483,826 persons, representing an average of 13,439 visitors a week. In addition to adults, large numbers of school children, both from junior schools and secondary schools, visited the Museum.

40. In addition to the static displays exhibited in the three exhibition galleries, a number of temporary exhibitions were organised in the Central Hall. They included an Exhibition of Indian Sculpture, an Exhibition of accessions received by the Museum during 1963 (of which a large proportion were gifts from benefactors) and an Exhibition of photographs of Malayan Animals.

41. The staff is now engaged in making further improvements to static displays and in preparing certain procedures for keeping records efficiently and for preserving the national collections. This work includes compiling a comprehensive inventory of the Museum's collections for the first time.

42. It is hoped to complete the task mentioned above in 1964. In addition it is proposed to start several new schemes, including a School Loans Service. The Loans Service Scheme will be launched by introducing a pilot project which will be undertaken in conjunction with the Ministry of Education. The purpose of the Scheme is to encourage more use of the Museum as an educational centre by schools.

43. In 1964 it is hoped to start work on the development of one more exhibition gallery in the Museum. The gallery will be used as the National

History section of the Museum. Malayan birds and animals in their natural surroundings as well as a new exhibition illustrating Malayan insects will be exhibited in the gallery. It is also hoped to start collecting materials from the Borneo States for exhibition in the Museum so that the exhibits in the National Museum will be more representative of Malaysia.

(I) National Archives

44. The National Archives of Malaysia have been in existence for six years. The activities and the establishing of the Department have expanded quite considerably. There is an urgent need for the enactment of an Archives Law. The establishment of Malaysia means that the work of the Department will extend to the three new States. There is no proper Archives and Records Service in these States. An archives law would provide a comprehensive basis for proper custody and smooth administration of all public records and archives for the whole of Malaysia. The National Archives has drafted the Archives Bill.

45. The National Archives is handicapped in its activities in that it is still accommodated in two temporary repositories in Kuala Lumpur and Petaling Jaya. As both these repositories are used to full capacity, storing nearly 6,000 linear feet of public records and archives, the need for additional space is most urgent. Arrangements are being made to obtain additional floor space in the Federal Government Offices, Petaling Jaya, for use pending the construction of a National Archives Building. A Records Management Centre is expected to be ready for occupation by the end of 1964.

46. The Hon'ble the Prime Minister has agreed that an institution to be called "*Arkib dan Pustaka Tunku Abdul Rahman Putra*" be established on the same line as the Presidential Libraries in the United States of America. The objects of the institution are—

- (a) to preserve the papers, books, audio-visual material, public

presents and other objects of the Prime Minister;

- (b) to facilitate the study and research of his life and work as father and first Prime Minister of Malaya and Malaysia;
- (c) to establish a research institution for a study of the functions of Prime Minister in a democratic and pluralistic Asian country;
- (d) to give the lead to other prominent leaders and statesmen in this country in making private papers and others available for historical research; and
- (e) to encourage and cultivate the keeping of records and the writing of history in Malaysia.

The institution will be administered by the National Archives. It is hoped to raise funds from the public so that there will be a suitable building for the institution.

47. During 1963 Government Departments and research workers alike continued to use the limited facilities offered by the National Archives. Nine Government Departments transferred their non-current records to the Archives. Forty-eight research workers some of whom were foreigners made use of the research facilities available.

MINISTRY OF AGRICULTURE AND CO-OPERATIVES

48. The principal aims and objectives of the agricultural policy of the Government of Malaysia are (a) to expand the production of food supplies eventually to achieve self-sufficiency in essential foodstuffs, particularly rice; (b) to expand the production of industrial crops for export and local industries; and (c) to diversify intensively the country's agriculture, bearing in mind the proper use of natural resources to make Malaysia less dependent on rubber. It is also the Government's policy to raise the incomes of the small agricultural producers, including fishermen, through the medium of the co-operative movement, and by providing satisfactory marketing

arrangements and adequate credit facilities to ensure that they get maximum returns for their produce.

(A) Division of Agriculture

49. In pursuance of self-sufficiency, rice which is the staple food of the population enjoys first place in the country's effort to increase its food production. There has been a steady increase in the area under rice in post-war years. The acreage under wet and dry padi for the 1962/63 season was the highest on record, being nearly 988,000 acres with a total yield of approximately 624,000 tons of rice. However, the prolonged drought in 1963 had an adverse effect, and the area planted for the 1963/64 season dropped to 981,000 acres. The States most affected are Kedah and Perlis where an estimated 20,000 farm families cultivating 35,000 acres were hit by drought. In co-operation with the States concerned the Central Government provided relief measures to assist the padi planters affected.

50. Increased output of rice is being brought about in several ways such as intensifying cultivation, improving seed, using fertilisers more widely, providing better extension service. The off-season padi crop showed further increases in both acreage and yield per acre; in 1963 about 48,000 acres were cultivated. With greater assurance of adequate water supply, the area under double-cropping will continue to make steady progress. Good progress has been achieved in breeding better seeds. By the end of 1963 it was decided that a high yielding, short-maturing variety of padi, with excellent milling and eating qualities should be released for the 1964 planting season. Under the Padi Seed Multiplication and Distribution Scheme, Government exchanges selected seeds for local seeds grown by farmers thus ensuring that more and more farmers grow recommended varieties. About 90,000 gantangs of selected seeds were distributed in the 1963/64 padi season and in addition 18,000 gantangs were sent to the Department of Agriculture, Sarawak. The Padi Fertiliser Subsidy Scheme,

which provides fertilisers to farmers at subsidised rates, again received a satisfactory response.

51. The output of coconut and coconut products has experienced a steady decline due mainly to old and uneconomic palm trees. Under the Second Five-Year Development Plan, \$15,000,000 has been set aside to rehabilitate coconut small holdings. In early 1963 a Coconut Replanting and Rehabilitation Scheme was launched, and a pilot project was started in Minyak Beku area in Batu Pahat aimed at replanting and rehabilitating about 4,000 acres of smallholders' crops. The response was good. Another pilot project was launched in March this year in the Bagan Datok area in Perak. Yet another will be started in Kelantan in 1964.

52. Efforts are also being made to improve the nation's fruit industry. Many of the dusuns require rehabilitation or replanting. Under the Fruit Replanting and Rehabilitation Scheme, which was launched in 1961 to help smallholders improve their fruit holdings, a sum of \$220,000 was spent in 1963 and a further sum of \$340,000 has been set aside in 1964. In addition, the Ministry has declared 1964 as a Fruit Year. A "Grow More Fruit" campaign will be officially launched next month during which an extensive effort to popularise the cultivation and consumption of locally grown fruits will be carried out.

53. In its efforts to reach farmers more effectively the Field Branch of the Division of Agriculture is making increasing use of mobile units, rural training centres and Farmers' Associations to further Government's aims for a better organisation in agricultural production and increased farm productivity. Many Government-sponsored schemes have been successfully carried out through assistance from Farmers' Associations. At the end of 1963 there were no less than 510 registered Farmers' Associations with a membership of 27,550. In December 1963 the Ministry in conjunction with U.N.F.A.O. held a National Seminar on Farmers' Associations. This seminar was well

attended by representatives from all States in Malaysia and various Government Departments dealing with rural workers, particularly farmers.

54. The Government also believes in having better-educated and trained personnel in the Division of Agriculture successfully to provide farmers with the latest information on all aspects of agriculture and to raise education levels in farming among the rural population. To prepare junior members of the Division of Agriculture adequately for extension work among farmers, further expansion of the existing School of Agriculture is being undertaken. Erection of laboratories for teaching services at Serdang has started, and the purchase of necessary laboratory equipment for the School made. In addition preliminary steps have been taken to hasten development work on another section of the School at Bumbong Lima in Province Wellesley.

55. To enable a proper assessment to be made of the needs for agricultural farming, an F.A.O. Consultant visited Malaysia in 1963 to study the country's present and future needs for agriculturally-trained personnel based on current posts and job opportunities and future development plans, and to recommend a National Plan of Agricultural Education and Training to meet the short and long term requirements for trained personnel both in numbers and quality at a cost the country can afford. To implement the policy of diversifying agriculture, research work on crops such as oil palm, tea, sugar cane, cashew, fruits and vegetables is being pursued vigorously. A total of eight crop-testing stations have been opened on varying types of soil to find the crops suitable for each soil.

(B) Division of Drainage and Irrigation

56. One of the main functions of the Ministry is to provide irrigation and drainage facilities to existing padi areas to increase farm yields through double-cropping of padi. This Division is also responsible for opening up and developing new lands by providing

facilities to bring such lands into economic production.

57. In the first three years of the Second Five-Year Plan the Drainage and Irrigation Division has completed 87 irrigation schemes, of which 30 were completed in 1963. In 1963 also 18,586 acres were provided with double-cropping facilities resulting from irrigation, while 4,954 acres of jungle swamp land were converted to irrigable land suitable for padi. In addition, 11,400 acres of existing padi land were improved with irrigation facilities.

58. Seven land drainage schemes were completed during 1963, making a total of 20 schemes since the inception of the Second Five-Year Plan. In 1963 land drainage improvements were carried out over an area of 40,700 acres—the major schemes being Kanchong Tengah in Selangor for 13,500 acres, Minyak Beku in Johore for 5,000 acres, and Merlimau in Malacca for 12,000 acres.

59. During 1963, river conservancy work was carried out to 1,236 miles of river to alleviate flooding of adjoining agricultural land.

(C) Division of Co-operative Development

60. The policy of the Government is to encourage and foster the development of the Co-operative Movement as a vehicle for the economic upliftment of the people, particularly those in the rural areas. In 1963 the efforts of the Co-operative Development Division were mainly directed towards consolidating existing societies and the education of their members. At the end of 1963 there were on the register 2,948 co-operative societies with a membership of 400,000, a share capital of \$92,000,000 and a working capital of \$158,000,000. Government loans which were channelled through co-operative societies for agricultural projects and rural industries in 1963 amounted to \$5,395,000.

(D) Division of Fisheries

61. In carrying out the policy of attaining self-sufficiency in basic foodstuffs

and to raise the incomes of the poverty-stricken fishermen, this Division in 1963 concentrated all its efforts on development programmes. Great emphasis was laid on schemes of financial assistance, the development of training institutions, the improvement of landing and marketing facilities, more intensive research into all aspects of marine and fresh-water fisheries, and more systematic development of the country's inland fisheries resources.

62. Loans given to fishermen through co-operative societies amounted to \$240,000 in 1963. Expenditure on capital development reached \$1,077,000. Eight cold room depôts donated by the Government of Canada under the Colombo Plan were officially opened.

63. In 1963 development of fresh-water fisheries was intensified, more than 1,000,000 fish fries being distributed. Marine fish production showed a 7.6% increase in 1963 over 1962, while the acreage of ponds for fresh-water fish followed the same trend.

(E) Division of Forestry

64. Forestry policy is directed towards conserving areas of forest land to meet the nation's timber requirements at all times, improving the quality and stocking of forest timber, and maintaining sustained increase in yields. Great emphasis was placed on research in 1963. Investigations into both artificially-established and natural forests were carried out so that improvements in yield and quality of timber might be obtained. The Forest Resources Survey, to which priority was given in 1963, progressed steadily. Photo-interpretation and field surveys were completed for Pahang. In Trengganu photo-interpretation was completed, but field checks are still being carried out in some areas. When the survey is completed, it will be possible to classify the land by the crops best suited to be grown thereon. This will help considerably in implementing diversification. Experimental plantings totalling more than 1,000 acres have been planted as specie trials on lands of various elevation in the country. These will eventually lead to the establishment of commercial forest plantations on a large scale.

(F) Division of Veterinary Services

65. The efforts of this Division are directed towards developing domestic livestock so that the country may meet as far as possible from its own resources its requirements of fresh meat, milk, poultry and eggs to fulfil the need for more animal proteins and fats in local diets. The value of livestock products produced by local farmers was estimated at over \$300,000 in 1963.

66. Several multiplication centres have been set up, designed to make available to the farmers faster-growing and higher-producing animals and birds. These should not only increase local production but should also stimulate further consumption within the country.

67. While efforts to increase production of the smaller species of animals are being undertaken, efforts are also being made to improve cattle. For this purpose, besides supplying better stock from the Animal Husbandry Station, the Division is also establishing an artificial insemination service. This should go a long way towards improving cattle as good stud animals are scarce. Early this year an artificial insemination centre was established in Negeri Sembilan to serve as the main centre. Several sub-centres will also be established, so that the artificial insemination service can be extended to other areas.

68. A vital task of the Veterinary Services Division is the control of diseases. A great deal of research is being carried out at the Veterinary Research Institute, Ipoh, which also produces vaccines for the treatment of diseases to cope not only with the growing demand for vaccines from the States of Malaya but also from Sabah and Sarawak.

69. To assist further development of the livestock industry, more than \$500,000 is being spent to distribute over 2,500 heads of oxen and buffaloes to rural areas this year. These animals are being distributed under the "pawah" system, particularly to areas where no livestock is at present kept but where potential for cattle-rearing exists.

(G) Division of Resettlement and Special Constables

70. The implementation of the Rehabilitation Scheme for discharged Special Constables continue to progress satisfactorily. Up to the end of 1963, 881 outright grants amounting to \$660,750 and rehabilitation loans amounting to \$10,468,375 were given to discharged Special Constables who qualify under the scheme. The major task of resettlement work has therefore been completed, but the most difficult task remains of collecting repayment of loans.

(H) Game Division

71. The efforts of the Game Division continue to be directed towards wild life and nature conservation. The Taman Negara, as a nature and wild life sanctuary, is second to none in this part of the world, having earned many complimentary remarks from world tourists. Development work in the Taman Negara continues. Many additional amenities are being implemented as part of the tourist promotion drive to attract more visitors to Malaysia.

MINISTRY OF COMMERCE AND INDUSTRY

(A) Export Commodities Division

72. *Rubber.* With the continued and rapid expansion of the synthetic rubber industry and, in particular, the development of newer types of synthetic rubbers, there is every need to intensify and accelerate the present pace of replanting both in the estate and small-holding sectors of the industry. The Government has made a further grant of \$200,000,000 to the rubber industry to help replant additional acreages with high-yielding planting material during the period 1962 to 1967. It is expected that with this financial incentive the rate of replanting will increase further.

73. In 1963, a total of 14,815 acres were replanted in Sabah by estates and smallholders. Fifty per cent of the rubber in Sabah is now under high-yielding clones but only a small proportion is now matured. A large portion of the high-yielding rubber was budded by the green budwood method, a method initiated in Sabah in 1959.

74. Research towards improving the quality and efficiency of rubber production and promoting wider uses for rubber continues to be carried out under the control and direction of the Malayan Rubber Fund Board. The aim to produce one ton of rubber per acre per annum is now within reach. Steps have been taken to reorganise the Malayan Rubber Fund Board to make it more effective. Apart from research activities the Board has also strengthened and expanded its overseas technical services which provide a direct link between the Board's research bodies and the users of natural rubber. In view of increasing competition from synthetic rubber it is Government's intention together with the Malayan Rubber Fund Board and the industry to continue to pursue technical services with the utmost vigour.

75. *Tin.* The past year, which was characterised by considerable movements in tin prices in the world market, also witnessed the breaching of the International Tin Council ceiling prices of £965 per ton in December 1963 in spite of U.S. stockpile releases. In December 1963 the International Tin Council revised its floor and ceiling prices for purposes of the Buffer Stock Operations to £850 and £1,000 per ton in place of the former prices of £790 and £965 per ton respectively, so as to be more in line with the prevailing market situation. The International Tin Agreement has once again proved itself to be a useful instrument in the international market for that commodity and it is the Government's intention to work towards renewal of the Agreement on its expiry in 1966.

76. The announcement by the U.S. Government of a long-term plan and one-year programme for the disposal of stockpile tin by the United States Government in March has now removed some of the uncertainties regarding the future of tin. This, together with the current price of tin of over £1,000 per ton, should encourage adequate development and growth of a healthy tin mining industry in the country.

77. *Iron-ore.* In respect of iron-ore, 1963 was a particularly good year with production and exports reaching new

high in spite of announcements in the early part of the year that Japan, the sole buyer, would curtail iron-ore imports. Production at 7,300,000 tons and exports at 6,600,000 tons represent increases of 11.6% and 2.2% respectively over 1962. Even with such favourable developments, the Government will continue its efforts to foster a policy of internal expansion and actively promote direct Malayan participation within the industry. The Government will also consider ways and means of exploiting the large amount of low-grade iron deposits in the country.

78. *Pineapple.* The Malayan Pineapple Industry continues to make steady progress in expanding sales of canned pineapple in overseas markets. In its attempts to expand exports, the industry has stationed trade representatives in our major overseas markets. In addition, private trade agency agreements with Agents in our more important markets are being made.

79. In order to further strengthen the local industry and regulate its exports, the Government is actively proceeding with the establishment of the proposed Pineapple Industry Marketing Corporation.

80. The Pineapple Cannery of Malaya, which is being established with Government equity participation amounting to \$5,000,000, is now nearing completion at Pekan Nenas in Johore. With this establishment, pineapple small-growers will eventually have an assured outlet for their raw fruit. Employment opportunities provided by the Cannery will then be available to those people in the region who have, until now, been dependent on pineapple cultivation.

81. *Timber.* The Government has accepted the recommendation of a Working Party, which examined difficulties and problems existing in the timber export trade, to set up a Malayan Timber Export Board. The Board will regulate and control the timber export trade so as to put the industry on a sound, stable and well-organised basis so that overseas importers will have confidence in the trade.

Legislation is now being drawn up to give effect to this recommendation.

82. *Sugar-cane.* The Government is now investigating the possibility of growing sugar-cane not only to provide an integrated sugar industry but also to give a new source of income, particularly for smallholders. Expert assistance is being obtained under the Colombo Plan to help in selecting suitable areas and planning intensive research into sugar-cane growing.

83. *Government Rubber Replanting Scheme.* Rubber is the mainstay of the economy of Malaya; the nation's prosperity is bound up with the prosperity of the industry.

84. It was long realised by the Rubber Industry that there were definite limits to the economic life of the rubber tree. In the case of some of the larger estates replanting became an accepted policy even before the Second World War and the Japanese Occupation. The rate of replanting varied with the price of the commodity and the availability of funds to carry out the work. The general condition of smallholders' rubber was already causing concern prior to the Japanese Invasion (December 1941). Replanting by smallholders was virtually nil and most of the areas planted before World War I had become uneconomic.

85. When the Pacific War ended, the industry was faced with the problem of rehabilitation for which the Government through the Malayan War Damage Commission contributed about \$82,000,000. Synthetic rubber had made great strides during the War through necessity, and emerged as a menacing competitor to natural rubber. To compete successfully with the synthetic rubber industry, Malaysia must be able to produce a sufficient quantity of natural rubber at a suitable price and with the necessary technical qualities. The future of the rubber planting industry, therefore, depends upon the rapid and extensive replacement of the large areas of old uneconomic seedling rubber with modern high-yielding planting material.

86. The Rubber Industry (Replanting) Fund Ordinance (No. 8 of 1952) was

enacted to collect a cess to assist the industry to replant. This was followed by the Rubber Industry (Replanting) Fund (Amendment) Ordinance (No. 33 of 1955), when it was found that the measures already taken were inadequate to deal with the replanting problem. Under this amendment a sum of \$280,000,000 was allocated by Government for the benefit of the Rubber Planting Industry, the sum to be a charge on the general revenue of the Federation of Malaya. Of this sum to be expended during the period 1956 to 1967, \$168,000,000 was for the benefit of estates and \$112,000,000 for smallholders.

(B) Progress Achieved to the End of 1963

87. (a) *Rubber Industry (Replanting) Scheme for Estates* (L.N. 528 of 1955). The provision allocated was \$168,000,000. Replanting was to be carried out during the period 1955 to 1962. The target was 423,808 acres at \$400 per acre. The acreage actually replanted up to the last year of planting in 1962 was 386,064 acres. To this must be added the following acreages: Replanting in 1953/54 at reduced grants, 86,984 acres; excess replanting by progressive estates on their own accounts attributable to the stimulus the Scheme provided, approximately 200,000 acres. Total payments made to the end of 1963 amounted to \$161,325,406. It will be seen from the above figures that this Scheme has proved to be a resounding success.

(b) *Rubber Industry (Replanting) (Smallholders) Scheme* (L.N. 119 of 1956). This was the first Scheme for smallholders to be financed out of the \$112,000,000. This Scheme was to cost \$47,500,000 and was administered through the Fund "B" organisation. It was amalgamated with Scheme No. 2, Fund "B" into Scheme No. 3, Fund "B", with effect from January 1, 1960. Payment of Government grants to Fund "B" was completed in 1962.

(c) *Rubber Industry (Smallholders Planting Material) Scheme 1956* (L.N. 296 of 1956). A \$5,000,000 revolving fund was provided for the operation of this Scheme which was

launched in 1956. The Scheme is to provide adequate supplies of approved high-yielding rubber planting materials at cost price for the benefit of smallholders. Up to the end of 1963, \$4,500,000 had been drawn. On the whole the Scheme has been running smoothly and successfully.

(d) *Rubber Industry (Smallholders' Association) Scheme 1956* (L.N. 306 of 1956). Allocation \$75,000; and Payments to-date \$70,000 to enable the Malayan Smallholders' Association to establish itself as a strong and effective organisation to represent smallholders in the industry. The final instalment of \$5,000 had been withheld for the first three years because of unsatisfactory progress by the Council in building itself up financially into a vigorous organisation.

(e) *Rubber Industry (Smallholders New Planting) Scheme 1957* (L.N. 9 of 1958). The provision allocated for this Scheme was \$30,000,000. The object is to new-plant 75,000 acres in blocks of not less than 250 acres and lots of six to seven acres each at \$400 per acre. The Scheme is being implemented through Supervisory Bodies appointed by State Governments. A total of 87 Schemes have been registered. Nineteen of these are being run by State Governments and the Federal Land Development Authority jointly, and 68 Schemes, the majority in Perak and Pahang, are being run entirely by State Governments. Due to a variety of reasons many of the Schemes run entirely by State Governments, particularly in Perak and Pahang, are not making satisfactory progress, but efforts are being made by the States concerned to remedy the situation. Total payments up to the end of 1963 amounted to \$14,901,070.

(f) *Rubber Industry (Smallholders) (Improved Supply) Planting Material Scheme 1959* (L.N. 151 of 1959). The sum allocated for this Scheme was \$9,000,000. The object is to establish seed gardens to produce the best available planting material for the benefit of smallholders. About 5,000 acres were to be planted at three estates

located in Johore, Perak and Pahang. The three estates are: (i) Ladang Getah, Kampong Awah, Temerloh, Pahang; (ii) Ladang Getah, Kampong Sekijang, Segamat, Johore; and (iii) Ladang Getah, Kampong Changkat Suleiman, Sungkai, Perak. The Scheme was launched in 1960. The last phase of planting was completed in the Johore Property during the year. A total of 5,045 acres was actually planted on the three estates. This is a sister Scheme to the Rubber Industry (Smallholder, Planting Material) Scheme 1956 at (c) above. So in addition to the seed gardens planted there were established the following clonal seedlings and budwood nurseries in 1963. Clonal seedlings nurseries 150 acres; Budwood nurseries 120 acres; Total, 270 acres. The total amount drawn against the provision up to the end of 1963 was \$7,291,600. Progress was very satisfactory and the estates were being properly maintained throughout the year. There is no doubt that the Scheme will leave a lasting value to the smallholders as an investment made on their behalf in view of the fact that although the primary purpose is to produce seeds of the best quality, the high-yielding rubber trees amounting to 5,045 acres will be exploited for latex production under modern estate management.

(g) *Rubber Industry (Smallholders New Planting) Scheme No. 2 of 1959 (L.N. 421 of 1959)*. The amount provided for this Scheme was \$20,000,000. It is similar to the \$30,000,000 Scheme at (e) above. The provision is sufficient for new planting of 50,000 acres in blocks of not less than 100 acres and lots of not more than seven acres each at \$400 per acre. The Board of Administrators decided to scrap this Scheme because in its present form and from the experience gained in the administration of the Rubber Industry (Smallholders New Planting) Scheme 1957 at (e) above, it was felt that it would not be possible to implement the Scheme successfully. A new Scheme in its place to be implemented jointly with the Fund "B" through their organisation is under active consideration.

(h) *Summary of Payment Position at December 31, 1963.*

		Alloca- tion	Paid to 31-12-63	Balance
		\$	\$	\$
Estate Scheme	168 m.	161,325,406	6,674,594	
Schemes for Small- holders	112 m.	74,262,670	37,737,330	
Total	280 m.	235,588,076	44,411,924	

(C) **Industrial Development**

88. The Government of Malaysia attaches great importance to industrialisation of the national economy and will, through the various regional authorities responsible for industrial development, continue to provide financial incentives, basic facilities, and accord reasonable market protection to local industries.

89. Before the formation of Malaysia, Malaya, Singapore, Sarawak and Sabah had been carrying on their own separate programmes of industrial development. Each of these territories had enacted its own Pioneer Industries Ordinance, and Malaya and Singapore, particularly, have made considerable progress in encouraging investment in industry by the tax relief incentive offered under the legislation. At present although these States are left to carry on with their own development, their activities are co-ordinated by consultation with the Central Government.

90. To-date, the total number of companies granted pioneer status under the various Pioneer Industries legislation enacted separately in the territories of Malaya, Singapore, Sabah and Sarawak, is 245, broken down as follows:

Malaya	...	...	102
Singapore	...	...	119
Sarawak	...	...	13
Sabah	...	...	11

The largest concentration of pioneer establishments in the country are in areas such as Petaling Jaya, Johore Bahru, Tasek and Jurong, which have access to nearby markets, and where the basic services are relatively most developed.

91. Industries for which pioneer status have been granted include food preparation, grain milling, chemicals,

pharmaceuticals, motor vehicle tyre manufacture, engineering goods, steel, textiles, petroleum refining and plastics. Many of the products grouped under these industries have been declared pioneer in both the States of Malaya and Singapore. Some products, such as cement and biscuits, gazetted as pioneer in Sarawak and Sabah, have for many years been manufactured by non-pioneer establishments in industries which are commonly regarded as traditional industries in Malaya and Singapore.

92. Since the implementation of the programmes for industrial development by the various regional authorities, many local and foreign industrialists and businessmen have evinced strong interest in investing in Malaysian industry. Industrialists, overseas in particular, are attracted by the political and economic stability of the country. In Malaya alone the statistics of investment in pioneer industries show that 102 companies granted pioneer status have, between them, invested \$157,000,000 in paid-up capital and \$70,000,000 in loan capital. The total nominal capital of these companies amount to \$623,000,000. Overseas paid-up capital amounting to \$49,000,000 has come from 14 countries.

93. As it is the Government's policy to encourage the establishment of joint foreign-local enterprises, the majority of the companies granted pioneer status are joint-ventures. Their establishment gives rise to opportunities for local participation in industry and, almost without exception, provides for training of local persons employed by them, thus bringing about the propagation of management and technical skills among local industrial labour.

94. In order to cope with the increased demand for fully-serviced industrial sites, the State Governments of Negri Sembilan, Selangor and Perak are planning to develop three new industrial sites of about 500, 700 and 600 acres respectively with financial assistance in the form of loans from the Central Government. In Singapore, the Economic Development Board is making rapid progress in the develop-

ment of its 9,000 acre site, with its own deep-water harbour facilities at Jurong.

95. For the purpose of accelerating industrial development, the Government is considering the establishment of a Federal Industrial Development Authority which will carry out market surveys and feasibility projects studies. The Government is also considering the establishment of a Department of Scientific and Industrial Research to carry out research on problems arising from local industry and into the possibilities of more widespread utilisation of local raw materials; and with quality control and standardisation of locally manufactured products.

96. The Tariff Advisory Board responsible to the Government as an advisory body on the establishment of the Common Market and the formulation of a uniform tariff policy for all the territories comprising Malaysia, has been set up since the beginning of the year. It is expected that by gradual stages, the removal of the existing tariffs between the formerly separate territories of Malaya, Singapore, Sabah and Sarawak for many industries, will, through the resulting larger markets and larger reserves of material and other resources made accessible to them, strengthen their position, thereby indirectly giving greater impetus to the development of other existing and new industries.

(D) Trade

97. The Pan-Malayan (States of Malaya together with Singapore) foreign trade in 1963 continued to be on the increase and this upward trend can be attested by comparing the total trade figures for 1962 and 1963. These were \$9,183,400,000 and \$9,455,900,000 respectively. Both our exports and imports increased in value and the favourable balance of trade is 45% greater despite Indonesian economic confrontation.

98. International trade plays a prominent role in contributing to the prosperity of this country. Needless to say, it has been and will continue to be a vital basis of our economic and financial stability. The Government has given its closest attention to the expansion of overseas trade and the

strengthening of relations with our country's trading partners in a more stable and cordial framework. The promotion of overseas trade and the maintenance of external reserves are the cardinal objectives of Government's trading policy. The Government will continue to pursue these objectives within the framework of the most liberal trading policy whereby there is maximum freedom in the flow of trade.

99. The formation of Malaysia has meant closer economic relationships between the Borneo States of Sabah and Sarawak and the States of Malaya and Singapore. Consequently, it is possible to sell the products of our new manufacturing industries in a wider market. Steps are now in hand to implement the proposed Malaysian Common Market.

100. It is the intention of Government to pursue with greater vigour to make Malaysia one of the most stable trading nations in this part of the world. The Government will continue to foster trade through commercial channels with as little Government control as possible. Trading policies will be governed by the needs of our expanding economy. Import restrictions will be reduced to the minimum. It is also the Government's aim to take all possible steps to find more markets for our primary products as well as semi-processed and manufactured goods. The Government will not only seek greater access for our products in the markets of developed countries but will also explore new opportunities for the promotion of intra-regional trade. Pursuant to this objective the Government will undertake such measures as the exhibition of Malaysian products at International Trade Fairs, participation in Trade Conferences and also the sending of Trade and Goodwill Missions abroad.

(E) Electricity Supplies

101. The Central Electricity Board's new hydro-electric power scheme in the Cameron Highlands was inaugurated by His Majesty the Yang di-Pertuan Agong in May 1963. This great scheme is now feeding into the Board's Central Network to meet the rapidly-growing

demand for electricity in Central Malaya.

102. Meanwhile work on certain contracts for the second stage of the Cameron Highlands Hydro-Electric Scheme—the Batang Padang Scheme—has now commenced. This second hydro-electric power station, which like the first will also be underground, will have a total installed capacity of over 100,000 K.W. and is scheduled for commissioning in 1968.

103. At the same time the Board has drawn up plans to develop other valuable potential hydro-electric resources in the country in order to meet the steadily increasing demand for electricity. Detailed investigation by Engineers on loan to the Board by the Canadian Government under the Colombo Plan is now being undertaken on the upper reaches of the Perak River. Preliminary investigations are also being made to site a thermal Power Station at Port Dickson with an initial capacity of 120,000 K.W. and an ultimate capacity of 480,000 K.W.

104. In November 1963, another Central Electricity Board power station, a thermal one, was officially opened by His Highness, Sultan Ismail of Johore after whom the new power station is named. Although planned for an ultimate capacity of 150,000 K.W., this station has an initial output of 30,000 K.W. which will cater for the immediate power demand in the Johore Bahru area.

105. In the North, work on yet another thermal power station is now commencing at Prai. This power station has been designed for an ultimate capacity of 270,000 K.W., but will have an initial capacity of 60,000 K.W. The scheduled completion date is 1966, after which bulk supply will be extended North to Alor Star and Perlis, and South to Taiping.

106. In conjunction with the Batang Padang Hydro-Electric Scheme 132,000 V transmission lines are being constructed, which will not only interconnect these two power stations, but also extend the national grid system from Kedah in the North to Muar in Johore and eventually to Johore Bahru.

107. During 1963 the Board continued to play its part in the Government's rural development plans and a total of 78 villages were given supplies. This year even greater progress is being made, and it is anticipated that by the end of 1964 a total of 107 villages will have been provided with electricity supplies.

108. On 1st March, 1964, the Central Electricity Board acquired the remaining electricity supplies operated by Messrs Huttenbachs at Alor Star, Sg. Patani, Kulim and Padang Serai and Tampin in Negeri Sembilan, at an estimated cost of more than \$6,000,000.

(F) Malay Participation in Commerce and Industry

109. It is the policy of the Government to promote and facilitate greater Malay participation in commerce and industry. Measures have been adopted to facilitate the increase in Malay investment in equities as well as direct Malay participation in commerce and industry. Commercial and industrial firms and companies are encouraged to offer wider employment opportunities to Malays so that the number of Malays employed in commerce and industry can be increased.

110. In the implementation of this policy emphasis is laid on encouraging the small Malay businessmen to group themselves into bigger units so that, by the pooling of their resources, they could not only consolidate their position but extend their participation in a particular business or industry to levels of activities which are hitherto denied to them. They could also form joint-venture under-takings in association with non-Malay companies through which they could gain experience and know-how. In this manner greater facilities and wider opportunities could be created for new Malay entrants as well as for those Malays who are already participating in a particular field of commerce and industry and, thereby, securing more effective Malay participation in that particular field. Such groupings into bigger units have been formed in the construction and timber industries. A scheme to consolidate and expand, in a similar

manner, Malay participation in the distributive trades is under study. Notwithstanding this emphasis on encouraging groupings of small Malay businessmen into larger units, assistance and facilities are afforded to individual businessmen to improve and expand their business.

111. Individually, Malays have very little capital to invest. Collectively, the amount that they could invest is considerable. The Ministry of Commerce and Industry had, therefore, sponsored the formation of the Sharikat Permodalan Kebangsaan to provide facilities for Malays with capital, no matter how small, to invest their capital. A large number of non-Malay companies have reserved a portion of their new shares issues for subscription by Malays.

112. Know-how, as well as experience, is essential for the success of any trade. The Government is endeavouring to provide facilities for Malay businessmen to obtain them. Technical courses for Malay contractors are being held this year. Through these courses small Malay contractors could learn the basic technical know-how required in their trade. Joint-ventures in association with reputable non-Malay companies could also provide facilities for Malays to gain know-how experience.

113. To ensure effective implementation of Government policy a National Executive Committee on Malay Participation has been formed with the Hon'ble the Deputy Prime Minister as Chairman, and the Hon'ble the Minister of Agriculture and Co-operatives and the Hon'ble the Minister of Commerce and Industry as members. The National Executive Committee is to plan, co-ordinate, and direct steps and measures to ensure more effective Malay participation in commerce and industry.

114. As a result of Government policy there has been a significant increase in Malay participation in the various fields of commerce and industry. However, there is still plenty of room for expansion. It is hoped that more and more Malays with initiative and determination will come forward and avail

themselves of the facilities and opportunities to participate in commerce and industry provided through measures introduced by the Government. It is also hoped that non-Malays in commerce and industry will co-operate in helping Malays to secure a place in commerce and industry in this country.

(G) Tourism

115. Government will continue to work towards developing the tourist industry and to enhance the nation's foreign exchange earnings through tourism. A motel will be built in Kuala Trengganu and a Rest House in Rantau Abang, Dungun, during this year for the use of overseas tourists as well as local tourists. Publicity, advertising and dissemination of information to overseas markets to induce overseas tourists to visit the country is being actively undertaken. Government also encourages the establishment of State Tourist Associations. State Government have been urged to work closely with these Tourist Association so as to develop tourist sights and services.

116. These year-to-year efforts have produced satisfactory development of the industry and revenue to the nation. Foreign exchange earned in 1963 was 25.5% more than for the year 1962. As a further step and with the view to consolidating past efforts a Working Party has been set up to make recommendations to Government for a planned development of the tourist industry.

MINISTRY OF DEFENCE

(A) Regular Army

117. In North Malaya, security operations have continued against the remnants of the Communist Terrorist Organisation. Combined operations with the Thais in South Thailand have been carried out from time to time. In order to make co-operation and combined operations in this area more effective, the Government intends to negotiate an agreement with the Thai Government on border arrangements and co-operation.

118. The Army will remain ready at all times to assist the Royal Malaysian Police internal security and anti-saboteur operations within Malaya and Singapore.

119. In conjunction with our British Allies extensive operations have been carried out in the Borneo States against terrorist bands from Indonesia. It is the Government's intention to prosecute this campaign with the utmost vigour until the last remaining terrorist is removed from Malaysian soil. The development of Malaysian forces in these territories is now completed and they are deemed adequate for the task. However, should further units be found necessary, they will be provided.

120. The expansion of the Army will continue during the coming year, and by December it will have doubled its size since 1960. In the main, this expansion will comprise the formation of a further regiment of Artillery, and the addition to our Order of Battle of two Battalions of infantry recruited in Sabah and Sarawak but being raised, equipped and trained in Sungei Patani by the British for us. A fourth Squadron of Engineers will be formed and our Ordinance, Supply, Repair and Signal resources will be enlarged.

121. This year, new types of recoilless guns and mortars are being brought into service. Both these weapons will place a valuable increased fire potential in the hands of our infantry and reconnaissance units.

(B) Territorial Army

122. The expansion of the Territorial Army to form an effective military reserve has been largely completed. The Singapore Volunteer Corps has been absorbed into it and will be finally reorganised early in 1965. The Local Defence Corps in Malaya has been expanded to about 24,000 men, covering the whole of the Peninsula. Assent is being given to the call-out of Territorial Army including the Local Defence Corps. This call-out will be exercised as is considered necessary for the defence and security of the country.

(C) National Service

123. A proportion of the youth of the nation will be called up for military training.

(D) Royal Malaysian Navy

124. The past year has seen considerable expansion within the Royal Malaysian Navy. Six modern patrol craft and three 450-ton coastal mine-sweepers have joined the Fleet. Bases have been established in Labuan and Tawau, and the main base at Singapore is being enlarged so that all except major warships can be refitted by the FMN. Consequently, the numbers in the Navy have increased by 40 officers and 300 men. With the addition of the Singapore Division of Reserves, the RMNVR has grown by 70 officers and 450 men. Many of the RMNVR are now on full-time service, side by side with the RMN.

125. Future expansion this year will include the commissioning of a modernised frigate (KD HANG TUAH), four more patrol craft and a Landing Craft. In early 1965 the RMN will acquire a number of craft to provide riverine support for the Army in the Borneo States.

(E) Air Force

126. Considerable expansion has taken place in the Royal Malaysian Air Force during the past year. Since the latter half of 1963, the RMAF has been equipped with medium-range transport aircraft, additional communications aircraft, and a Helicopter Squadron. These additional elements have enabled the Air Force to assist, to a greater degree, in the logistic and communications support of our forces in the field in Malaysia. In addition, a School of Technical Training has been established at Kinrara enabling the Air Force to train locally most of the technical personnel who are so necessary to maintain the various types of aircraft.

127. Because of its rapid growth, the RMAF has a need to expand to other localities. To this end, the airfield and facilities at Alor Star are being prepared as the permanent base of the

Flying Training School. Labuan is also being established to provide a base for our aircraft in the Borneo States, together with facilities at other localities to provide service for transient aircraft. An equipment depot is in the course of construction at RMAF, Kuala Lumpur. When completed, this facility will provide for the holding of large stocks of stores and aircraft components to meet unit requirements more readily.

128. The airfield defence elements of the RMAF Volunteer Reserve are being called out to assist in the defence of RMAF airfields against sabotage.

129. To meet the needs of a rapidly expanding Air Force, there have been considerable increases in the number of pilots and technicians under training. Pilots now under training include those for the medium range transport aircraft and helicopters. Technicians are now being trained in all fields of technical servicing and maintenance.

130. During the remainder of 1964, four more medium-range transport aircraft will be introduced into service to complete the equipment of the medium-range Transport Squadron. The second Helicopter Squadron will be formed in the last quarter of this year with four helicopters and it is hoped to reach its full complement of aircraft in early 1965. Six more training aircraft will enter service during the next three months. The former two types will increase our operational capability, and the latter will increase the training capacity, and thus the output of pilots from the Flying Training School.

131. Plans are also being formulated for the further expansion of the Royal Malaysian Air Force over the next few years to widen and strengthen the capabilities of the force for the defence of our country.

(F) Defence Aid

132. The Government recognises with deep gratitude the defence aid and military assistance given by the Governments of the United Kingdom, Australia and New Zealand to assist

in the expansion of our forces and to help meet the threat of confrontation.

MINISTRY OF EDUCATION

133. Although in the National Constitution education is a federal subject, provision has been made for Singapore to have complete autonomy and for Sabah and Sarawak to continue with their existing system until such time as the State Governments concerned feel that their respective systems be changed to conform to the national system. It is hoped that the day is not far off when all the three Governments will find it possible and desirable in their own interests to agree to the implementation of the accepted national system in their respective territories. For it is only in this way that it will be possible to unite all the communities of the country into an effective national entity.

134. In the States of Malaya, the Central Government has, ever since the adoption by the former Federal Legislative Council of the Report of the Education Committee in 1956, implemented a national education policy. This policy is specially geared to foster unity and a common outlook among the major races of the States of Malaya, having regard to the provisions in the Constitution to make Malay the national language of the country and to meet the demands of a rapidly developing country with a view to finding a fitting place in the comity of nations. This policy was reviewed in 1960 in the Report of the Review Committee. As a consequence of the recommendations made therein, a number of changes and modifications were made to the policy as considered necessary in the light of developments that had taken place since the publication of the first Report in 1956 and the experience gained in the process of its implementation.

135. These two Education reports, taken together, form important milestones on the road to progress and have laid a firm foundation for the founding of a united and prosperous Malaysian Society. It is true to say that the Government has met with unpre-

cedented success in its efforts to unify the various races that go to make the plural society in our country through its education policy and to raise the national level of literacy.

136. It is now the Government's view that the time is ripe for yet another major step to be taken in our progress in the field of education in the States of Malaya. This major step will be the introduction of a new system of education commonly known as the Comprehensive School System. Briefly, under the new system all children will receive at least nine years of elementary education which includes three years of lower secondary education. Promotions throughout the nine-year period will be automatic and for this purpose the Malaysian Secondary Schools Entrance Examination will be discontinued with effect from this year. The Continuation Schools which were started in 1961 to provide three years of post-primary education to those who had unfortunately not been able to enter the academic secondary schools will also be discontinued with effect from 1965, as all children will thereafter continue with their education till they reach the end of the ninth school year. Children requiring to change from one medium of instruction to another at the end of their sixth year of education, however, will be required to go to a Remove Class for a period of one year before continuing with their elementary education in the new medium.

137. At the end of the nine-year period all children will sit for the Lower Certificate of Education which is known in the National Language as Sijil Rendah Pelajaran. They may, thereafter, depending on their subjects performance, enter post-elementary institutions providing differentiated education in upper secondary schools, commercial and technical schools, trade and vocational schools or apprenticeship and further education classes. All such pupils, will be prepared for the Malaysian School Certificate Examination or other certificates pertaining to their respective courses of studies to be held after a period of two years or more. Thereafter, they may either enter a Higher

School Certificate Class in preparation for entry into the university or seek entry into other institutions of higher learning such as teacher training and technical colleges or seek employment.

138. The main object of the new system will be to give a child the kind of education for which its natural abilities and aptitudes are best suited. This will be done by giving them general and prevocational education and by careful observation and guidance, from their sixth year onwards, into fields which suit and interest them most. Then at the end of their ninth year of education, all pupils depending on their subjects performance in the L.C.E. examination, who intend proceeding further in their education, will be given intensive specialised instruction in those subjects for which they have been found most suitable. This will enable them to make the best use of their innate talents, and help them grow into responsible and useful citizens fully equipped to give of their best to the community in which they live and to the nation as a whole. In other words every child who has gone through this system will be able to find his or her rightful place in society.

139. Of course parents will have a very important part to play in this new system, one of which is the need to change their attitude towards education and employment other than those pertaining to academic aspects only. The introduction of this new system will be in line with the latest developments in the field of education in the more developed countries of the world. It may be said, therefore, that Malaysia in many respects has reached the very forefront in the field of education and its educational system will be comparable to any of the best known in the world.

140. With the introduction of the Comprehensive School System the Government will have completed planning a complete programme of education right up to the post-secondary level. It is therefore at the moment giving serious consideration to the question of planning and

developing education at the higher level i.e. higher than the post-secondary level. A Higher Education Planning Committee, set up under the Chairmanship of the Minister of Education, is currently studying this problem with a view to submitting a report to Government for consideration. When this report is submitted, considered and adopted by Government for implementation, the educational system of the country will have been planned and programmed to cover all levels from the primary right up to the University and post-graduate levels of education.

141. It may also be mentioned that the period of tenure of the newly-elected Government will also include the year 1967 which has been set as the year for the introduction of the Malay Language as the sole Official Language of the country. The educational system of the country has hitherto been arranged to enable the policy of Making Malay the official language in theory and practice to become a reality.

142. The Government is fully conscious of the fact that the change in its education policy outlined earlier, will entail considerable additional financial expenditure, both capital and recurrent, and will also involve the training of large numbers of additional teachers within a very short period of time. These are problems of major significance but considering the all important need for providing better and improved educational facilities for the younger generation, the Government is prepared to do all it can to find the additional funds required and also introduce crash programmes, wherever necessary and possible, to train the teachers required in sufficient numbers.

143. It is our belief that providing the right kind of education to the younger generation is the best form of insurance for the future well-being and prosperity of this country. This being so, it is the Government's avowed intention to give the highest possible priority to providing the best kind of education within the resources available, for the future citizens of this country.

MINISTRY OF EXTERNAL AFFAIRS

144. In the field of foreign relations the Government will continue to uphold the principles of the Charter of the United Nations but at the same time maintain an active and independent foreign policy.

145. While preserving friendly relations with all countries which reciprocate such sentiments, we would work for greater regional co-operation. The Commonwealth has shown signs of increasing strength with the addition of newly independent countries to whom we have extended, together with the other members, our welcome to this happy family of nations.

146. Within the past one year we have again reached a very important milestone in the history of our nation. On September 16, 1963, the States of Singapore, Sarawak and Sabah and those of Malaya had come together to form the Federation of Malaysia. Although this was an act of ending colonialism in this region, the efforts in accomplishing it have unfortunately been beset with difficulties, not of our own choosing.

147. Prior to the formation of Malaysia the Government and Her Majesty's Government of the United Kingdom have strictly observed the ascertainment process in accordance with the constitutional and democratic requirements necessary for its formation. Further the Inter-Governmental Committee held a series of talks to ensure sufficient safeguards for the States of Sabah, Sarawak and Singapore as well as for Brunei.

148. It is a matter of regret that Brunei had finally decided not to join Malaysia, but, while this clearly indicates that the choice lies entirely with the people concerned, the door is still open for Brunei should she later decide to reconsider her stand.

149. While decolonisation should normally be welcomed by one and all, strong objections were voiced by two of our neighbours. Perhaps unprecedented in the history of countries achieving independence, the formation

of Malaysia was postponed to enable Indonesia and the Philippines to welcome Malaysia. Unfortunately, even though the Secretary-General, whose representatives conducted a survey to ascertain the wishes of the peoples of Sabah and Sarawak in regard to Malaysia, had come out in his report that the majority of the people clearly favoured Malaysia, our two neighbours have thought fit to disregard this finding and to withhold their recognition of this federation, thus, breaking their undertaking at the Summit Meeting held in Manila in July last year which resulted in the severance of diplomatic relations between us and the two countries.

150. Indonesia has since intensified her policy of confrontation against this country to include subversion, espionage, and indiscriminate shooting and killing of Malaysians and of intrusions into our territory. Always mindful of the importance of maintaining peace and security in the region, the Government has again and again agreed to and attended tripartite talks with the Philippines and Indonesia at sub-ministerial, ministerial and summit levels prior to Malaysia Day and at sub-ministerial and ministerial level in Bangkok, since then, when the questions of ceasefire and of withdrawal of Indonesian armed forces, both regular and irregular, from Malaysian territory were discussed. The Indonesian Government refused to agree to our demand for the withdrawal of their forces from our sovereign territory rendering ineffective any ceasefire arrangement.

151. The Government has not departed from its firm commitment to the policy of settlement of disputes by peaceful means. There has been serious provocations by the Indonesians by their constant intrusions into our territory and then attack our citizens, both civilians and armed forces, and the armed forces of members of the Commonwealth who have come to help us defend ourselves. But we have maintained our patience and continued exploring all possible ways and means of settling the dispute by

peaceful means. Suggestions have been made that there should be another Tripartite Summit meeting. The Prime Minister is not averse to such a meeting but obviously no self-respecting Prime Minister could agree to meet the President of another country and talk about peace when the latter's troops continue to violate his country's territory and killing its citizens. Furthermore it is necessary to insist on a guarantee of undertaking to faithfully observe whatever agreement that resulted from such a meeting for experience had shown that no sooner was an agreement made than it was broken. The Prime Minister's most earnest and sincere desire is to have a lasting peace, not one to be used by the other party as a temporary respite to be broken as and when he considers fit.

152. It is however heartening to note that a very large proportion of friendly countries especially in the Commonwealth, the United States of America and others have given us ample proof that we have their full support and blessings. During this crucial period of our history, despite our limited resources, it is the intention of the Government to associate ourselves with the Afro-Asian group of countries, simultaneously exerting greater efforts at making Malaysia and its stands better understood overseas.

153. The results of the recent general election had also amply illustrated at home as well as overseas the unity of the people and their readiness in giving their full mandate to the Government in pursuing its present policy of preserving the integrity and sovereignty of the nation at a time when a strong neighbour threatens to "crush us".

154. Amidst this cloudy political atmosphere a bright ray of a brighter weather has started to emerge. As a result of the meeting between the Prime Minister and President Macapagal of the Philippines on 2nd February at Phnom Penh, the two countries have finally established Consular Missions in each others

capitals, which we hope will eventually pave the way for normalisation of relations between Malaysia and the Philippines.

155. Since the severance of diplomatic relations with the Philippines there has been almost a complete cessation of activities under the ASA arrangement. Nevertheless, cultural exchanges particularly between Thailand and Malaysia have gone on uninterrupted despite this period of doldrum. It is our hope that it will not be long now before activities under the ASA arrangement will resume functioning and will even prove to bring about greater regional co-operation between the three partners.

156. In the course of this year we have again shown practical evidence of our keenness in promoting closer relations with our friends and neighbours. In February, at the invitation of Their Majesties the King and Queen of Thailand, His Majesty the Yang di-Pertuan Agong and Her Majesty paid a State visit to our nearest neighbour. The extremely warm and sincere welcome by Their Majesties the King and Queen of Thailand as well as by the Thai people will for a long time linger in our memories if at all such nostalgic memories could be eradicated.

157. His Majesty the Yang di-Pertuan Agong and Her Majesty will be making a State visit to Japan from the 16th to the 25th June, 1964. It is hoped that this visit would pave the way for better understanding between the peoples of Japan and Malaysia.

158. As for the evidence of our endeavour in strengthening our relations with countries within the region, two more Missions have been established this year in Burma as well as in South Korea, while the Embassy in Jeddah now has a Resident Ambassador.

MINISTRY OF FINANCE

159. The Government will introduce amendments to the First Schedule of the Employees' Provident Fund Ordinance so that the following categories

of employees will be eligible for the benefits of the Fund:

- (a) those employed on an estate of less than 25 acres;
- (b) those employed by an employer who employs less than three persons.

In addition, domestic servants will be entitled to contribute to the Fund if they so wish. Contributions will commence towards the end of this year or in early 1965 when the additional equipment and machinery required has been installed by the Board.

160. The Government has commenced negotiations with the Brunei Government for the liquidation of the Board of Commissioners of Currency and the transfer of its assets and liabilities to the Bank Negara Malaysia so that the Bank can become responsible for the issue of Malaysian currency. If these negotiations are unsuccessful, the Government intends to seek the approval of this House for the lodging of a notice of termination of the Currency Agreement, 1960 so that at the end of the period of notice Bank Negara can become responsible for the issue of currency.

161. The establishment of Malaysia has made it necessary to make many changes and modifications in the laws in force prior to Malaysia Day in the various States of Malaysia. Modification Orders have been introduced from time to time for this purpose but in certain matters uniformity throughout Malaysia is essential, and the Government proposes to introduce legislation for this purpose. Acts to amend the laws relating to Central Banking and banking and extend their application throughout Malaysia will be introduced shortly.

162. The Government is aware of the anxiety felt by a number of manufacturers at the slow progress made in the establishment of a Malaysian Common Market. The Tariff Advisory Board has been established but despite exhaustive world wide enquiries it has not proved possible to obtain a candidate acceptable to both the Cen-

tral Government and the Singapore Government. The Government hopes to be able to obtain a suitable person shortly. The establishment of a common market is bound to be a gradual process having regard to the differing circumstances prevailing in the various States of Malaysia and the complex revenue arrangements agreed upon in the Malaysia Act. Nevertheless, it is the Government's policy to press forward with the establishment of a common market so as to promote the economic development of Malaysia as a whole. This will involve a continuous process of amendments to the Tariff and to the law relating to Customs and Excise.

163. On the general subject of Malaysian income tax law, the aim is to produce one unified Malaysian Income Tax Act as soon as possible to replace the four separate Income Tax Ordinances that are now operative in the States of Malaya, Singapore, Sarawak and Sabah. Having regard to the dissimilarities that now exist in the income tax provisions within Malaysia, it may be some time before such unified legislation can be introduced. In the meantime, certain measures of simplification have been devised for companies resident in Malaysia in the context of combined income assessments which at present operate between the States of Malaya and Singapore.

164. In the international field of taxation, negotiations with a view to concluding agreements for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income have been held with Japan, Britain, Norway, Denmark, the United States and the Federal Republic of Germany in recent months. Although negotiations have not yet commenced with several other countries that have already indicated interest in this subject, it is the intention that where possible, such double taxation agreements should be entered into with all friendly countries with which Malaysia has economic relations, so that these may be strengthened to the benefit of both parties.

MINISTRY OF HEALTH

165. The health of the nation continues to improve. The overall death rate has since 1957 declined by 25 per cent and in 1962 a rate of 9.3 per thousand population was recorded. Similarly during the same period the infant mortality rate declined by 20 per cent to 59 per thousand live births.

166. The cholera outbreak in Malacca and Johore which started in May last year was successfully brought under control by August in the same year. In December 1963 outbreaks of cholera in the States of Kedah and Perlis were recorded. Necessary preventive measures were taken to contain the disease in the affected areas. Vigilant and stringent measures have prevented the entry of other dangerous infectious diseases such as smallpox, plague, etc.

167. Significant progress has been made in the expansion of the medical and health services into the rural areas. 62 per cent of the planned expenditure of the Rural Health Scheme has been expended in the first three years of the Second Five-Year Development Plan enabling the completion of 503 projects out of the proposed target of 602. The completed projects comprise 27 Main Health Centres, 31 Sub-Health Centres and 385 Midwives Clinics-cum-quarters. The remaining projects are in an advanced stage of construction and will be completed in 1964. More than 52 per cent of the planned expenditure on hospital improvements has been spent during the same period.

168. The benefits from the expansion of the medical and health services are reflected in the great increase in attendances at the various clinics and hospitals. More than 11,000,000 attendances were recorded at hospital out-patient departments, static dispensaries, mobile dispensaries and health clinics in 1963, and increase of 55 per cent over the 1957 attendances. With an increase of nearly 5,000 hospital beds since 1957, the annual figure of hospital admissions has gone up by nearly 40 per cent. A total of 377,000 patients were

admitted into the various hospitals during 1963. The increase in the number of dental clinics from 96 in 1957 to 245 in 1963 has also resulted in increased attendances. The 1963 attendances of 850,000 are 73 per cent more than the 1957 attendances.

169. The training of technical personnel for the expanded services is maintained at an unprecedented scale. Today there are more than 1,000 students nurses, nearly 500 pupil assistant nurses and more than 250 pupil midwives in training.

170. The Medical Faculty of the University of Malaya, which was established in May last year with the admission of 40 students into the pre-medical course, will take in a further fresh batch of 40 students this year. A total of 64 students, 40 from last year's pre-medical course and 24 direct entrants, will be undertaking their first-year medical course.

171. About 40 medical officers and dental surgeons are undergoing post-graduate work and courses overseas. Today, there are 94 Malaysians possessing specialist qualifications in various medical, surgical, dental and research fields.

172. At the end of May 1964 the \$5,400,000 Pharmaceutical Laboratories and Stores at Petaling Jaya and the \$366,000 Nurses' Training School at Johore Bahru are expected to be completed. The \$895,000 Dental Nurses' Training School at Penang is expected to be completed towards the end of this year.

173. In view of the emphasis being placed on public health and preventive medicine, the Ministry has established new divisions for the control of Communicable Diseases, Health Education, Maternal and Child Health, Training, Medical Records and Health Statistics

174. The National Tuberculosis Control Campaign is making satisfactory progress. Since its launching in 1961, no less than 600 nursing and health personnel, X-ray operators, and laboratory assistants have been or are being trained, in the various aspects of tuberculosis control work. More than half

a million infants and children have been protected by B.C.G. vaccinations and more than 400,000 persons X-rayed.

175. The three-year-old Malaria Eradication Pilot Project is now reaching its closing stages and an evaluation is being made of the methods employed and the success achieved. This evaluation will help to determine the future programme for malaria control and eradication.

176. The Yaws and Filariasis Control Campaigns are progressing satisfactorily and diseases, where they exist, are being methodically controlled.

177. Existing public health laws of Malaya are being revised and consolidated to fall in line with recent advances in preventive medicine.

178. Acknowledgment must be recorded of the invaluable technical assistance by way of experts, equipment and fellowships granted by various international organisations and friendly foreign governments such as the World Health Organisation, the United Nations Children's Fund, the United Nations Technical Assistant Board, the Australian, Canadian, Indian and the United Kingdom Governments through the Colombo Plan, the Government of the Republic of Germany, the United States Peace Corps, Care-Medico, the U.S. Army Research Unit, the Hooper Foundation of the University of California, the United Kingdom Research Council and others.

MINISTRY OF INFORMATION AND BROADCASTING

(A) Department of Radio

179. One of the professed aims of the Alliance Government is to provide a first-class radio service for the entertainment, information and education of the ra'ayat—good broadcasting, not only in the terms of news and programmes, but also of reception and other services. As such it is vital that more and better facilities be provided not only to enable our news, programme and engineering staff to do the work expected of them, but also to enable the end product of their daily toil to reach the listening

public satisfactorily. Therefore it is essential that adequate regional coverage and programming should be developed.

180. One way of achieving this desirable objective is to build a number of regional stations suitably deployed all over the country. These will serve either as powerful medium wave relay stations (e.g., Kuantan) or as productive stations (e.g., Penang and Kota Bharu) which can both relay as well as originate programmes of their own.

181. This project conceives the building of a powerful relay station in Kuantan employing two 10-kilowatt units. A sum of \$500,000 has been approved for 1964 to follow up this scheme. A fully fledged Regional Station will be completed this year in Malacca and another in Kota Bharu. A sum of \$463,530 is allotted to further the progress of construction of a Regional Station in Ipoh. It will operate three 10-kilowatt medium wave transmitters.

182. For 1964 a sum of \$34,000 has been approved to complete construction of the Regional Station and Studios at Johore Bahru, but the project does not provide for studio equipment. Originally it was thought more economical temporarily to leave out Johore Bahru as a production centre, maintaining it only as a relay station. But at the behest of the Johore State Government, it is found necessary to seek provision to equip the studio suites for programmes production. For this year a sum of \$19,985 is earmarked for this purpose. Incidentally Johore Bahru has been operating as a three-transmitter.

183. An initial sum of \$500,000 has been approved for the construction of a Regional Station at Kuala Trengganu in 1964, and further sum of \$50,000 to complete the "Kajang Malaysian Services" project. This latter scheme is a modest one designed around only one medium-power transmitter of 50 kilowatt strength to serve the Borneo States.

184. It is universally acknowledged that every country should strive to inform the outside world of its standpoints and aspirations, its achievements, and the role it is playing or hopes to play on the international stage. This

can be done significantly through the medium of radio by the use of several powerful transmitters operating at different frequencies to minimise interference, either deliberate or otherwise. In time of national stress, Overseas Broadcasting becomes a vital necessity and an important instrument of nation-building. Development of this scheme will involve the building of a new centre to house powerful 100-kilowatt transmitters, their associated aerial systems and ancillary equipment. A sum of \$1,960,000 has been approved for 1964 to advance the project further.

185. The proposed Broadcasting House at Pantai Valley is a completely new project. Due to rapid expansion since Merdeka in 1957, Radio Malaysia at Kuala Lumpur is pressed for office space and studio facilities, so much so that it now operates at four different locations in the city itself. The congested Federal House office and studio areas are no longer capable of further expansion. In view of additional commitments expected and required of the Department, of schools broadcasting, and increased air time for both domestic and overseas broadcasts, it is absolutely essential to provide a new Broadcasting House. When this building is ready for occupation, Radio Malaysia will vacate all its present scattered premises for use by other departments. For 1964, a sum of \$750,000 has been approved to start the scheme.

186. Another development is the establishment of a Central Monitoring Service. This is a \$960,000 scheme designed to serve the needs of not only the Departments of Radio, Television and Information Services, but also other Ministries and Departments which need reports and monitored digests of foreign broadcasts, essential to their work. One function of such a service is to carry out checks on frequency drifts and radio interference.

187. The final Development item for Radio Malaysia relates to provision for the purchase of 50-kilowatt transmitters, special aerial systems and ancillary equipment to be suitably housed for the purpose of beaming our

domestic programmes to Sabah and Sarawak. At present, the signals from our 10-kilowatt transmitters in Malaya are too weak to be picked up by Sabah and Sarawak radio stations for the relay and propagation of news and programmes material in that area. A sum of \$1,200,000 has been approved to start the scheme in 1964, to be completed by mid-1965.

(B) Department of Television

188. Television was introduced in Kuala Lumpur in December 1963. This is a big step forward for any developing country, bringing to the people information, education and entertainment to their homes.

189. The initial service was a pilot project with temporary studios and offices at Dewan Tunku Abdul Rahman with a relatively low-powered transmitter at Bukit Besi, and catering for four languages in one channel. In April the service was extended to Ipoh and Malacca on one more channel.

190. Plans for permanent studios and offices to be constructed on a newly acquired site at Pantai Valley are in an advanced stage of design; it is hoped that construction work will begin soon. It is also planned to obtain higher-power transmitters to extend the service and to broadcast on two channels.

191. Provision of funds has been approved for the erection of building and transmitters on strategic points along the West Coast so that the Television signal can be received by all towns on the West Coast from Kangar in the North to Johore Bahru, including Singapore in the South. This scheme is expected to be completed before the end of this year. Most of the sites chosen have been on developed sites where the Telecommunications Department have their microwave services. This saves money for development and cuts down maintenance costs.

192. Plans for extending the Television Service to the East Coast are now under active study, the aim being that the service should eventually cover nearly 75% of the population if every house has a television set. The

Government is encouraging the ownership of sets by levying a very low licence fee, and manufacturers are being encouraged to start television industries in Malaysia to provide cheaper sets. This proposal has met with very favourable reaction as producers have applied for manufacturing licences under the Pioneer Industry scheme.

193. It is the Government's intention that the public should not be burdened by the cost of the new amenity of Television, so it has plans to introduce commercial television, thus earning revenue to bridge the gap between expenditure and income.

194. Television is no more a luxury, but a necessity in this modern and progressive world. The Government's aim is to bring into Malaysian homes a richer and varied life; and especially a greater understanding of what is going on in the nation and the world.

(C) Department of Information

195. The Department of Information has been carrying out its duties satisfactorily and they evolve active participation in all governmental activities throughout the country and at all levels. Highlights of these activities are publicity for Malaysia and Malaysia Day celebrations in September 1963 and the recent General Elections in Malaya in April 1964. The resources of the Department were utilised to the full with gratifying results.

196. With the establishment of Malaysia the work and scope of the Department has expanded considerably. The reorganisation of the Department to meet additional commitments is under way.

197. External publicity—the projection of the Malaysian image abroad—is now an important function of the department. Three Information Officers have been seconded for posting to our Missions abroad as Information Attaches. The Headquarters External Publicity Division is being strengthened to meet the increasing demands for publicity material.

198. At home the main task of the Department will be the promotion of

national consciousness, common loyalty and unity among the people. More civics courses, civics tours and allied activities will be arranged in future.

199. The Secretary to the Ministry has been to East Malaysia to discuss proposals for closer liaison between the Headquarters organisation and information Departments in Sabah and Sarawak and also the ultimate integration of the Departments.

200. The building of a Civics Centre, estimated to cost \$750,000 is now postponed until after 1965 under the Third Five-Year Plan. Land for the project has already been acquired.

201. Film Negara Malaysia hopes to move into its new premises before the anniversary of Malaysia Day in 1964. When the Unit moves into its permanent quarters the output and quality of its films will be improved.

(D) Information and Broadcasting (Sabah)

202. The biggest item is development and expansion of Radio Sabah, totalling \$1,239,372 in all for which an allocation of \$866,000 has been approved for 1964. This scheme envisages a comprehensive expansion of radio facilities in various parts of Sabah. These plans were drawn up some time ago and started with assistance from the Colonial Development Fund. The plan was approved recently by the Central Government.

203. The project is divided into two stages. The money provided for 1964 is for Stage I under which the main V.H.F. Transmitting Station will be established at Mount Kinabalu with medium-wave relay stations and transmitters at Sandakan, Jesselton and Tawau. In Stage II of this scheme similar broadcasting facilities will be extended to Lahad Datu, the Kudat Peninsula and Tenom.

204. The existing transmission facilities which comprise one 5 K.W. short-wave transmitter supposed to serve the whole State and one $\frac{1}{4}$ K.W. medium-wave transmitter serving Jesselton are most inadequate for State-wide coverage or for the programme demands of a multi-language service.

205. The central transmitting station on Mount Kinabalu is expected to provide a fairly satisfactory signal to most of the populated areas of the State. This V.H.F. signal will be picked up and fed to medium-wave transmitters to provide radio services for all the main towns. The scheme envisages two networks for simultaneous broadcasts instead of the single network now in operation. A Studio Centre, originating programmes, will also be established at Sandakan, but the master control of the network will remain in Jesselton.

206. Funds have also been approved to complete the purchase of equipment for the new Studio Centre at Jesselton especially to set up a Second Continuity Studio to cater for the increasing demand for programmes facilities and also to establish a small receiving station in Jesselton to ensure proper reception of Radio Malaysia's and other such broadcasting stations' programmes for relay purposes.

(E) Broadcasting (Sarawak)

207. Money has been provided to complete a scheme to establish a new transmitting station in Kuching, which was started some time ago with assistance from the Colonial Development Fund. Under this scheme three 20 K.W. short-wave transmitters will be installed to cover the length and breadth of the State from Kuching itself.

208. Since road transport and other communication facilities in Sarawak are most inadequate, it is not possible to establish medium-wave stations centred in the densely populated areas such as Sibu, Miri, etc. The best solution, therefore, is to resort to fairly high-powered short-wave transmitters directed to these areas from Kuching itself.

MINISTRY OF INTERNAL SECURITY

(A) Confrontation

209. The policy and stand of the Government as regards Communism and subversion remains unchanged. The Government is determined as ever to

stamp out both Communist terrorism and subversion in this country.

210. Today, however, the security of our country is being threatened from another quarter—confrontation by Indonesia. This confrontation policy against MALAYSIA is the natural result of Indonesia's expansionist policy and is not the result of the formation of MALAYSIA which is only an excuse made use of by Indonesia to launch her present campaign of aggression. It is Indonesia's aim to embrace MALAYSIA and other parts of South-east Asia to form a Greater Indonesia. In this connection, the Government has recently published a booklet entitled "INDONESIAN INTENTIONS TOWARDS MALAYSIA" which sets out the story of nineteen years of Indonesian imperialist intervention and her neo-colonial attempts to deny Malaya the fruits of freedom which are our rightful inheritance.

211. To achieve this end Indonesia's confrontation policy which began on the cultural, economic and political planes has now been extended to the military and subversive stages. The military aspect of confrontation lies in military incursions into Sarawak and Sabah while the subversive aspect lies in infiltrating Indonesian trained saboteurs into Singapore and the Malay Peninsula in order to carry out fifth column and sabotage activities and to establish pockets of military intruders in these areas.

212. By these activities Indonesia hopes to overthrow the present elected Government of Malaysia and to replace it by a pro-Indonesian Government which would turn Malaysia into a satellite of Indonesia. In these efforts Indonesia is actively supported by the Clandestine Communist Organisation (CCO) of Sarawak, the Partai Komunis Indonesia (PKI) and the Communist Terrorist Organisation on the Thai/Malayan Border.

213. In Sabah and Sarawak armed Indonesian terrorists and members of the Clandestine Communist Organisation have been carrying out armed incursions and have been engaged in guerilla activities. In Singapore and the

Malay Peninsula, Indonesian trained infiltrators and saboteurs have been sent to carry out acts of sabotage and other subversive activities. These infiltrators and saboteurs have been given firearms and explosives by Indonesia so that they could carry out acts of sabotage by destroying important installations and public utilities like power stations, bridges water supply, pipelines, electric cables and so on. Their aim in doing this is to disrupt the economy of the country and cause chaos and disorder.

214. Having failed to cause major sabotage as a result of effective preventive measures by the Government they hope to be able to carry out minor sabotage activities such as have recently taken place in Singapore. These acts are intended to demoralise the population and create public hysteria, alarm and despondency. Due to the effective counter-measures taken the material damage caused by these saboteurs has so far been very slight. There is however, no room for complacency as it is most likely that Indonesia will step up her militant attack against Malaysia in Sabah and Sarawak and also send in more infiltrators and saboteurs into the Malay Peninsula and Singapore. We should, therefore, not under-estimate the enemy and should at all times maintain a high degree of vigilance. It can be recorded, however, that the attempts to cause alarm have not succeeded as Malaysians being made of sterner stuff have stood up well to these dastardly acts of sabotage and unwanton killing of innocent people. It is hoped that Malaysians will continue to remain calm but vigilant and continue to co-operate with the authorities in detecting these Indonesian trained saboteurs and infiltrations in our midst.

215. The Government is fully aware and alive to the threats to the peace and security of our country and my Government has made every efforts to meet these threats. The Armed Forces and the Police Field Forces with the help of the British Forces are carrying out operations in Sabah and Sarawak against the Indonesians and Communist terrorists, and it is the

Government's intention to carry out this campaign with the utmost vigilance until the last remaining Indonesian terrorist is removed from Malaysian soil. In addition to the military measures being taken the Government has also taken other measures to contain and counter threats posed by Indonesian trained saboteurs. The Government has selected all Key Points in the country which have been declared as **PROTECTED AREAS OR PROTECTED PLACES** in order that special measures may be taken to control the movements and conduct of persons in these areas and places. The Government is also considering as a deterrent measure the introduction of legislation to enable the imposition of a heavier penalty for offences of carrying and possessing of unlawful firearms, ammunition and explosives.

216. Though meeting the confrontation by Indonesia has been the priority, the Government is still continuing action against the remnants of the Communist Terrorist Organisation in North Malaya. Security Forces have from time to time mounted combined operations with the Thais in South Thailand. In order to make co-operation and these combined operations most effective, the Government intends to negotiate an agreement with the Thai Government on Border arrangements and co-operation.

217. The Government is fully aware that Secret Societies and thugs pose a threat to public order. Although in 1963, there was a decrease in the rates of major crime, much remains to be done if this threat to society is to be stamped out. It is heartening to note that the Police are receiving more co-operation from the public and it is hoped that this trend continues. Unless there is co-operation from the public it is very difficult to stamp out the activities of Secret Societies and thugs.

218. The Government's stand on corruption remains unchanged. Although the incidence of corruption is not widespread, the Government is determined to eliminate this curse of

society, for unless eradicated the confidence of the general public will be undermined. The Special Crimes Section of the Police and the Anti-Corruption Agency have been carrying out a drive against corruption but all these efforts will come to naught if members of the public do not come forward and help. So the Government appeals to all citizens to give every assistance so that corruption can be wiped out.

219. With effect from Malaysia Day the Police Forces of the States of Sabah, Sarawak, Singapore and Malaya were unified to form the Royal Malaysia Police under the command of the Inspector-General. This unification which was essential was made effective by an Act of Parliament—The Royal Malaysia Police Act 1963. To enable the Inspector-General of Police to exercise his command and control, he has been provided with a headquarters of staff officers. The Police organisation is new but it is considered that with the wide experience of the officers, the Royal Malaysia Police is meeting very successfully the new challenges and threats which our new nation is facing.

220. In the past the Government took a very special interest in the welfare of members of the Police Force, especially members of the rank and file and the same consideration will continue to be given to members of the Royal Malaysia Police and the Government will continue to improve the living and working conditions of members of the Police Force. Last year, it was mentioned that the Government was considering the revision of salary for members of the rank and file and today it can be stated that this has been completed and all arrears have been paid. Now, the Government is considering the introduction of a unified salary scale for the Royal Malaysia Police.

221. In matters of accommodation the Police Development Plan in the main caters for accommodation. Up to now 969 quarters have been built and a further 276 quarters are expected to be completed by the end of 1964. In addition, work has begun in respect of

establishing a cantonment for the Police Field Force at Tanjong Rambutan. When completed the cantonment will provide for administrative buildings, training facilities and modern accommodation for about 2,650 members of the Force.

MINISTRY OF THE INTERIOR

(A) Department of Aborigines

222. The Department of Aborigines has continued to promote the social and economic welfare of the Orang Asli. In the field of Rural Development, eleven Pattern Settlements have now been established in various States in Malaya, each with new dwelling houses, community centres, access roads, and other facilities. In addition a number of minor agricultural projects have been carried out, including the provision of live-stock and the construction of fish ponds.

223. Medical facilities available to the Orang Asli have been greatly extended. There are 27 deep-jungle medical posts as well as 40 deep-jungle evacuation posts. This constitutes a "Flying Doctor" service unique in South-East Asia. The hospital at Gombak has been enlarged and now caters for an average of 250 Orang Asli patients.

224. Progress has also been made in the field of education. There are sixty-one special schools for the Orang Asli and these, together with normal Malay and English Schools, cater for about 3,000 children. In addition 2,500 Orang Asli take part in adult education classes.

225. It is the Government's intention further to promote the welfare of the Orang Asli especially in the fields of education, health, and rural development with a view to their assimilation in the national community.

(B) Department of Chemistry

226. The Department of Chemistry is a service Department performing analytical and advisory work for all other Government Departments not possessing such facilities. These include the Ministry of Health, the Royal Malaysia Police, the Royal Malaysia Customs, the Federation Armed Forces, the

Public Works Department, the Printing Department and the Post Office.

227. The Department intends to decentralise its activities by establishing regional laboratories. This move would result in analytical facilities being made available in regions where facilities do not exist at the moment. It is felt that establishment of laboratories in Central Johore and the East Coast would be desirable.

228. It is anticipated that the Department's Malayisation Scheme will be completed in June 1965 as the two existing vacancies in Division I staff are expected to be filled in early 1964.

(C) Fire Services

229. The basic functions of this service are fire fighting and fire prevention. Much emphasis and attention is being given to fire prevention in the light of the rapid pace of industrial development in Malaysia. The Central Government is providing excellent training facilities for fire personnel. These facilities are made available to all State Governments and to City and Municipal Councils which operate Fire Services. The Training Centre, established in Kuala Lumpur, ensures that fire-fighting personnel are second to none, not only able to cope with outbreaks of fire of any magnitude but also to provide efficient and effective prevention of fires.

(D) Government Printing Offices

230. Extension work to the Branch Presses in Johore and Trengganu was completed last year. Together with the Branch Press in Kedah, these two enlarged presses have since taken over from the Headquarters Press the job of printing of Government Gazettes of some States. By this decentralisation of work, the Headquarters Press can now put into effect the policy of the Printing Department to cater for all printing which in the past was given out on contract to private printers. To facilitate this work, it is proposed to expand the Headquarters Press accordingly. In addition, the Branch Press at Ipoh, building of which was started in the last quarter of 1963, is now almost

completed at a total cost of about \$738,500.

231. Under the Malayisation Programme, two scholars returned from the United Kingdom in 1963 and one scholar was sent to Japan on a six-month training course. In-service training was provided by the Headquarters Press to one officer each from Sarawak and Sabah last year.

(E) Prisons Department

232. With the departure of the last expatriate officer in December 1963, the Prisons Department in the States of Malaya is now completely Malay-anised.

233. Under the Colombo Plan and Training Award Scholarships a total of five Prison Officers have attended the training courses of three months' duration at the United Nations Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and Treatment of Offenders, Fuchu, Tokyo, Japan during the year 1963.

234. The scheme for the establishment of an Agricultural Farm to provide teaching and practical training in agricultural pursuits to suitable boys of the Henry Gurney School, Telok Mas, Malacca was put up as far back as 1960, but failure to acquire a suitable site has caused the matter to be held up till now in spite of efforts by the Ministry to find an alternative site after an earlier proposed site had been reported to be unsuitable.

235. Consequent upon the formation of Malaysia, the Commissioner of Prisons has taken over the responsibilities of the administration of the penal establishments in the States of Sarawak and Sabah and with co-operation from these two new States, it is hoped that these prisons will be brought up to the required standard in keeping up with the modern trends of penal administration.

(F) Registration Department

236. The implementation of the National Registration Act, 1959, was completed in the year 1963, and most of the outstanding problems arising

therefrom were disposed of. Normal registration service has been extended to the public in all parts of the country with the establishment of Registration sub-offices in all Administrative Districts and Visiting Registration Centres in rural areas.

237. A National Central Registry for the States of Malaya has been established at Petaling Jaya, and is rendering efficient service for all purposes, including national security. The number of identity cards issued up to 21st December, 1963, was 4,722,736. During the year 1963, 98,566 persons were granted citizenship. Of these 76,284 or 77% were minor children of citizens registered under the provisions of Article 15 (2) of the Constitution.

238. The scope and functions of the Registration Department which deals with the subjects of National Registration, Citizenship and Births and Deaths, will be widened to cover the other three component States of Singapore, Sarawak and Sabah in Malaysia in order to achieve uniformity in the administration of the respective laws and to render efficient service to the public. Active steps are being taken in this direction and it is hoped that rapid progress will follow in due course.

(G) Department of Town and Country Planning

239. The past year has been significant for town and country planning in the States of Malaya. For the first time in the history of this country a nationwide town and country planning service was achieved with the establishment of the joint State Office for Kelantan and Trengganu in Kota Bharu. The Negeri Sembilan/Malacca office which had been functioning jointly with Selangor in Kuala Lumpur moved into a separate office in Seremban. It was also in 1963 that approval was given to increase the responsibilities of the Department and increase its staff at Headquarters to enable it to fulfil its new role in the development of this country.

240. Under its new mandate the Department will be able to prepare

town and country planning schemes for all parts of the country but in the first instance only for those regions requiring prior attention. The preparation of these original plans for the more important areas of the country are the first steps towards the eventual production of a National Land Use Master Plan.

241. In Kuala Lumpur where the traffic problems is acute a comprehensive traffic survey and analysis is nearing completion. The newly-introduced *plot ratio* and *plinth area control* regulations have been under careful examination and many schemes in keeping with those of a modern capital city of the future are being proposed. In the coming year it is hoped to resolve the overall central area development policies for the Federal Capital and also to explore the possibilities of linking private enterprise with the public authority in a joint operation of comprehensive redevelopment.

242. To co-ordinate development policies in the area between Kuala Lumpur and Port Swettenham—the Klang Valley is one of the most important regions in the whole country—the Government constituted the Kuala Lumpur and Klang Valley Regional Committee comprised of Federal and State Government officials. Large scale proposals are under consideration by this Committee to cater for the tremendous development potential in the Klang Valley.

243. A regional survey and plan is in preparation under the guidance of a Colombo Plan officer for another important area—the conurbation of Penang and Butterworth where Government is currently proceeding with the development of deep water wharves.

244. Rural planning on a regional scale is being undertaken for the first time in the Jengka Forest Triangle in Pahang, where in consultation with the many technical departments concerned an outline planning appreciation of the surrounding region is currently being undertaken in order to ensure the development of Jengka, and the

area outside, and will fit into an overall land use matter plan. In addition the usual assistance continues to be offered to the Federal Land Development Authority in the planning of its various schemes throughout the country.

(H) Housing Projects

245. The year 1964 commenced on an optimistic note with regard to progress in low cost housing. During the first few months of the year 126 low cost houses and 520 units of low cost flats were completed while other schemes consisting of 619 houses and 503 units of flats are under construction in the various States. In the Federal Capital works on two projects consisting of 396 semi-detached houses and 240 units of flats will commence shortly. With a further list of schemes already approved for the year and with the gradually increasing pace in development it is anticipated that by the end of 1964 about 7,100 units of low cost houses will have been built since the commencement of the Five-Year Development Plan. The Government's achievement in the field of low cost housing may not be spectacular but when viewed in the context of the fact that low cost housing development had its beginnings only a few years ago it can be regarded as impressive.

246. A feature of the low cost housing programme in the country is the attempt made by Government to cover both urban and rural areas throughout the length and breadth of the Peninsula. Low cost housing schemes stretch from Alor Star in the North all the way down to Johore Bahru in the South and in the East Coast a scheme in Kuantan is under construction. This wide range of building activity accounts for the diversity in the types of houses. In the rural areas where land is more easily obtained Malay timber type houses conforming to traditional designs have been built, while in the urban areas multi-storeyed flats predominate. Intermediate types such as semi-detached and terraced houses have also been built in large numbers in the major towns. By far and large the Housing Trust has been responsible for the designing and

supervision of low cost housing schemes throughout the country. Apart from building low cost houses Government has also assisted the Housing Trust in building medium cost houses for sale to middle income groups.

247. It is to be stressed that Government is fully aware of the importance of low cost housing in the economic and social life of this country. The housing programme undertaken so far has enabled Government to assess the needs of society and it is intended that low cost housing development should be intensified in the years to come. In order to achieve a more progressive policy in the field of low cost housing there is a proposal to reorganise the Housing Trust to make it an even more effective programme. Finance is undoubtedly one of the limiting factors in pushing ahead with the housing programme. Recently, however, Government permitted the Federal Capital to float a public loan of \$10,000,000 to intensify and expand the housing programme in the Capital. This establishes a new trend in the financing of low cost housing projects and will relieve the pressure on Government funds which can be diverted to other development projects. This loan has been fully subscribed and very soon several multi-storeyed flats will emerge in Kuala Lumpur. It is perhaps relevant to mention that in its drive to encourage home-ownership, Government is at the moment acquiring about 700 acres of land in Wardieburn Estate mainly to enable Government servants to purchase their own houses. This scheme will set the pattern for similar schemes elsewhere.

248. Low cost housing development has come to stay as part and parcel of the vast development programme that is taking place in the country and apart from this, Government will make every effort to achieve its cherished aim of creating a property owning democracy in the country.

MINISTRY OF JUSTICE

249. In the sphere of law and justice the task of revising the laws is being

undertaken by an expert legal draftsman provided under the Colombo Plan. The already confusing state of the laws is being made more complex by necessary modifications thereto necessary through the advent of Malaysia. Progress in this revision of the laws has been temporarily held up as the draftsman has had to devote a considerable part of his time to the more immediate need for modifying the existing laws of Malaysia to bring them into accord with the Constitution. Though the task of revision is both lengthy and laborious, it is hoped that volumes of the revised laws can be issued from time to time.

250. A draft National Land Code was completed towards the end of last year and circulated to State Governments for comments. It has been found necessary to revise certain parts of that draft, but it is confidently expected that the Bill will be submitted to Parliament in the course of the year.

251. With regard to the translation of the laws into the National Language, a start has been made by the establishment of a Law Translation Division in the Attorney-General's Chambers, headed by a legally qualified officer proficient in the Malay Language. Translations by this division will be scrutinised by a Committee of experts before publication.

252. The greater participation by this country in the sphere of international relations has made it increasingly imperative to establish a small division in the Chambers staffed by officers qualified in International Law.

253. Scholarships will continue to be awarded to officers so that many more of them can qualify in law. Last year four serving officers were sent to the United Kingdom, while two others who were sent earlier have successfully completed their courses and have returned. Plans are in hand to send a legal officer to England to undertake a course for a degree in International Law, while another will undergo training in legal draftsmanship.

254. The Federal Court of Malaysia was ceremonially opened at the Law

Courts, Kuala Lumpur on 1st October, 1963. The Court comprises the Hon'ble the Lord President, the Chief Justice of the High Court in Malaya, the Chief Justice of the High Court in Singapore and the Chief Justice of the High Court in the Borneo Territories.

255. Under the Second Five-Year Development Programme it is envisaged that three major Court Houses will have been built before the end of the current year viz., in Klang, Kuala Trengganu and Kuala Selangor. Building operations for the Court House at Kota Bharu is to commence in early 1965 and is expected to be completed within the year at an estimated cost of more than \$500,000.

256. Many Court Houses are to be built in smaller towns under the Third Five-Year Plan, and being smaller in size, these will be completed within the first two years of the Third Plan. The only Court House built during the year under review was that at Kuala Brang. This Court, housed in the District Office Building, was built by the State Government of Trengganu, which will be reimbursed by the Federal Government.

257. The two Departments of Public Trustee and Official Assignee have been merged into one under one Head of Department known as the Public Trustee and Official Assignee. The Public Trustee is also the Official Administrator. This Department is expected to expand and extend further the scope of its work by a course of lectures. The public has begun to realise that the Department is a social services centre reaching out to serve without profit those who are poor, ignorant and disabled and therefore unable to enjoy the services of experts to handle their affairs. The Government has not hesitated to approve the appointment of Trust Officers whenever the initial stages of the Department's work had to be carried out. Another Branch Office has been opened in Pahang at Kuantan.

258. Work on the disposal of enemy property undertaken by the Department of the Custodian of Enemy Property has almost reached its final stage, but

there still remain unsolved some complicated problems in regard to residual funds. Nevertheless ways and means are being sought to solve them, and it is hoped that legislation for the dissolution of this Department can be considered in the near future.

MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL WELFARE

259. As in the other social services such as housing, health and education, the Government will adopt a more dynamic approach to labour questions aimed at further improving the lot of the workers of this country, while at the same time preserving industrial peace and stability.

260. During the past few years, we have enjoyed a fair measure of industrial peace and thus assisted in strengthening the confidence of investors in this country. Employer-employee relations have on the whole been on a cordial basis, though a few disputes did cause some concern to the Government and the public. If we are to make further progress, it is essential that industrial peace and stability continue. Employers and workers in any dispute must always place the national interest above their own and endeavour to work out peaceful solutions to their mutual problems instead of taking damaging precipitate action.

261. During this session of Parliament, a Bill will be introduced in this House for improvement and control of the accommodation of workers and another for the introduction of a Dock Labour Scheme for the Port of Penang. Other Bills will be presented for the expansion and scope and effectiveness of the various labour laws to include sections of the labour force at present excluded, such as office workers and domestic servants.

262. The plans for the improvement and expansion of the present Social Security Schemes are expected to be completed by this year, so that the International Labour Organization experts, already requested, will be able to draft the necessary laws and establish the administrative measures

for the Scheme. Actuarial studies to work out the costs of the Scheme and the size of contributions and benefits to be paid have already commenced.

263. The Government is fully appreciative of the need to produce trained and skilled men at all levels to meet the increasing demand in the industrialisation programme that we have embarked upon. Action has already been taken to obtain in the near future an expert from the International Labour Organization to formulate a National Vocational Training Plan of sufficient magnitude and momentum to satisfy the present and future requirements for skilled personnel.

264. Meanwhile, the existing programme of training under the National Apprenticeship Scheme will be greatly expanded when the \$2,000,000 Industrial Training Institute in Kuala Lumpur begins to function next month. It is hoped to conduct in this Institute both the normal apprenticeship and accelerated courses for adult workers. With the first Centre established in 1957, the National Apprenticeship Scheme, today, has eight Centres with over 680 apprentices in training.

265. Increasing attention will also be paid to the creation of employment opportunities for our fast-growing population. A special section in the Economic Planning Unit will advise the National Development Planning Committee on the formulation and implementation of the employment objectives in National Development Plans.

266. A Factory to provide for greater safety, health and welfare of all workers is being drafted and a well-staffed Factory Inspectors would be established to enforce the provision of this Act.

267. In the field of Social Welfare, the Government will continue to consolidate and expand the services, particularly for the unfortunate who are in need of care and protection. A comprehensive scheme for the care and training of the physically handicapped has already been formulated and would be implemented as soon as the

Rehabilitation Centre is completed in Cheras, Selangor, in December this year. A Home for mentally defective children is also being constructed in Johore. Both these Institutions will offer handicapped persons complete and modern facilities for developing their resources to achieve an independent life in the community.

268. The National Youth Training Centre to be opened in Kuala Kubu Bharu in August this year will greatly expand youth training courses, so as to inculcate in the youth of this country their civic responsibilities and enable them to play their full part in national development and needs.

269. Plans already being drawn up for the expansion of full welfare services in the States of Singapore, Sabah and Sarawak.

270. Legislation for the protection of women and girls, and for the control and rehabilitation of beggars and vagrants has already been drafted and will be introduced in Parliament this year. A Rehabilitative Institution for women and girls will be completed in Cheras, Selangor, this year to cope with the needs arising from the new legislation proposed.

MINISTRY OF RURAL DEVELOPMENT

(A) Adult Education Division

271. In accordance with the Government's aim of eliminating illiteracy in this country the Adult Education Division of the Ministry of Rural Development was actively engaged in implementing additional and improved curricula in 1963. The Adult Education Division has established up to date a total of 12,217 classes with an enrolment of 322,592. The Division is employing 7,444 part-time teachers.

272. The Adult Education Drive has been mainly directed at achieving the following objectives: (a) to establish a national Malaysian outlook; (b) to instil a spirit of national unity and consciousness; (c) to foster a true sense of loyalty; (d) to strengthen our democratic way of life; and (e) to cultivate willingness and determination

to exterminate poverty and backwardness.

273. Another aspect of the campaign is to encourage citizens to learn the National Language. In this direction, the Division has succeeded in teaching about 68,000 non-Malay students, studying in 2,512 Adult Education Classes.

274. During 1963, religious instructions for Muslim students were introduced and at the present moment there are about 150,000 students taking instructions in the religion of Islam.

275. For women students of the Adult Education Classes, Home Economics classes were started in addition to the teaching of the "three Rs". The aim is to teach rural women improved ways of cooking, sewing, and hygiene. The Division has recruited 450 home economics teachers who have undergone for a period of three months at the Taman² Asohan. Up to the present, instruction has been given to about 27,000 students.

(B) Fringe Alienation Schemes

276. Up to date the State Governments have carried out 368 Fringe Alienation Schemes with a total developed area of 127,693 acres. The schemes are subsidised by the Federation Government in the form of loans and grants to the States. The loans are for the purpose of felling and burning while the grants are for the purchase of planting materials, cover crops, and fertilizers.

277. In 1963, much effort and time were spent on consolidation of the existing land schemes so as to achieve maximum results. To implement the consolidation policy, the Government appointed independent visiting agents to report to the Minister on the progress of the subsidised land schemes.

(C) Rural and Industrial Development Authority

278. The Rural and Industrial Development Authority spent a greater proportion of its time and resources on consolidating the position of each of the many projects that it had implemented in the preceding years.

279. Emphasis has been given to the training of women from the rural areas in Home Economics. In 1963, the Taman² Asohan of RIDA undertook the training of Adult Education teachers in Home Economics. A total of 244 Adult Education teachers received training at the three Tamans during the year. The Dewan Latehan, on the other hand, carried on with training of Malay youths in commercial subjects and enrolled 79 new students in 1963 for courses ranging from Stenography to Cost and Works Accounting. During the year 60 students left the Dewan after completing their respective courses to take up various appointments in Government Departments and Business Houses.

280. The Loans Division of the Authority, despite being occupied throughout 1963 with the task of reviewing its credit activities, issued a total number of 699 loans that amounted to approximately \$3,300,000 to businessmen and entrepreneurs in the rural areas. With the \$3,300,000 the total amount of loan given out at the end of 1963 since RIDA's inception amounted to approximately \$24,800,000.

281. In the implementation of the Government's policy of encouraging Malays to participate in the Transport Industry, the Transport Division of RIDA carried on with its programme of establishing bus services on new rural roads. In 1963 RIDA established 21 new bus services, increasing the number of services to 32 at the end of the year. These services operated a fleet of 191 buses and carried a total number of 13,000,000 passengers over a total distance of 7,000,000 miles during the year. The North Eastern Transport Services Ltd. in Kelantan which was resuscitated by the Authority in 1956 has been making splendid progress up to date and has begun to show profits after many years of setback before RIDA took over the Company.

282. The facilities provided by RIDA for the processing of the country's most important natural product,

rubber, have enabled the smallholders not only to get the best return for their latex but also to reduce considerably the labour that goes into the production of sheet rubber. The Authority did not establish any new factory during the year but instead concentrated on ways and means of improving the operation and management of the existing factories. However, due to increasing demand for group processing centres and also to the popularity and satisfactory progress of these centres, the Authority financed the establishment of 46 of these centres during the year thus bringing the total of Group Processing Centres established up to the end of 1963 to 106, at a total cost of approximately \$113,405.

283. The Authority's Bagan Latehan at Kuala Trengganu, whilst continuing to develop the local indigenous skills and resources in the field of boat building and repairing, is at present formulating plans to help develop the fishing industry in the East Coast States of Kelantan and Trengganu by designing prototype fishing craft so as to enable the fishermen to adopt a more efficient and modern method of fishing. Orders for boats and launches by Government Departments which are on the increase are keeping the Bagan continuously occupied in its day-to-day business.

284. The role of providing services, including bulk purchases and supply of raw materials for the batek, songket and brassware industries in the East Coast States of Kelantan and Trengganu, continues to be fulfilled by the Authority's Small Industries Services Centre at Petaling Jaya which also serves as an avenue for channelling the products of rural and cottage industries to the market through its consistent publicity and sales campaigns throughout the country. In addition to these campaigns, the SISC participates in Trade and Industrial Exhibitions locally as well as overseas, the latter for the purpose of creating a market in foreign countries. Such an activity has indeed brought about interest in the overseas countries who have made enquiries regarding the

handicrafts of this country with a view to creating a demand for them by their local populace.

285. As a means of providing increasing number of outlets for the rural produce, the Authority, towards the end of 1963, begun the construction of 32 additional Pekan Saharis at an approximate cost of \$400,000.

(D) Federal Land Development Authority

286. The Government, through this main instrument, the Federal Land Development Authority, has achieved significant success in its programme of land development and settlement. This dynamic programme has brought to reality the Government's declared policy that the landless rural ra'ayat should be provided with economically viable farms in planned land development and settlement schemes provided with public utilities and social amenities.

287. The objectives are: (a) to raise the rural income manifold thereby achieving higher standards and levels of living; and (b) to give them the pride of place in the community and the nation.

288. To date, the Federal Land Development Authority has started 60 land development schemes throughout the States of Malaya with the total area planted and under active development amounting to 113,406 acres. So far 7,207 settler families with a total population of 43,350 people have been settled already while 3,000 more families will be moving into schemes where planting and house building would have been completed by the end of 1964. Eventually, the present 60 schemes will see the development of over 253,000 acres planted with high yielding varieties of rubber, oil palm and other crops for the benefit of about 21,000 settler families with an expected total population of over 105,000 people.

289. In keeping with the Government's crop diversification plan, the Authority has gone in a big way into planting oil palm as a major crop for the smallholders in new areas with soil and other conditions suitable for

oil palm cultivation. Up to the end of 1963 the Authority had planted 9,537 acres with oil palm in four schemes while 7,350 acres in seven schemes are being prepared for field planting during this year's planting season.

290. All the schemes with settlers are serviced by good access roads, internal roads in village and agricultural areas, co-operative shops, schools, water supplies, clinics, telephones, community centres, places of worship and other amenities. The costs of these services and of administration of the schemes and the F.L.D.A. Head Office are met by the Government while the settlers need to repay only the direct agricultural development costs. Thus the Government has given the settlers in land development schemes, the best possible agricultural advice and guidance and the opportunity to help themselves in becoming good agriculturists with high incomes.

291. The Authority has fulfilled its target of starting 12 new schemes each year during the first four years of the Second Five-Year Plan and the Government is confident that its set target of land development and settlement for the whole period of the Second Five-Year Plan will be successfully achieved.

(E) Survey Department

292. One of the roles of the Survey Department is to make available maps for Government, public, and military use. However, the demand for maps for military use has increased tremendously since the inception of confrontation. This has greatly taxed the capacity of the Department but nevertheless it has been able to meet the heavy pressure arising from increasing demands for maps for the Armed Forces of this country and those of friendly countries with the help of Survey Directorate, Far East Land Forces and the Directorate of Overseas Survey, United Kingdom.

293. Since the establishment of Malaysia the Government has appointed a National Mapping Committee with the Surveyor-General as Director of National Mapping and Chairman of

the Committee. The Committee is to advise the Director of National Mapping on matters relating to mapping policy as well as mapping priorities.

294. The Department has taken a very important role in the implementation of the Rural Development Programme. Prior to the opening up of lands for development, the Department has to carry out perimeter surveys of the earmarked areas and after the areas have been cleared, it has to sub-divide them into lots of economic size. In 1963, the Department surveyed 61,926 lots as compared with 52,530 lots surveyed in 1962.

(F) Department of Mines

295. The production of tin for 1964 is expected to be at about the same level as that for 1963—the production figure for 1963 was 59,947 tons and it was the highest since 1957. There has been no discovery of new substantial area of tin-bearing land to replace the worked out areas, but marginal or sub-marginal land which in the past was not considered economical, is now being worked at a profit due to the present high tin price.

296. The production of iron ore for 1964 is expected to be somewhat lower than last year's record production of 7,264,543 tons. The expected reduction in production for this year and the coming years are unavoidable due to closures of some mines which have exhausted their reserves.

297. In implementing the national policy of encouraging Malay participation in the mining industry, the Mineral Investigation Drilling Unit carries out scout prospecting of Malay Reservations at the Government's expense. It will not be long before some of these Reservations which are likely to be tin bearing will be developed and worked by Malay companies and individuals. In furtherance of the above policy, four young Malays will be sent overseas this year, to be trained as Mining Engineers. When they qualify they will be absorbed into the Mining Industry.

298. Under the Second Five-Year Plan, provision was made for the expansion of the Research Division of the Department of Mines, by the construction of new laboratories and pilot plants and the purchase of new mineral dressing equipments. With the additional facilities, the Research Division will be able to accelerate progress on the development of new improved methods of recovery of tin from low grade deposits and tailings.

299. During the year 1963, this country was represented at the Meetings of the Second International Tin Council held in London and Washington in support of the International schemes for stabilising the market. Malaysia was also very much concerned over the releases of tin from the strategic stockpile. The present high price of tin and the satisfactory manner by which the strategic tin stockpile is being released are the fruitful results of these meetings.

(G) Geological Survey

300. The policy of Geological Survey remains unchanged. It is to provide maximum possible assistance in the development of the country, both in the rural and in the industrial fields. This is achieved by means of long term systematic mapping and prospecting of various rock formations, and by short term investigation into specific problems of mineral resources, land use, engineering foundations, and water supplies (including hydro-electric and irrigation schemes in addition to underground sources). It thus involves the non-spectacular accumulation of scientific formation concerning rock and mineral occurrences and the steady collection and co-ordination of facts to serve as a guide for future exploration and development.

(H) Geological Survey, Borneo Region

301. The Geological Survey, Borneo Region, Malaysia, since its establishment in 1949 completed reconnaissance geological surveys of the whole of Sarawak, Sabah and Brunei by the end of 1963. The results of this work are being published in a series of 17 regional Memoirs of which 14 have

already been published, one is in press and two are in preparation. The second phase of the Geological Survey work, that of detailed mapping in areas of particular economic interest revealed by the initial reconnaissance, is now in operation. In Sarawak, three such areas are being mapped and one has been completed whose results have been published at the beginning of 1964. In Sabah, where the reconnaissance mapping has just been completed, follow-up detailed mapping is planned to begin in 1964.

302. In addition to the mapping tasks, the Geological Survey in Borneo operates a programme of diamond drilling in the Bau area of Sarawak to locate further deposits of gold ore. In Sabah, widespread investigation are being undertaken to locate good stone for the present road-building programme. The Department advises the State Governments on the issue of mining and prospecting licences and leases; it maintains close contacts with the Shell Group of Oil Companies in Borneo resulting in the exchange of much valuable geological information and in mutual co-operation in field projects.

303. The policy of the Geological Survey, Borneo Region, is to make all its geological results quickly available by publication, and to provide an information service for all those interested in the mineral resources of Sarawak and Sabah. This policy has no doubt encouraged the continuing mineral prospecting by mining companies in the Borneo Region.

(I) Commissioner of Lands

304. The Commissioner of Lands, in addition to his statutory and routine responsibilities, is also responsible for inspections of the State Fringe Alienation Schemes subsidised from Federal funds and for the submission of his reports on the inspections to the Minister of Rural Development.

305. With the implementation of the Second Five-Year Development Plan, a large number of applications for land sought by various Ministries for development projects pass through the

Office of the Commissioner of Lands for his signature and advice on the appropriate terms and conditions of alienation. As Federal Lands Commissioner all titles over land acquired for Federal purposes are registered in his name. Likewise by resolution of the National Land Council the division of State and Federal property necessitates the compilation of list of all lands reserved or vested for Federal purposes and maintenance of a register of Federal property.

306. The Kelantan Land Settlement Scheme and Perlis Land Administration Scheme which were launched in 1956 and 1960 respectively are under the control of the Commissioner of Lands. While the former scheme is progressing satisfactorily in accordance with the Ordinance passed in 1955, the latter scheme due to difficulty in recruiting suitable officers and staff and the absence of legislation for purposes of enforcement, has somewhat slowed down. An attempt has been made by the State Government of Perlis to adopt the Kelantan Land Settlement Ordinance, 1955, *mutatis mutandis* a draft Bill has now been agreed by the Perlis State Government which it is hoped to be passed as Federal Act under Article 76 (1) (c).

307. The Kelantan Land Settlement Scheme, since its headquarters has been transferred from Pasir Mas to Kota Bharu district in 1961, has maintained a steady progress in replacing the titles issued under the old plane table survey. The work involved has taken so much time of the staff in investigation in the office as well as in the field, before the hearing of the cases could be fixed and the claims determined. However, the progress achieved so far is most gratifying. Altogether 52,260 cases have been settled of which 51,062 lots have been surveyed. Of this number 30,812 titles have been issued in the District of Kota Bharu.

308. In Perlis the progress is somewhat slow because no moratorium has been declared to enable the Land Administration Scheme to work unhindered. The slow progress is also attributable to the shortage of officers

and field staff. At the end of 1963, 3,045 lots have been investigated in the field, 2,650 requisitions and 1,246 lots received from the Survey Department. The number of titles issued so far is only 336.

309. The compilation of the list of land vested and reserved for Federal purposes is undertaken by four Settlement Officers assisted by four Chairmen. At the end of last year 134 titled lots and 583 lots of Federal reserves have been investigated and recorded in the register. Although this work was given quite a high priority, there was a delay for over a year in recruiting the Settlement Officers by the Public Services Commission after the provision was entered in the Estimates.

MINISTRY OF TRANSPORT

(A) Department of Civil Aviation

310. It is Government's policy to continue to provide regularly fast and economical yet efficient and safe air services in the country and to support the national airline in the development of air services to neighbouring friendly countries. Vast improvements have been made on the major aerodromes in Malaysia to respond to the introduction of faster and larger aircraft on our national routes. Today the Comet Jet aircraft of our national airline can use five aerodromes in Malaysia, i.e. Singapore, Kuala Lumpur, Jesselton, Penang and Kuching.

311. At Kuala Lumpur a new International Airport is progressing rapidly towards completion and is expected to be in use by the middle of next year. At Singapore the airport has been further developed and a new terminal building was officially opened on May 2nd this year.

312. The Government has noted the needs of the States of Sabah and Sarawak for air services especially in the hinterland in order to speed the pace of development and to allow our people to travel more widely and easily.

(B) Department of Marine and Port Services

313. The new Marine Headquarters building in Port Swettenham has been

completed and finishing touches are now being made. The Harbour Master's Office at Port Swettenham is expected to move into the new building in June 1964 and the present Marine Headquarters will also be transferred to the new building at about the same time.

314. The Marine Department is now manned independently by its own professional officers and staff, but prior to 1964 the Department was assisted in certain States namely the East Coast, Perlis and Port Dickson by officers from the Customs Department.

315. Three wooden 60-ft launches which were constructed at a cost of \$265,500 by RIDA were delivered to the Department in 1963. A new 66-ft Inspection—Sea Rescue Vessel costing \$266,180, at present under construction by RIDA, is expected to be delivered before the end of the current year. A contract has been entered for the construction of a 96-ft single crew steel-propelled Water Boat capable of carrying 220 tons of water at a cost of \$297,000 to be used for the purpose of supplying water to vessels in Port Swettenham and Klang Straits. Plans are being finalised for the construction of 140-ft Diesel Twin Screw Suction Hopper Dredger in order that the general dredging around the coast of Malaya and in the Borneo territories if called upon to do so, can be undertaken. It is expected to be completed in 1965.

316. The construction of the Slipway at Glugor Marine Base, Penang for the purpose of providing facilities for repairs of Marine and other Government departmental craft was completed in April 1963 and it can take vessels up to 80 ft in length and 75 tons weight. In 1963, a new mooring pontoon was completed for use at Port Swettenham. This vessel will be used for maintenance of the Ocean Mooring Buoys in the Harbour, and can also be utilised for lifting small vessels.

317. The fully electrified Lighthouses at Port Cornwallis and Pulau Rimau, Penang are providing improved light service and visibility for ships passing

through the North and South Channels. The power beam beacon in Kuala Rompin and the beacon at Pulau Acheh and Pulau Chebeh are giving satisfactory service to shipping along the East Coast. Work has commenced for the construction of a new structure to replace the One Fathom Bank Light-house and it will be electrified by new and improved lighting equipment. A lead beacon to complete the buoyed channel into Port Dickson, and the installation of a power beam beacon at Tanjong Stapa in the Singapore Straits is being constructed to facilitate shipping using these areas.

318. The existing approved scheme to provide navigational aids in Sabah is nearing completion, and in Sarawak a Landing Craft for the purpose of carrying plant and equipment to up-stream areas which cannot be reached by other vessels will be acquired.

319. In keeping with its growing importance and for greater efficiency, Port Swettenham was separated from the Railway Administration on 1st July, 1963, and placed under a separate Authority called the Port Swettenham Authority. Port Swettenham, with its improved facilities of cargo handling, handled 1,028,000 tons of trade during the first six months of last year, which is an overall increase of 10.7 per cent over the same period in 1962. This was achieved in spite of the fact that 15 days were unfortunately lost due to the railway strike in January, 1963. With the completion of the four new wharves in the North Klang Straits this year, and after overcoming teething troubles, it is expected that handling facilities will be considerably increased and the usual congestion will be minimised, if not eliminated.

320. A \$52,000,000 Deep Water Berths Project at Butterworth is being carried out by the Penang Port Commission. The first phase of the project consisting of site reclamation and dredging has already commenced, whilst the second phase, construction of the wharves proper, is expected to begin early next year. Another project which costs \$3,000,000 for the develop-

ment of Weld Quay will be completed by the end of 1965. All these when completed will provide facilities for cargo handling, hence increasing the volume of trade in the Northern part of the country.

321. In order to provide facilities for Mecca pilgrims and for other passengers embarking and disembarking at Penang and for their well-wishers, the Penang Port Commission has undertaken the construction of a Passenger Terminal Building at Swettenham Pier. Work on this building, which will also house the Administrative Offices of the Commission, is now in progress and is expected to be completed early in 1965. A sixth ferry vessel is being constructed and will be ready in March, 1965 in order to cater for the steadily increasing traffic demands on the Penang/Butterworth Ferry Service.

322. The Government will continue to implement its policy relating to safety of life at Sea in accordance with the International Conventions.

(C) Meteorological Services

323. The completion of the new Meteorological Station at Cameron Highlands will enable the Meteorological Services in the country to collect climatological statistics of hilly terrain and observational data for synoptic meteorology. The RADAR Wind Finding Station at Kota Bharu, which is under construction, when completed by the middle of this year will enrich the Meteorological Services with detailed knowledge of upper winds over Malaya so that a better forecast of monsoons can be made.

(E) Road Transport Department

324. The Road Transport Department continued to expand extensively in 1963. During this year, an unprecedented total of almost 40,000 new vehicles of all classes was registered, bringing the grand total of motor vehicles as on 31st December, 1963 to 293,000. The revenue collected by the Department has also increased as a result of this. The total sum collected was \$81,500,000 which was an increase

of \$11,750,000 over 1962 revenue. In Singapore, at the end of 1963 there was an increase by 19,357 motor vehicles registered bringing the total there to 133,645. Revenue collected there from motor vehicles as well as non-motor vehicles increased by \$6,000,000 bringing the total to approximately \$31,000,000 at the end of 1963.

325. There has been steady increase in Malay participation in the road transport industry in the Malay States. At the end of 1963 there were 1,949 taxi cab/hire car licences issued to Malays out of a total of 4,090 or 47.6 per cent. Goods Carrier Licences of classes A and B held by Malays or Joint Malay Companies have also increased to 608. By the end of 1963 there were 26 bus companies owned by Malays with a capital of \$4,051,000 in addition to \$2,053,000 invested by them in mixed companies. In keeping with the increasing number of motor vehicles in the country new buildings for the Registrar's Offices will be constructed at Kuala Lumpur, Ipoh and Alor Star. Whilst a site for the new building at Kuala Lumpur has been applied for, those at Ipoh and Alor Star have already been acquired. It is expected that all these buildings will be completed by 1965, so that the public will then be provided with better and more efficient services.

326. The Road Safety Councils will continue to organise its campaigns for the promotion of road safety in the form of films, cinema slides, pamphlets and other literature.

(F) Railway Administration

327. The Railway Administration has made steady progress in its modernisation programme. There are now 65 diesel locomotives and 12 diesel railcars, and by early 1965 the Administration expects to acquire 15 more main-line diesel locomotives. The programme for fitting vacuum brakes on all freight services, and for thermit and butt-welding of rails is proceeding satisfactorily.

328. Work on the extension of the Railway line from Prai to Butterworth

has commenced and will be completed in 1966. Similarly in Singapore, a start has already been made in a \$4,000,000 project to provide rail access to the Jurong Development Area, and this work is expected to be completed before the end of 1965.

MINISTRY OF WORKS, POSTS AND TELECOMMUNICATIONS

(A) Public Works Department

329. The past year has witnessed remarkable achievements by the P.W.D. in the implementation of the Government's policy on development. Once again the Department undertook and was able to complete a very heavy programme of Public Works, although its resources were under strain.

330. Public Works form the foundations of economic and social development. This Department and its personnel realise their responsibilities in connection with the Five-Year Development Plan and all are giving their best to ensure its success.

331. During 1963 a new record was set for the construction of Rural Development Roads at 720 miles, or two miles of new road completed every day. On the East Coast the Rompin-Endau Road was completed and at Tanah Puteh, Paka and Bukit Kuang and Geliga fine new bridges have replaced Ferries. On the West Coast the new dual carriage way to Port Swettenham and the valuable Slim River deviation were completed. Plans have been laid to commence the East to West Highway project, linking Perak to Trengganu, and work has commenced on the ferry crossings at Muar and Batu Pahat.

332. Work on the new motorway through Kuala Lumpur has progressed well, and the first stage consisting of the viaduct over the Railway and the Klang River, was opened early in 1963. At Subang the new International Airport is steadily taking shape and will be completed in 1965.

333. Housing completed was 838 units principally housing for workmen. For the Medical Department 73 Rural Health Centres and 58 midwives clinics

were built, with 64 nearing completion. T.B. clinics, new wards, dental clinics and nurses' hostels were also constructed at various hospitals throughout the country.

334. The highlight of the year was undoubtedly the completion, within a remarkably short time, of the imposing new Houses of Parliament and its approach viaduct.

335. Major water supply schemes were progressing steadily at Alor Star, Sungei Patani, Kulim, Yen, Krian, Dindings, Lower Perak, Damansara, Sabak Bernam, Seremban and Kuala Lumpur.

336. The Education Works Service was integrated with the Department and during the year the Department undertook a programme of schools to the value of \$58,000,000. In all, some 1,347 primary and secondary classrooms, 116 rural teachers' quarters, 10 trade schools and nine hostel blocks were built.

(B) Postal Services Department

337. Steady progress continues to be maintained in the Postal Services Department. In 1963, five new buildings including the million-dollar Johore Bahru General Post Office were completed and opened. In the rural areas, 40 Postal Agencies were opened and four additional Mobile Post Offices were put into operation. A riverine postal agency was also inaugurated.

338. Another riverine postal agency was put into service in January this year and an additional Post Office was established in April on Carey Island, off Port Swettenham.

339. In 1964, four new Post Offices, construction of which commenced in 1963, will be completed soon. Seventeen additional new Post Offices have been planned for 1964 and among them is a new General Post Office for Kuala Trengganu. For the rural areas, it is planned to open another 40 postal agencies and to inaugurate another five mobile Post Offices.

(C) Telecommunications Department

340. It will be the particular objective of Government to extend the scale of

telecommunication facilities currently available in West Malaysia to Sabah and Sarawak. In addition, the provision of adequate inter-state telephone and telegraph telecommunications as already exist between the States of Malaya will receive high priority.

341. Subscriber trunk dialling facilities will be extended to more subscribers in the States of Malaya and the State of Singapore as existing manual exchanges in the States of Malaya are converted to automatic working, and the necessary equipment is made available in Singapore.

342. The existing microwave network which currently covers the whole of the West Coast of Malaya will be extended to the East Coast, and TV links will be provided in connection with these microwave links in order to extend TV coverage to the East Coast.

343. Special attention will continue to be given to the telecommunications requirements of rural development, and many additional rural automatic telephone exchanges and associated public boxes will be installed.

344. Another significant development in the field of telecommunications will be the commissioning the SEACOM (South East Asia Commonwealth Cable) system between Singapore, Jesselton and Hongkong, the Singapore-Jesselton section of which will play a tremendous part in strengthening communications between East and West Malaysia. In order to exploit this link between Singapore and Jesselton to the full, it will be necessary to provide an adequate telecommunication link between the capital of Sarawak at Kuching and the capital of Sabah at Jesselton with connecting links to the main towns in the two territories.

345. Progress in the field of Telecommunications during the past year has been more spectacular than usual. The microwave links between Kuala Lumpur, Ipoh, Penang and Alor Star were commissioned well before schedule. In addition Television Service north and south of Kuala Lumpur is being extended. The installation of

television transmitters on Telecommunications sites has resulted in major changes to existing telecommunication Trunk-links, and services for other Departments such as the Police, throughout the country.

346. Subscriber Trunk Dialling was extended to Ipoh, Penang and Sungei Patani. Telephone and telegraph links to the Borneo States have been and are still being strengthened. With the opening of the Commonwealth Pacific cable, telephone services between 6 a.m. and midnight is now available to almost the whole world. A very highly powered transmitter will be installed in Singapore during the next few months which will improve this world-wide service until such time

that the whole SEACOM system is completed.

347. Many telephone exchanges including Sungei Patani, Kuala Lipis, Dungun, Kemaman, Kampar, Tapah, Ipoh were converted to automatic working and the Taiping conversion will be completed this year.

348. The 100,000th telephone in the States of Malaya was converted this year, and there are now almost 200,000 in Malaysia.

349. An automatic telegraph switching unit is being installed at Singapore International Airport which will make Singapore one of the most efficient and largest aviation message-handling centres in Southeast Asia.